

До:
Комисия за финансов надзор
Управление „Надзор на инвестиционната
дейност“
ул. „Будапеща“ № 16
гр. София

Копие до:
Българска фондова борса – София АД
ул. „Три уши“ № 6
гр. София

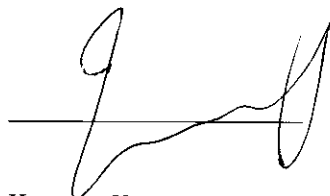
Относно: Годишен консолидиран (одитиран) финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД към 31 декември 2019 г.

Уважаеми господа,

Съгласно изискванията на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и наредбите за прилагането му, в качеството си на публично дружество и емитент на облигации, допуснати до търговия на регулиран пазар, приложено Ви изпращаме годишен консолидиран (одитиран) финансов отчет за дейността на Първа инвестиционна банка АД към 31 декември 2019 г., съдържащ:

- ✓ Заверен от одиторите консолидиран финансов отчет към 31.12.2019 г. (включително бележки към финансовите отчети) и доклад на одиторите съгласно чл. 100н, ал. 4, т. 1 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК;
- ✓ Годишен консолидиран доклад за дейността на Първа инвестиционна банка АД за 2019 г. по чл. 100н, ал. 4, т. 2 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК;
- ✓ Декларация по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

С уважение,

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор
Председател на УС

Светозар Попов
Изпълнителен директор
Член на УС

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019 г.
ПРИДРУЖЕН С ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

в хил. лв.

	Бележки	2019	2018
Приходи от лихви		309,730	331,046
Разходи за лихви		(63,016)	(63,958)
Нетен лихвен доход	6	246,714	267,088
Приходи от такси и комисиони		131,191	119,992
Разходи за такси и комисиони		(24,417)	(22,881)
Нетен доход от такси и комисиони	7	106,774	97,111
Нетни приходи от търговски операции	8	15,378	10,809
Други нетни оперативни приходи	9	74,618	16,321
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ БАНКОВИ ОПЕРАЦИИ		443,484	391,329
Административни разходи	10	(220,448)	(212,066)
Обезценка	11	(119,730)	(83,378)
Други приходи, нетно	12	51,053	65,127
ПЕЧАЛБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		154,359	161,012
Разходи за данъци	13	(16,437)	10,534
ПЕЧАЛБА НА ГРУПАТА СЛЕД ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ		137,922	171,546
Други всеобхватни доходи			
Позиции, които следва или могат да бъдат рекласифицирани в печалба или загуба			
Курсови разлики от преизчисляване на чуждестранни дейности		638	2,920
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		(19)	(407)
Общо други всеобхватни доходи		619	2,513
ОБЩО ВСЕОБХВАТНИ ДОХОДИ		138,541	174,059
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		137,579	171,388
Неконтролиращо участие		343	158
Общо всеобхватни доходи, подлежащи на разпределение между:			
Притежателите на обикновени акции на Банката		138,198	173,901
Неконтролиращо участие		343	158
Основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност (в лева)	14	1.25	1.56

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 69. Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 4 март 2020 година и подписани от негово име от:

Неделчо Неделчев
 Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
 Изпълнителен директор

Живко Тодоров
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 06/03/2020 г.:
 Цветана Стефанина
 Управител
 Пълномощник на управителя

БДО България ООД

Мазарс ООД

Антония Саксанова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
 Прокуррист

Милена Младенова-Николова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

	Бележки	2019	2018
АКТИВИ			
Парични средства и вземания от централни банки	15	2,072,046	1,674,754
Инвестиции в ценни книжа	16	993,022	802,321
Вземания от банки и финансови институции	17	79,618	125,483
Вземания от клиенти	18	6,017,137	5,716,062
Имоти и оборудване	19	81,738	83,951
Нематериални активи	20	12,626	14,402
Деривати държани за управление на риска		814	905
Текущи данъчни активи		253	605
Активи придобити като обезпечения	22	716,129	812,934
Инвестиционни имоти	23	410,511	242,558
Активи с право на ползване	24	159,659	-
Други активи	25	116,622	112,706
ОБЩО АКТИВИ		10,660,175	9,586,681
ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Задължения към банки	26	2,007	3,024
Задължения към други клиенти	27	9,104,021	8,342,691
Други привлечени средства	28	109,348	121,120
Подчинен срочен дълг	29	3,943	-
Хибриден дълг	29	267,615	208,786
Деривати държани за управление на риска		361	88
Отсрочени данъчни пасиви	21	17,428	2,774
Текущи данъчни пасиви		71	259
Лизингови задължения	24	159,633	-
Други пасиви	30	16,831	61,667
ОБЩО ПАСИВИ		9,681,258	8,740,409
Акционерен капитал	31	110,000	110,000
Премии от емисии на акции	31	97,000	97,000
Законови резерви	31	39,865	39,865
Преоценъчен резерв на инвестициите в ценни книжа		17,776	17,795
Преоценъчен резерв на недвижимите имоти		4,500	4,500
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		2,033	1,395
Други резерви и неразпределена печалба	31	704,770	573,087
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		975,944	843,642
Неконтролиращо участие		2,973	2,630
ОБЩО КАПИТАЛ НА ГРУПАТА		978,917	846,272
ОБЩО ПАСИВИ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		10,660,175	9,586,681

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 69.

Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 4 март 2020 година и подписани от негово име от:

Неделчо Неделчев
 Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
 Изпълнителен директор

Живко Тодоров
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 06/03/2020 г.:
 Цветана Стефанина
 Управител
 Пълномощник на управителя

БДО България ООД

Антония Саксанова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
 Прокурист

Мазарс ООД

Милена Младенова-Николова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември 2019 г. в хил. лв.

	2019	2018
Нетен паричен поток от основна дейност		
Нетна печалба	137,922	171,546
Корекции за непарични операции		
Обезценка	119,730	83,378
Нетен лихвен доход	(246,714)	(267,088)
Амортизация на материални и нематериални дълготрайни активи	14,392	15,342
Начислени данъци	16,437	(10,534)
(Печалба)/загуба от продажба и отписване на материални и нематериални дълготрайни активи, нетно	(361)	69
(Печалби) от продажба на други активи, нетно	(1,167)	(81,779)
(Положителна) преоценка на инвестиционни имоти	(72,940)	(13,669)
	(32,701)	(102,735)
Промени в активите, участващи в основната дейност		
(Увеличение)/намаление на финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата	(246,103)	25,859
(Увеличение) /намаление на финансовите активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	60,476	(32,235)
(Увеличение) на вземания от банки и финансови институции	(25,371)	(98)
(Увеличение) на вземания от клиенти	(450,695)	(1,002,118)
Нетно (увеличение)/намаление на други активи	(32,915)	8,731
	(694,608)	(999,861)
Промени в пасивите, участващи в основната дейност		
(Намаление) на задължения към банки	(958)	(5,108)
Увеличение на задължения към други клиенти	761,266	773,420
Нетно увеличение/(намаление) на други пасиви	(12,824)	30,947
	747,484	799,259
Получени лихви	323,814	393,486
Платени лихви	(62,748)	(78,467)
Получени дивиденди	5,724	105
Платен данък върху печалбата, нетно	(1,554)	(4,066)
	285,411	7,721
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ		
Паричен поток от инвестиционна дейност		
(Придобиване) на дълготрайни материални и нематериални активи	(13,391)	(14,807)
Продажби на дълготрайни материални и нематериални активи	820	29
Продажби на други активи	14,635	271,139
(Увеличение)/намаление на инвестиции	(12,093)	9,529
	(10,029)	265,890
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ		
Финансиране		
(Намаление) на други заемни средства	(11,849)	(6,415)
Увеличение на подчинени пасиви	62,587	-
	50,738	(6,415)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСИРАНЕ		
НЕТНО УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	326,120	267,196
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	1,787,893	1,520,697
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА (виж бележка 33)	2,114,013	1,787,893

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 69.
 Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 4 март 2020 година и подписани от негово име от:

Неделчо Неделчев
 Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
 Изпълнителен директор

Живко Тодоров
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 06/03/2020 г.:
 Цветана Стефанина
 Управител
 Пълномощник на управителя

БДО България ООД

Антония Саксанова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
 Прокурис

Мазарс ООД

Милена Младенова-Николова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

в хил. лв.

	Акционерен капитал	Премии от емисии	Други резерви и неразпределена печалба	Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	Преоценен резерв на недвижимите имоти	Резерв от преценка на чуждестранни дейности	Законови резерви	Неконтролиращо участие	Общо
Салдо към 1 януари 2018 г.	110,000	97,000	673,571	21,431	4,500	(1,525)	39,865	2,508	947,350
Първоначално прилагане на МСФО 9									
Загуби от обезценки	-	-	(276,776)	64	-	-	-	(36)	(276,748)
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	4,904	(3,293)	-	-	-	-	1,611
Променени салда към 1 януари 2018 г.	110,000	97,000	401,699	18,202	4,500	(1,525)	39,865	2,472	672,213
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2018 г.	-	-	171,388	-	-	-	-	158	171,546
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(407)	-	-	-	-	(407)
Резерв от преценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	2,920	-	-	2,920
Салдо към 31 декември 2018 г.	110,000	97,000	573,087	17,795	4,500	1,395	39,865	2,630	846,272
Общо всеобхватни доходи за периода									
Нетна печалба за 2019 г.	-	-	137,579	-	-	-	-	343	137,922
Други всеобхватни доходи за периода									
Преоценен резерв на инвестициите в ценни книжа	-	-	-	(19)	-	-	-	-	(19)
Резерв от преценка на чуждестранни дейности	-	-	-	-	-	638	-	-	638
Изплатен дивидент от дъщерно дружество			(5,896)						(5,896)
Салдо към 31 декември 2019 г.	110,000	97,000	704,770	17,776	4,500	2,033	39,865	2,973	978,917

Отчетът за промените в собствения капитал следва да се разглежда заедно с бележките, представляващи неразделна част от финансовите отчети, представени на страници от 5 до 69.

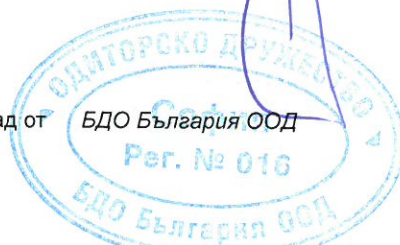
Финансовите отчети са одобрени от Управителния съвет на 4 март 2020 година и подписани от негово име от:

Неделчо Неделчев
 Главен изпълнителен директор

Светозар Попов
 Изпълнителен директор

Живко Тодоров
 Главен финансов директор

Заверили съгласно одиторски доклад от дата 06/03/2020 г.:
 Цветана Стефанина
 Управител
 Пълномощник на управителя

Мазарс ООД

Антония Саксанова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Атанасиос Петропулос
 Прокурор

Милена Младенова-Николова
 Регистриран одитор
 отговорен за одита

Бележки към консолидираните финансови отчети

1. База за изготвяне на финансовите отчети

(a) Правен статут

Първа инвестиционна банка АД (Банката) е създадена през 1993 г. в Република България и има седалище и адрес на управление: гр. София, бул. Драган Цанков 37.

Банката има пълен банков лиценз, издаден от Българска народна банка (БНБ), според който може да извършва всички банкови операции, разрешени от българското законодателство.

В резултат на успешно първично публично предлагане на нови акции на Българска фондова борса – София, Банката е регистрирана като публично дружество в Регистъра на Комисията за финансов надзор в съответствие с разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа на 13 юни 2007.

Консолидираните финансови отчети на Банката към и за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. обхващат Банката и нейните съществени дъщерни предприятия (виж бележка 36), заедно наричани “Групата”.

Групата има чуждестранни дейности в Кипър (клон Кипър) и Албания (дъщерно дружество).

(b) Приложими стандарти

Финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейската комисия.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО налага използването на определени съществени счетоводни преценки и изисква ръководството да прави отсъждения в процеса на прилагане на счетоводните политики на Групата. Областите, включващи една по-висока степен на преценка и сложност или области, където преценките и предположенията имат важно значение за финансовите отчети, са показани в бележка 2 (г).

(c) Представяне на финансовите отчети

Финансовите отчети са представени в български левове, закръглени до хиляда лева.

Финансовите отчети са изготвени съгласно принципа на справедливата стойност за деривативните финансови инструменти, финансовите активи отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиционните имоти, както и активите отчетани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Другите финансови активи и пасиви, както и нефинансовите активи и пасиви, са отчетени по амортизирана или историческа стойност.

(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2019 г.

Следните нови и изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, са в сила за текущия период:

- МСФО 16 Лизинг (издаден на 13 януари 2016 г.), одобрен от ЕС на 31 октомври 2017 г., публикуван в Официален вестник на 9 ноември 2017 г.
- Изменения на МСФО 9: Характеристики за предплащане с отрицателна компенсация (издадени на 12 октомври 2017 г.), одобрени от ЕС на 22 март 2018 г., публикувани в Официален вестник на 26 март 2018 г.
- КРМСФО 23 Несигурност при третиране на данък върху доходите (издадена на 7 юни 2017 г.), в сила от 1 януари 2019 г.
- Изменения на МСС 28: Дългосрочни участия в асоциирани предприятия и съвместни предприятия (издадени на 12 октомври 2017 г.), одобрени от ЕС на 8 февруари 2019 г., публикувани в Официален вестник на 11 февруари 2019 г.

Бележки към консолидираните финансови отчети**1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение****(d) Нови стандарти, разяснения и изменения в сила от 1 януари 2019 г., продължение**

- Изменения на МСС 19: Изменение, съкращаване или уреждане на плана (издадено на 7 февруари 2018 г.), одобрени от ЕС на 13 март 2019 г., публикувани в Официален вестник на 14 март 2019 г.
- Годишни подобрения на МСФО за периода 2015-2017 г. (издадени на 12 декември 2017 г.), одобрени от ЕС на 14 март 2019 г., публикувани в Официален вестник на 15 март 2019 г.

Приемането на тези нови и изменения в съществуващи стандарти не доведе до промени в счетоводната политика на Групата, с изключение на прилагането на МСФО 16.

МСФО 16 „Лизинг“ в сила от 1 януари 2019 г. и заменя указанията на МСС 17 „Лизинг“ и въвежда промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово). МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и ‘право за ползване на актив’ за почти всички лизингови договори.

МССС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи; това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите, като Групата при първоначалното признаване не се е възползвала от това право

Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава почти без промяна.

Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение.

Ръководството в процеса на оценяване на ефекта от прилагането на стандарта е предприело следните действия:

- Извършило е пълен преглед на всички договори, за да се прецени дали допълнителни договори няма да се считат за лизингови договори съгласно новата дефиниция на МСФО 16;
- Ръководството е решило да приложи частично ретроспективно прилагане (което означава, че сравнителната информация няма да бъде променяна). Частичното прилагане позволява да не се преценяват текущите договори дали съдържат лизинг и други облекчения.

Ръководството анализира ефекта от прилагането на стандарта с очакван срок на лизинга по договорите до 5 години, тъй като в голяма част от договорите за наем, по които Банката е страна като наемател, Банката има възможност за прекратяване след три или шест месечно предизвестие без неустойка. Дори и при останалите е налице такава възможност съгласно закона.

Това се отразява на очаквания действителен срок на лизинга, тъй като срокът на договорите зависи от вероятността Банката да упражни тази опция. Във връзка с това Банката преценява периода от пет години за показателен относно максималния размер на лизинговия срок, независимо че са налични договори с по-дълъг срок.

Ръководството оповестява следния приблизителен ефект от прилагането на стандарта към 1 януари 2019 г. (в хил. лв.):

Активи с право на ползване	128,203
Лизингови задължения	128,203

Групата не е идентифицирала съществен ефект от първоначалното прилагане на МСФО 16 върху другите резерви и неразпределената печалба.

Бележки към консолидираните финансови отчети**1. База за изготвяне на финансовите отчети, продължение****(е) Документи, издадени от СМСС/КРМСФО, които не са одобрени за прилагане от ЕС**

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид от Банката при изготвянето на финансовите отчети:

- МСФО 17 Застрахователни договори (издадени на 18 май 2017 г.)
- Изменения на позоваванията на концептуалната рамка в стандартите на МСФО (издадени на 29 март 2018 г.), в сила от 1 януари 2020 г.
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации (издадени на 22 октомври 2018 г.), в сила от 1 януари 2020 г.
- Изменения на МСС 1 и МСС 8: Определяне на същественост (издадени на 31 октомври 2018 г.), в сила от 1 януари 2020 г.

2. Основни елементи на счетоводната политика**(а) Признаване на приходи****(i) Приходи от и разходи за лихви**

Приходите от и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата съгласно принципа на начисляването на база ефективна доходност на актива (пасива) или съответната променлива доходност. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Когато изчислява ефективния лихвен процент, Групата оценява бъдещите парични потоци, отчитайки всички договорни условия на финансовия инструмент без бъдещите загуби от кредита.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Лихвеният приход се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната стойност на финансовия актив, с изключение на обезценените активи, за които ефективният лихвен процент се прилага върху амортизираната стойност на финансовия актив.

(ii) Такси и комисиони

Приходите от и разходите за такси и комисиони от финансови услуги на Групата се признават в печалбата или загубата когато съответната услуга е извършена.

(iii) Нетни приходи от търговски операции

Нетните приходи от търговски операции включват приходи и разходи от продажби и промени в справедливата стойност на финансови активи и пасиви за търгуване, както и приходите от търговия с чуждестранна валута и курсовите разлики, произтичащи от преоценката на откритата валутна позиция на Групата.

(iv) Дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се реализира правото за тяхното получаване. Обикновено това е датата, към която държателите на акции и дялове могат да получат одобрения дивидент.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(b) База за консолидация

(i) Бизнес комбинации

Бизнес комбинациите се отчитат използвайки метода на покупката към датата на придобиването, която е датата на прехвърляне на контрола към Групата. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Групата оценява репутацията към датата на придобиване като:

- Справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение, плюс
- Признатата стойност на всички неконтролиращи участия в придобитото предприятие, плюс
- Ако бизнес комбинацията е постигната на етапи, справедливата стойност на съществуващото участие в придобитото предприятие, минус
- Нетната призната стойност (в общия случай справедливата стойност) на разграничимите придобити активи, и поети задължения.

Отрицателната репутация, възникваща от придобиване се преразглежда и всяка отрицателна разлика, оставаща след преразглеждането се признава в печалба или загуба.

Прехвърленото възнаграждение не включва суми свързани с уреждането на предшестваци права и задължения. Такива суми в общия случай се признават в печалба или загуба.

Разходи по сделката, освен тези свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа, които възникват за Групата във връзка с бизнес комбинация се отчитат като разходи при възникване.

Всяко дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност на датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалби и загуби.

Когато се изисква възнаграждения с плащания на базата на акции (заместващи възнаграждения) да бъдат заменени за възнаграждения на служители на придобитото предприятие (възнаграждения на придобитото предприятие) и са за предходни услуги, тогава цялата или част от сумата от заместващите възнаграждения на придобиващия се включва в оценката на прехвърленото възнаграждение за бизнес комбинацията. Това определяне се базира на пазарната стойност на заместващите възнаграждения сравнена с пазарно-базирана стойност на възнагражденията на придобитата страна и степента, до която заместващите възнаграждения се отнасят за предходни и/или бъдещи услуги.

(ii) Неконтролиращо участие

Неконтролиращото участие се оценява на база неговия пропорционален дял от стойността на придобитите разграничими нетни активи на датата на придобиване.

Промени в дела на Групата в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като сделки със собственици в тяхното качество на такива. Корекциите на неконтролиращо участие се базират на пропорционалната стойност на нетните активи на дъщерното предприятие. Не се признават корекции в репутацията и не се отчитат печалби или загуби в резултат на такива сделки, а се отразяват директно в капитала.

(iii) Дъщерни дружества

Дъщерни са онези дружества, които се контролират от Банката. Групата контролира едно предприятие когато е изложена на или има права върху променливата възвръщаемост от

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(b) База за консолидация, продължение****(iii) Дъщерни дружества, продължение**

своето участие в предприятието и има възможност да оказва въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия.

Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която е установен контрол до датата на преустановяването му.

(iv) Загуба на контрол

При загубата на контрол, Групата отписва активите и пасивите на дъщерното предприятие, неконтролиращото участие и другите компоненти на собствения капитал свързани с предприятието. Печалбата или загубата произлизаща от загубата на контрол се признава в печалби и загуби. Ако Групата запази дял в предишно дъщерно дружество, този дял се оценява по справедлива стойност към датата на загуба на контрол. В последствие, тази инвестиция се отчита по метода на собствения капитал или като финансов актив на разположение за продажба в зависимост от запазеното ниво на влияние.

(v) Сделки, които се елиминират при консолидация

Вътрешногруповите приходи, разходи, разчети и сделки и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови сделки, се елиминират при изготвянето на консолидирания финансов отчет. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин както нереализираните печалби, но само ако няма доказателство за обезценка.

(с) Валутни операции**(i) Функционална валута и валута на представяне**

Позициите, включени във финансовите отчети на всяко едно от дружествата на Групата са представени във валутата на основната икономическа среда, в която те оперират ("функционална валута"). Консолидираните финансови отчети са представени в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на Групата.

(ii) Сделки и салда

Операциите с чуждестранна валута се отчитат във функционална валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс в деня на изготвяне на отчет за финансово състояние. Курсовата разлика, произтичаща от парични позиции е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута превалутирана по курса в края на периода. Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност.

(iii) Чуждестранни дейности

Активите и пасивите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датата на отчета. Приходите и разходите на чуждестранните дейности се превалутират в български лева по обменните курсове към датите на транзакциите. Разликите от валутна преоценка се признават в другите всеобхватни доходи. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Кипър ръководството приема, че е евро. Функционалната валута на чуждестранните дейности в Албания ръководството приема, че е албански лек.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи

(i) *Признаване*

Групата признава финансов актив когато стане страна по договорните условия на инструмента. Групата първоначално признава търговските и другите вземания към датата на транзакцията. Вземанията от клиентите възникват, когато сумите се предоставят на кредитополучателите. Всички финансови активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс, в случай на финансов актив не по справедлива стойност в печалба или загуба, транзакционните разходи пряко отнасящи се до придобиването на финансовия актив.

Групата класифицира финансовите си активи в следните категории: финансови активи отчитани по амортизирана стойност; финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход; финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Ръководството определя класификацията на инвестициите при първоначалното им признаване съобразно бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци на финансовия актив.

(ii) *Финансови активи отчитани по амортизирана стойност*

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив пасив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

(iii) *Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход*

Дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (другия всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

(iv) *Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата*

Позицията съдържа две подкатегории: финансови активи държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти.

Групата не определя никой дългов инструмент за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата за да премахне или значително да намали т. нар. счетоводно несъответствие.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(d) Финансови активи, продължение

(v) *Капиталови инструменти отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход*

Групата може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се показват в другия всеобхватен доход и последващо няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

(vi) *Оценка по справедлива стойност*

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници на основния пазар, или при липса на такъв, най-изгодния пазар, до който Групата има достъп към датата на оценяване. Справедливата стойност на пасив отразява ефекта от риска от неизпълнение на задължения.

Когато е приложимо, Групата използва котираната цена на активен пазар за определяне на справедливата стойност на този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато сделките за актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че да позволява предоставяне на текуща информация за цените.

Когато липсва котирана цена на активен пазар, Групата следва да използва максимално подходящи наблюдаеми входящи данни и да свежда до минимум използването на ненаблюдаеми данни. Целта на използването на дадена техника за оценяване е да се оцени приблизително цената, по която би се осъществила обичайна сделка между пазарни участници.

Най-доброто свидетелство за справедлива стойност при първоначално признаване е цената на транзакцията (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Групата счита, че съществува разлика между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката, и справедливата стойност нито е подкрепена от доказателства за котирана цена на активен пазар за идентичен актив или пасив, нито се базира на техника на оценяване, която използва единствено данни от наблюдаеми пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се признава по справедлива стойност, коригирана с разликата между справедливата стойност при първоначално признаване и цената на сделката. Последващо тази разлика се признава в печалбата или загубата по подходящ начин според живота на инструмента, но не по-късно от момента, в който е възможно да се направи оценка на актива, напълно използвайки изцяло наблюдаеми пазарни данни или когато сделката е приключена.

Ако актив или пасив, оценяван по справедлива стойност, има цена „купува“ и цена „продава“, Групата признава активите и дългите позиции по цена „купува“ и пасивите и късите позиции по цена „продава“.

Групата, която държи група финансови активи и финансови пасиви, е изложена на пазарни рискове и на кредитен риск. Ако Групата ги управлява въз основа на нетната си експозиция към пазарни рискове или кредитен риск, оценяването на справедливата стойност е въз основа на цената, която би получило при продажбата на нетна дълга позиция за определена рискова експозиция или платило при прехвърлянето на нетна къса позиция за определена рискова експозиция. В такива случаи е необходимо Групата да разпредели корекциите на равнище портфейл към отделните активи или пасиви, които образуват Групата на финансовите активи и финансовите пасиви според корекцията за относителния риск на всеки един инструмент от Групата.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(d) Финансови активи, продължение****(vi) Оценка по справедлива стойност, продължение**

Групата оповестява прехвърлянето между нивата в йерархията на справедливите стойности в края на отчетния период, през който се е осъществила промяната.

(vii) Отписване

Групата отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Групата е прехвърлила тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Групата запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

Групата отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекът или бъдат отменени.

Групата извършва сделки, при които прехвърля финансови активи, признати в нейния отчет за финансовото състояние, като запазва всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с тези активи. В случаите когато Групата е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките - продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Групата нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Групата е загубила контрол върху него. Правата и задълженията, които Групата запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Групата запазва контрол върху актива, неговото отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Групата е запазила участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

(e) Парични средства

Паричните средства включват пари в брой, парични средства, депозирани в централните банки и краткосрочни високоликвидни сметки и вземания от банки с оригинален матуритет до три месеца.

(f) Инвестиции

Инвестиции, държани от Групата с цел получаване на печалба вследствие на краткосрочни продажби или обратни покупки, се класифицират като финансови активи за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Групата държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход. Всички останали инвестиции, включително тези, договорните условия на които не удовлетворяват изискването да порождават плащания само на главница и лихва, се класифицират като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки**(i) Отдаване и наемане на ценни книжа**

Инвестиции, отдадени по силата на споразумения за отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика, приложима за активи за търгуване или съответно за активи на разположение за продажба. Паричните средства, получени като обезпечения при отдаване под наем на ценни книжа, се отчитат като задължения към банки или други клиенти. Инвестициите, наети по споразумения

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(g) Споразумения за отдаване и наемане на ценни книжа, репо сделки, продължение****(i) Отдаване и наемане на ценни книжа, продължение**

за наем на ценни книжа, не се признават като актив на Групата. Паричните средства, предоставени по договори за наем на ценни книжа, се отчитат като кредити и аванси на банки или други клиенти. Приходите и разходите, възникнали в резултат на сделки за наемане или отдаване на ценни книжа, се признават на принципа на начисляването за периода на извършване на сделките като приход или разход за лихви.

(ii) Споразумения за репо сделки

Групата сключва договори за покупка (продажба) на инвестиции по силата на споразумения за обратна продажба (покупка) на идентични инвестиции на предварително определена бъдеща дата по определена фиксирана цена. Закупените инвестиции, подлежащи на обратна продажба на определена бъдеща дата, не се признават в отчета за финансовото състояние.

Изплатените суми се отчитат като заеми на банки или други клиенти, като съответните ценни книжа се отчитат като обезпечение. Инвестиции, продадени по споразумения за обратно откупуване, продължават да се отчитат в отчета за финансовото състояние и се оценяват съгласно счетоводната политика като активи за търгуване или като активи на разположение за продажба. Получените суми от продажбата се отчитат като задължения към банки или други клиенти.

Разликата между стойностите при покупка (продажба) и при обратната продажба (покупка) се начислява за периода на сделката и се представя като лихвен приход (разход).

(h) Привлечени средства

Привлечените средства се признават първоначално по цена на придобиване, която включва получените средства (справедливата стойност на полученото вложение), нетно от разходите по сделката. В последствие привлечените средства се представят по амортизирана стойност, като всяка разлика между получените средства и стойността на падеж се признава в печалбата или загубата за периода на привлечените средства по метода на ефективния лихвен процент.

Когато Групата закупи свой дълг, той се отписва от отчета за финансовото състояние и разликата между балансовата стойност на дълга и платената сума се включва в други нетни оперативни приходи.

(i) Компенсиране

Финансовите активи и пасиви се компенсират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на сделките на нетна основа.

(j) Обезценка на финансови активи

Групата признава 12-месечна очаквана кредитна загуба като загуба от обезценка когато няма значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване. Когато има значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване като загуба от обезценка се признават очакваните кредитни загуби за остатъчния живот на финансовия актив.

Увеличението на кредитния риск се определя от информацията относно следните фактори и събития за длъжника или експозицията:

- вътрешнобанков поведенчески скоринг за физическите лица, както и за търговци и институции с експозиции с размер под праг на същественост;
- намаление на кредитната оценка (външна или вътрешнобанкова) с определена степен при търговци и институции с експозиции с размер над праг на същественост;

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(j) Обезценка на финансови активи, продължение**

- наличие на просрочие;
- други индикации.

(k) Имоти и оборудване

Земята и сградите са представени в отчета за финансовото състояние по преоценена стойност, която е справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с последващо начислената амортизация и последващо начислената обезценка. Всички други класове активи имоти и оборудване са представени в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и начислената обезценка.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел намаляване стойността на дълготрайните активи в рамките на очаквания срок на тяхното използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Сгради	3 - 4
• Съоръжения и оборудване	10 - 50
• Стопански инвентар	10 - 15
• Транспортни средства	10 - 20
• Подобрения на наети сгради	2 - 50

Активите не се амортизират до момента на тяхното въвеждане в експлоатация и прехвърлянето им от активи в процес на изграждане в съответната категория активи.

(l) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

Активи	%
• Лицензи и търговски марки	14 - 20
• Програмни продукти	8 - 50

(m) Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е такъв имот (земя или сграда – или част от сграда – или и двете), който е държан с цел приходи от наеми или увеличаване на стойността. Банката избира за своята счетоводна политика на отчитане на инвестиционните имоти модела на справедлива стойност и го прилага последователно за всички свои инвестиционни имоти. Инвестиционните имоти първоначално се признават по цена на придобиване, а в последствие се отчитат по справедлива стойност и приходите и разходите от преоценка се признават в печалбата в периода на възникването им. Прекласифициране от активи придобити като обезпечения, отчитани като материални запаси, в инвестиционни имоти се допуска при наличие на договор за отдаване под наем на съответния имот. Справедливата стойност на активите от клас инвестиционни имоти е определена от независими външни оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните чрез използване на надеждни техники за определянето на справедливите стойности.

(n) Провизии

Провизия се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата е поела законов или договорен ангажимент в резултат на минало събитие, погасяването на който е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи и може да се направи надеждна оценка

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(n) Провизии, продължение**

на сумата на задължението. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните рискове за задължението.

(o) Акцепти

Един акцепт възниква, когато Групата се съгласява да плати, на определена бъдеща дата, определена сума по поет ангажимент. Акцептите на Групата възникват най-вече по потвърдени акредитиви, предвиждащи плащане в известен период след получаване на необходимите документи. Групата се договаря повечето задължения по акцепти да бъдат платени на по-късна дата от тази, на която клиентът плаща сумата. Акцептите са отразени в други привлечени средства.

(p) Задбалансови ангажименти

При осъществяване на обичайната си дейност Групата сключва договори за задбалансови ангажименти като банкови гаранции и акредитиви. Групата признава провизия по поети условни задължения когато има сегашно задължение в резултат на минало събитие, вероятно е да се формира изходящ паричен поток, за да се погаси задължението и могат да бъдат направени надеждни изчисления за размера на задължението.

(q) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за периода включва текущ данък и промяна в отсрочения данък. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за годината въз основа на действащата данъчна ставка към деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансните пасиви върху всички времеви разлики между балансната стойност на даден актив или пасив съгласно финансовите отчети и стойността, изчислена за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очакват да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в печалбата или загубата, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, отчетени или в другите всеобхватни доходи или директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(r) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика

Групата прави оценки и допускания, които засягат отчетните стойности на активите и пасивите през следващата финансовата година. Оценка и преценките непрекъснато се преразглеждат и се базират на историческия опит и други фактори, включително очакване на бъдещи събития, които се смятат за основателни при определени обстоятелства.

Информация за оценки и оценъчна несигурност, за които има значителен риск от промяна към 31 декември 2019 г. са изброени по-долу и са свързани с обезценката на активи, подоходните данъци и следните бележки свързани с други елементи на отчета:

- Бележка 5 – определяне на справедливата стойност на финансови инструменти чрез оценъчни техники, при които входящите данни за финансовите активи и пасиви не са базирани на налична пазарна информация.

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(г) Съществени счетоводни оценки и преценки при прилагането на счетоводната политика, продължение

- Бележка 19 – определяне на справедливата стойност на земи и сгради: чрез оценъчни техники, при които входящите данни за активите не са базирани на налична пазарна информация.

(i) *Оценка на активите, придобити от обезпечения*

Активите приети като обезпечение се оценяват по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При оценяване на нетната реализуема стойност на активите, Банката изготвя няколко модела за оценка (например дисконтирани бъдещи парични потоци) и ги сравнява с налична пазарна информация (например сходни сделки на пазара, оферти от потенциални купувачи).

(ii) *Подоходни данъци*

Печалбата на Групата е обект на данъчно облагане в няколко юрисдикции, при което се прилагат значителни преценки при определянето на данъците. Има много операции и изчисления, за които категоричното определяне на данъците е несигурно в нормалния бизнес. Групата отчита пасиви по очаквани резултати от данъчни проверки, базирани на преценката дали ще бъдат дължими допълнителни данъци. Когато окончателният резултат от тези данъчни проверки се различава от предварително отчетените суми, тази разлика ще има влияние върху текущите данъци и отсрочените данъци в периода, в който те се определят.

(s) *Доходи на акция*

Групата представя данни за основни доходи на акция и доходи на акция с намалена стойност за обикновени акции на Банката. Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател). Доходите на акция с намалена стойност се определят като печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката и среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода се коригират с ефекта от всички потенциални обикновени акции с намалена стойност, които се състоят от конвертируеми облигации и опции върху акции.

(t) *Доходи на персонала*

Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който Банката плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на банката да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски, се признават текущо в печалби и загуби.

Планове с дефинирани доходи

План с дефинирани доходи е план за доходи след напускане, различен от план с дефинирани вноски. Нетното задължение на Групата за планове с дефинирани доходи се изчислява като се прогнозира сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в замяна на своите услуги в текущия и предходни периоди; и този доход се дисконтира, за да се определи неговата настояща стойност.

Банката има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионират в съответствие с изискванията на чл. 222, ал. (3) от Кодекса на Труда (КТ).

Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две месечни brutни работни заплати. В случай, че служителят е работил при същия работодател през

Бележки към консолидираните финансови отчети

2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение

(t) Доходи на персонала, продължение

последните 10 години от трудовия му стаж – има право на обезщетение в размер на брутно му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Към датата на отчета за финансовото състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители, чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

За последните две години Банката е правила предварителни разчети за дължимите провизии за пенсии и не е установила съществени по размер задължения.

Доходи при прекратяване

Доходи при прекратяване се признават като разход, когато Групата се е ангажира ясно, без реална възможност за отказ, с официален подробен план, с който или да прекрати работни

отношения преди нормалната дата на пенсиониране, или да предостави обезщетения при прекратяване, в резултат на предложение, направено за насърчаване на доброволното напускане. Доходи при прекратяване за доброволно напускане са признати като разход, ако Банката е отправила официално предложение за доброволно прекратяване и е вероятно, че офертата ще бъде приета, а броят на приелите може да се оцени надеждно. Ако обезщетения се дължат за повече от 12 месеца след края на отчетния период, те се дисконтират до тяхната настояща стойност.

Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход когато свързаните с тях услуги се предоставят.

Пасив се признава за сумата която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно. Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(u) Застрахователни договори

Класификация на застрахователни договори

Договори, при които Групата поема съществен застрахователен риск от друга страна (застраховано лице) чрез компенсация на застрахованото лице или друг бенефициент, при специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице или бенефициента, се класифицират като застрахователни договори.

Застрахователен е всеки риск, който не е финансов. Финансов риск е рискът свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихва, цена на ценната книга, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат също да прехвърлят част от финансовия риск.

Записани премии

Записаните премии се признават за приход на база дължимата годишна премия от осигурените лица за премиенния период, започващ през финансовата година или дължимата еднократна премия за целия период на покритие на застрахователните договори, сключени през финансовата година. Брунтните премии не се признават, когато бъдещите парични потоци по тях не са сигурни. Записаните премии се показват брутно от дължимите комисионни на агенти.

Бележки към консолидираните финансови отчети**2. Основни елементи на счетоводната политика, продължение****(u) Застрахователни договори, продължение*****Сторнирани премии***

Сторнирани премии по застраховане са премиите по договорите за застраховане, за които има нарушение на общите условия, неразделна част от Застрахователния договор или промяна в условията на договора. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през текущата година, намаляват brutния премиен приход на Групата. Сторнирани премии през текущата година, отнасящи се за полици сключени през предходна година, увеличават разходите направени през периода от Групата.

Пренос-премиен резерв

Пренос-премийният резерв е образуван за покриване на претенции, административни и други разходи, които могат да възникнат по съответния действателен договор, след края на отчетния период. Базата за определяне на пренос-премийния резерв съответства на базата на признаване на премийния приход в годишния финансов отчет на Групата. Пренос-премийния резерв е изчислен по метода на точната дата, при който премията е умножена с коефициент на разсрочване, получен като съотношение на броя на дните през който договорът ще бъде в сила през следващия отчетен период към целия срок на договора, изразен в брой дни.

Резерв за неизтекли рискове

Образува се за покриване на рискове за времето между края на отчетния период и датата, на която изтича срокът на съответния застрахователен договор, за да се покрият плащанията и разходите, свързани с тези рискове, които се очаква да превишават образувания пренос-премиен резерв.

Възникнали претенции по застрахователни договори

Претенциите, възникнали от застраховане, включват платените претенции и разходите за обработката им, платими през финансовата година, заедно с изменението в резерва за предстоящи плащания.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се изчислява въз основа на сумата на всички претенции по събития, възникнали през текущия и предишни периоди, които не са платени към края на периода. Към резерва се включва и сума за претенции по възникнали, но необявени претенции, изчислена като процент от размера на спечелените премии през финансовата година, както и сумата за възобновими претенции.

Аквизиционни разходи

Аквизиционните разходи включват комисиони, начислени на посредници, агентски и брокерски комисиони.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска

А. Търговски операции

Групата поддържа активни търговски позиции в ограничен брой недеривативни финансови инструменти. Повечето от търговските операции на Групата са насочени към клиенти. С цел задоволяване нуждите на клиенти Групата поддържа пакет от инструменти на паричния пазар и поддържа постоянна пазарна ликвидност, като търгува с други участници на пазара. Тези дейности обхващат търговията с финансови инструменти и дават възможност на Групата да предоставя на своите клиенти продукти от паричния пазар на конкурентни цени.

Групата управлява своите търговски операции по видове риск и на базата на различните категории притежавани търговски инструменти.

(i) **Кредитен риск**

Рискът от неизпълнение е рискът контрагентите по финансовите инструменти да не изпълнят своите задължения. Рискът от неизпълнение се следи постоянно съгласно вътрешните процедури по управление на риска и се контролира посредством минимални прагове за кредитното качество на контрагента и определяне на лимити на размера на експозицията. Експозициите, произтичащи от търговски операции са обект на лимити спрямо общия размер на експозициите и се одобряват от оправомощеното лице или орган, както е определено в процедурите по управление на кредитния риск.

Сетълмент рискът е рискът от загуба, породен когато контрагентът не успее да достави стойност (пари, ценни книжа или други активи) съгласно договорените условия. Когато търгуването не се разплаща посредством клирингов агент, сетълмент рискът се ограничава чрез едновременно извършване на плащането и доставката.

(ii) **Пазарен риск**

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Банката поема пазарен риск когато излиза на позиции по дългови инструменти, акции, деривативи и валутни трансакции. Този риск се управлява чрез прилагане на лимити на заетите позиции и тяхната рискова чувствителност, измерена посредством стойност под риск (Value at Risk), дюрация или други измерители, подходящи за отделна позиция по отношение нейната чувствителност към рискови фактори. Най-важните рискови фактори, които засягат търговските операции на Банката, са промените на лихвените проценти (лихвен риск), промените на валутните курсове (валутен риск) и промените на цените на акциите (риск за цени на акции).

Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, определени от ръководството при покупка или продажба на инструменти.

Количествено измерване на лихвения риск се извършва чрез прилагания VaR (Value at Risk) анализ. Методът VaR оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

Стойността под риск се изчислява като се използва едnodневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Параметрите на VaR модела се оценяват на базата на експоненциално претеглени исторически данни за ценовите изменения на рисковите фактори.

Value at Risk се изчислява и следи на дневна база и представлява част от управлението на риска в Банката. В таблицата по-долу е представен в обобщен вид диапазонът на лихвения VaR за портфейла от дългови финансови инструменти на Банката, оценявани по справедлива стойност, за 2019 година:

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
A. Търговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение

	31 декември	2019 г.			31 декември
в хил. лв.	2019 г.	средно	минимално	максимално	2018 г.
VaR	385	433	247	686	319

B. Нетърговски операции

По-долу са изложени различните рискове, на които Групата е изложена по отношение на нетърговски операции, както и подходът, който е възприела за управлението им.

(i) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Групата ще срещне трудност при изпълнение на задължения, свързани с финансови пасиви. Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Групата и управлението на нейните позиции. Той има две измерения - риск от невъзможност да се финансират активи при подходящ матуритет и лихвени проценти и риск от невъзможност да се реализира актив при разумна цена и в приемлив срок за да се посрещнат задълженията.

Средствата се привличат посредством набор от инструменти, включително депозити, други привлечени средства, подчинени дългови инструменти, както и акционерен капитал. По този начин се увеличава възможността за гъвкавост при финансиране на дейностите на Групата, намалява се зависимостта от един източник на средства и понижава стойността на привлечения ресурс. Групата се стреми да поддържа баланс при срочността на привлечения ресурс и гъвкавост при използването на средства с различна матуритетна структура. Групата извършва текуща оценка на ликвидния риск посредством идентифициране и следене промените по отношение на необходимостта от средства за постигането на целите, залегнали в цялостната ѝ стратегия. Органът за управление на ликвидността е Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността.

В изпълнение на изискванията на Закона за кредитните институции, Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, Първа инвестиционна банка АД изготви план за възстановяване при възникване на финансови затруднения. В него са заложили количествени и качествени сигнали за ранно предупреждение, както и индикатори за възстановяване като например капиталови индикатори, индикатори за ликвидност, индикатори за доходност, пазарно-ориентирани индикатори, при настъпването на които се задействат мерки за възстановяване. Ликвидните индикатори включват съотношение на ликвидно покритие (LCR); нетен отлив от финансиране; съотношение на ликвидни активи към депозити от нефинансови клиенти; съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR). Обособени са също така и различни стрес сценарии относно идиосинкратичен шок, системен шок и комбиниран шок.

При възникване на ликвиден натиск са изградени системи за бързо и адекватно реагиране, които включват привличане на допълнителни средства от местния и чуждестранните пазари чрез емитиране на подходящи финансови инструменти в зависимост от конкретния случай, както и реализиране на неликвидни активи, при ясно разпределени нива на вземане на решения.

С цел редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа.

Като част от управлението на ликвидния риск Групата поддържа ликвидни активи, състоящи се от парични средства, парични еквиваленти и държавни ценни книжа, които могат да бъдат продадени веднага за да се осигури ликвидност:

Ликвидни активи	2019	2018
<i>в хил. лв.</i>		
Средства в централни банки	1,707,610	1,034,757
Парични средства и разплащателни сметки в други банки	356,807	716,647
Необременени държавни ценни книжа	534,411	453,915
Злато	5,592	5,699
Общо ликвидни активи	2,604,420	2,211,018

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Ежедневно се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

Към 31 декември 2019 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови депозанта представляват 7.32% от общата сума задължения към други клиенти (31 декември 2018 г.: 4.74%).

Един от основните коефициенти, използвани от Групата за управление на ликвидния риск, е съотношението на ликвидни активи към общия размер на привлечените средства от други клиенти.

	31 декември 2019 г.	31 декември 2018 г.
Съотношение на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти	28.61%	26.50%

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата по балансова стойност, представени по матуритетна структура според договорния срок до падеж.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. **Управление на риска, продължение**
 В. **Нетърговски операции, продължение**
 (i) **Ликвиден риск, продължение**

Матуритетна структура към 31 декември 2019 г.

<i>в хил. лв.</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	2,072,046	-	-	-		2,072,046
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	244,805	-	-	-	22,130	266,935
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	714,082	-	-	-	-	714,082
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	12,005	-	12,005
Вземания от банки и финансови институции	53,065	9,029	2,161	15,363	-	79,618
Вземания от клиенти	353,819	236,927	852,087	4,574,304	-	6,017,137
Други финансови активи	814	-	-	-	-	814
Общо финансови активи	3,438,631	245,956	854,248	4,601,672	22,130	9,162,637
Пасиви						
Задължения към банки	2,007	-	-	-	-	2,007
Задължения към други клиенти	4,340,341	1,014,163	2,816,309	933,208	-	9,104,021
Други привлечени средства	13	26	3,309	106,000	-	109,348
Подчинен срочен дълг	-	-	-	3,943	-	3,943
Хибриден дълг	-	-	-	-	267,615	267,615
Други финансови пасиви, нетно	1,243	(600)	(159)	(123)	-	361
Общо финансови пасиви	4,343,604	1,013,589	2,819,459	1,043,028	267,615	9,487,295
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(904,973)	(767,633)	(1,965,211)	3,558,644	(245,485)	(324,658)

В таблицата инвестициите отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход са представени с матуритет до 1 месец, тъй като отразяват възможността на ръководството да ги реализира в краткосрочен план при необходимост.

Текущите неувоени части от предоставени заеми не се отчитат за ликвиден риск, тъй като ръководството смята, че договорените условия позволяват на Банката по всяко едно време да преустанови предоставянето на средства на своите кредитополучатели при очаквано повишаване на техния кредитен риск.

В частта на вземанията от клиенти са посочени и вземанията по финансов лизинг.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение
 В. Нетърговски операции, продължение
 (i) Ликвиден риск, продължение

Матуритетна структура към 31 декември 2018 г.

в хил. лв.	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	С неопред. падеж	Общо
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	1,674,754	-	-	-	-	1,674,754
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,546	-	-	-	17,498	26,044
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	656,265	8,477	5,672	105,115	-	775,529
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	748	-	748
Вземания от банки и финансови институции	122,268	628	78	2,509	-	125,483
Вземания от клиенти	383,619	179,694	778,985	4,373,764	-	5,716,062
Други финансови активи	905	-	-	-	-	905
Общо финансови активи	2,846,357	188,799	784,735	4,482,136	17,498	8,319,525
Пасиви						
Задължения към банки	3,024	-	-	-	-	3,024
Задължения към други клиенти	3,559,155	933,212	2,739,394	1,110,930	-	8,342,691
Други привлечени средства	3,218	1,221	3,441	113,240	-	121,120
Хибриден дълг	-	-	-	-	208,786	208,786
Други финансови пасиви, нетно	(2)	63	27	-	-	88
Общо финансови пасиви	3,565,395	934,496	2,742,862	1,224,170	208,786	8,675,709
Положителна/(отрицателна) разлика в срочността на активите и пасивите	(719,038)	(745,697)	(1,958,127)	3,257,966	(191,288)	(356,184)

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2019 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

<i>в хил. лв.</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	2,072,046	-	-	-	2,072,046
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	244,805	-	-	22,130	266,935
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	714,082	-	-	-	714,082
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	13,468	13,468
Вземания от банки и финансови институции	53,065	9,029	2,161	15,363	79,618
Вземания от клиенти	354,139	238,810	876,178	5,517,627	6,986,754
Общо финансови активи	3,438,137	247,839	878,339	5,568,588	10,132,903
Финансови пасиви					
Задължения към банки	2,007	-	-	-	2,007
Задължения към други клиенти	4,340,652	1,014,763	2,822,577	943,207	9,121,199
Други привлечени средства	13	26	3,323	110,131	113,493
Подчинен срочен дълг	-	-	176	4,880	5,056
Хибриден дълг	-	-	27,577	318,800	346,377
Общо финансови пасиви	4,342,672	1,014,789	2,853,653	1,377,018	9,588,132
Деривати държани за управление на риска					
За търгуване изходящ поток	1,933	-	478	-	2,411
За търгуване входящ поток	1,504	600	637	123	2,864
Паричен поток от деривати, нетно	(429)	600	159	123	453

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(i) Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е направен анализ на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2018 г., представени по остатъчен срок на базата на договорени недисконтирани парични потоци.

<i>в хил. лв.</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	Над 1 година	Общо
Финансови активи					
Парични средства и вземания от централни банки	1,674,754	-	-	-	1,674,754
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,546	-	-	17,498	26,044
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	656,265	8,549	5,853	115,824	786,491
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	1,427	1,427
Вземания от банки и финансови институции	122,268	628	78	2,509	125,483
Вземания от клиенти	384,067	181,296	803,735	5,393,919	6,763,017
Общо финансови активи	2,845,900	190,473	809,666	5,531,177	9,377,216
Финансови пасиви					
Задължения към банки	3,024	-	-	-	3,024
Задължения към други клиенти	3,559,467	933,878	2,746,763	1,125,297	8,365,405
Други привлечени средства	3,219	1,224	3,455	118,439	126,337
Хибриден дълг	-	-	22,883	264,295	287,178
Общо финансови пасиви	3,565,710	935,102	2,773,101	1,508,031	8,781,944
Деривати държани за управление на риска					
За търгуване изходящ поток	189	82	27	-	298
За търгуване входящ поток	1,096	19	-	-	1,115
Паричен поток от деривати, нетно	907	(63)	(27)	-	817

Очакваните парични потоци на Групата по някои финансови активи и финансови пасиви се различават значително от договорените парични потоци. Основните разлики са следните:

- Очаква се депозитите на виждане и срочните депозити да останат стабилни като размер и да се увеличават.
- Ипотечните и жилищни кредити на дребно имат оригинален договорен срок средно 25 години, но очакваният среден ефективен срок е 14 години, тъй като някои клиенти се възползват от опциите за предварително погасяване.

(ii) Пазарен риск
Лихвен риск

Лихвен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти. Дейността на Групата е обект на риск от колебания в лихвените проценти до степента, в която лихвоносните активи и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти Банката е изложена на базисен риск, зависещ от разликата между характеристиките на променливите лихвени индекси, като например основния лихвен процент, LIBOR или EURIBOR, въпреки че тези индекси се променят при висока корелация. В допълнение, цялостният ефект ще зависи

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

и от други фактори, например доколко има плащания преди или след договорените дати и колебанията в чувствителността на лихвените проценти в периодите на падежиране и по валути.

За да определи лихвения риск на нетъргуемите си инструменти, Банката изчислява ефекта на промяната в пазарните лихвени равнища върху нетния си лихвен доход и икономическата стойност на Банката, дефинирана като разлика между справедливата стойност на активите и справедливата стойност на пасивите, включени в банковия портфейл.

Ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2019 г. е +43.7/-24.9 млн. лв.

Лихвеният риск, на който е изложен нетният лихвен доход на Банката в рамките на една година напред, вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта към 31 декември 2019 г., е 19.2/-9.5 млн. лв.

Ефект в милиони лева	Нетен лихвен доход		Капитал	
	100 bp увеличение	100 bp намаление	100 bp увеличение	100 bp намаление
31 декември 2019				
Към 31 декември	19.2	-9.5	43.7	-24.9
Средна за периода	21.0	-13.1	38.0	-20.6
Максимална за периода	24.2	-14.5	43.7	-24.9
Минимална за периода	19.0	-9.5	35.1	-17.3
31 декември 2018				
Към 31 декември	19.5	-15.4	35.2	-18.4
Средна за периода	12.9	-12.6	30.0	-15.2
Максимална за периода	19.5	-15.4	35.2	-18.4
Минимална за периода	10.2	-11.2	26.8	-12.2

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. **Управление на риска, продължение**
 В. **Нетърговски операции, продължение**
 (ii) **Пазарен риск, продължение**
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2019 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

<i>в хил. лв.</i>	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	658,699	622,562	36,137	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	240,317	-	240,317	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	714,082	26,227	687,855	-	-	-
Финансови активи по амортизирана стойност	12,005	-	-	-	-	12,005
Вземания от банки и финансови институции	35,140	10,976	5,416	-	18,748	-
Вземания от клиенти	5,257,547	4,838,389	6,676	23,267	115,282	273,933
Общо лихвоносни активи	6,917,790	5,498,154	976,401	23,267	134,030	285,938
Пасиви						
Задължения към банки	2,007	1,617	390	-	-	-
Задължения към други клиенти	9,087,253	2,946,561	1,377,010	1,014,163	2,816,309	933,210
Други привлечени средства	109,348	98,104	-	7	-	11,237
Подчинен срочен дълг	3,943	-	-	-	-	3,943
Хибриден дълг	267,615	-	-	-	-	267,615
Общо лихвоносни пасиви	9,470,166	3,046,282	1,377,400	1,014,170	2,816,309	1,216,005

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Лихвен риск, продължение

Таблицата по-долу показва периодите на олихвяване на финансовите активи и пасиви към 31 декември 2018 г.

Инструменти с фиксиран лихвен процент

<i>в хил. лв.</i>	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	Под 1 месец	Между 1 и 3 месеца	Между 3 месеца и 1 година	Над 1 година
Активи						
Парични средства и вземания от централни банки	468,854	441,137	27,717	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност печалбата или загубата	3,991	-	3,991	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	775,528	26,558	629,706	8,477	5,672	105,115
Финансови активи по амортизирана стойност	748	748	-	-	-	-
Вземания от банки и финансови институции	24,689	-	4,985	-	19,704	-
Вземания от клиенти	5,081,948	3,934,279	7,266	31,613	141,480	967,310
Общо лихвоносни активи	6,355,758	4,402,722	673,665	40,090	166,856	1,072,425
Пасиви						
Задължения към банки	3,024	3,024	-	-	-	-
Задължения към други клиенти	8,279,836	2,326,450	1,169,849	933,212	2,739,394	1,110,931
Други привлечени средства	121,120	105,394	3,217	1,205	44	11,260
Хибриден дълг	208,786	-	-	-	-	208,786
Общо лихвоносни пасиви	8,612,766	2,434,868	1,173,066	934,417	2,739,438	1,330,977

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(ii) Пазарен риск, продължение
Валутен риск

Валутен риск е рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени във валутните курсове. Групата е изложена на валутен риск при извършване на сделки с чужди валути и при финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на паричен съвет (валутен борд) в Република България българският лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, в която Групата изготвя счетоводните си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Експозициите на Групата пораждаат нетни приходи от търговски операции от промени във валутните курсове, които се отчитат в печалбата или загубата. Такива експозиции са паричните активи и пасиви на Групата, които не са деноминирани във валутата на представяне на Групата. Тези експозиции са представени по-долу:

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Парични активи		
Евро	3,940,493	4,177,947
Щатски долари	591,945	627,557
Други валути	430,194	320,961
Злато	5,592	5,699
Парични пасиви		
Евро	3,806,777	3,237,908
Щатски долари	586,114	628,397
Други валути	391,165	291,040
Злато	1,628	1,810
Нетна валутна позиция		
Евро	133,716	940,039
Щатски долари	5,831	(840)
Други валути	39,029	29,921
Злато	3,964	3,889

По отношение на монетарни активи и пасиви, които не са икономически хеджирани, Групата управлява валутния риск в съответствие с политика, която поставя лимити за валутните позиции и дилърски лимити.

(iii) Кредитен риск

Кредитен риск е рискът, че другата страна по финансов инструмент ще причини финансова загуба на Групата като не успее да изплати свое задължение. Групата е изложена на риск от своята кредитна дейност, както и в случаите когато действа като посредник от името на клиент или на друга трета страна, или при издаването на условни ангажименти. Управлението на кредитния риск се извършва посредством редовни анализи на кредитоспособността на длъжниците и определянето на кредитен рейтинг. Експозицията към кредитен риск се управлява също и чрез приемане на обезпечения и гаранции.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу дава информация за максималната експозиция към кредитен риск:

в хил. лв.

	Кредити и вземания от други клиенти		Кредити и вземания от банки, включително от централни банки		Инвестиции в ценни книги и финансови активи държани за търговия		Задбалансови ангажименти	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Балансова стойност	6,017,137	5,716,062	1,940,138	1,615,644	966,404	780,268	-	-
Условни ангажименти	-	-	-	-	-	-	886,993	781,402

Основният кредитен риск, на който е изложена Групата, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Размерът на кредитната експозиция в този случай се определя от балансовата стойност на активите. Тези експозиции са както следва:

31 декември 2019 г.

в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	4,984,695	(72,868)	4,911,827
Необслужвани			
Групово обезценени	219,082	(73,577)	145,505
Индивидуално обезценени	1,323,654	(363,849)	959,805
Общо	6,527,431	(510,294)	6,017,137

31 декември 2018 г.

в хил. лв.

Клас експозиции	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Балансова стойност на вземания от клиенти
Обслужвани			
Групово обезценени	5,050,018	(119,567)	4,930,451
Необслужвани			
Групово обезценени	352,361	(150,491)	201,870
Индивидуално обезценени	1,063,005	(479,264)	583,741
Общо	6,465,384	(749,322)	5,716,062

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Разпределение на вземанията от клиенти и обезценката като коректив за финансови активи (вземания от клиенти) съгласно МСФО 9:

	31.12.2019 г.		31.12.2018 г.	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Експозиции без увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 1)	3,871,343	13,555	3,882,962	28,912
Експозиции със значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване (фаза 2)	1,113,352	59,313	1,167,056	90,655
Необслужвани (обезценени) експозиции (фаза 3)	1,542,736	437,426	1,415,366	629,755
Общо	6,527,431	510,294	6,465,384	749,322

Класификацията на експозициите по рискови класове отразява преценката на ръководството за възстановимата стойност на кредитите.

Към 31 декември 2019 г. брутната сума на просрочените вземания от клиенти, измерени като експозиции с просрочие над 90 дни, е 774,362 хил. лв. (2018: 837,374 хил. лв.).

В допълнение, Групата е изложена на задбалансов кредитен риск вследствие на споразумения за предоставяне на кредити и издаване на задбалансови ангажименти (виж бележка 32).

Концентрации на кредитен риск (балансов и задбалансов) по финансови инструменти възникват спрямо контрагенти, които притежават сходни икономически характеристики, следователно промени в икономическите и други условия биха се отразили по подобен начин върху способността им да посрещнат договорните си задължения.

Основните концентрации на кредитен риск възникват и в зависимост от местоположението и вида на клиентите по отношение на инвестициите, заемите, авансите и условните задължения.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Концентрацията на кредитен риск по отрасли на икономиката във вземания от клиенти е представена в таблицата по-долу:

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Търговия	891,509	1,037,381
Производство	1,162,856	1,201,664
Услуги	722,291	672,197
Финанси	108,742	107,668
Транспорт	227,205	322,495
Комуникации	190,717	107,463
Строителство	353,245	275,066
Селско стопанство	184,433	199,847
Туризъм	262,560	249,330
Инфраструктура	408,935	501,084
Частни лица	2,002,090	1,742,417
Други	12,848	48,772
Обезценка	(510,294)	(749,322)
Общо	6,017,137	5,716,062

Сумите, включени в таблиците, представляват максималната счетоводна загуба, която ще бъде призната към датата на отчета за финансовото състояние, ако страните по сделката не изпълнят изцяло договорните си задължения и всички получени обезпечения се окажат без стойност. Следователно сумите значително надхвърлят очакваните загуби, отразени като обезценка.

Групата е предоставила кредити на дружества в различни сфери на дейност, но в един и същ икономически отрасъл - производство. Поради това експозициите имат сходен бизнес-риск. Съществуват три такива групи предприятия към 31 декември 2019 г. с обща експозиция по брутна балансова стойност възлизаща съответно на 162,118 хил. лв. (2018: 187,051 хил. лв.) - черна и цветна металургия, 85,791 хил. лв. (2018: 89,905 хил. лв.) - минно дело и 94,191 хил. лв. (2018: 104,489 хил. лв.) - енергетика

Групата е предоставила кредити и издала условни ангажименти на 8 отделни клиенти или групи свързани клиенти (2018: 7), към които експозицията превишава 10% от собствения капитал на Групата на база амортизираната стойност на съответните кредитни улеснения и след прилагане на изискуемите регулаторни изключения и техники за редуциране на кредитния риск. Общата сума на тези експозиции е 937,247 хил. лв., която представлява 72.99% от собствения капитал (2018: 644,781 хил. лв., представлявали 58.21% от собствения капитал).

Кредитите предоставени от клона в Кипър възлизат на 2,040 хил. лв. (брутна балансова стойност) (2018: 4,050 хил. лв.), а в Албания на 246,106 хил.лв. (2018: 195,157 хил.лв.), отчетени като брутна балансова стойност.

Политиката на Групата изисква преди отпускане на одобрените кредити клиентите да осигурят подходящи обезпечения. Банковите гаранции и акредитиви също са обект на стриктно предварително проучване. Договорите уточняват паричните лимити на банковия ангажимент.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

Видове обезпечения, държани срещу различни видове активи:

Тип кредитна експозиция	Основен вид на обезпечение	Съотношение на покритие на експозициите с обезпечение	
		2019	2018
Споразумения по репо - сделки	Търгуеми ценни книжа	101%	101%
Кредити и вземания от банки	Няма	-	-
Жилищно кредитиране	Жилищни или нежилищни имоти	264%	269%
Потребителско кредитиране	Ипотека, поръчителство, парични и други обезпечения	32%	38%
Кредитни карти	Няма	-	-
Кредитиране на предприятия	Ипотека, залог на цяло предприятие, залог на ДМА, залог на стоки в оборот, залог на други КМА, гаранционни схеми, парични, финансови и други обезпечения	481%	442%

Представената по-долу таблица показва общия размер на кредитите (брутна балансова стойност), предоставени от Групата на клиенти според вида на обезпеченията до размера на обезпеченията с изключение на сумата на кредитните карти 193,197 хил. лв. (2018: 202,095 хил. лв.):

в хил. лв.	2019	2018
Ипотека	1,748,980	1,389,600
Залог на вземания	1,760,098	1,951,831
Залог на търговски предприятия	10,968	33,834
Ценни книжа	79,396	103,697
Банкови гаранции	-	-
Поръчителства и други гаранции	2,355,390	2,271,618
Залог на стоки	18,382	15,106
Залог на машини и съоръжения	72,070	114,222
Залог на парични средства	25,808	27,044
Залог на дружествени дялове във фирми	-	13,804
Залог на злато	-	-
Други обезпечения	-	1,004
Необезпечени	263,142	341,529
Общо	6,334,234	6,263,289

Други обезпечения включват застрахователни полици до размера на застрахователното покритие, бъдещи постъпления по сметки, превод на трудово възнаграждение и други.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение
Жилищно ипотечно кредитиране

Таблицата по-долу представя кредитните експозиции по ипотечни кредити към клиенти – физически лица - в зависимост от стойността на коефициента loan-to-value (LTV). LTV се изчислява като съотношение от брутната стойност на кредита към стойността на обезпечението. В брутната стойност не се включва начислената обезценка. Оценката на обезпечението не включва бъдещи разходи за придобиването и реализацията на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се основава на стойността на обезпечението при възникване на кредита, обновена на база оценка на промените в цените на жилищата.

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Loan to value (LTV) коефициент		
По-малко от 50%	180,953	159,494
Над 50% до 70%	237,868	204,262
Над 70% до 90%	366,968	260,170
Над 90% до 100%	41,349	54,215
Повече от 100%	69,175	74,440
Общо	896,313	752,581

Кредити към предприятия

Индивидуално значимите кредити към предприятия са предмет на индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка. Кредитоспособността на дадено предприятие обикновено е най-подходящият показател за качеството на експозицията към него. Въпреки това, обезпечението осигурява допълнителна сигурност и Групата изисква такова да бъде предоставено от клиентите си търговци. Групата приема обезпечения във формата на първа по ред ипотека на недвижим имот, права върху всички техни активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира предоставените обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им, дължащи се на промени в пазарната среда, нормативната уредба или вследствие разпоредителни действия на длъжника. В случай, че тези изменения водят до нарушаване на изискванията за достатъчност на обезпечението, Групата изисква допълването му в определен срок.

Към 31 декември 2019 г. балансовата стойност на необслужваните кредити към предприятия е в размер на 1,002,145 хил. лева (2018: 676,046 хил. лева) и стойността на обезпеченията по тези кредити и заеми е в размер на 951,838 хил. лева (2018: 639,312 хил. лева).

Групата следи постоянно риска от неизпълнение по вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Групата изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици, включително реструктуриране на дълга.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
В. Нетърговски операции, продължение
(iii) Кредитен риск, продължение

За целите на оповестяването в тези финансови отчети „предоговорени кредити“ се дефинират като кредити, които са предоговорени в резултат на промяна на лихвени условия, погасителни планове, по искане на клиента и други.

Предоговорени кредити

в хил. лв.

Вид на предоговарянето	2019		2018	
	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка	Брутна сума на вземания от клиенти	Обезценка
Кредитиране на физически лица	172,392	5,598	186,497	5,839
Промяна на срока на погасяване	121,338	4,243	116,811	4,387
Промяна на размера на пог.вноски	212	2	-	-
Промяна на размера на лихвата	11,898	40	12,779	21
По искане на кредитополучателя	23,900	49	34,610	45
Други причини	15,044	1,264	22,297	1,386
Кредитиране на корпоративни клиенти	2,416,947	292,889	2,119,413	252,094
Промяна на срока на погасяване	159,060	10,951	60,241	3,727
Промяна на размера на пог.вноски	600,890	23,976	163,528	9,380
Промяна на размера на лихвата	216,336	1,386	117,723	397
По искане на кредитополучателя	1,169,760	183,330	1,261,350	188,606
Други причини	270,901	73,246	516,571	49,984
Общо:	2,589,339	298,487	2,305,910	257,933

Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск

Управлението на кредитния риск като цялостен процес се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Банката. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на кредитния риск пряко и/или чрез Комитета за риска, който подпомага Надзорния съвет при осъществяването на широкоспектърен надзор върху функцията по управление на риска в Банката, включително относно формирането на рискови експозиции.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на кредитния риск в Банката функционират колективни органи – Кредитен съвет и Комитет по реструктуриране. Кредитният съвет подпомага управлението на поемания кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност. Комитетът по реструктуриране е специализиран орган за наблюдение на кредитните експозиции с индикатори за влошаване. Освен колективните органи в Банката функционират и специализирани независими звена – дирекция „Анализ и контрол на риска“ и дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, които изпълняват функции по идентифициране, измерване и управление на кредитния риск, в т.ч. извършването на втори контрол по рискови експозиции. Реализацията, координацията и текущият контрол върху кредитната дейност се организира от дирекции „Корпоративно банкиране“, „Кредитиране на малки и средни предприятия“, „Банкиране на дребно“ и „Кредитна администрация“, а управлението на проблемните активи – от дирекция „Проблемни активи“.

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Експозиция към държавен дълг

Групата внимателно управлява кредитния риск свързан с държавен дълг и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е много добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

в хил. лв.

31 декември 2019 г.

Портфейл	България	Албания	Словакия	Латвия	Литва	САЩ	Румъния	Казахстан	ЕФФС*	Белгия
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3,832	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	342,823	143,114	2,160	68	45,269	147,695	201	1,374	2,028	2,633
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	12,005	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	358,660	143,114	2,160	68	45,269	147,695	201	1,374	2,028	2,633

в хил. лв.

31 декември 2018 г.

Портфейл	България	Албания	Словакия	Латвия	Литва	САЩ	ЕФФС*	Белгия
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	3,991	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	320,264	114,391	2,069	67	43,677	247,145	1,951	2,659
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	324,255	114,391	2,069	67	43,677	247,145	1,951	2,659

*Европейски фонд за финансова стабилност

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

В. Нетърговски операции, продължение

(iv) Експозиция към държавен дълг, продължение

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2019 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 3			Над 5 години	Общо
		От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години		
България	28,396	37,300	7,453	175,278	110,233	358,660
Албания	1,749	1,495	29,888	87,533	22,449	143,114
Словакия	-	-	-	-	2,160	2,160
Латвия	-	-	-	68	-	68
Литва	-	-	-	-	45,269	45,269
САЩ	52,162	95,533	-	-	-	147,695
Румъния	-	-	-	-	201	201
Казахстан	-	-	-	-	1,374	1,374
ЕФФС	-	-	-	-	2,028	2,028
Белгия	-	-	-	2,633	-	2,633
Общо	82,307	134,328	37,341	265,512	183,714	703,202

Матуритетна структура на портфейла от държавен дълг по страни към 31 декември 2018 г.

в хил. лв.

Държава емитент	До 1 месец	От 3			Над 5 години	Общо
		От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години		
България	38,164	-	-	185,612	100,479	324,255
Албания	227	8,477	5,672	63,110	36,905	114,391
Словакия	-	-	-	-	2,069	2,069
Латвия	-	-	-	-	67	67
Литва	-	-	-	-	43,677	43,677
САЩ	144,950	102,195	-	-	-	247,145
ЕФФС	-	-	-	-	1,951	1,951
Белгия	-	-	-	2,659	-	2,659
Общо	183,341	110,672	5,672	251,381	185,148	736,214

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност

От 1 януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, които чрез Регламент 575 от 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36/ЕС относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонират в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели на Групата се състои от следните елементи:

Базов собствен капитал от първи ред

- а) издадени и изплатени капиталови инструменти (обикновени акции);
- б) премийни резерви от емисии на обикновени акции;
- в) неразпределена одитирана печалба;
- г) натрупан друг всеобхватен доход, включително преоценъчни резерви;
- д) други резерви.

Приспаданията от елементите на базовия собствен капитал от първи ред включват нематериалните активи, както и корекции на стойността поради изискванията за пруденциална оценка и други приспадания. В увеличение на базовия собствен капитал от първи ред се включват корекциите във връзка с преходното третиране на ефекта от първоначално прилагане на МСФО 9.

Допълнителен капитал от първи ред

Инструментите на допълнителния капитал от първи ред включват хибриден дълг (виж бележка 29). Както е оповестено в бележка 37 „Събития, възникнали след отчетния период“, на 6-ти февруари 2020 г. с Решение №38 от 6-ти февруари 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка е дадено разрешение на Банката да включи в допълнителния си капитал от първи ред сумата от 30,000 хил. евро (левова равностойност от 58,675 хил. лв.), привлечена чрез издаден от Банката капиталов инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулятивни, неконвертируеми облигации, регистрирани на 20-ти декември 2019 г. при „Централен депозитар“ АД с ISIN код BG2100023196.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение
Капитал от втори ред

Капиталът от втори ред включва подчинен срочен дълг в размер на 2,000 хил. евро (левава равностойност от 3,912 хил. лв.), издаден през 2019 г. под формата на подчинени облигации от дъщерното дружество First Investment Bank - Albania Sh.a. (виж бележка 29).

в хил. лв.

Собствен капитал

	2019	2018
Базов собствен капитал от първи ред		
Изплатени капиталови инструменти	110,000	110,000
(-) Непряко дялово участие в инструменти на базовия собствен капитал от първи ред	(72)	(60)
Премийни резерви	97,000	97,000
Други резерви	606,298	441,564
Натрупан друг всеобхватен доход	24,309	23,690
Корекции на базовия собствен капитал от първи ред:		
(-) Нематериални активи	(12,183)	(14,402)
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	211,742	262,910
(-) Други приспадания	(11,225)	(8,614)
Базов собствен капитал от първи ред	1,025,869	912,088
Инструменти допълнителен капитал от първи ред		
Хибриден дълг	254,258	195,583
Капитал от първи ред	1,280,127	1,107,671
Инструменти капитал от втори ред		
Подчинен срочен дълг	3,912	-
Капитал от втори ред	3,912	-
Собствен капитал	1,284,039	1,107,671

Бележки към консолидираните финансови отчети

3. Управление на риска, продължение

С. Капиталова адекватност, продължение

Групата изчислява следните съотношения:

- а) съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовият собствен капитал от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- б) съотношението на капитала от първи ред е капиталът от първи ред на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция;
- в) съотношението на обща капиталова адекватност е собственият капитал на институцията, изразен като процент от общата рискова експозиция.

Общата рискова експозиция се изчислява като сбор от рисковопретеглените експозиции за кредитен, пазарен и операционен риск.

Групата изчислява изискванията за кредитния риск на своите експозиции в банков и търговски портфейл на базата на стандартизирания подход. Експозициите се вземат предвид по балансовата им стойност. Задбалансовите ангажименти се вземат предвид чрез прилагане на конверсионни фактори, които имат за цел приравняването им в балансови стойности. Позициите се претеглят за риск при ползване на различни проценти в зависимост от класа на експозицията и нейния кредитен рейтинг. Използват се различни техники за редуциране на кредитния риск, например обезпечения и гаранции. При деривативните инструменти, като форуърди и опции, се оценява кредитният риск на контрагента.

Групата изчислява и капиталови изисквания за пазарен риск на валутните и стоковите инструменти в търговския и банковия портфейл.

Групата изчислява капиталови изисквания за операционен риск чрез прилагане на стандартизирания подход. При този подход Групата разпределя нетните доходи от банкови дейности (наречени съответен индикатор) през последните три години по съответните бизнес линии. След това се умножава разпределената част от съответния индикатор по кореспондиращия и процент (бета фактор) и се достига до годишното капиталово изискване за всяка една бизнес линия. Групата изчислява капиталовото изискване за операционен риск като средна стойност за тригодишния период на сбора от годишните капиталови изисквания по всички бизнес линии. Съответната рискова експозиция се изчислява чрез по-нататъшно умножение на капиталовото изискване по 12.5.

През периода Групата спазва регулаторните капиталови изисквания.

Бележки към консолидираните финансови отчети
3. Управление на риска, продължение
С. Капиталова адекватност, продължение

Нивото на капиталова адекватност е както следва:

<i>в хил. лв.</i>	Балансова стойност/условна стойност		Рискови експозиции	
	2019	2018	2019	2018
Рисковопретеглени експозиции за кредитен риск				
<i>Балансови позиции</i>				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	2,458,660	1,800,687	223,161	237,480
Многостранни банки за развитие	89	163	-	-
Институции	219,944	585,417	71,382	151,327
Предприятия	1,871,585	2,032,050	1,809,067	1,970,684
Експозиции на дребно	1,455,016	1,272,803	907,695	777,820
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	1,848,664	1,798,847	729,768	729,696
Експозиции в неизпълнение	1,226,650	893,175	1,220,168	986,805
Предприятия за колективно инвестиране	2,739	2,675	2,739	2,675
Капиталови инструменти	34,868	19,872	51,460	20,703
Други позиции	1,504,335	1,415,552	1,293,923	1,231,501
Общо	10,622,550	9,821,241	6,309,363	6,108,691
<i>Задбалансови позиции</i>				
Класове експозиции				
Институции	-	-	3,932	297
Предприятия	381,380	265,128	54,033	68,862
Експозиции на дребно	478,929	471,215	7,880	6,398
Обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	28,426	45,349	5,302	9,205
Други позиции	-	-	-	-
Общо	888,735	781,692	71,147	84,762
<i>Деривати</i>				
Класове експозиции				
Централни правителства или централни банки	5,867	-	1,467	-
Институции	3,937	1,261	787	252
Предприятия	2,002	83	2,002	83
Други позиции	830	923	830	923
Общо	12,636	2,267	5,086	1,258
Общо рисковопретеглени експозиции за кредитен риск			6,385,596	6,194,711
Общ размер на експозициите към пазарен риск			4,750	5,300
Размер на експозициите за операционен риск			612,838	658,925
Общ размер на рисковите експозиции			7,003,184	6,858,936
Отношения на капиталова адекватност	Капитал		Капиталови съотношения %	
	2019	2018	2019	2018
Базов собствен капитал от първи ред	1,025,869	912,088	14.65%	13.30%
Капитал от първи ред	1,280,127	1,107,671	18.28%	16.15%
Собствен капитал	1,284,039	1,107,671	18.34%	16.15%

Бележки към консолидираните финансови отчети
4. Информация по сегменти

Информацията по сегменти се представя с оглед на географското разпределение на сегментите на Групата. Форматът се базира на вътрешната финансово-контролна структура.

Отчитането и оценяването на активите и пасивите, приходите и разходите по сегменти е основано на счетоводната политика, описана в приложението за счетоводната политика.

Операциите между сегментите се извършват по пазарни цени.

Групата извършва дейност основно в България, но също така има операции в Кипър и Албания.

При представянето на информация на базата на географски сегменти, приходите и разходите се разпределят след вътрешногрупови елиминации на база местоположението на банковото подразделение, което ги генерира. Активите и пасивите по сегменти се разпределят след вътрешногрупови елиминации въз основа на географското им местоположение.

в хил. лв.	Операции в България		Операции в чужбина		Общо	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Приходи от лихви	290,613	312,537	19,117	18,509	309,730	331,046
Разходи за лихви	(58,942)	(61,159)	(4,074)	(2,799)	(63,016)	(63,958)
Нетен лихвен доход	231,671	251,378	15,043	15,710	246,714	267,088
Приходи от такси и комисиони	123,678	113,935	7,513	6,057	131,191	119,992
Разходи за такси и комисиони	(23,566)	(22,145)	(851)	(736)	(24,417)	(22,881)
Нетен доход от такси и комисиони	100,112	91,790	6,662	5,321	106,774	97,111
Нетни приходи от търговски операции	13,596	11,053	1,782	(244)	15,378	10,809
Административни разходи	(209,575)	(202,800)	(10,873)	(9,266)	(220,448)	(212,066)
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Активи	10,155,956	9,202,397	504,219	384,284	10,660,175	9,586,681
Пасиви	8,951,185	8,189,960	730,073	550,449	9,681,258	8,740,409

Бележки към консолидираните финансови отчети
4. Информация по сегменти, продължение

В следващата таблица е представено разпределението на активи и пасиви, приходи и разходи по бизнес сегменти към и за годината, завършваща на 31 декември 2019 г.:

в хил. лв.

Бизнес	Активи	Пасиви	Нетен лихвен доход	Нетен доход от такси и комисиони	Нетни приходи от търговски операции	Други нетни оперативни приходи
Корпоративн и клиенти	3,066,487	835,816	72,141	22,848	-	124
Малки и средни предприятия	904,748	676,120	34,201	20,188	-	185
Банкиране на дребно	2,045,902	7,592,085	130,471	56,940	-	809
Трежъри	3,145,500	75,743	5,270	5,253	15,378	12,526
Други	1,497,538	501,494	4,631	1,545	-	60,974
Общо	10,660,175	9,681,258	246,714	106,774	15,378	74,618

Бележки към консолидираните финансови отчети

5. Финансови активи и пасиви Счетоводна класификация и справедливи стойности

Счетоводната политика на Групата, свързана с оценяването по справедлива стойност е представена в Бележка 2(d)(vi).

Групата определя справедливите стойности като използва следната йерархия, която категоризира в три нива входящите данни, вземани в предвид при техниките за оценяване на справедливата стойност:

Ниво 1 - Входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на финансови активи и пасиви на активните пазари за идентични финансови инструменти.

Ниво 2 - Входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни.

Ниво 3 - Входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали финансови инструменти Групата определя справедливите стойности, като използва други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дискотираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, и модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване, включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дискотите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Групата използва общопризнати модели за оценка за определяне на справедливата стойност на често използвани и по-опростени финансови инструменти, като лихвен и валутен суап, при които се използват само наблюдаеми пазарни данни и изискват по-малко преценки и приблизителни оценки на ръководството. Наблюдаеми цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване обикновено са налични на пазара за котиран дългови и капиталови инструменти, деривати, които се търгуват на борсата или извънборсови деривати като лихвени суапове. Тази наличност на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни използвани в моделите за оценяване намалява нуждата от преценки и приблизителни оценки на ръководството и също така намалява несигурността, свързана с определянето на справедливите стойности. Наличността на наблюдаеми пазарни цени и входящи данни варира в зависимост от продуктите и пазарите и има склонността да се влияе от промени, предизвикани от специфични събития и общото състояние на финансовите пазари.

5. Финансови активи и пасиви, продължение

Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Но в случаите, когато Групата оценява портфейл от финансови активи и финансови пасиви на базата на нетната експозиция, тя прилага преценка при определяне на подходящите корекции на ниво портфейл, като например използването на спреда „купува-продава“.

При такива корекции се използват наблюдаеми спредове „купува-продава“ за подобни инструменти и се коригират според факторите, специфични за този портфейл.

За по-сложни инструменти, Групата използва собствени модели за оценяване, които обикновено са разработени на базата на общопризнати методи за оценяване. Някои или всички значими входящи данни в тези модели може да не са наблюдаеми на пазара и са получени от пазарни цени или проценти или са приблизителни оценки, базирани на преценки. Пример за инструменти, за които има значими ненаблюдаеми данни включват някои извънборсови деривати и определени заеми и ценни книжа, за които няма активен пазар и запазени участия при секюритизация. Моделите за оценяване които използват значими ненаблюдаеми данни изискват в голяма степен използването на преценки и приблизителни оценки от ръководството при определяне на справедливата стойност. Тези преценки и приблизителни оценки, направени от ръководството обикновено се изискват, за да се избере подходяща техника за оценяване, за определяне на очакваните бъдещи парични потоци от финансовия инструмент, който се оценява, за определяне на вероятността от неизпълнение на задълженията от страна на контрагента и предварителните плащания и за избора на подходящи дисконтни проценти.

Банката има установена система за вътрешен контрол във връзка с оценката на справедливите стойности. Системата включва функцията Управление на риска, независима от дирекция „Трежъри“, която докладва на ръководството и носи главната отговорност за независимата проверка на резултата от търговските и инвестиционни дейности и на всички значими оценки на справедливата стойност на финансовите инструменти. Специфични контроли включват:

- Проверка на наблюдаемите цени;
- Преглед на процеса на одобрение за новите модели и за промени в съществуващите модели се извършва от дирекция Анализ и контрол на риска и одобрява от Управителния съвет на Банката;
- Калибриране на моделите (сравнение с наблюдаеми пазарни сделки);
- Анализ и оценка на значителните дневни отклонения в оценката;
- Преглед на значимите ненаблюдаеми данни, корекции на оценката и значителни промени в справедливите стойности на инструментите от Ниво 3 сравнени с предходния месец от дирекция Анализ и контрол на риска;

Когато се използва информация, предоставена от трети лица, като например от компании за услуги по определяне на цени или цени от посредници, дирекция Анализ и контрол на риска оценява и документира доказателствата, използвани от третите лица в подкрепа на заключението, че такива оценки са в съответствие с МСФО. Това включва:

- Проверка за одобрение на посредниците за определяне на пазарни цени използвани при оценката на съответния вид финансови инструменти;
- Разбиране на начина, по който справедливата стойност е била достигната и степента, до която тя отразява реални пазарни сделки;

Бележки към консолидираните финансови отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

- Когато цените за сходни инструменти са използвани за определяне на справедливата стойност, как тези цени са били коригирани, за да отразят характеристиките на инструмента, подлежащ на оценка;
- Когато няколко цени са били установени за един и същ финансов инструмент, до каква степен е била определена справедливо стойността на инструмента, използвайки тези цени.

Таблиците по-долу представят анализ на финансови инструменти оценявани по справедлива стойност в края на отчетния период, класифицирани по нива в рамките на йерархията на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в отчета за финансово състояние.

в хил. лв.

31 декември 2019 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,316	258,605	14	266,935
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	544,251	169,341	490	714,082
Деривати държани за управление на риска	814	(361)	-	453
Общо	553,381	427,585	504	981,470

в хил. лв.

31 декември 2018 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8,542	17,488	14	26,044
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	634,916	140,123	490	775,529
Деривати държани за управление на риска	905	(88)	-	817
Общо	644,363	157,523	504	802,390

Бележки към консолидираните финансови отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Таблиците по-долу анализират справедливите стойности на финансови инструменти, отчитани не по справедлива стойност, по ниво в йерархията на справедливите стойности, където се категоризира оценката по справедлива стойност.

в хил. лв.

31 декември 2019 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	2,072,046	-	2,072,046	2,072,046
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	12,121	-	-	12,121	12,005
Вземания от банки и финансови институции	-	79,618	-	79,618	79,618
Вземания от клиенти	-	1,105,310	5,049,025	6,154,335	6,017,137
Общо	12,121	3,256,974	5,049,025	8,318,120	8,180,806
Пасиви					
Задължения към банки	-	2,007	-	2,007	2,007
Задължения към други клиенти	-	4,340,341	4,770,611	9,110,952	9,104,021
Други привлечени средства	-	109,339	-	109,339	109,348
Подчинен срочен дълг	-	3,943	-	3,943	3,943
Хибриден дълг	-	267,615	-	267,615	267,615
Общо	-	4,723,245	4,770,611	9,493,856	9,486,934

в хил. лв.

31 декември 2018 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо справедливи стойности	Общо балансова стойност
Активи					
Парични средства и вземания от централни банки	-	1,674,754	-	1,674,754	1,674,754
Финансови активи отчитани по амортизирана стойност	-	862	-	862	748
Вземания от банки и финансови институции	-	125,483	-	125,483	125,483
Вземания от клиенти	-	785,611	5,168,012	5,953,623	5,716,062
Общо	-	2,586,710	5,168,012	7,754,722	7,517,047
Пасиви					
Задължения към банки	-	3,024	-	3,024	3,024
Задължения към други клиенти	-	3,559,273	4,791,901	8,351,174	8,342,691
Други привлечени средства	-	121,087	-	121,087	121,120
Хибриден дълг	-	208,786	-	208,786	208,786
Общо	-	3,892,170	4,791,901	8,684,071	8,675,621

Бележки към консолидираните финансови отчети
5. Финансови активи и пасиви, продължение
Счетоводна класификация и справедливи стойности, продължение

Където е налична, справедливата стойност на кредитите предоставени на други клиенти е базирана на наблюдаеми пазарни транзакции. Където наблюдаема пазарна информация не е налична, преценката за справедливата стойност се базира на оценъчни модели, като техники на дисконтирани парични потоци. Входящите данни за оценъчните техники включват очаквани загуби за живота на кредита, пазарни лихвени нива, очаквания за предплащане. За обезценените кредитите с обезпечения, справедливата стойност се базира на оценка за справедливата стойност на предоставеното обезпечение. С цел по-голяма точност на оценката кредитите са групирани в портфейли със сходни характеристики като тип продукт, тип кредитополучател, матуритет, валута, тип на обезпечението.

Справедливата стойност на задълженията към клиенти е изчислена използвайки техники на дисконтирани парични потоци прилагайки лихвените нива, които се предлагат към момента за депозити със сходен падеж и условия. Справедливата стойност на депозитите на виждане е сумата платима към датата на финансовия отчет.

6. Нетен лихвен доход

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Приходи от лихви		
Сметки при банки и финансови институции	1,743	1,595
Приходи от лихви по пасиви	9	84
Банкиране на дребно	120,811	120,721
Корпоративни клиенти	122,370	145,650
Малки и средни предприятия	43,435	39,517
Микрокредитиране	7,272	8,673
Дългови инструменти	14,090	14,806
	309,730	331,046
Разходи за лихви		
Депозити от банки	(12)	(33)
Депозити от други клиенти	(34,953)	(37,775)
Други привлечени средства	(707)	(1,006)
Подчинен срочен дълг	(119)	-
Хибриден дълг	(23,038)	(22,883)
Разходи за лихви по активи	(3,791)	(2,210)
Лизингови договори и други	(396)	(51)
	(63,016)	(63,958)
Нетен лихвен доход	246,714	267,088

За 2019 г. признатият лихвен приход от необслужвани финансови активи (вземания от клиенти) възлиза на 25,043 хил. лв. (2018 г.: 29,370 хил. лв.).

Бележки към консолидираните финансови отчети
7. Нетен доход от такси и комисиони
в хил. лв.

	2019	2018
Приходи от такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	3,553	2,705
Платежни операции	23,901	21,912
Клиентски сметки	32,892	31,730
Картови услуги	35,108	34,033
Други	35,737	29,612
	131,191	119,992
Разходи за такси и комисиони		
Акредитиви и гаранции	(661)	(313)
Платежни системи	(2,992)	(2,469)
Картови услуги	(16,348)	(14,872)
Други	(4,416)	(5,227)
	(24,417)	(22,881)
Нетен доход от такси и комисиони	106,774	97,111

8. Нетни приходи от търговски операции
в хил. лв.

	2019	2018
Нетни приходи от търговски операции от:		
- дългови инструменти	(68)	(135)
- капиталови инструменти	30	(124)
- промени във валутните курсове	15,416	11,068
Нетни приходи от търговски операции	15,378	10,809

9. Други нетни оперативни приходи
в хил. лв.

	2019	2018
Други нетни оперативни приходи, възникващи от:		
- нетни приходи от сделки и преоценки със злато и благородни метали	789	452
- приходи от наеми	5,542	8,862
- дългови инструменти	8,182	3,103
- капиталови инструменти	4,344	1,282
- доход от управление на цедирани вземания	54,643	584
- доход от управление на кредити придобити при бизнес комбинация	1,118	2,038
Други нетни оперативни приходи	74,618	16,321

Бележки към консолидираните финансови отчети
10. Административни разходи

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Административните разходи включват:		
- Разходи за персонал	71,842	70,315
- Амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни материални активи	14,392	15,342
- Амортизация на активи с право на ползване	33,424	-
- Реклама	14,011	16,623
- Разходи за наеми	-	33,602
- Телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка	12,401	12,400
- Други разходи за външни услуги	74,378	63,784
Административни разходи	220,448	212,066

Разходите за персонал включват разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, начислени в съответствие с разпоредбите на местното законодателство. Общият брой на персонала на Групата към 31 декември 2019 г. е 2,825 човека (31 декември 2018 г.: 2,868).

Начислените за 2019 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 1,107 хил. лв. Начислените за 2018 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за независим финансов одит възлизат на 648 хил. лв. През двете години няма начислени суми за други услуги, несвързани с одита, предоставяни от регистрираните одитори.

11. Обезценка

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Увеличение на обезценката		
<i>Вземания от клиенти</i>	(204,265)	(163,028)
<i>Инвестиции в неконсолидирани дъщерни дружества</i>	-	(178)
<i>Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход</i>	-	(26)
<i>Ценни книжа отчитани по амортизирана стойност</i>	(779)	-
<i>Задбалансови ангажименти</i>	(701)	(1,014)
Намаление на обезценката		
<i>Вземания от клиенти</i>	84,990	62,578
<i>Ценни книжа отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход</i>	19	-
<i>Задбалансови ангажименти</i>	1,006	18,290
Обезценка, нетно	(119,730)	(83,378)

Разходите за обезценка за 2019 г. и 2018 г. се дължат на допълнителни начисления в резултат на развитие на кредитния риск в период на предизвикателна икономическа среда и консервативния подход, прилаган от Групата при признаване на риска от загуби по определени индивидуално оценявани експозиции.

Бележки към консолидираните финансови отчети
12. Други приходи/(разходи), нетно

	2019	2018
Приходи от продажба на активи	1,354	81,098
Преоценка на инвестиционни имоти	72,940	13,669
Приходи от продажба на инвестиционни имоти	31	168
Приходи от дивиденди	5,724	105
Нетни спечелени застрахователни премии	5,242	3,865
(Разходи) за гаранционни схеми	(33,019)	(33,283)
Настъпили претенции по застрахователни договори	(3,385)	(2,812)
(Разход)/сторно на разходи за провизии по съдебни спорове	(228)	102
Други приходи, нетно	2,394	2,215
Общо	51,053	65,127

13. Разходи за данъци

	2019	2018
Текущи данъци	(1,616)	(2,017)
Отсрочени данъци (виж бележка 21)	(14,821)	12,551
Разходи за данъци	(16,437)	10,534

Равнение между данъчния разход и счетоводната печалба, както следва:

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Счетоводна печалба преди облагане	154,359	161,012
Корпоративен данък по съответната данъчна ставка (10% за 2019 г. и 10% за 2018 г.)	15,436	16,101
Ефект от данъчни ставки на чуждестранни дъщерни предприятия и клонове	742	814
Данъчен ефект от първоначално прилагане на МСФО 9	-	(27,677)
Данъчен ефект от постоянни данъчни разлики	269	298
Други	(10)	(70)
Разходи за данък върху дохода	16,437	(10,534)
Ефективна данъчна ставка	10.65%	(6.54%)

14. Доходи на акция

	2019	2018
Нетна печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката (<i>в хил. лв.</i>)	137,579	171,388
Среднопретеглен брой на държаните обикновени акции (<i>в хиляди</i>)	110,000	110,000
Доходи на акция (<i>в лв.</i>)	1.25	1.56

Основните доходи на акция, изчислени съгласно МСС 33, се базират на печалбата, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката. През 2019 г., като и през предходната година, не са били издавани конвертируеми или опционни права върху обикновените акции на Банката. Следователно доходите на акция с намалена стойност съвпадат с основните доходи на акция.

Бележки към консолидираните финансови отчети
15. Парични средства и вземания от централни банки

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Каса		
- в левове	149,517	123,104
- в чуждестранна валута	56,593	56,504
Вземания от централни банки	1,751,745	1,063,080
Разплащателни сметки и вземания от чуждестранни банки	114,191	432,066
Общо	2,072,046	1,674,754

16. Инвестиции в ценни книжа

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Облигации и други ценни книжа издадени от:		
Българското правителство		
- деноминирани в левове	195,460	182,617
- деноминирани в чуждестранна валута	163,200	141,639
Чужди правителства	344,542	411,958
Предприятия	236,975	17,574
Чуждестранни банки	26,227	26,480
Други издатели - капиталови инструменти	26,618	22,053
Общо	993,022	802,321
От които финансови активи:		
Отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	714,082	775,529
Отчитани по амортизирана стойност	12,005	748
Отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	266,935	26,044
Общо	993,022	802,321

Част от отчетените облигации на българското и чуждестранни правителства в размер на 86,219 хил. лв. (85,216 хил. лв. към 2018 г.) са предмет на споразумения за пълна размяна на доходност (Total Return Swap Agreement).

Към края на 2019 г. няма ценни книжа, които да са предмет на споразумения на обратно изкупуване. Към края на 2018 г. част от отчетените ценни книжа издадени от чужди правителства в размер на 3,328 хил. лв. са предмет на споразумения за обратно изкупуване.

17. Вземания от банки и финансови институции
(а) Анализ по видове

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Вземания от банки	45,313	23,059
Вземания по договори за обратна продажба	5,416	4,985
Други	28,889	97,439
Общо	79,618	125,483

Бележки към консолидираните финансови отчети
17. Вземания от банки и финансови институции, продължение
(b) Географски анализ

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Местни банки и финансови институции	13,655	28,912
Чуждестранни банки и финансови институции	65,963	96,571
Общо	79,618	125,483

18. Вземания от клиенти
в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2019 г. Амортизирана стойност
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	865,781	(40,869)	824,912
- Ипотечни кредити	896,313	(16,120)	880,193
- Кредитни карти	193,197	(18,352)	174,845
- Други програми и обезпечени финансираня	5,098	-	5,098
Малки и средни предприятия	921,704	(16,956)	904,748
Микрокредитиране	163,952	(3,098)	160,854
Корпоративни клиенти	3,481,386	(414,899)	3,066,487
В т.ч. вземания по финансов лизинг	379,350	(834)	378,516
Общо	6,527,431	(510,294)	6,017,137

в хил. лв.

	Брутна стойност	Обезценка	31.12.2018 г. Амортизирана стойност
Банкиране на дребно			
- Потребителски кредити	750,285	(49,731)	700,554
- Ипотечни кредити	752,581	(26,362)	726,219
- Кредитни карти	202,095	(31,303)	170,792
- Други програми и обезпечени финансираня	6,231	-	6,231
Малки и средни предприятия	879,136	(38,880)	840,256
Микрокредитиране	140,422	(21,196)	119,226
Корпоративни клиенти	3,734,634	(581,850)	3,152,784
В т.ч. вземания по финансов лизинг	389,909	(11,480)	378,429
Общо	6,465,384	(749,322)	5,716,062

(a) Движение в обезценката
в хил.лв.

Салдо към 1 януари 2019 г.	749,322
Допълнително начислена	204,265
Реинтегрирана	(84,990)
Отписани вземания	(359,628)
Други	1,325
Салдо към 31 декември 2019 г.	510,294

Бележки към консолидираните финансови отчети
19. Имоти и оборудване

<i>в хил. лв.</i>	Земя и сгради	Машини и оборудване	Транспортни средства	Активи в процес на изграждане	Подобрения на наети активи	Общо
Отчетна стойност						
Към 1 януари 2018 г.	17,651	146,726	6,993	27,735	67,637	266,742
Придобити	-	954		13,412	198	14,564
Валутни курсови разлики	-	322	31	22	137	512
Отписани	-	(11,125)	(96)	(67)	(968)	(12,256)
Прехвърлени	-	9,388	8	(20,949)	1,657	(9,896)
Към 31 декември 2018 г.	17,651	146,265	6,936	20,153	68,661	259,666
Придобити	-	925	-	11,945	254	13,124
Прехвърлени от инвестиционни имоти	4,136	-	-	-	-	4,136
Прехвърлени от придобити имоти	999	-	-	-	-	999
Валутни курсови разлики	-	68	4	4	29	105
Отписани	(578)	(7,969)	(48)	(6,796)	(2,587)	(17,978)
Прехвърлени	-	5,980	-	(9,436)	1,472	(1,984)
Към 31 декември 2019 г.	22,208	145,269	6,892	15,870	67,829	258,068
Амортизация						
Към 1 януари 2018 г.	4,132	125,243	6,023	-	39,805	175,203
Валутни курсови разлики	-	285	18	-	127	430
Начислена през годината	633	7,910	331	-	3,366	12,240
За отписаните	-	(11,123)	(67)	-	(968)	(12,158)
Към 31 декември 2018 г.	4,765	122,315	6,305	-	42,330	175,715
Валутни курсови разлики	-	51	3	-	25	79
Начислена през годината	645	7,643	256	-	2,504	11,048
За отписаните	(132)	(7,750)	(48)	-	(2,582)	(10,512)
Към 31 декември 2019 г.	5,278	122,259	6,516	-	42,277	176,330
Балансова стойност						
Към 1 януари 2018 г.	13,519	21,483	970	27,735	27,832	91,539
Към 31 декември 2018 г.	12,886	23,950	631	20,153	26,331	83,951
Към 31 декември 2019 г.	16,930	23,010	376	15,870	25,552	81,738

Бележки към консолидираните финансови отчети

19. Имоти и оборудване, продължение

Справедливата стойност на активите от клас Земя и сгради е определена от независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит с оценяването на имоти с местонахождение и категория сходни на оценяваните. Политиката на Групата изисква независимите оценители да определят справедливата стойност с такава честота, че да се осигури балансова стойност, която не се различава съществено от справедливата към края на отчетния период. Към 31 декември 2019 година справедливата стойност на земята и сградите не е съществено по-различна от балансовата им стойност към същата дата. Справедливата стойност на земя и сгради е категоризирана като справедлива стойност от Ниво 3 на база на входящите данни за използваната техника за оценяване.

Техника за оценяване

1. Дисконтирани парични потоци: Моделът за оценяване отчита настоящата стойност на генерираните парични потоци от имотите, вземайки предвид очаквания ръст на наемите, периода за анулиране, ниво на заетост, премии за стимулиране като периоди освободени от наем и други разходи, които не се заплащат от наемателите. Очакваните нетни парични потоци се дисконтират, като се използват дисконтови проценти, коригирани за риска. Сред другите фактори, при определянето на дисконтовия процент се отчита качество на сградата и нейното местонахождение (първостепенно или второстепенно), кредитното качество на наемателя и срока на наема.

2. Пазарен подход/ Сравнителен подход. Този подход се основава на сравнение на оценявания обект с други подобни обекти, продадени или предлагани за продажба. Стойността на даден имот по този метод се определя при прякото сравнение на оценявания обект с други подобни недвижими имоти, които са били продадени в период, близък до датата на оценката. След обстойно изследване, проверка и анализ на данни, получени от пазара на имоти се формира стойност, която представлява най-точния индикатор за пазарна стойност.

Същността на метода е да се ползва информация за реално осъществени сделки през последните шест месеца на пазара на имоти. Успешното прилагане на метода е възможно само при наличие на достоверна база данни от реални сделки извършени с имоти аналогични на оценявания. Информацията от сайтове за имоти, местна преса и др. информационни източници се отнася за бъдещи инвестиционни намерения на продавача на имота и не представлява достоверен източник на информация. При ползване на тези източници офертната стойност на всеки аналог се сконтира с процент по преценка на оценителя, но не по-малко от 5%.

Значими ненаблюдаеми входящи данни

1. Очакван пазарен ръст на наемите (4.5-6.8%, средно претеглено 5.6%).
2. Период за анулиране (средно 6 месеца след края на всеки наем).
3. Ниво на заетост (90-95%, средно претеглено 92.5%).
4. Периоди освободени от наем (1 година при нов наем).
5. Дисконтов процент, коригиран за риска (4-9%, средно претеглено 6.5%).

1. Очакван пазарен ръст на имотите (5-10%, средно претеглено 7.5%).

2. Период за реализация (средно 6 месеца след офертиране).

3. Коефициент за сключване на сделка (90-95%, средно претеглено 92.5%).

4. Коефициент за местоположение (1.0-1.05, средно претеглено 1.025).

5. Коефициент за състояние (1.0-1.1, средно претеглено 1.05).

Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност

Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:

- очаквания пазарен ръст на наемите е по-висок (по-нисък);
- периодите за анулиране са по-къси (по-дълги);
- нивото на заетост е по-високо (по-ниско);
- периодите освободени от наем са по-къси (по-дълги); или
- дисконтовият процент, коригиран за риска е по-нисък (по-висок).

Определената справедлива стойност ще се увеличи (намали) ако:

- очакваният пазарен ръст на имотите е по-висок (по-нисък);
- периодите за продажба са по-къси (по-дълги);
- има промяна в техническото състояние на обектите

Бележки към консолидираните финансови отчети
20. Нематериални активи

<i>в хил. лв.</i>	Програмни продукти и лицензи	Положителна репутация	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2018 г.	32,031	540	32,571
Придобити	243	-	243
Валутни курсови разлики	88	-	88
Прехвърлени	9,896	-	9,896
Към 31 декември 2018 г.	42,258	540	42,798
Придобити	267	-	267
Валутни курсови разлики	19	-	19
Отписани	(2,184)	-	(2,184)
Прехвърлени	1,984	-	1,984
Към 31 декември 2019 г.	42,344	540	42,884
Амортизация			
Към 1 януари 2018 г.	25,229	-	25,229
Валутни курсови разлики	65	-	65
Начислена през годината	3,102	-	3,102
Към 31 декември 2018 г.	28,396	-	28,396
Валутни курсови разлики	16	-	16
Начислена през годината	3,344	-	3,344
За отписаните	(1,498)	-	(1,498)
Към 31 декември 2019 г.	30,258	-	30,258
Балансова стойност			
Към 1 януари 2018 г.	6,802	540	7,342
Към 31 декември 2018 г.	13,862	540	14,402
Към 31 декември 2019 г.	12,086	540	12,626

21. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци са калкулирани за всички временни данъчни разлики, като е използван методът на балансовите пасиви на база основен данъчен процент 10% за България и 15% за Албания.

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2019 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

<i>в хил. лв.</i>	Активи	Пасиви	Нетно
Имоти, оборудване и нематериални активи	(101)	2,337	2,236
Инвестиционни имоти	-	20,385	20,385
Данъчна загуба	(6,093)	-	(6,093)
Други	(2,780)	3,680	900
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(8,974)	26,402	17,428

Бележки към консолидираните финансови отчети
21. Отсрочени данъци, продължение

Сумата на отсрочения данък към 31 декември 2018 г. се отнася за следните позиции от отчета за финансовото състояние:

<i>в хил. лв.</i>	Активи	Пасиви	Нето
Имоти, оборудване и нематериални активи	(125)	2,075	1,950
Инвестиционни имоти	-	13,295	13,295
Данъчна загуба	(13,510)	-	(13,510)
Други	(498)	1,537	1,039
Нетни данъчни (активи)/пасиви	(14,133)	16,907	2,774

Движенията във временните разлики през 2019 г. се признават както следва:

<i>в хил. лв.</i>	31 декември 2018 г.	Признати през периода в (печалбата) или загубата	Признати през периода в капитала	Други движения	31 декември 2019 г.
	Нетни пасиви				Нетни пасиви
Имоти, оборудване и нематериални активи	1,950	288	-	(2)	2,236
Инвестиционни имоти	13,295	7,090	-	-	20,385
Данъчна загуба	(13,510)	7,417	-	-	(6,093)
Други	1,039	27	(179)	13	900
Нетни данъчни (активи)/пасиви	2,774	14,822	(179)	11	17,428

Бележки към консолидираните финансови отчети
22. Активи придобити като обезпечения

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Земи	470,774	484,588
Сгради	209,088	285,705
Машини, съоръжения и транспортни средства	35,467	41,852
Стопански инвентар	800	789
Общо	716,129	812,934

Активите, придобити като обезпечения са оценени по по-ниската от цена на придобиване или нетна реализуема стойност. Нетната реализуема стойност на земите и сградите е приблизително равна на справедливата им стойност. Използваните оценъчни техники при земи и сгради са посочени в бележка 19.

23. Инвестиционни имоти

в хил. лв.

Салдо към 1 януари 2019 г.	242,558
Придобити	8
Прехвърлени от активи придобити като обезпечения	99,394
Преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност призната при прехвърлянето	72,940
Прехвърлени в земи и сгради	(4,136)
Отписани при продажба	(253)
Салдо към 31 декември 2019 г.	410,511

24. Активи с право на ползване

в хил. лв.

Към 1 януари 2019 г.	128,203
Добавени	2,389
Амортизация	(33,424)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	62,286
Валутни курсови разлики	205
Към 31 декември 2019 г.	159,659

Лизингови задължения

Към 1 януари 2019 г.	128,203
Добавени	2,389
Лизингови плащания	(33,449)
Ефект от промяна на лизинговите условия и очакванията за срока на лизинга	62,286
Валутни курсови разлики	204
Към 31 декември 2019 г.	159,633

Бележки към консолидираните финансови отчети
24. Активи с право на ползване, продължение
Лизингови задължения, продължение

Активите с право на ползване, които Групата признава са както клоновете и офисите в различни населени места в България, Кипър и Албания, така и сградите, в които се помещава централното и управление. При извършването на първоначалното признаване Групата е анализираща и взела предвид информация за очакваната продължителност за периода, в който Групата ще използва активите. През 2019 г. част от въпросните очаквания са се променили, в резултат, на което Групата е извършила преглед на първоначалната си оценка и признава увеличение в размера на активите с право на ползване и на лизинговите задължения в размер на 62,286 хил. лв.

При извършената оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения, Групата е взела предвид текущите нива на разходи за финансиране, в случай, че планира да финансира покупката на въпросните активи и е включила въпросната презумпция както в първоначалната, така и в последващата оценка на активите с право на ползване и на лизинговите задължения.

В следващата таблица е направен анализ на лизинговите задължения според очаквания остатъчен срок на договорите за наем:

в хил. лв.

Матуритетен анализ на лизинговите задължения

	До 1 година	Над 1 година	Общо
Към 1 януари 2019 г.	33,230	94,973	128,203
Към 31 декември 2019 г.	32,564	127,069	159,633

25. Други активи

в хил. лв.

	2019	2018
Разходи за бъдещи периоди	11,397	11,414
Злато	5,592	5,699
Инвестиции в неконсолидирани дъщерни предприятия	8,247	554
Други активи	91,386	95,039
Общо	116,622	112,706

26. Задължения към банки

в хил. лв.

	2019	2018
Срочни депозити	-	-
Текущи сметки	2,007	3,024
Общо	2,007	3,024

Бележки към консолидираните финансови отчети
27. Задължения към други клиенти

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Граждани		
- на виждане	1,569,092	1,301,585
- срочни и спестовни депозити	5,504,086	5,384,093
Търговци и публични институции		
- на виждане	1,560,147	1,203,878
- срочни депозити	470,696	453,135
Общо	9,104,021	8,342,691

28. Други привлечени средства

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Задължения по потвърдени акредитиви	10,164	13,553
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	-	3,213
Дълг свързан със споразумения за пълна размяна на доходност	73,375	73,276
Задължения по получени финансираня	25,809	31,078
Общо	109,348	121,120

Задълженията по получени финансираня могат да бъдат анализирани, както следва:

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31.12.2019 г.
ДФ Земеделие	2%	13.01.2020 г. - 15.02.2020 г.	3
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.218%	30.09.2025 г.	7,419
Българска банка за развитие АД	1% - 1.583%	15.03.2027 г. - 30.11.2028 г.	16,137
Фонд Мениджър на финансови инструменти в България	0%	31.12.2033 г.	2,250
Общо			25,809

в хил. лв.

Кредитор	Лихвен процент	Падеж	Амортизирана стойност към 31.12.2018 г.
ДФ Земеделие	2%	20.12.2019 г. - 15.02.2020 г.	68
Европейски инвестиционен фонд - програма Джереми 2	0 % - 1.312%	30.09.2025 г.	13,674
Българска банка за развитие АД	1% - 3.50%	30.03.2019 г. - 30.11.2028 г.	17,336
Общо			31,078

Бележки към консолидираните финансови отчети
29. Хибриден и подчинен дълг
в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2019 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,857
Хибриден дълг с главница 30 млн. евро	58,675	58,829
Общо	254,258	267,615

в хил. лв.

	Главница	Амортизирана стойност към 31 декември 2018 г.
Хибриден дълг с главница 40 млн. евро	78,233	84,929
Хибриден дълг с главница 60 млн. евро	117,350	123,857
Общо	195,583	208,786

Облигациите и по трите емисии хибридни инструменти са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване.

Трите инструмента хибриден дълг отговарят напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в допълнителния капитал от първи ред.

На 6-ти февруари 2020 г. с Решение №38 от 6-ти февруари 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка е дадено разрешение на Банката да включи в допълнителния си капитал от първи ред сумата от 30,000 хил. евро (левава равностойност от 58,675 хил. лв.), привлечена чрез издаден от Банката капиталов инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулятивни, неконвертируеми облигации, регистрирани на 20-ти декември 2019 г. при „Централен депозитар“ АД с ISIN код BG2100023196.

На 25 април 2019 г. Групата (чрез дъщерната си банка в Албания) издаде емисия подчинен срочен дълг в евро, която е записана от физически лица. Падежът на подчинения срочния дълг е 25 април 2026 г. и е деномиран в евро с общ размер възлизащ на 2,000 хил. евро (2018 г.: 0 хил. евро). По-долу е представена информация за издадените инструменти към 31 декември 2019 г.:

в хил. лв.

	Амортизирана стойност към 31 декември 2019 г.	Амортизирана стойност към 31 декември 2018 г.
Подчинен срочен дълг с главница от 2 млн. евро	3,943	-
Общо	3,943	-

Инструментът подчинен срочен дълг отговаря напълно на изискванията на Регламент 575/2013 за включване изцяло в капитала от втори ред.

Бележки към консолидираните финансови отчети
30. Други пасиви

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Задължения към персонала	3,171	3,104
Застрахователни резерви	4,609	3,226
Провизии по съдебни спорове	962	734
Обезценка по задбалансови ангажименти	709	1,015
Други кредитори	7,380	53,588
Общо	16,831	61,667

31. Капитал и резерви
(a) Брой и номинална стойност на издадените акции към 31 декември 2019 г.

Към 31 декември 2019 г. акционерният капитал на Банката е в размер на 110,000,000 лв., разделен на 110,000,000 обикновени безналични акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло.

Акционерният капитал на Банката е увеличен от 100,000,000 лв. на 110,000,000 лв. в резултат от успешно първично публично предлагане на 10,000,000 нови безналични акции чрез Българската фондова борса – София, и е регистриран в Търговския регистър при Софийски градски съд на 4 юни 2007 г. За да улесни първичното публично предлагане и преди неговото стартиране, номиналната стойност на акциите на Банката е намалена от 10 лв. на 1 лв., с решение на Общото събрание на акционерите, без това да засяга общия размер на акционерния капитал и отделните дялови участия.

(b) Акционери

Таблицата по-долу посочва тези акционери, които притежават акции на Банката към 31 декември 2019 г., заедно с броя и процента на общо емитираните акции.

	Брой акции	% от емитирания акционерен капитал
Г-н Ивайло Димитров Мутафчиев	46,750,000	42.50
Г-н Цеко Тодоров Минев	46,750,000	42.50
Други акционери (акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса - София)	16,500,000	15.00
Общо	110,000,000	100.00

Понастоящем всички новоемитирани акции, плюс частта от съществуващите акции, собственост на Първа финансова брокерска къща ООД, продадени на нови инвеститори при условията на първично публично предлагане (общо 16,500,000 акции), се търгуват свободно на Българската фондова борса - София.

(c) Законови резерви

Законовите резерви включват суми, заделени за цели, регламентирани в местното законодателство. Съгласно българското законодателство Банката е задължена да задели най-малко 1/10 от годишната си печалба като законови резерви до момента, в който съвкупната им сума достигне до 1/10 от акционерния капитал на Банката.

През 2019 г., както и през предходната година Банката не е разпределяла дивиденди.

Бележки към консолидираните финансови отчети
32. Условни задължения
(а) Задбалансови пасиви

Групата предоставя банкови гаранции и акредитиви с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите по сключени споразумения за издаване на условни задължения са представени в таблицата по-долу според съответната категория. Сумите, отразени в таблицата като задбалансови ангажименти, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в отчета за финансовото състояние, в случай че контрагентите не изпълнят своите задължения и всички обезпечения се окажат без стойност.

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Банкови гаранции	212,534	230,239
Неизползвани кредитни линии	668,866	536,049
Акредитиви	7,830	16,129
Общо	889,230	782,417
Обезценка по задбалансови ангажименти	709	1,015

Представените в таблицата ангажименти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и провизиите за евентуални загуби се отразяват в отчета за финансовото състояние до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълнение. Повечето от поетите условни задължения се очаква да приключат, без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина сумите не представляват бъдещи парични потоци.

Условният кредит представлява рамково споразумение за управление на обезпечения по различни кредитни сделки, сключени с един или няколко клиента. Условният кредит не води до възникване на задължение от страна на Банката да бъдат отпуснати конкретни финансови инструменти. Договарянето на конкретна кредитна сделка с клиента на Банката, например предоставяне на банкови кредити и овърдрафти, поемане на условни ангажименти като банкови гаранции и акредитиви, подлежи на отделно решение и одобрение на Банката.

Към датата на отчета няма други съществени ангажименти и условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване.

33. Парични средства и парични еквиваленти

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват следните салда с оригинален срок до 3 месеца:

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
Парични средства и вземания от централни банки	2,072,046	1,674,754
Вземания от банки и финансови институции с оригинален срок до 3 месеца	41,967	113,139
Общо	2,114,013	1,787,893

Бележки към консолидираните финансови отчети
34. Усреднени салда

Усреднените балансови стойности на финансовите активи и пасиви са представени по-долу. Сумите са изчислени използвайки средно аритметично на месечните салда за всички инструменти.

<i>в хил. лв.</i>	2019	2018
ФИНАНСОВИ АКТИВИ		
Парични средства и вземания от централни банки	1,812,197	1,512,021
Инвестиции в ценни книжа	798,145	791,344
Вземания от банки и финансови институции	85,497	75,086
Вземания от клиенти	5,955,105	5,390,554
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ		
Задължения към банки	3,488	7,689
Задължения към други клиенти	8,676,531	7,923,879
Други привлечени средства	113,402	139,409
Подчинен срочен дълг	2,374	-
Хибриден дълг	212,611	208,085

Бележки към консолидираните финансови отчети
35. Сделки със свързани лица

Страните се считат за свързани ако едната страна има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другата страна при вземане на финансови и оперативни решения, или двете страни са под общ контрол.

В рамките на нормалната банкова дейност някои банкови операции се извършват със свързани лица. Това включва кредити, депозити и други транзакции. Тези транзакции са извършени при пазарни условия. Размерът на тези транзакции и салдата по тях към края на съответните периоди са както следва:

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2019	2018	2019	2018
<i>в хил. лв.</i>				
Кредити				
Кредитна експозиция в началото на периода	1,769	753	11,179	1,280
Отпуснати/(погасени) кредити през периода	558	1,016	(3,470)	9,899
Кредитна експозиция в края на периода	<u>2,327</u>	<u>1,769</u>	<u>7,709</u>	<u>11,179</u>
Получени депозити и заеми				
В началото на периода	12,862	8,708	12,928	15,370
Получени/(изплатени) през периода	(1,144)	4,154	(3,469)	(2,442)
В края на периода	<u>11,718</u>	<u>12,862</u>	<u>9,459</u>	<u>12,928</u>
Предоставени депозити				
Депозити в началото на периода	-	-	19,704	19,604
Предоставени/(погасени) депозити през периода	-	-	(956)	100
Депозити в края на периода	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>18,748</u>	<u>19,704</u>
Други вземания				
В началото на периода	-	-	22,118	23,482
Получени/(изплатени) през периода	-	-	(5,328)	(1,364)
В края на периода	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>16,790</u>	<u>22,118</u>
Издадени условни задължения				
В началото на периода	1,283	1,291	351	322
Отпуснати/(изтекли) през периода	(308)	(8)	711	29
В края на периода	<u>975</u>	<u>1,283</u>	<u>1,062</u>	<u>351</u>

Бележки към консолидираните финансови отчети
35. Сделки със свързани лица, продължение
Вид свързаност

в хил. лв.	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2019	2018	2019	2018
Приходи от лихви	38	310	556	614
Разходи за лихви	3	3	8	8
Приходи от такси и комисиони	19	220	187	148
Разходи за такси и комисиони	2	3	562	450

Възнагражденията на ключовия управленски персонал, изплатени през 2019 г. са в размер на 10,069 хил. лева (2018 г.: 7,480 хил.лв.), а възнагражденията, изплатени на други свързани лица са 2,054 хил. лева (2018 г.: 1, 840 хил.лв.).

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия****(a) First Investment Finance B.V.**

През април 2003 година Банката създава дружество със специална цел със седалище в Холандия с фирма First Investment Finance B.V. Дружеството е еднолична собственост на Банката. То е учредено за изпълнението на ясна и тясно определена цел - получаването на заеми от чужди финансови институции и привличането на инвеститори чрез емитирането на облигации и други финансови инструменти, гарантирани от Банката, средствата от които се използват за финансиране на операциите на Банката. Акционерният капитал на дружеството възлиза на 18 хил. евро и се състои от издадени и платени 180 акции, всяка с номинална стойност от 100 евро. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(b) Дайнърс клуб България АД

През май 2005 г. Банката придоби 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. Дружеството е учредено през 1996 г. и предметът му на дейност включва представителство, агентство и процесинг на Дайнърс клуб Интернешънъл. Към 31 декември 2019 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 610 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 94.79%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(c) First Investment Bank - Albania Sh.a.

През април 2006 г. Банката учреди First Investment Bank – Albania Sh.a. с 99.9998% акционерно участие. На 27 юни 2007 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. получи пълен банков лиценз от централната Банка на Албания и на 1 септември 2007 г. ефективно пое дейността на бившия клон ПИБ – Тирана, поемайки всичките му права и задължения, активи и пасиви.

Към 31 декември 2019 г. акционерният капитал на First Investment Bank – Albania Sh.a. е 11,975 хил. евро, внесен изцяло, а акционерното участие на Банката е 100%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(d) „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД

През януари 2010 г. в търговския регистър бяха вписани дружествата „Дебита” ООД и „Реалтор” ООД, учредени съвместно от Банката и „Първа финансова брокерска къща” ООД. Дружествата са всяко с капитал 150,000 лева, разпределен в дялове на стойност 100 лв. всеки, както следва:

1. „Дебита” ООД - 70% или 1,050 дяла за Банката и 30% или 450 дяла за „ПФБК” ООД.

2. „Реалтор” ООД - 51% или 765 дяла за Банката и 49% или 735 дяла за „ПФБК” ООД.

Дружества са учредени да извършват дейност като обслужващи дружества по смисъла на чл.18 от Закона за дружествата със специална инвестиционна цел. Предметът на дейност на „Дебита” ООД е придобиване, обслужване, управление и разпореждане с вземания, както и свързаната с това консултантска дейност, а „Реалтор” ООД - управление, обслужване и поддържане на недвижими имоти, организиране и извършване на строежи и подобрения, както и извършване на консултантска дейност в областта на недвижимите имоти. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(е) „Фи Хелт застраховане” АД**

През втората половина на 2010 г. Банката придоби мажоритарен пакет акции от капитала на „Здравноосигурителна каса Фи Хелт” АД (бивше наименование „Здравноосигурителна каса Прайм Хелт” АД). С решение на КФН от месец юни 2013 г. дружеството получи лиценз за извършване на застрахователна дейност. Наименованието е променено на „Фи Хелт Застраховане” АД, а предметът на дейност е извършване на застраховки - застраховка „Заболяване” и застраховка „Злополука”. През юни 2018 г. дружеството разширява лиценза си с още един клас застраховка “Разни финансови загуби”. Към 31 декември 2019 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 5,000 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 59.10%. Банката консолидира своята инвестиция в предприятието.

(ф) „Болкан файненшъл сървисис” ЕАД

През февруари 2011 г. Банката придоби 100 броя дружествени дяла, представляващи 100% от капитала на „Болкан файненшъл сървисис” ЕООД. Дружеството е с предмет на дейност: консултантски услуги по внедряване на финансови информационни системи и разработка на софтуер. През януари 2012 г. дружеството се преобразува в еднолично акционерно дружество. През 2019 г. ПИБ АД увеличи капитала му от 50 хил. лв. на 6,436.7 хил. лв., разделени на 128,734 броя обикновени поименни безналични акции с право на глас, с номинална стойност в размер на 50 хил. лв. всяка една, като увеличението от 6,386.7 хил. лв. е с непарична вноска – апорт на софтуер и хардуер. Към 31 декември 2019 г. регистрираният акционерен капитал на дружеството е 6,436.7 хил. лв., а акционерното участие на Банката е 100%. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(г) „Търнараунд Мениджмънт” ЕООД, „Криейтив Инвестмънт” ЕООД и „Лега Салюшънс” ЕООД

През първото полугодие на 2013 г. Банката учреди дружествата „Търнараунд Мениджмънт” ЕООД, „Криейтив Инвестмънт” ЕООД и „Лега Салюшънс” ЕООД като едноличен техен собственик. Капиталът на всяко от дружествата е минимално изискуемият по закон (2 лева), а предметът им на дейност включва производство и търговия на стоки и услуги в страната и чужбина („Търнараунд Мениджмънт” ЕООД, „Криейтив Инвестмънт” ЕООД), придобиване, управление и продажба на активи, обработка на информация, финансови консултации („Лега Салюшънс” ЕООД) и други. Дружествата не са включени в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

(h) АМС „Имоти” ЕООД

АМС „Имоти” ЕООД е регистрирано през септември 2010 г. и е придобито от Банката при покупката на Юнионбанк ЕАД през 2013 г. като нейно дъщерно дружество. Предметът на дейност на дружеството включва дейности по придобиване на имуществени права и последващо тяхно прехвърляне, както и проучване и оценка на недвижими имоти, управление на недвижими имоти, консултантски и други услуги. Към 31 декември 2019 г. капиталът на дружеството е 500 хил. лв., а Банката е едноличен негов собственик. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

Бележки към консолидираните финансови отчети**36. Дъщерни предприятия, продължение****(i) Други**

Банката притежава непряко дъщерно дружество Фи Хелт ЕООД. Дружеството не е включено в консолидираните финансови отчети на Групата към и за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. поради това, че е несъществено за финансовото състояние, финансови резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на тази дата. Решението за консолидация на дружеството се преразглежда към всяка отчетна дата.

(j) „Майфин“ ЕАД

Управителният съвет на Банката на свое заседание на 21 март 2019 г. е взел решение за учредяване на еднолично акционерно дружество „Майфин“ ЕАД, чиито предмет на дейност е като издател на електронни пари по смисъла на чл.34, ал. 2, т. 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Решението на Управителния съвет на Банката е одобрено от Надзорния съвет на Банката на заседание на 27 март 2019 г. На 19 април 2019 г. Банката е внесла капитала по набирателна сметка, като внесенят капитал, съгласно решенията на компетентните органи на Банката е 1,000 хил. лв. Към 31 декември 2019 г., дружеството „Майфин“ ЕАД все още не е учредено и вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

37. Събития, възникнали след отчетния период

Няма събития след датата на отчетния период, които да изискват допълнителни оповестявания или корекции във финансовите отчети на Групата, освен оповестените по-долу:

- На 29 януари 2020 г. Банката е представила на Комисията за финансов надзор проспект за предлагане на нови акции, като стъпка от процеса, инициран с Решението за увеличаване на капитала на Банката, което е оповестено публично на 20 декември 2019 г., в който е определен максимален размер на постъпленията от подписката от 200,000 хил.лв., и е посочено, че подписката ще се счита за успешна, ако са набрани минимум 20,000 хил.лв. На 20 февруари 2020 г. Комисията за финансов надзор отказва да издаде потвърждение на въпросния проспект, като ръководството на Банката публично е потвърдило готовността си да изготви и да представи отново проспект пред Комисията за финансов надзор след датата на заверяване на настоящия отчет.
- На 6 февруари 2020 г. с Решение №38 от 6-ти февруари 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка е дадено разрешение на Банката да включи в допълнителния си капитал от първи ред сумата от 30,000 хил. евро, привлечена чрез издаден от Банката капиталов инструмент, представляващ емисия безсрочни, некумулятивни, неконвертируеми облигации, регистрирани на 20-ти декември 2019 г. при „Централен депозитар“ АД с ISIN код BG2100023196.
- На 7 февруари 2020 г. в Търговския регистър на Агенцията по вписванията е вписан нов Изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Банката – г-н Никола Бакалов.
- На 27 февруари 2020 г. Управителният съвет на Българската народна банка (БНБ) издаде лиценз за извършване на дейност като дружество за електронни пари на „Майфин“ ЕАД (в процес на учредяване) на основание чл. 37, ал. 2, във връзка с чл. 12, ал. 1 от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС).

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Първа Инвестиционна Банка АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2019 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2019 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с „Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС)“, заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Обезценката представлява съществена преценка на ръководството относно загубите понесени в рамките на кредитния портфейл на Първа Инвестиционна Банка АД.</p> <p>Първа Инвестиционна Банка АД преценява необходимостта от обезценка на кредити на индивидуална и портфейлна основа.</p> <p>Кредитите представляват 56% от активите на Първа Инвестиционна Банка АД. Първа Инвестиционна Банка АД категоризира вземанията си от клиенти в 4 бизнес сегмента: банкиране на дребно, малки и средни предприятия, микрокредитиране и корпоративни клиенти. Делът на вземанията от корпоративни клиенти е най-голям – 51% от общите вземания от клиенти.</p> <p>Поради тяхната същественост и несигурността свързана с процеса на идентифициране на влошаващите се кредити, преценката на обективни доказателства за обезценка и определяне на възстановима стойност ги определяме като ключов одиторски въпрос.</p> <p>Процесът включва различни предположения и фактори, включително финансовото състояние</p>	<p>Обсъдените въпроси обхващат положителните резултати и добрите практики, заложили в модела за обезценка. Първа Инвестиционна Банка АД е спазила изискванията на МСФО при разработване на политиката и правилата за обезценка.</p> <p>Обсъдени са подобрения в процедурите, които Първа Инвестиционна Банка АД би следвало да въведе с цел:</p> <ul style="list-style-type: none"> – по-ясно документиране на преценките за бъдещите парични потоци на кредитополучатели и очакваното развитие на кредитните експозиции за бъдещи периоди, като по-специално внимание бе обърнато на кредитирането за оборотни средства от Първа Инвестиционна Банка АД. – систематично потвърждаване на ангажираността на собствениците на кредитополучателите за оказване на продължаваща подкрепа към дружествата. <p>С одитния комитет е обсъдена и препоръка органите на Първа Инвестиционна Банка АД, отговорни за управление на риска, да наблюдават промените в рисковите фактори, макроикономическата рамка и други данни, използвани в моделите за обезценка и съществените промени да бъдат навременно отразени в моделите.</p>

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>на контрагента, очаквани бъдещи парични потоци, стойност на обезпечението.</p> <p>В резултат използването на различни техники за моделиране и предположения, същите могат да доведат до различия при оценяването на обезценката за загуба от кредитите.</p> <p>Експозициите, които пораждаят най-голяма несигурност при оценките са тези, при които съществува риск от недостиг на парични потоци или недостатъчност на обезпеченията.</p>	
<p>Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит</p>	
<p>Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прегледани са вътрешните правила на Първа Инвестиционна Банка АД, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Прегледана е извадка от кредитополучатели на база анализ на риска, за които са извършени процедури по същество във връзка с преценка за достатъчност на признатата обезценка. - За индивидуално начислените обезценки тествахме допускания относно идентифициране и количествено определяне на обезценките, включително прогнози за бъдещи парични потоци и оценки на обезпеченията по кредити. Разгледахме извадка за кредитни експозиции които продължават да бъдат, са станали или са били изложени на риск от обезценка. - За колективни обезценки прегледахме методологията използвана от Първа Инвестиционна Банка АД за определянето им, разумността на основните допускания и достатъчността на данните използвани от ръководството. - За избрани необслужвани кредити, сме оценили прогнозата на ръководството за генериране на парични потоци, оценки на обезпечения и други източници за погасяване. В допълнение сме тествали извадка от обслужвани кредити, за които е извършена оценка на финансовите показатели за слабости и други рискове, които могат да застрашат възможността за погасяване на експозициите. 	

Ключов одиторски въпрос - Обезценка на вземания от клиенти	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Съответни референции в консолидирания финансов отчет</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бележки 18 и 18а • Бележка 2 (j) • Бележка 3 В (iii) 	

Ключов одиторски въпрос - Активи, придобити като обезпечения	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Позицията във финансовия отчет в размер на 716,129 хиляди лева е оповестена по съответни подгрупи.</p> <p>В групата на Сградите се съдържат активи с различна степен на завършеност и са в съответствие със състоянието им към датата на придобиване.</p> <p>Първа Инвестиционна Банка АД е признала в групата на Други приходи/ (разходи), нетно (Бележка 12) печалба на стойност 1,354 хиляди лева. Банката, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск относно реализацията на активите, придобити като обезпечения.</p>	<p>Обсъдени са действията и процедурите, които Банката би следвало да въведе с цел да се даде възможност за последователното проследяване на измененията в частта на приходите и разходите по групи и подгрупи до времето на реализация на съответните активи. В допълнение ние изложихме препоръката си за подобряване на процесите на инвентаризация на активите, придобити като обезпечения за цел по-добро и пълно прилагане на националната рамка за финансово отчитане.</p>
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
<p>Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прегледани са вътрешните правила на Банката, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - За извадка от новопридобити активи от обезпечения на стойност 20 хиляди лева са прегледани документите за придобиването, а докладите за определяне на справедливата стойност са прегледани за извадка от 468,220 хиляди лева. Прегледани са подкрепящите документи за нашата извадка във връзка с най-големия обект – договор за посредничество, договор за наем, комисионен договор, както и анексите към тях. Извършени са процедури по същество с цел потвърждаване на пълнотата и верността на рекласификацията между отделните групи. 	

Ключов одиторски въпрос - Активи, придобити като обезпечения	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Съответни референции в консолидирания финансов отчет</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бележка 12 • Бележка 22 	

Ключов одиторски въпрос - Съдебни спорове и провизии	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
<p>Банката, като всяка друга банкова институция, е изложена на значителен риск от съдебни спорове и регулаторни проверки. Степента на въздействие не винаги може да се прогнозира, но може да доведе до провизии за условни и други задължения в зависимост от съответните факти и обстоятелства. Нивото на провизии е обект за управление и преценка въз основа на правни консултации.</p> <p>Банката е признала провизии в размер на 962 хиляди лева по съдебни спорове.</p> <p>Във връзка с издадени банкови гаранции Първа Инвестиционна Банка АД има блокирани средства в размер на 43,094 хиляди лева, които са оповестени в бележка 25 на консолидирания финансов отчет (включени в подгрупа Други активи).</p> <p>Поради неяснотите от възникването и предявяването на претенции, свързани със съдебни дела спрямо Първа Инвестиционна Банка АД, съществува риск от непълното или ненавременно отразяване във финансовия отчет на правни претенции, прилежащи към съответния отчетен период.</p>	<p>Признаването и оценката на провизиите са дискутирани с Одитния комитет, за да се уверим, че Първа Инвестиционна Банка АД правилно е приложила политиките си за провизии.</p> <p>Обсъдени са споровете, по които Първа Инвестиционна Банка АД не е признала провизии, за да се убедим в достатъчна степен, че няма необходимост от допълнително провизиране и в частност: правният отдел на Първа Инвестиционна Банка АД докладва пред Одитния комитет актуалния статус по съдебните спорове. Обсъдени са настъпилите съществени промени, като са взети предвид потенциалните промени в провизиите.</p> <p>Обсъждането се прави и с цел да се идентифицират всички съществени съдебни спорове.</p>

Ключов одиторски въпрос Съдебни спорове и провизии	Въпроси, обсъждани с одитен комитет
Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит	
<p>Извършени процедури в подкрепа на нашите заключения и обсъждания</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прегледани са вътрешните правила на Банката, получили сме разбиране за ключовите контроли в съществените бизнес процеси и са направени тестове за ефективността на контролите, съгласно одит стратегията. - Получено е писмо от правния отдел на Банката, както и от външни правни консултанти, относно информация за дела, заведени в чужда юрисдикция и последващи производства в България. Изброени са висящите съдебни дела в български и румънски съдилища, по които няма влезнали в сила окончателни решения. 	
<p>Съответни референции в консолидирания финансов отчет</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бележка 24 • Бележка 30 	

Други въпроси

Съгласно Решение 81/15 март 2019 г. на Българска Народна Банка (БНБ), Първа Инвестиционна Банка АД е следвало да прекласифицира определени Вземания от клиенти като „Експозиции в неизпълнение“. Банката не е прекласифицирала като „Експозиции в неизпълнение“ Вземания от клиенти на стойност 295,473 хил. лв. брутно (270,279 хил. лв. нетно), за което ръководството е предоставило на БНБ обяснения и мотиви за решението си.

При определяне на рисково-претеглените активи ръководството е изключило Активи с право на ползване съгласно МСФО 16 „Лизинг“ в размер на 159,659 хил. лв.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, декларация за корпоративно управление и консолидирана нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност

относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидираните финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността на Групата, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одиторите за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС,

винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на консолидирания доклад за дейността, декларацията за корпоративно управление на Групата и консолидираната нефинансова декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната от чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Консолидираната нефинансова декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл. 100 н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно

предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на консолидирания финансов отчет във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информацията относно сделките със свързани лица е оповестена в Бележка 35 към консолидирания финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения консолидиран финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г., във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно консолидирания финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100(н), ал. 4, т. 3, б. „в“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на консолидирания финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“, включват оценяване дали консолидираният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г., не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за консолидирания финансов отчет сделки и събития на Дружеството са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно консолидирания финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

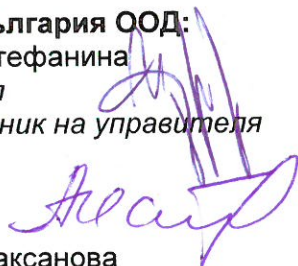
Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Мазарс ООД и БДО България ООД са назначени за задължителни одитори на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Първа Инвестиционна Банка АД и неговите дъщерни дружества („Групата“) от Общото събрание на акционерите, проведено на 18 ноември 2019 г., за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 г. на Групата представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на тази група, извършен от Мазарс ООД и пети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на тази група, извършен от БДО България ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Първа Инвестиционна Банка АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.

София, 06 Март 2020 г.

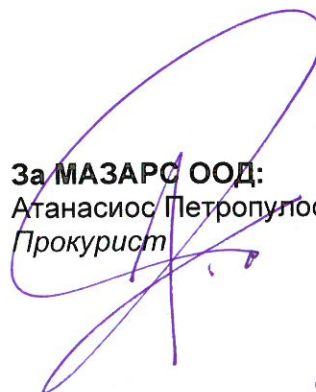
За БДО България ООД:
Цветана Стефанина
Управител
Пълномощник на управителя

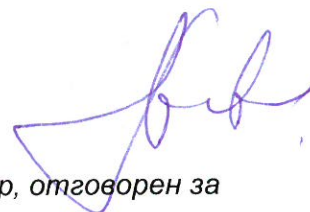
Антония Саксанова
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, бул. България, № 51 б, ет.4

За МАЗАРС ООД:
Атанасиос Петропулос
Прокуриснт

Милена Младенова
Регистриран одитор, отговорен за одита
гр. София, Бул. Цар Освободител № 2

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

(НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА)

НА ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

ЗА 2019 г.

МАРТ 2020 г.

Настоящият доклад за дейността е изготвен на основание и в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Наредба №2 на КФН за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционни посредници и Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

КОИ СМЕ НИЕ

Първа инвестиционна банка АД (Fibank) е сред водещите банки в България, предлагаща разнообразни продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти.

НАШИЯТ БИЗНЕС

- ◆ Банкиране на дребно
- ◆ Микрокредитиране
- ◆ Банкиране на МСП
- ◆ Корпоративно банкиране
- ◆ Картови разплащания
- ◆ Дигитално банкиране
- ◆ Търговско финансиране
- ◆ Международни разплащания
- ◆ Парични и капиталови пазари
- ◆ Валутна търговия
- ◆ Злато и нумизматика

ИСТОРИЯ

Повече от 25 години Първа инвестиционна банка се развива като универсална кредитна институция, със собствен облик и запазена марка за високо качество на обслужване, иновативна, динамична банка, предпочитана от населението, подкрепяща добрите проекти, която се конкурира с най-добрите в бранша.

СТРУКТУРА НА УПРАВЛЕНИЕ

Двустепенна система на управление, състоящата се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

СЛУЖИТЕЛИ

2825 служители към края на 2019 г.

ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

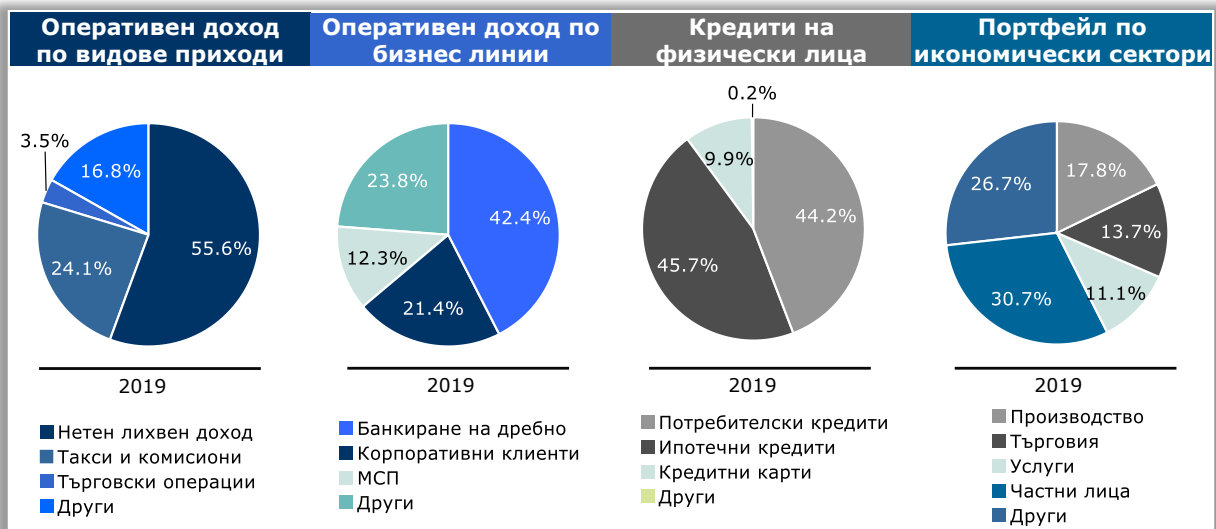
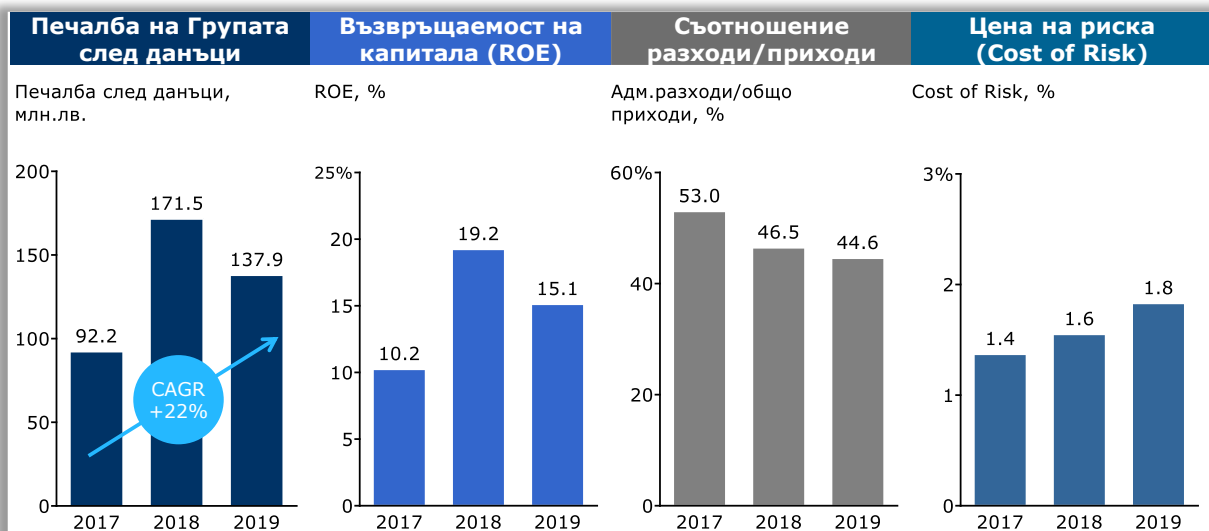
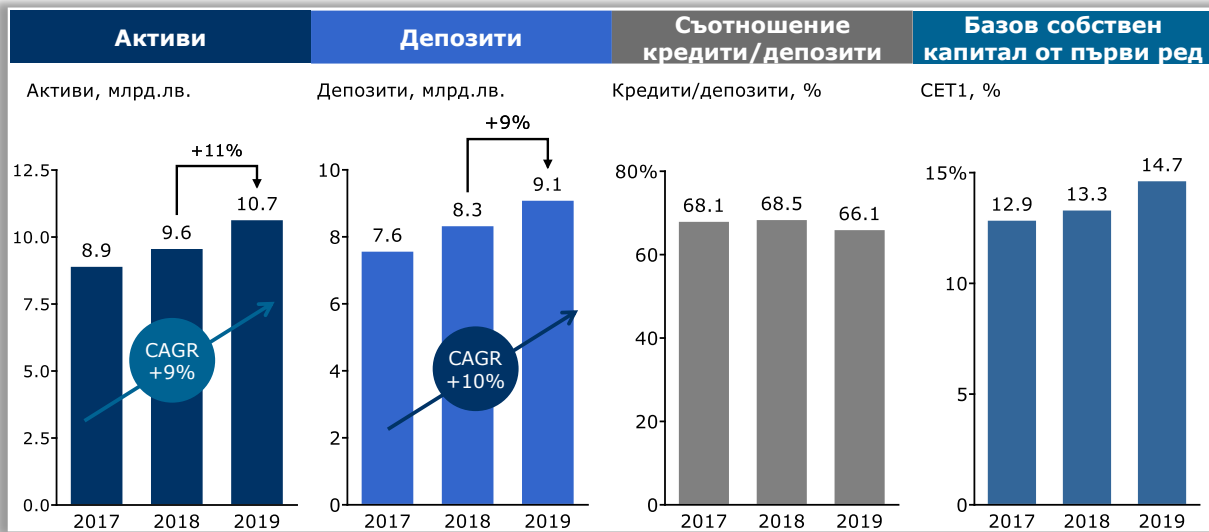
София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

БИЗНЕС ПРИНЦИПИ

- ◆ Вярваме, че доверието е в основата на дългосрочните взаимоотношения
- ◆ Не само се стремим към най-добрите практики и резултати, но имаме воля и дисциплина да ги постигнем
- ◆ Ценим и уважаваме деловите си партньори
- ◆ Стремим се да се развиваме и да предлагаме проактивни решения
- ◆ Ангажирани сме със социалните въпроси на обществото и даваме принос за решаването им
- ◆ Носим отговорност за нашите решения и действия

КОНКУРЕНТНИ ПРЕДИМСТВА

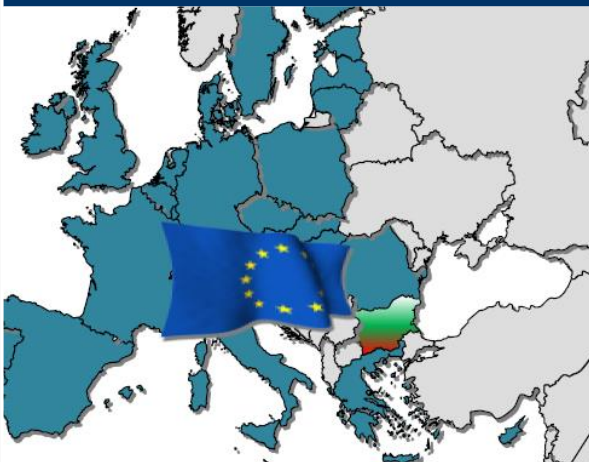
ИЗБРАНИ ПОКАЗАТЕЛИ

СЪДЪРЖАНИЕ

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	7	<i>Колективни органи за у-ние на риска</i>	53
БАНКОВА СИСТЕМА	12	<i>Система от лимити</i>	51
МИСИЯ	17	<i>План за възстановяване</i>	55
РАЗВИТИЕ.....	18	Кредитен риск	55
ПРОФИЛ НА БАНКАТА.....	20	<i>Кредитен процес.....</i>	56
Корпоративен статус	20	<i>Модели за измерване на кред.риск</i>	57
Съучастие и членство в организации.....	20	<i>Техники за редуциране на кред.риск</i>	58
Пазарна позиция	20	<i>Проблемни експозиции и обезценка.....</i>	58
Пазарен дял	21	Пазарен риск	60
Кореспондентски отношения.....	21	<i>Лихвен риск.....</i>	60
Клонова мрежа.....	21	<i>Валутен риск</i>	62
Дъщерни дружества.....	22	Ликвиден риск.....	62
Награди 2019 г.	23	<i>ВААЛ.....</i>	63
ПЪРВА ИНВЕСТИЦ. БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ.....	24	Операционен риск	64
АКЦЕНТИ ЗА 2019 г.....	27	<i>Информационна сигурност</i>	65
ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД.....	31	<i>Непрекъсваемост на процесите.....</i>	66
Ключови показатели	31	Рискови експозиции	66
Кредитен рейтинг	32	ВААК	67
Финансов резултат	33	КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ.....	70
Баланс.....	36	Клонова мрежа	70
Кредитен портфейл.....	38	Контакт център – *bank (*2265), 0800 11 011 ..	71
<i>Кредити</i>	38	Корпоративна интернет страница	72
<i>Сделки между свързани лица</i>	40	Корпоративен блог	72
<i>Условни задължения.....</i>	40	Продажби	73
Привлечени средства.....	42	Дигитално банкиране	73
Капитал.....	44	<i>Електронно банкиране „Моята Fibank“ ...</i>	73
<i>Регулаторен капитал.....</i>	44	ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ.....	76
<i>Капиталови изисквания.....</i>	46	КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	78
<i>Капиталови буфери</i>	46	Декларация за корпоративно управление по	
<i>Ливъридж.....</i>	47	смисъла на чл.100н от ЗППЦК и чл.40 от	
УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	49	Закона за счетоводството.....	78
Стратегия за управление на риска	49	Рамка за корпоративно управление	78
<i>Карта на рисковете.....</i>	49	Кодекс за корпоративно управление.....	79
<i>Риск апетит.....</i>	50	Управленска структура	80
<i>Риск култура</i>	51	Надзорен съвет	81
Рамка за управление на рисковете	51	<i>Състав и компетенции</i>	81
<i>Линии на защита.....</i>	51	<i>Политика на многообразие</i>	81
<i>Структура и вътрешна организация.....</i>	52	<i>Участие в капитала</i>	82
		<i>Функции и отговорности.....</i>	82

Оценка на дейността.....	83	Нефинансова декларация по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството	99
Комитети	83		
Управителен съвет	85	ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА	102
Състав и компетенции.....	85	Банкиране на дребно	102
Участие в капитала.....	86	<i>Депозити</i>	102
Функции и отговорности	86	<i>Кредити</i>	103
Комитети и съвети към УС.....	87	Корпоративно банкиране.....	105
Общо събрание на акционерите.....	87	<i>Депозити</i>	105
Контролна среда и процеси	88	<i>Кредити</i>	105
<i>Вътрешен одит</i>	88	Европрограми.....	110
<i>Регистрирани одитори</i>	89	Платежни услуги	111
Защита правата на акционерите	89	<i>Картови разплащания</i>	112
<i>Свикване на ОСА и информираност</i>	89	<i>Международни разплащания</i>	113
<i>Основни права и ограничения при</i> <i>прехвърляне</i>	90	Злато и нумизматика	114
<i>Миноритарни акционери и</i> <i>институционални инвеститори</i>	90	Частно банкиране	115
Разкриване на информация	91	Капиталови пазари	116
<i>Директор за връзки с инвеститорите</i>	92	ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА.....	118
Заинтересовани лица.....	93	First Investment Bank – Albania Sh.a.	118
Акционерна структура	93	Дайнърс клуб България АД	121
Цена на акциите и пазарна капитализация ...	94	Фи Хелт Застраховане АД	123
ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ.....	95	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2019 г.	118
Политика за възнагражденията	97	ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2020 г.	129
Политика за подбор и оценка на пригодността.....	97	ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ.....	130
СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ	99	Членове на Надзорния съвет	130
		Членове на Управителния съвет.....	134

МАКРОИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Република България	Показатели	
	Население	7,0 млн. души
	Площ	110,994 кв. км.
	Член на Европейския съюз	2007 г.
	Член на НАТО	2004 г.
	Валутен курс EUR/BGN (фиксиран)	1.95583
	Плосък данък	10%
	Moody's	Вaa2, положителна
	Fitch Ratings	BBB, положителна
	S&P	BBB, положителна

През 2019 г. българската икономика отчита положително развитие въпреки някои индикации за нестабилност на външната среда в международен план и сигнали за забавяне на глобалния растеж, с основен принос на частното потребление и нетния износ, както и продължаващата тенденция за подобряване на показателите за пазара на труда. Действащата система на Паричен съвет и балансирана фискална позиция допринасят за запазване на макроикономическата стабилност.

	2019	2018	2017	2016	2015
Брутен вътрешен продукт (млн. лв.)	115 729 ¹	109 695	102 308	95 092	89 333
Брутен вътрешен продукт, реален ръст (%)	3,7 ²	3,1	3,5	3,8	4,0
- Частно потребление, реален ръст (%)	6,1 ²	4,4	3,8	3,5	3,8
- Публично потребление, реален ръст (%)	4,6 ²	5,3	4,3	2,2	1,8
- Инвестиции, реален ръст (%)	0,8 ²	5,4	3,2	(6,6)	2,7
- Нетен износ, реален ръст (%)	1,1 ²	(4,0)	(1,6)	3,4	1,6
Инфлация, в края на периода (%)	3,8	2,7	2,8	0,1	(0,4)
Средногодишна инфлация (%)	3,1	2,8	2,1	(0,8)	(0,1)
Безработица, в края на периода (%)	5,9	6,1	7,1	8,0	10,0
Текуща сметка (% от БВП)	9,7	5,4	3,5	3,2	0,1
Търговско салдо (% от БВП)	(0,2)	(3,3)	(1,5)	(2,0)	(5,7)
Международни резерви на БНБ (млн. лв.)	48 574	49 039	46 279	46 742	39 675
Преки инвестиции в България (% от БВП)	1,0	1,0	3,1	1,9	4,4
Брутен външен дълг (% от БВП)	56,6 ³	59,1	65,4	71,3	74,1
Държавен и държавногарант. дълг (% от БВП)	20,5	21,8	25,0	28,8	26,1
Консолидирано бюджетно салдо (% от БВП)	(1,0)	0,1	0,8	1,5	(2,8)
Курс на щатския долар (левове за 1 долар)	1,74	1,71	1,63	1,86	1,79

Източник: НСИ, БНБ, МФ, Агенция по заетостта

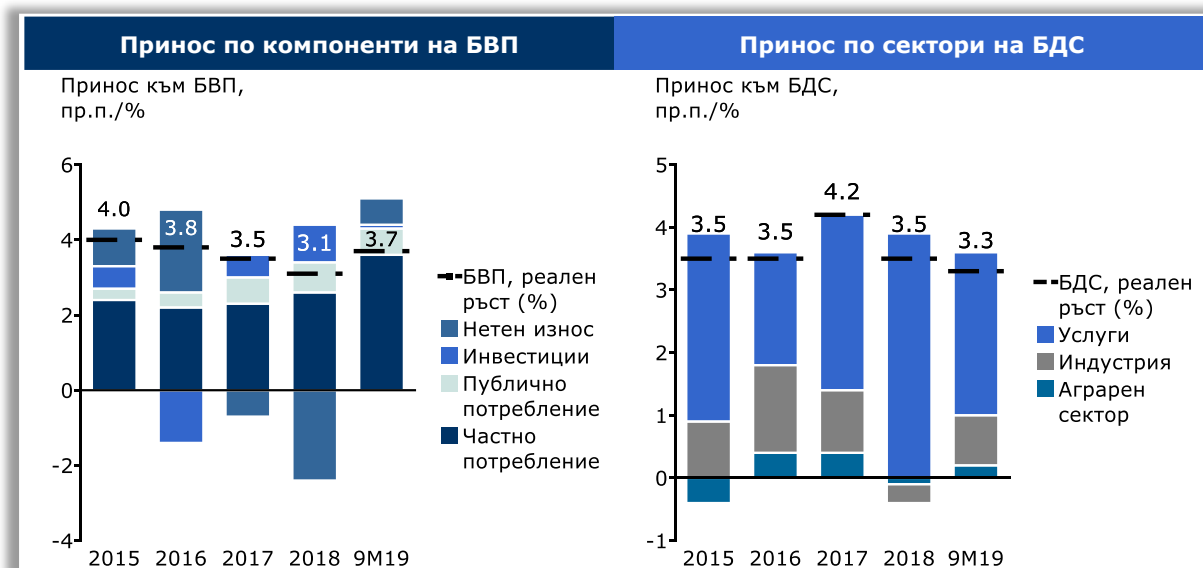
¹ прогнозни данни за 2019 г. (на база оценки на БНБ)

² данни за деветмесечието на 2019 г.

³ данни към ноември 2019 г.

През деветмесечието на 2019 г. реалният темп на растеж на икономиката на страната възлиза на 3,7% на годишна база (2018: 3,1%), като отчита забавяне до 3,1% през третото тримесечие на годината, отражение за което оказва по-слабата икономическа активност в страните от Еврозоната, както и нестабилността в глобален мащаб, в т.ч. свързана с протекционистичните мерки и търговски конфликти, както и несигурностите, произтичащи от излизането на Обединеното кралство от ЕС (Brexit). Основен двигател за икономиката остава крайното потребление и по-специално частното потребление на домакинствата, което нараства с 6,1% за деветте месеца на 2019 г. (2018: 4,5%), като забавя своя ръст до 4,4% през третото тримесечие на годината, в резултат от по-ниското вътрешно търсене.

Допълнителен принос за растежа оказва нетният износ, който расте с 1,1% за деветмесечието на 2019 г. (2018: -4,0%), за което влияние оказва по-голямото намаление при вноса (9М19: -0,6%) спрямо износа (9М19: 0,5%). Инвестициите в основен капитал бележат забавяне до 0,8% за периода (2018: 5,4%), с основно отражение при частните инвестиции.

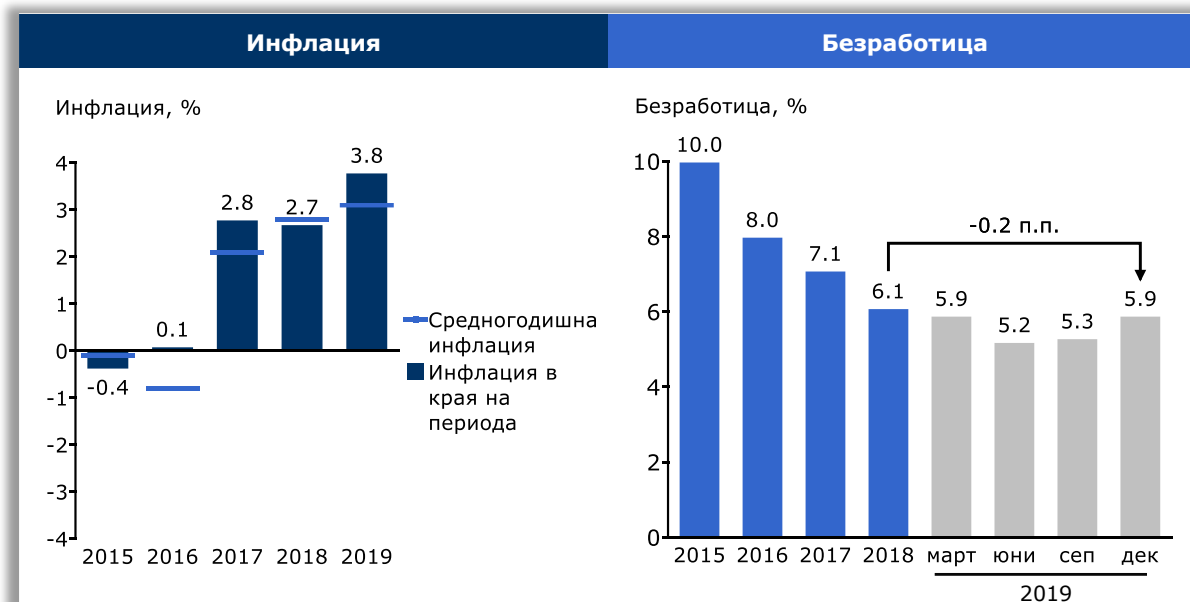

През деветмесечието на 2019 г. брутната добавена стойност в икономиката расте с 3,3% (2018: 3,5%), с основен принос на сферата на услугите, които отчитат реален ръст от 3,8% (2018: 5,8%), в т.ч. при секторите на търговията, транспорта и туризма (9М19: 1,8%), които формират 31% от добавената стойност в този сектор. Операциите с недвижими имоти отчитат нарастване от 6,3% за деветте месеца на годината, в резултат от активизирането на пазара на имоти и сектора на строителството. През 2019 г. индексът на цените на жилищата се покачва общо с 5,4% на годишна база през третото тримесечие, от който 5,8% при новопостроените апартаменти и 5,1% при съществуващите жилища.

Положително влияние за добавената стойност в икономиката оказва и индустриалният сектор, който се увеличава с 2,9% общо за периода (2018: -1,1%). За деветмесечието на 2019 г. ръст от 2,9% е отчетен при добивната и преработвателната промишленост, в т.ч. при основните експортно-ориентирани отрасли. Добавената стойност в строителството осигурява положителен принос от 3,0% за периода (2018: 1,1%), като отразява позитивните динамики и индикации в този сектор. Ръст от 3,5% е отчетен в аграрния сектор (2018: -2,0%), за което влияние оказва основно обема на произведената продукция, в т.ч. субсидиите в отраслите на растениевъдството и животновъдството.

През 2019 г. пазарът на труда продължава да отчита позитивни индикации, като коефициентът на безработица бележи понижение до 5,9% в края на 2019 г. (2018: 6,1%; 2017: 7,1%; 2016: 8,0%; 2015: 10,0%) и отразява подобряващите се очаквания на фирмите по отношение на инвестиции

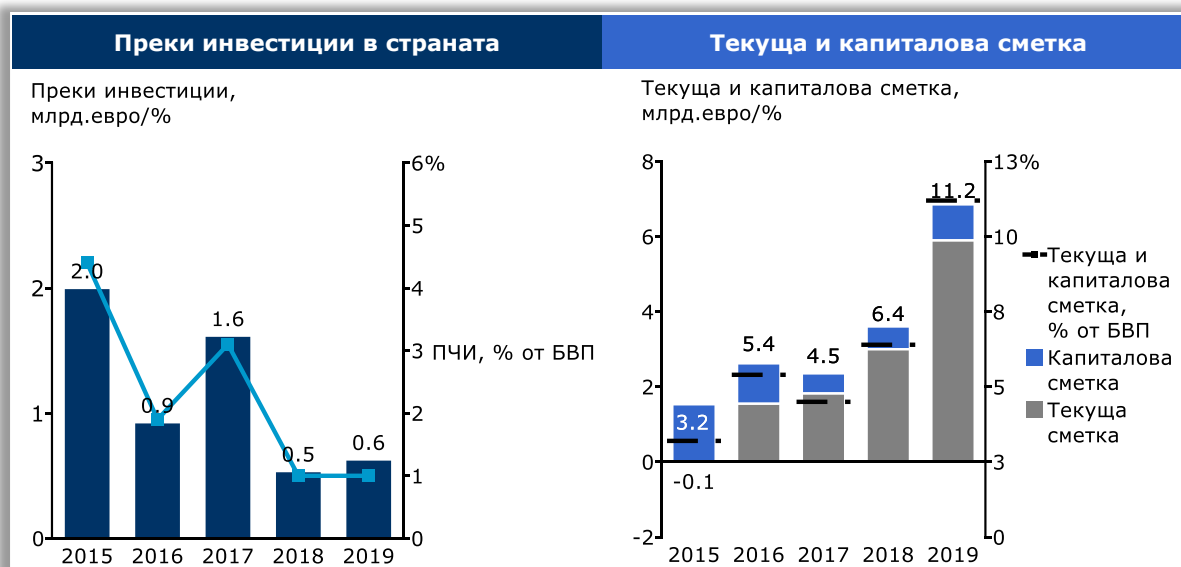
и разходи. Общият броя на зетите лица достига 3299 хил. души за третото тримесечие на 2019г., като коефициентът на заетост (на лицата 15-64 години) възлиза на 71,4% или с 2,6 пр.п. повече спрямо година по-рано. Към края на септември 2019 г. 63% от зетите работят в сектора на услугите, 30% – в индустрията и 7% – в аграрния сектор.

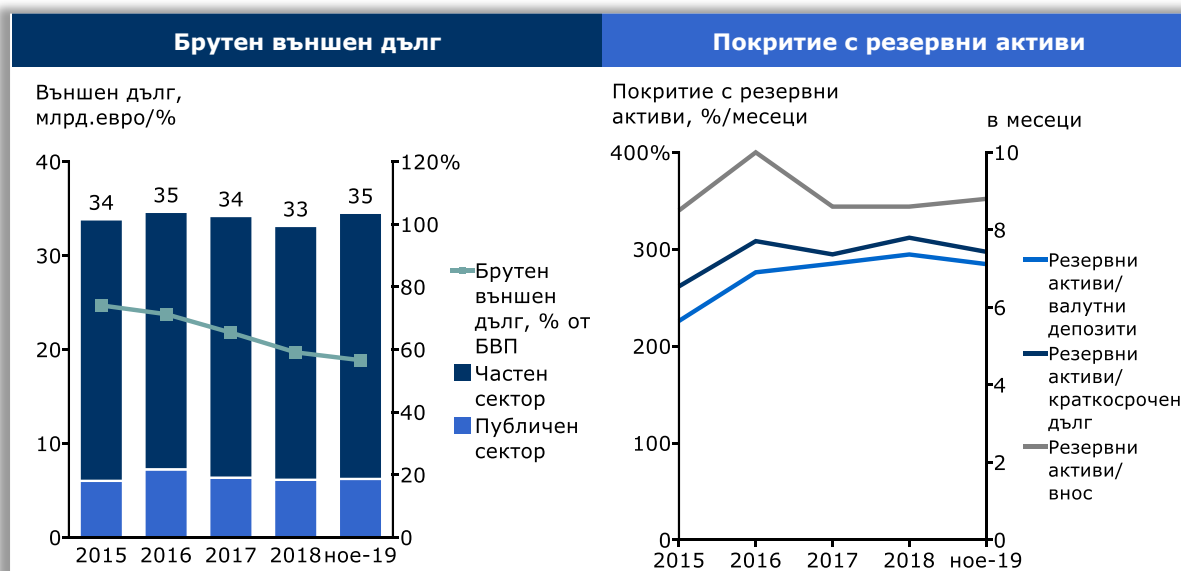
През годината инфлацията в страната следва тенденция към повишение, като средногодишната инфлация през 2019 г. възлиза на 3,1% (2018: 2,8%), а инфлацията в края на периода е 3,8% (2018: 2,7%). Принос за това има поскъпването на цените в почти всички основни подгрупи, в съответствие с динамиките на потребителското търсене, вкл. в сектора на услугите (3,0%), и общественото хранене (5,8%), както и при хранителните стоки (6,8%) и разходите за вода, електроенергия, газ (2,4%), които две групи имат основно тегло (съответно 30,3% и 17,1%) в потребителската кошница. Въздействие върху вътрешните цени оказват и цените на основните суровини на международните пазари, в т.ч. цената на петрола. Хармонизираната инфлация, която е един от критериите за ценовата стабилност за присъединяване към Еврозоната, е 3,1% в края на 2019 г. (2018: 2,3%) и 2,5% средногодишно за периода (2018: 2,6%).

През 2019 г. преките инвестиции в страната възлизат на 630 млн. евро или 1,0% от БВП (2018: 537 млн. евро или 1,0% от БВП), като динамиката отразява основно по-високите постъпленията по дългови инструменти (финансови, облигационни и търговски заеми) и реинвестирана печалба, за сметка на инвестициите в дялов капитал. По страни най-много инвестиции са привлечени от Холандия (404 млн. евро), Обединеното кралство (174 млн. евро) и Люксембург (142 млн. евро).

Ръстът при износа (4,1% на годишна база до 28 876 млн. евро) води до намаляване на дефицита по търговското салдо до -128 млн. евро или -0,2% от БВП за 2019 г. (2018: -1858 млн. евро или -3,3% от БВП). В резултат на това салдото по текущата и капиталовата сметка на годишна база се увеличава до 6855 млн. евро или 11,2% от БВП, като допълнително влияние казват и по-високите приходи в сферата на услугите (туризма и пътуванията), както и при капиталовите трансфери в т.ч. по програмите на ЕС.

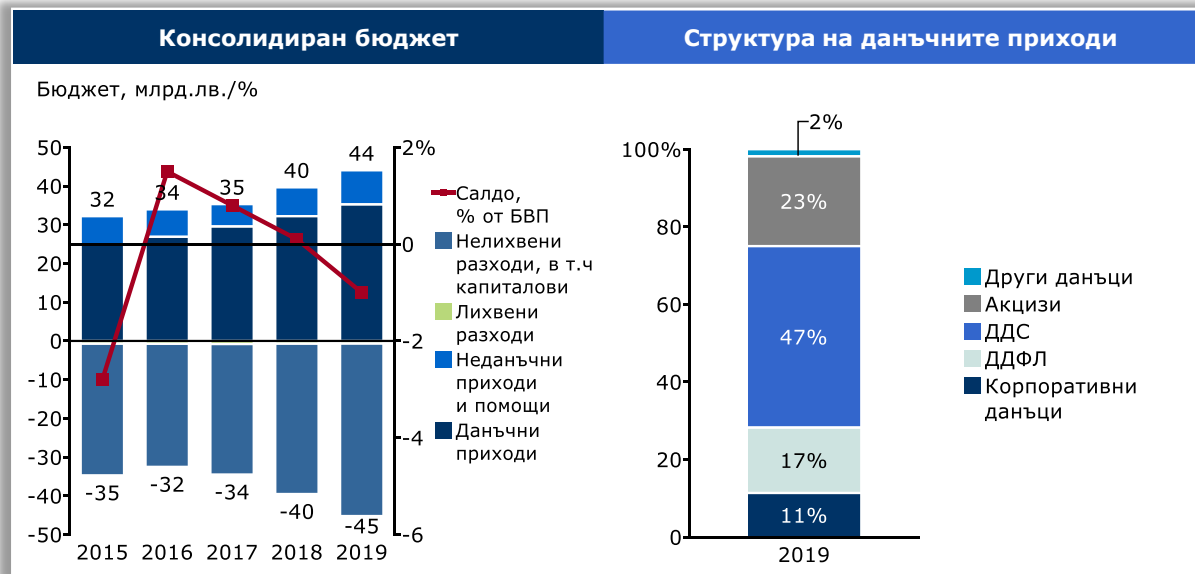

Брутният външен дълг на страната се увеличава като абсолютна стойност до 34 552 млн. евро към края на ноември 2019 г., но отчита намаление като процент от БВП – 56,6% (2018: 33 156 млн. евро или 59,1% от БВП), като динамиката се наблюдава както при частния, така и при публичния сектор. Публичният външен дълг продължава да спада до 10,2% от БВП към ноември 2019 г. (6221 млн. евро), като остава сред най-ниските в ЕС. Общият държавен и държавногарантиран дълг, в т.ч. дълг емитиран на вътрешния пазар, възлиза на 20,5% от БВП (2018: 21,8%), при средни нива над 80% за ЕС и страните от Евроразона. Резервните активи на БНБ покриват 297,4% от краткосрочния дълг към ноември 2019 г. (11M18: 289,1%) и 284,7% от валутните депозити (11M18: 284,0%) в страната.

През 2019 г. консолидираният бюджет отчита дефицит в размер на 1148 млн. лв. или 1,0% от БВП към края на годината (2018: 135 млн. лв. или 0,1% от БВП), като отразява по-високия ръст на разходите, спрямо приходите. Данъчните постъпления нарастват с 9,4% на годишна база до 35 280 млн. лв. към декември 2019 г., като увеличение на приходите е отчетено при всички основни приходни групи, в т.ч. корпоративен данък (с 9,3% до 2695 млн. лв.), данък върху доходите на физически лица (с 9,6% до 3999 млн. лв.), ДДС (с 10,2% до 11 086 млн. лв.), акцизи (с 5,4% до 5486 млн. лв.) и мита (с 2,1% до 231 млн. лв.). Постъпленията от осигурителни вноски също се

увеличават, като възлизат на 10 546 млн. лв. към декември 2019 г., от които 7622 млн. лв. социалноосигурителни вноски и 2924 млн. лв. – здравни вноски.

Разходите по консолидираната фискална програма също нарастват до 45 197 млн. лв., в резултат основно на увеличението при капиталовите разходи (в т.ч. във връзка с модернизирани на българската армия), както и при социалните и здравноосигурителни плащания, както и при разходите за възнаграждения в системата на образованието и бюджетния сектор.

През 2019 г. международните рейтингови агенции Fitch Ratings (BBB) и Moody's Investor Service (Baa2) повишиха перспективата по кредитните рейтинги на България от стабилна на положителна, а Standard & Poor's повиши дългосрочните кредитни рейтинги в чуждестранна и местна валута от BBB- на BBB, с положителна перспектива.

През 2019 г., в изпълнение на подаденото от България официално намерение за присъединяване към Европейския валутен механизъм 2 (ERM2) и към Единния надзорен механизъм (SSM) чрез осъществяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка, беше извършена цялостна оценка на шест български банки, вкл. преглед на качеството на активите и стрес тест. Действията са поредната стъпка в посока на присъединяването на България към Еврозоната.

Очакванията за 2020 г. включват запазване на растежа при частното потребление и неговото плавно забавяне до 2022 г. съобразно динамиките на вътрешното търсене и инфлация, същевременно при активизиране на инвестиционна активност, в т.ч. във връзка с усвояването на средства по фондовете и програмите на ЕС. Прогнозните нива от Министерството на финансите (есенната макроикономическа прогноза) предвиждат реален ръст на БВП от 3,3% за периода 2020-2022 г., съобразно тенденциите за икономическата активност в ЕС и Еврозоната и рисковете свързани с международната среда.

БАНКОВА СИСТЕМА

През 2019 г. банковата система в България отчита стабилни показатели и повишени финансови резултати в условията на устойчив растеж на депозитите и продължаващо активизиране на кредитната дейност. Върху дейността на банките влияние оказва средата на ниски лихвени равнища, както и сигналите за забавяне на икономическата активност през последните тримесечия на годината. Широката регулационна рамка и продължаващата интеграция с европейската финансова инфраструктура оказват допълнително влияние за развитието на банковите политики.

В изпълнение на пътната карта за присъединяването на България към еврозоната и на българския лев към Европейския валутен механизъм 2 (ERM 2), и подаденото във връзка с това заявление за установяване на тясно сътрудничество с Европейската централна банка (ЕЦБ) в рамките на Единния надзорен механизъм (SSM), през 2019 г. се проведе цялостна оценка на шест банки в България, която се състоеше от Преглед на качеството на активите (AQR) и Стрес тест (ST). Резултатите от осъществената оценка показаха устойчивостта на българския банков сектор.

в % / изменение в пр.п.	2019	2018	2017	19/18	18/17
Базов собствен капитал от първи ред	19,84 ⁴	18,99	20,41	0,85	(1,86)
Адекватност на капитала от първи ред	20,22 ⁴	19,41	20,86	0,81	(1,89)
Обща капиталова адекватност	21,02 ⁴	20,38	22,08	0,64	(2,07)
Съотношение на ливъридж	11,11 ⁴	10,11	10,68	1,00	(0,21)
Отношение на ликвидно покритие (LCR)	269,9	294,1	347,6	(24,2)	(53,5)
Кредити/депозити ⁵	72,17	72,02	71,53	0,15	0,49
Възвръщаемост на капитала (ROE)	11,63	12,11	9,32	(0,48)	2,79
Възвръщаемост на активите (ROA)	1,47	1,59	1,20	(0,12)	0,39
Необслужвани кредити и аванси ⁶	6,48	7,63	10,17	(1,15)	(2,54)

Източник: Българска народна банка

Нивото на обща капиталова адекватност на системата се увеличава до 21,02% към края на септември 2019 г. (2018: 20,38%), а адекватността на капитала от първи ред (T1 ratio) – до 20,22% спрямо 19,41% в края на 2018 г., като показателите са значително над регулаторните изисквания. За динамиката допринася основно нарастването при базовия собствен капитал от първи ред, в т.ч. внесения капитал и печалбата през годината, които се увеличават с по-висок темп спрямо рисковопретеглените активи. Съотношението на ливъридж, използвано като допълнителен регулаторен показател, съпоставящ капитала от първи ред и общата експозиция от балансови и задбалансови позиции на банките, е 11,11% към септември 2019 г. спрямо 10,11% към 31.12.2018 г.

В изпълнение на макропруденциалната си политика, отразяваща системен и консервативен подход, БНБ повиши капиталовите изисквания спрямо банките, като в сила от октомври 2019 г. въведе положително ниво на антицикличния капиталов буфер, приложим към местните кредитни рискови експозиции, в размер на 0,5%, както и с последващи решения повиши нивото му до 1% в сила от април 2020 г. и до 1,5% в сила от януари 2021 г. През ноември 2019 г. БНБ

⁴ Данни към 30 септември 2019 г.

⁵ Брутни кредити и аванси (без централни банки и кред. институции)/ депозити (без кред. институции)

⁶ Необслужвани кредити и аванси/Брутни кредити и аванси

оповести ежегодния преглед на буфера за други системно значими институции (ДСЗИ) и идентифицира като такива осем банки, за които са определени индивидуални нива през 2019 г. в интервала от 0,25% до 0,75%, а през 2020 г. – от 0,50% до 1%. През 2019 г. е направен преглед и на буфера за системен риск, чийто стойности са потвърдени в размер на 3% от рисковите експозиции в България.

През годината ликвидността остава на високи нива, въпреки индикациите за активизиране на кредитирането – съотношението кредити/депозити възлиза на 72,17% (2018: 72,02%), като отразява поддържаната консервативна оценка при управлението на рисковете. Приложими в страната са изискванията за отчитане на ликвидността, вкл. за отношението на ликвидно покритие (LCR), което съотнася поддържаните от банките ликвидни буфери спрямо нетните изходящи потоци за период от 30 календарни дни. В края на 2019 г. съотношението е 269,9% спрямо 294,1% в края на 2018 г., което е над минималните изисквания от 100%. Съотношението на ликвидния буфер към балансовите активи на системата възлиза на 25,8% към края на септември 2019 г.

През 2019 г. банковата система реализира нетна печалба в размер на 1675 млн. лв. или с 0,2% по-нисък спрямо 2018 г., като увеличение е отчетено при нетния лихвен доход и този от такси и комисиони, а намаление при оперативните разходи и разходите за обезценка, които достигат 431 млн. лв. за периода (2018: 479 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2019	2018	2017	19/18	18/17
Нетен лихвен доход	2 746	2 742	2 675	0,2	2,5
Нетен доход от такси и комисиони	1 106	1 066	996	3,8	7,0
Административни разходи	1 664	1 717	1 613	(3,1)	6,4
Обезценка	431	479	745	(10,0)	(35,7)
Нетна печалба	1 675	1 678	1 174	(0,2)	42,9

Източник: Българска народна банка

Нетният лихвен доход за 2019 г. остава на нива близки спрямо предходния период – 2746 млн. лв. (2018: 2742 млн. лв.), а нетният доход от такси и комисиони бележи ръст до 1106 млн. лв. (2018: 1066 млн. лв.), като продължава да осигурява солиден принос към печалбата, формирайки 26,1% от общите оперативни приходи на системата (2018: 25,2%). Отчетените финансови резултати осигуряват възвръщаемост на активите (ROA) в размер на 1,47% за 2019 г. (2018: 1,59%) и възвръщаемост на капитала (ROE) от 11,63% за същия период (2018: 12,11%), което отразява способността на банковия сектор да генерира висока рентабилност, съобразно развитието и условията на средата.

Общите балансови активи нарастват с 8,2% на годишна база до 114 201 млн. лв. към декември 2019 г. (2018: 105 557 млн. лв.), като промените в структурата на баланса на системата включват основно увеличение на дела на кредитите до 65,7% от общите активи (2018: 63,3%). Паричните средства при централни банки формират 15,9% от активите, а инвестициите в ценни книжа – 13,1%, които включват основно дългови ценни книжа.

Брутният кредитен портфейл (без кредитни институции и централни банки) през 2019 г. нараства с 8,8% до 66 293 млн. лв. в края на периода (2018: 60 908 млн. лв.), като включва увеличение при всички сегменти, с основен принос при кредитите на домакинства, които засилват дела си до 36,5% от общия портфейл (2018: 36,2%). Жилищните ипотечни кредити нарастват с 14,5% до 12 487 млн. лв. (2018: 10 906 млн. лв.), а потребителските кредити – с 20,3% до 12 427 млн. лв. (2018: 10 333 млн. лв.) в края на декември 2019 г. Кредитите на нефинансови предприятия остават структуроопределящи с 55,2% от общите кредити на клиенти, като достигат до 36 573 млн. лв.

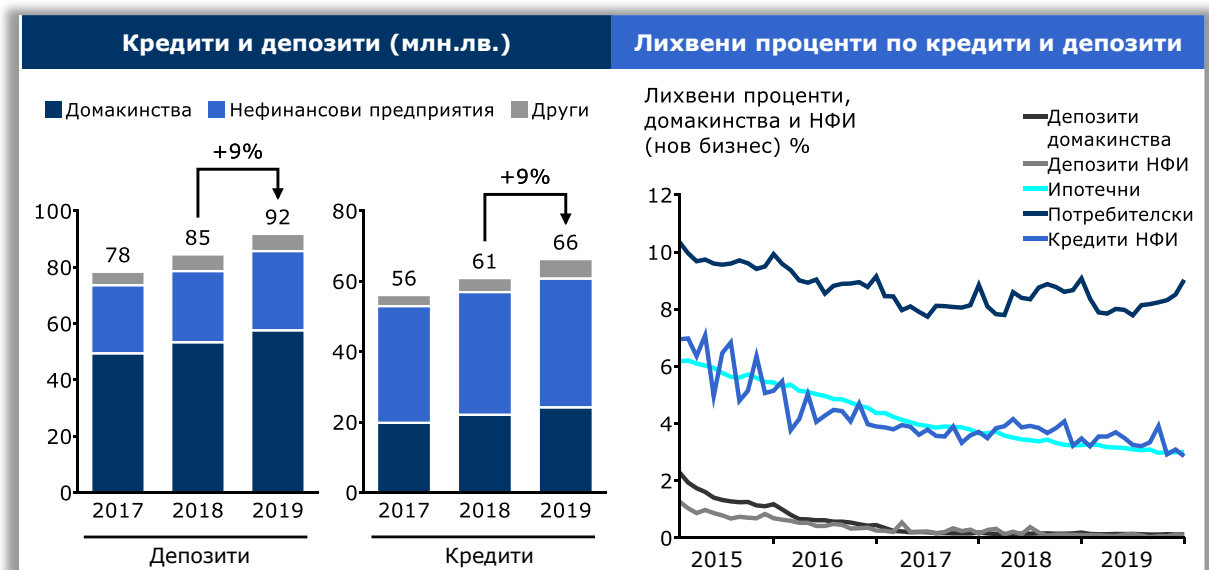
(2018: 34 871 млн. лв.), а тези към други финансови предприятия – до 4594 млн. лв. (2018: 3220 млн. лв.).

в млн. лв. / изменение в %	2019	2018	2017	19/18	18/17
Активи	114 201	105 557	97 808	8,2	7,9
Кредити на нефинансови предприятия	36 573	34 871	33 160	4,9	5,2
Кредити на домакинства, в т.ч.:	24 193	22 075	19 789	9,6	11,6
- Жилищни ипотечни кредити	12 487	10 906	9 460	14,5	15,3
- Потребителски кредити	12 427	10 333	9 151	20,3	12,9
Депозити от нефинансови предприятия	28 150	25 278	24 190	11,4	4,5
Депозити от домакинства	57 616	53 383	49 456	7,9	7,9

Източник: Българска народна банка

Делът на необслужваните кредити и аванси продължава да намалява до 6,48% от brutните кредити и аванси (2018: 7,63%) към декември 2019 г. Необслужваните кредити са адекватно посрещнати по линия на обезценката и допълнително акумулираните от системата буфери. В структурата на необслужваните кредити най-голям дял заемат кредитите към нефинансови предприятия (68,3%), следвани от домакинствата (29,0%) и другите финансови предприятия (2,6%).

През 2019 г. привлечените средства в банковата система (без кредитни институции) продължават тенденцията на растеж – с 8,6% до 91 853 млн. лв. към декември 2019 г. (2018: 84 571 млн. лв.). Увеличение е отчетено както при депозитите на нефинансови предприятия (с 11,4% до 28 150 млн. лв.), така и при домакинствата (със 7,9% до 57 616 млн. лв.), които остават структуроопределящи с относителен дял от 62,7% от привлечения ресурс. Депозитите на други финансови предприятия достигат 3422 млн. лв., а тези в сектор държавно управление до 2665 млн. лв. Във валутната структура на депозитите делът на левовите депозити нараства до 63,2% към декември 2019 г. (2018: 61,7%), за сметка на депозитите в евро, които спадат до 29,3% (2018: 30,6%), а тези в друга валута възлизат на 7,5% (2018: 7,7%).

През годината тенденцията към понижаване на лихвените проценти се запазва съобразно динамиките в Еврозоната и страните от ЕС. Лихвените проценти по депозитите (нов бизнес⁷) на

⁷ Срочни депозити в левове до 1 г.

домакинствата и нефинансовите предприятия спадат средно за 2019 г. (претеглени през обемите) съответно до 0,13% и 0,09% (2018: 0,15% и 0,21%). Понижение е отчетено и при лихвените проценти по кредитите (нов бизнес⁸), като при нефинансовите предприятия – до 3,32% средно за периода (2018: 3,75%), при ипотечните – до 3,09% (2018: 3,42%), а при потребителските кредити – до 8,18% (2018: 8,50%).

В края на декември 2019 г. в страната оперират 24 кредитни институции, от които 5 клона на чуждестранни банки, като дъщерните банки от ЕС формират 72,7%⁹ от активите на системата, местните банки – 21,1%, а чуждестранните клонове на банки от ЕС и извън ЕС, както и банки, собственост на лица извън ЕС – останалите 6,2%. Заеманият дял от групата на „Други Системно Значими Институции“ (ДСЗИ) в страната възлиза на 78,0% от банковите активи към декември 2019 г.

Предизвикателства пред банковата система ще продължат да бъдат консолидационните процеси, които отразяват тези в Европейския съюз, дигитализацията и технологичното развитие, обема на регулациите, влияещи върху конкурентните предимства на банките, нарастване на конкуренцията в сферата на банковите услуги от навлизането на т.нар. fintech компании, както и индикациите за забавяне на глобалния растеж и рисковете от нестабилност в международен план.

РАЗВИТИЕ НА РЕГУЛАТОРНАТА РАМКА

През 2019 г. приоритет в законодателните инициативи в областта на банковата дейност продължи да бъде въвеждането на изискванията на единните европейски регулаторни правила чрез транспонирането им в нормативни актове на националното ни законодателство.

В началото на годината е обнародван нов Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари, с който се прецизират и доразвиват изискванията в областта на действията и мерките срещу изпирането на пари, в т.ч. тези, въведени от четвъртата европейска Директива, за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Директива (ЕС) 2015/849).

В областта на корпоративното управление акцент през 2019 г. са въведените в националното законодателство изисквания, произтичащи от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11) и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12). Във връзка с това е приета нова Наредба №20 на БНБ от 24 април 2019 г. за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции. С нея се въвеждат нови изисквания по отношение на политиките на банките за подбор и оценка на пригодността на членовете на ръководните и надзорни органи, на правилата за насърчаване на многообразието в рамките на съветите, както и за лицата, заемащи ключови позиции.

Приета е и нова Наредба №10 на БНБ от 24 април 2019 г. за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, с която се систематизира рамката за вътрешен контрол, като са уредени трите нива на защита, които всяка банка трябва да изгради – оперативен контрол, управление на риска и нормативно съответствие и вътрешен одит, вкл. регламентирани изискванията към всяко от тези нива. Направени са промени и в Наредба №4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките и в Наредба №7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, с които се доразвиват изискванията спрямо значимите

⁸ Кредити по оригинален матуритет в левове

⁹ Данните са към края на третото тримесечие на 2019 г.

банки за създаване на комитети за възнагражденията и за риска, както и изискванията спрямо тяхната структура и състав.

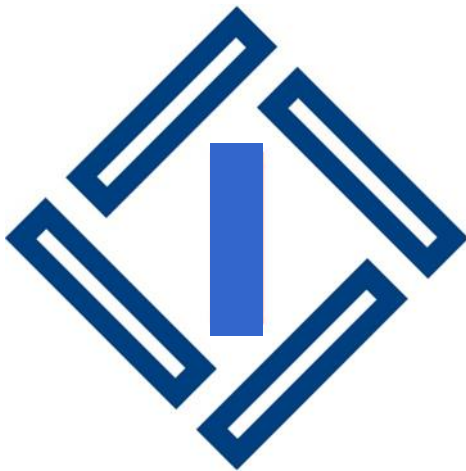
През юни 2019 г. е публикуван пакет от регламенти и директиви относно капиталовите и пруденциалните изисквания – т.нар. банков пакет CRR2/CRD5, включващ Регламент (ЕС) 2019/876 (CRR2) и Директива (ЕС) 2019/878 (CRD5), както и относно изискванията за възстановяване и пререструктуриране – т.нар. банков пакет BRRD2/SRMR2, включващ Директива (ЕС) 2019/879 (BRRD2) и Регламент (ЕС) 2019/877 (SRMR2). С пакетите, които са с предстоящо имплементиране и прилагане, основно от 2021 г., се усъвършенства действащата правна рамка в тези области, като се въвеждат нови изисквания по отношение на съотношенията за ливъридж и нетно стабилно финансиране, изискванията за приемливи задължения, пазарния риск и кредитния риск от контрагента, големите експозиции, изискванията за отчетност и оповестяване, както и относно капацитета за поемане на загуби и рекапитализация на кредитните институции и инвестиционните посредници.

Рамката за управление на рисковете е доразвита с нови насоки на Европейския банков орган (ЕБО), които БНБ е взела решение за прилагане, вкл.: Насоки относно стрес тестването на институциите по чл. 108 и чл. 109 от Директива 2013/36/ЕС – EBA/GL/2018/04 (считано от 1 януари 2019 г.); Преразгледани насоки относно общите процедури и методология за процеса на надзорен преглед и оценка и надзорните стрес тестове – EBA/GL/2018/03 (считано от 31 март 2019 г.); Насоки относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл – EBA/GL/2018/02 (считано от 30 юни 2019 г. и отразяване във ВААК на банките към 31 декември 2019 г.); Насоки за управление на необслужвани и пререструктурирани експозиции – EBA/GL/2018/06 (считано от 30 юни 2019 г.); Насоки за възлагане на дейности на външни изпълнители – EBA/GL/2019/02 (считано от 30 септември 2019 г.); Насоки относно оповестяването на необслужваните и пререструктурираните експозиции – EBA/GL/2018/10 (считано от 31 декември 2019 г.).

През годината в областта на платежните услуги е приет нов Регламент (ЕС) 2019/518 на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) 924/2009 по отношение на определени такси за презграничните плащания в Съюза и таксите за превалутиране, с който се въвеждат изменения, отнасящи се до уеднаквяване на таксите за презграничните плащания в евро в ЕИП с таксите за съответните национални плащания на същата стойност в националната парична единица на държавата членка, в която се намира доставчикът на платежни услуги на ползвателя.

На национално ниво през юни 2019 г. са приети изменения в Наредба №3 на БНБ за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти, с които се регламентира възможността за сключването на рамков договор за платежни услуги от разстояние, както и процедурата по освобождаване на доставчици на платежни услуги, които са въвели специален интерфейс (API), от изискването за създаване на резервен механизъм в съответствие с разпоредбите на Делегиран регламент (ЕС) 2018/389 по отношение на регулаторните технически стандарти за задълбоченото установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация.

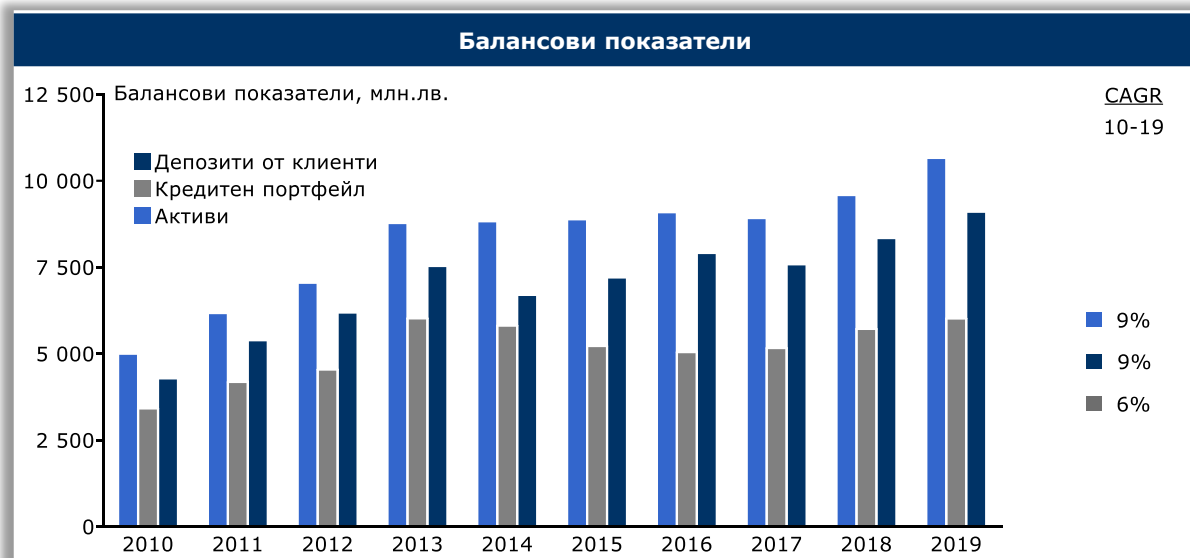
В областта на касовата дейност през годината се приети нова Наредба №39 на БНБ за номиналната стойност, съдържанието, формата и дизайна на банкнотите и монетите, пускани в обращение, както и нова Наредба №18 на БНБ за контрол върху качеството на банкнотите и монетите в наличнопаричното обращение.

МИСИЯ

Първа инвестиционна банка се стреми да продължи да бъде една от най-добрите банки в България, призната като бързо развиваща се, иновативна, клиентски ориентирана банка, която предлага изключителни продукти и услуги на клиентите си, осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана. Банката ще продължи да развива високотехнологични решения, предоставящи възможности на нейните клиенти да банкират от всяка точка на света и по всяко време.

РАЗВИТИЕ

ЦЯЛОСТНА ОЦЕНКА

През 2019 г. Европейската централна банка (ЕЦБ) проведе цялостна оценка на шест банки в България в това число и Първа инвестиционна банка, която се състоеше от Преглед на качеството на активите (AQR) и Стрес тест (ST). Оценката беше извършена в контекста на искането от страна на Република България за установяване на тясно сътрудничество между ЕЦБ и БНБ във връзка с намерението за присъединяване на страната към Валутния механизъм II (ERM II) и част от пътната карта и за присъединяване към Еврозоната.

Fibank премина успешно AQR и стрес тестовете, като за успешния резултат допринесе добрата организация и натрупания опит на специализираните екипи, които бяха осигурени в Банката, с цел непрекъсваемост на обичайните процеси и оперативни дейности.

През втората половина на годината, с цел адресиране на отправените препоръки, Първа инвестиционна банка предприе действия за реализиране на капиталови лостове, в т.ч. чрез

неразпределяне на реализираната печалба, намаляване на риска по експозициите (de-risking), начисляване на допълнителни разходи за обезценка, интензифициране на процеса по продажба на портфейли и управление на придобити активи, както и действия свързани с издаване на допълнителен приемлив капитал чрез емитиране на нов дългово-капиталов (хибриден) инструмент и реализация на публична емисия акции. Първа инвестиционна банка продължава да следва своята стратегия за оптимизиране управлението на рисковете и укрепване на капитала като основа за растеж.

За повече информация относно предприетите действия за реализиране на капиталови лостове виж раздели „[Финансов преглед](#)“ и „[Управление на риска](#)“.

ПРОФИЛ НА БАНКАТА

КОРПОРАТИВЕН СТАТУС

Първа инвестиционна банка е акционерно дружество, регистрирано от Софийски градски съд с решение от 8 октомври 1993 г. От 28 февруари 2008 г. Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

Първа инвестиционна банка е публично дружество, вписано в Търговския регистър при Софийски градски съд с решение от 4 юни 2007 г. и в регистъра за публичните дружества и други емитенти, воден от Комисията за финансов надзор, с решение от 13 юни 2007 г.

Банката притежава универсален банков лиценз за извършване на банкова дейност на територията на страната и на сделки в чужбина. Тя е лицензиран първичен дилър на държавни ценни книжа, както и регистриран инвестиционен посредник.

СЪУЧАСТИЕ И ЧЛЕНСТВО В ОРГАНИЗАЦИИ

- ◆ Асоциация на банките в България
- ◆ Българска фондова борса – София АД
- ◆ Централен депозитар АД
- ◆ Борика АД
- ◆ MasterCard International
- ◆ VISA Inc.
- ◆ S.W.I.F.T.

ПАЗАРНА ПОЗИЦИЯ¹⁰

- ◆ Пето място по активи
- ◆ Четвърто място по кредити
 - Второ място по кредити на предприятия
 - Шесто място по потребителски кредити
 - Шесто място по ипотечни кредити
- ◆ Четвърто място по депозити
 - Трето място по депозити от физически лица
- ◆ Сред водещите банки в картовия бизнес
- ◆ Сред водещите банки в платежните услуги, в т.ч. при международните разплащания и търговски операции

¹⁰ Пазарните позиции са определени въз основа на неконсолидирани данни от БНБ и Борика АД.

ПАЗАРЕН ДЯЛ¹¹

- ◆ 8,81% от банковите активи в България
- ◆ 10,00% от кредитите в страната
 - 11,60% от кредитите на предприятия
 - 8,51% от потребителските кредити
 - 6,91% от ипотечните кредити
- ◆ 9,53% от депозитите в страната
 - 11,67% от депозитите на физически лица

КОРЕСПОНДЕНТСКИ ОТНОШЕНИЯ

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни разплащания и операции по търговското финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява международни платежни операции в чуждестранна валута, издава чекове и изпълнява различни документарни операции.

Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

КЛОНОВА МРЕЖА

Към 31 декември 2019 г. Групата на Първа инвестиционна банка има общо 158 клона и офиса: 144 клона и офиса, в т.ч. централа, покриващи територията на България и един чуждестранен клон в Кипър, както и централа и 14 клона на дъщерната банка First Investment Bank – Albania Sh.a. в Албания.

За повече информация относно клоновата мрежа виж раздел [„Канали за дистрибуция“](#), както и раздел [„Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“](#).

¹¹ Пазарните дялове са определени въз основа на неконсолидирани данни от БНБ.

ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Първа инвестиционна банка АД има единадесет дъщерни дружества към 31 декември 2019 г.: First Investment Bank - Albania Sh.a. (100%), Дайнърс клуб България АД (94,79%), Фи Хелт Застраховане АД (59,10%), First Investment Finance B.V. (100%), Дебита ООД (70%), Реалтор ООД (51%), Болкан файненшъл сървисис ЕАД (100%), Криейтив Инвестмънт ЕООД (100%), Търнараунд Мениджмънт ЕООД (100%), Лега Салюшънс ЕООД (100%) и АМС Имоти ЕАД (100%).

Към 31.12.2019 г. дружествата включени в консолидираните финансови отчети на Групата на Първа инвестиционна банка са: First Investment Bank - Albania Sh.a., Дайнърс клуб България АД, Фи Хелт Застраховане АД и First Investment Finance B.V. Останалите дъщерни дружества не са включени в консолидираните финансови отчети поради това, че са несъществени за финансовото състояние, финансовите резултати и за паричните потоци на Групата за годината, завършваща на 31.12.2019 г. Решението за консолидация на дружествата се преразглежда към всяка отчетна дата.

През март 2019 г. Първа инвестиционна банка е взела решение за учредяване на еднолично акционерно дружество „Майфин“ ЕАД, чиито предмет на дейност е като издател на електронни пари по смисъла на чл.34, ал.2, т.2 от Закона за платежните услуги и платежните системи. Внесенят капитал за учредяване на дружеството възлиза на 1 млн.лв. Към 31 декември 2019 г., дружеството „Майфин“ ЕАД все още не е учредено и вписано в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията.

За повече информация относно дъщерните дружества виж раздел [„Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“](#), както и бележка 36 „Дъщерни предприятия“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

НАГРАДИ 2019 г.

- ◆ Първа инвестиционна банка е отличена с престижната награда за най-силен бранд в международния конкурс Superbrands 2019-2020.
- ◆ За поредна година Fibank печели приза „Любима марка“ на българския потребител и първото място в категорията „Финансови институции“ на потребителската класация „My Love Marks“.
- ◆ Fibank е наградена с две отличия в международния конкурс „Продукт на годината 2019“, като печели голямата награда за иновации за програмата си Smart Lady, насочена в подкрепа на жените предприемачи и за своите иновативни дебитни карти за деца и тийнейджъри.
- ◆ Първа инвестиционна банка е наградена в категорията “Бързо развиващ се продукт” на годишните награди Business Lady Awards 2019 за успешното позициониране на продукта дебитната карта за деца и тийнейджъри.
- ◆ Банката заема второ място в конкурса „Сайт на годината“ в категорията „Продуктов сайт 2019“ с разработената уеб платформата за жените в бизнеса – Smart Lady.
- ◆ Дайнърс клуб България е отличено с награда за най-добър малък франчайз за 2018 г. от DISCOVER Global Network, като признание за постигнатите резултати и успехи в развитието на кредитните карти Diners Club на територията на страната и реализираните иновации.

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА: ДАТИ И ФАКТИ

1993 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Първа инвестиционна банка АД е учредена на 8 октомври 1993 г. в София. ◆ Fibank получава пълен банков лиценз за осъществяване на операции в България и в чужбина.
1994-95 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Банката се развива и се специализира в обслужването на корпоративни клиенти.
1996 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ПИБ АД първа в България предлага възможността за банкиране от дома и офиса. ◆ Fibank е първата банка, получила 5-годишен кредит от Европейската банка за възстановяване и развитие – за финансиране на МСП в България.
1997 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Банката започва да издава дебитни карти Cirrus/Maestro, кредитни карти Eurocard/Mastercard и карти American Express. Първа инвестиционна банка е първата българска банка, предложила дебитни карти с международен достъп. ◆ Thompson Bankwatch определя първия кредитен рейтинг на Fibank. ◆ Банката открива първия си клон в чужбина – в Кипър.
1998 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Първа инвестиционна банка получава първия си синдикиран кредит от чуждестранни банки. Банката договаря финансираня за внос на инвестиционни стоки от редица европейски държави, гарантирани от агенции за експортно застраховане.
1999 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Банката сключва синдикиран заем, организиран от ЕБВР, на обща стойност 12,5 млн. евро. ◆ Fibank получава средносрочен заем от 6,6 млн. евро от германска държавна организация за финансиране на български дружества. ◆ Банката учредява чуждестранен клон в Тирана, Албания, който предлага банкови услуги на албански дружества и физически лица.
2000 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Първа инвестиционна банка започва развитие на бизнеса в областта на банкирането на дребно. Депозитите от физически лица нарастват 2,3 пъти.
2001 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ПИБ АД стартира първия Виртуален банков клон в България, с възможност за работа в Интернет. ◆ Банката е отличена с наградата „Банка на годината“ на вестник „Пари“. ◆ Мая Георгиева (изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2002 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Fibank е определена за „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“.
2003 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Продуктите и услугите за физически лица застават във фокуса на политиката на Банката. През годината кредитите на физически лица нарастват над 5 пъти. ◆ Fibank за втори път печели наградата „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“.
2004 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Банката разширява своята инфраструктура – клоновата мрежа се увеличава с 27 нови клона и офиса, мрежата от АТМ терминали нараства над 2 пъти. ◆ Първа инвестиционна банка е отличена с наградата „Финансов продукт на годината“ за продукта Ипотечен овърдрафт.
2005 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Fibank придобива 80% от капитала на Дайнърс клуб България АД. ◆ Банката емитира €200 млн. облигации на Люксембургската фондова борса. Fibank е и първата българска банка, емитирала безсрочни подчинени облигации. ◆ Матео Матеев (зам. главен изпълнителен директор на Първа инвестиционна банка) получава наградата „Банкер на годината“ на вестник „Банкеръ“.
2006 г.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Fibank за трети път печели наградата „Банка на клиента“ в класацията на вестник „Пари“. ◆ Първа инвестиционна банка получава €185 млн. синдикиран заем, организиран от Bayerische Landesbank, с участието на 33 международни банки. ◆ Акционерният капитал на Банката е увеличен от 20 млн.лв. на 100 млн.лв. чрез трансформиране на неразпределени печалби в нови акции.

2007 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка осъществява най-голямото банково първично публично предлагане на ценни книжа в България и придобива статут на публично дружество. ❖ Стартира „FIBank Mobile” – първият банков мобилен портал, създаден от Банката с полезна финансова информация за клиентите. ❖ Fibank е една от първите банки в България, внедрила новата чип технология при издаването на дебитни и кредитни карти. ❖ First Investment Bank – Albania Sh.a. получава пълен лиценз за банкова дейност в Албания.
2008 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка внедрява нова централизирана и интегрирана банкова информационна система FlexCube. ❖ ПИБ АД получава синдикиран заем от 65 млн. евро от 11 водещи международни банки. ❖ Fibank става първата банка в България със собствен корпоративен блог. ❖ Банката е отличена с престижната награда OSCARDS на Publi-News в регион Европа за иновативност в областта на картовия бизнес.
2009 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank става първата и единствена банка в България, която започва да предлага продажба и обратно изкупуване на инвестиционни диаманти. ❖ Първа инвестиционна банка предлага нова интернет услуга „Моята Fibank”, за електронни извлечения по банкови сметки и кредитни карти.
2010 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank посреща своя едномилionen клиент. ❖ Първа инвестиционна банка подписва споразумение с IFC за сътрудничество в областта на търговското финансиране. ❖ Fibank първа в страната предлага безконтактни плащания по технологията PayPass. ❖ ПИБ АД придобива мажоритарен дял в ЗОК Фи Хелт АД.
2011 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка е обявена за „Най-добра банка в България” за 2011г. от финансовото списание Euromoney. ❖ Избрани са нови изпълнителни директори на Банката – Димитър Костов, Васил Христов и Светослав Молдовански. ❖ Мая Георгиева (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината 2011” на вестник „Банкеръ” за постигната пазарна устойчивост и спечелено доверие на клиентите.
2012 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank е наградена за „Банка на годината” от Асоциация „Банка на годината” за най-добро комплексно представяне. ❖ Банката подписва споразумение с Европейския инвестиционен фонд за финансиране на МСП по инициативата JEREMIE. ❖ Васил Христов (изпълнителен директор на ПИБ АД) получава наградата „Банкер на годината” на вестник „Банкеръ”.
2013 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка АД подписва споразумение с унгарската МКБ Банк Зрт. за придобиване на 100% от акциите на МКБ Юнионбанк ЕАД. ❖ Fibank финализира издаването на хибриден дълг (две емисии облигации) на обща стойност 100 млн. евро, включен в капитала от първи ред. ❖ На клиентите е осигурена възможност за онлайн продажба на продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. ❖ Мая Ойфалош е избрана за изпълнителен директор на Банката.
2014 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Реализирано е вливането на Юнионбанк ЕАД към Първа инвестиционна банка АД, в т.ч. цялостно интегриране на операционните системи, процедури, инфраструктура, човешки ресурси, продукти и услуги.

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ПИБ АД успешно преодолява натиска върху банковата система благодарение на поддържаната висока ликвидност, висок професионализъм, както и получената ликвидна подкрепа съгласно решение С(2014) 4554 на ЕК от 29.06.2014 г. ❖ Fibank е наградена за най-добра банка в сферата на банкирането на дребно от международния портал Global Banking & Finance Review.
2015 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank реализира съвместен проект с IFC за надграждане на системите за управление на риска и корпоративното управление в съответствие с принципите на Базелския комитет и признати международни стандарти. ❖ Избран е нов независим член на Надзорния съвет на Банката – г-н Юрки Коскело, с богат професионален опит и дългогодишен стаж в IFC. ❖ Въведена е нова организационна структура на Банката, с която се доразвиват контролните функции и се въвеждат нови позиции, в т.ч. CEO, CRO, CCO. ❖ Създаден е Клуб на инвеститорите с цел отворена линия за комуникация с инвеститорите и засилване диалога с миноритарните акционери. ❖ Първа инвестиционна банка е отличена като най-силна марка сред финансовите институции в България от международната организация Superbrands.
2016 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Стартирана е иновативна платформа за електронни плащания през мобилни устройства с безконтактна функция (NFC) и използването на дигитални банкови карти. ❖ Банката издължи изцяло ликвидната подкрепа във връзка с решение С(2014) 8959 на ЕК от 25.11.2014 г. ❖ Fibank премина успешно прегледа за качеството на активите и стрес теста на банковата система проведен в страната. ❖ Разработени са нови безконтактни дебитни карти за деца и юноши.
2017 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fibank създава интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ чрез използване на единен канал за обслужване на клиенти (Omnichannel). ❖ Извършени са промени в Управителния съвет съобразени с ключовите цели за бъдещ растеж и стратегическо развитие на Банката. ❖ Първа инвестиционна банка се включи като директен участник в пан-европейската система за плащания в евро STEP2 SCT (SEPA Credit Transfer). ❖ Fibank обнови основната си банкова информационна система, като мигрира към версия Oracle Flexcube 12. ❖ Първа инвестиционна банка разви онлайн услугите, свързани с потребителски кредити на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg.
2018 г.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Първа инвестиционна банка чества 25 години от създаването си. ❖ Стартира нова програма Smart Lady в подкрепа на жените предприемачи, таргетираща основно микро, малки и средни предприятия, управлявани от жени, както и бизнеси, произвеждащи продукти и услуги, предназначени за жени. ❖ Започва предлагането на нов електронен депозит „Моят депозит“, който се открива и управлява изцяло онлайн през системата за електронно банкиране „Моята Fibank“. ❖ Разработен е софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране на Банката. ❖ Разработена е иновативна кредитна карта от ново поколение “Evolve”, обединяваща три бранда (Fibank, Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент. ❖ ПИБ АД подписа споразумение с Българска банка за развитие за финансиране на микро, малки и средни предприятия, с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+).

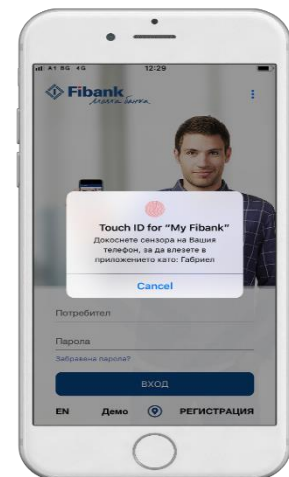
АКЦЕНТИ ЗА 2019 Г.

ЯНУАРИ

- ❖ Първа инвестиционна банка разширява функционалностите на предлаганите дебитни карти за деца и тийнейджъри чрез добавени възможности за плащания в интернет и дигитализиране на карта.
- ❖ Fibank започна активно да предлага финансиране за микро, малки и средни предприятия, с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции (програма COSME+).
- ❖ Организирана е промоционална кампания за потребителско кредитиране с изцяло онлайн кандидатстване на адрес www.credit.fibank.bg.
- ❖ First Investment Bank – Albania Sh.a. продължава да разширява клонова си мрежа в Албания, като част от стратегията за растеж в сегментите на банкиране на дребно и МСП.

ФЕВРУАРИ

- ❖ Въведени са нововъведения с цел съответствие и изпълнение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA) при онлайн плащания с карти, както и изискванията за динамично свързване на операцията с конкретна сума и получател.
- ❖ Доразвити са функционалностите през мобилното приложение „Моята Fibank“, вкл. чрез осигуряване на пръстов отпечатък/лицево разпознаване (fingerprint/facelD) като допълнително средство за достъп и идентификация.
- ❖ Предложени са нови златни и сребърни продукти на швейцарската рафинерия ПАМП.

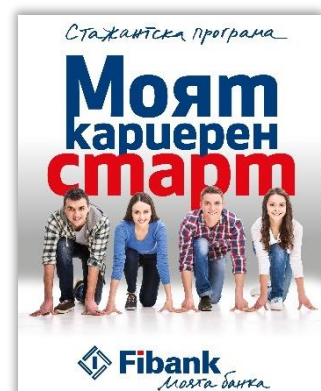

МАРТ

- ❖ Първа инвестиционна банка осигури тестова среда, предоставяща възможност за разработчиците и третите страни доставчици (TPPs) за изпитване на достъп до специалния интерфейс (API), осигурен от Банката, във връзка с новите услуги по предоставяне на информация за сметка и по инициране на плащане, въведен регулативно (PSD 2).
- ❖ Fibank взе участие в „Европейска седмица на парите“ чрез провеждане на дейности и инициативи, посветени на повишаването на финансовата грамотност на учениците в редица градове в България.

АПРИЛ

- ❖ Стартира иновативна услуга за дистанционно подписване на потребителски кредити чрез използване на token (софтуерен/хардуерен) или квалифициран електронен подпис през мобилно приложение на външен доставчик на удостоверителни услуги.
- ❖ Fibank стартира нов проект – дългосрочна и комплексна Стажантска програма „Моят кариерен старт“, като част от цялостния подход за създаване и внедряване на интегрирани HR решения в подкрепа на бизнеса.

- ❖ First Investment Bank – Albania Sh.a. издава подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2 млн. евро при условията на частно предлагане.
- ❖ Фи Хелт Застраховане стартира предлагането на нов застрахователен продукт FiHealth портфейл, осигуряващ защита при злоупотреба с банкови карти, издадени от Fibank, както и при кражба или загуба на лични документи и други лични вещи.

МАЙ

- ❖ Fibank представя нова уеб базирана платформа по програмата Smart Lady, чрез която се създават условия за провеждане на дистанционни обучения, осигуряване на практически съвети и казуси, както и публикуване на специализирани материали в подкрепа на жените предприемачи.
- ❖ Осигурена е възможност за подаване на нареждания за касови операции през мобилното приложение „Моята Fibank“.
- ❖ Първа инвестиционна банка – клон Кипър става индиректен участник чрез ПИБ АД в платежните системи TARGET2, БИСЕРА7-EUR, както и в системата STEP2 SEPA Credit Transfer, оперирана от EBA Clearing.
- ❖ Дайнърс клуб България АД е отличено с награда за най-добър малък франчайз от DISCOVER Global Network, като признание за постигнатите резултати и успехи в развитието на кредитните карти Diners Club на територията на страната и реализираните иновации.

ЮНИ

- ❖ Сключени са оперативни споразумения с Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на фондовете) за възлагане изпълнението на Финансов инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“ в подкрепа на стартиращи и социални предприятия.
- ❖ Проведено е Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2018 г. да бъде капитализирана, както и да не се изплащат дивиденди или правят други отчисления от печалбата за 2019 г., с цел включването ѝ в базовия собствен капитал от първи ред.
- ❖ Първа инвестиционна банка осигури продукционна среда, базирана на национален стандарт BISTRA, опериран от БОРИКА АД, която дава възможност на третите страни доставчици (TPPs) достъп до специалния интерфейс (API), осигурен от Банката, във връзка с услугите по предоставяне на информация за сметка и по инициране на плащане.
- ❖ Стартира предлагането на нова услуга за персонално банкиране чрез клоновата мрежа на Банката, която включва пакетни предложения към отделен сегмент клиенти, отговарящи на определени минимални финансови критерии.

ЮЛИ

- ❖ Първа инвестиционна банка установи партньорство с E.I. Sturdza Strategic Management Limited (част от швейцарската група Eric Sturdza Group) за предлагането на нови за българския пазар договорни фондове.

- ❖ Fibank премина цялостната оценка (преглед на качеството на активите – AQR и стрес тест), проведена от ЕЦБ през годината.
- ❖ First Investment Bank – Albania Sh.a. предлага нови кредитни продукти, в т.ч. нов потребителски кредит „За всякаква цел“ и нов „Бърз кредит за почивка“, при конкурентни и облекчени условия за кандидатстване.

АВГУСТ

- ❖ Fibank разработи нова услуга за безконтактно теглене от ATM устройства, обслужвани от Банката, с цел осигуряване на допълнително удобство и бързина за клиентите при извършването на този вид операции.
- ❖ Банката доразви своите политики за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи ключови позиции, в съответствие с новите регулаторни изисквания в тази област.

СЕПТЕМВРИ

- ❖ Успешно реализиран е иновативният проект за плащане със смарт часовник Garmin, поддържащ Garmin Pay функционалност, който е осъществен с партньорството на Fibank, Mastercard и Garmin.
- ❖ Първа инвестиционна банка е сред водещите банки, която се присъединява към глобалното решение SWIFT gpi, чрез което значително се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери.
- ❖ First Investment Bank – Albania Sh.a. предлага нови безконтактни дебитни и кредитни карти с иновативна функционалност за безконтактни разплащания по технологията RFID (radio frequency identification).

ОКТОМВРИ

- ❖ Стартира предлагането на микрокарти за пълнолетни лица, вградени в специален аксесоар за плащане – силиконова гривна, с което се цели достигане до по-широк кръг потребители.
- ❖ Първа инвестиционна банка усъвършенства политиките си относно изчисление на капиталовите изисквания за операционен риск, с цел преминаване от подход на базовия индикатор към стандартизиран подход.

НОЕМВРИ

- ❖ Fibank първа сред банките в страната стартира услугата Apple Pay за извършване на бързи, удобни и сигурни мобилни разплащания чрез дигитализирана карта и смарт устройства, поддържащи функционалностите на Apple Wallet.
- ❖ Сключено е ново споразумение с Националния гаранционен фонд за портфейлна гаранция в размер на 20 млн. лв., с цел осигуряване на финансиране за малките и средни предприятия в страната чрез механизъм за споделяне на риска.

- ❖ Първа инвестиционна банка осигури на своите клиенти достъп чрез мобилното банкиране „Моята Fibank“ до платежни сметки на клиенти на Банката, поддържани при други доставчици на платежни услуги, в т.ч. осигуряване на услугите по предоставяне на информация за сметка и инициране на плащане.
- ❖ Проведено е извънредно общо събрание на акционерите на ПИБ АД, на което за регистрирани одитори, които да извършат независим финансов одит на финансовите отчети на Банката за 2019 г., са избрани „Мазарс“ ООД и „БДО България“ ООД.

ДЕКЕМВРИ

- ❖ Първа инвестиционна банка успешно пласира, при условията на частно предлагане, дългово-капиталов (хибриден) инструмент (емисия облигации) на обща стойност 30 млн. евро.
- ❖ Банката взе решение за увеличение на капитала от 110 млн.лв. до 150 млн.лв. чрез издаване на до 40 млн. броя нови акции при условията на публично предлагане, всяка с номинална стойност от 1 лев, и емисионна стойност от 5 лв.
- ❖ В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) 2019/518, Fibank уеднакви стойността на таксите за презграничните плащания в евро в ЕИП с тези на съответните национални плащания в левове.
- ❖ Стартира дейността на централизиран бек-офис в системата на Банката, с цел повишаване ефективността при обслужване на клиентите.
- ❖ Удължено е рамковото споразумение с Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки, извършени от тайвански доставчици, към клиенти на Банката.
- ❖ Fibank представи своя благотворителен календар за 2020 г. в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика и приюта за бездомни животни Animal Rescue Sofia.
- ❖ First Investment Bank – Albania Sh.a. подписа споразумение за партньорство с албанската Фондация за гарантиране на земеделско кредитиране (Rural Credit Guarantee Foundation), целящо да улесни процеса за финансиране на микро, малки и средни предприятия в Албания, базирано на политиките и подкрепата на KfW.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

	2019	2018	2017	2016	2015
Финансови показатели (хил. лв.)					
Нетен лихвен доход	246 714	267 088	260 926	319 179	263 546
Нетен доход от такси и комисиони	106 774	97 111	102 146	92 163	84 217
Нетни приходи от търговски операции	15 378	10 809	15 326	13 937	11 017
Общо приходи от банкови операции	443 484	391 329	406 589	471 570	421 582
Административни разходи	(220 448)	(212 066)	(204 698)	(192 307)	(180 827)
Обезценка	(119 730)	(83 378)	(78 850)	(156 120)	(329 137)
Печалба на Групата след данъци	137 922	171 546	92 245	98 811	17 851
Доход на акция (в лв.)	1,25	1,56	0,84	0,90	0,16
Балансови показатели (хил. лв.)					
Активи	10 660 175	9 586 681	8 921 198	9 089 855	8 885 364
Вземания от клиенти	6 017 137	5 716 062	5 162 907	5 044 850	5 221 360
Вземания от банки и фин. институции	79 618	125 483	54 402	51 863	109 455
Задължения към други клиенти	9 104 021	8 342 691	7 583 819	7 911 911	7 203 969
Други привлечени средства	109 348	121 120	127 493	70 367	135 726
Хибриден дълг	267 615	208 786	208 786	208 740	202 044
Общо капитал на Групата	978 917	846 272	947 350	856 836	749 846
Основни съотношения (%)					
Обща капиталова адекватност	18,34	16,15	15,89	15,13	14,72
Съотношение на капитала от първи ред	18,28	16,15	15,87	15,10	14,23
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	14,65	13,30	12,87	12,01	11,28
Съотношение на ливъридж	11,84	11,08	11,28	10,11	10,11
Ликвидни активи/депозити от клиенти	28,61	26,50	25,91	29,12	28,32
Съотношение за ликвидно покритие (LCR)	221,64	269,21	334,85	327,37	325,61
Съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR)	132,74	135,45	136,43	137,61	132,25
Нетни кредити/депозити	66,09	68,52	68,08	63,76	72,48
Възвръщаемост на капитала (след данъци)	15,12	19,24	10,24	12,17	2,43
Възвръщаемост на активите (след данъци)	1,38	1,87	1,03	1,12	0,20
Цена на риска (Cost of risk)	1,83	1,55	1,37	2,66	5,53
Нетен лихвен доход/ приходи от банкови операции	55,63	68,25	64,17	67,68	62,51
Административни разходи/ общо приходи	44,58	46,46	53,01	41,94	34,10
Ресурси (брой)					
Клонове и офиси	158	168	166	168	173
Персонал	2 825	2 868	3 221	3 322	3 234

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

През първите осем месеца на 2019 г. Първа инвестиционна банка има присъдени публични кредитни рейтинги от агенциите за кредитен рейтинг Fitch Ratings и Moody's Investors Service, както следва:

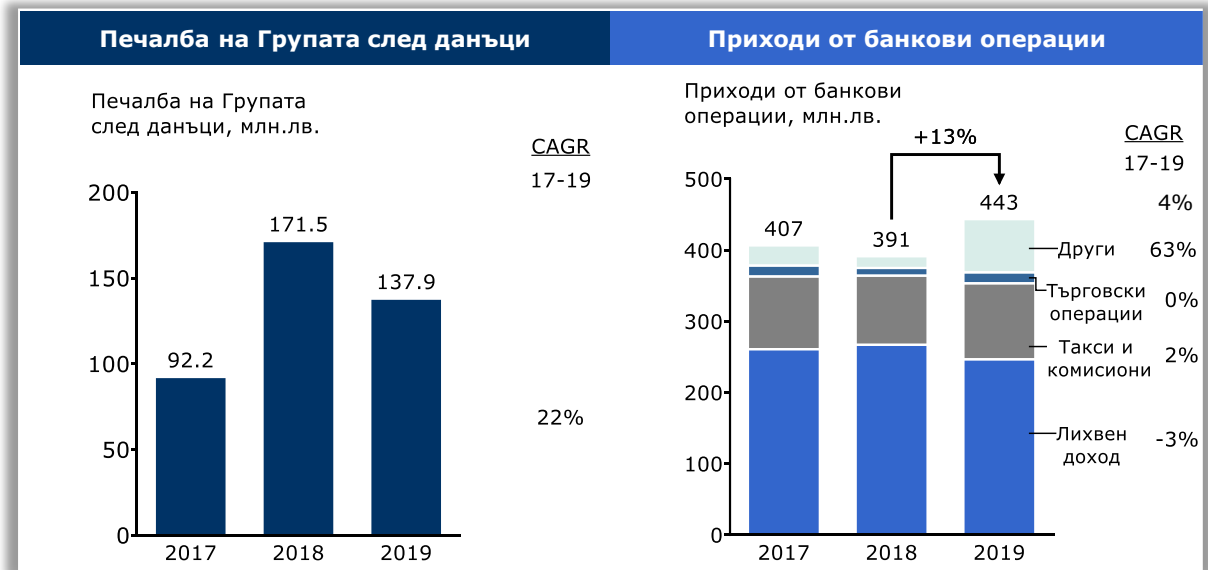
Fitch Ratings	13.08.2019	03.06.2019	2018
Дългосрочен рейтинг	B	B	B
Краткосрочен рейтинг	B	B	B
Рейтинг за жизнеспособност	b	b	b
Рейтинг за подкрепа	5	5	5
Ниво на рейтинга за подкрепа	NF	NF	NF
Перспектива	Стабилна	Стабилна	Стабилна

Moody's Investors Service	01.08.2019	04.06.2019	2018
Дългосрочен рейтинг	B3	B2	B1
Краткосрочен рейтинг	NP	NP	NP
Базова оценка на кредитоспособността	саа1	b3	b2
Дългосрочен рейтинг за риск от контрагента	B1	Ba3	Ba2
Краткосрочен рейтинг за риск от контрагента	NP	NP	NP
Перспектива	Отрицателна	Стабилна	Стабилна

Към 31 декември 2019 г. Първа инвестиционна банка няма присъдени публични кредитни рейтинги и поддържа частен кредитен рейтинг (private monitored rating) с рейтинговата агенция Fitch Ratings.

ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ

През 2019 г. Групата на Първа инвестиционна банка отчита солидни финансови резултати и устойчиво развитие, като печалбата след данъци възлиза на 137 922 хил. лв. спрямо 171 546 хил. лв. година по-рано. За резултатите влияние оказват по-високите оперативни приходи от дейността и реализирани приходи във връзка с продажба на портфейли, резултат от целенасочените действия на Банката за оптимизиране на балансовите позиции, както и средата на ниски лихвени равнища. Възвръщаемостта на капитала (след данъци) е 15,12%, възвръщаемостта на активите (след данъци) – 1,38%, а доходът на акция – 1,25 лв.

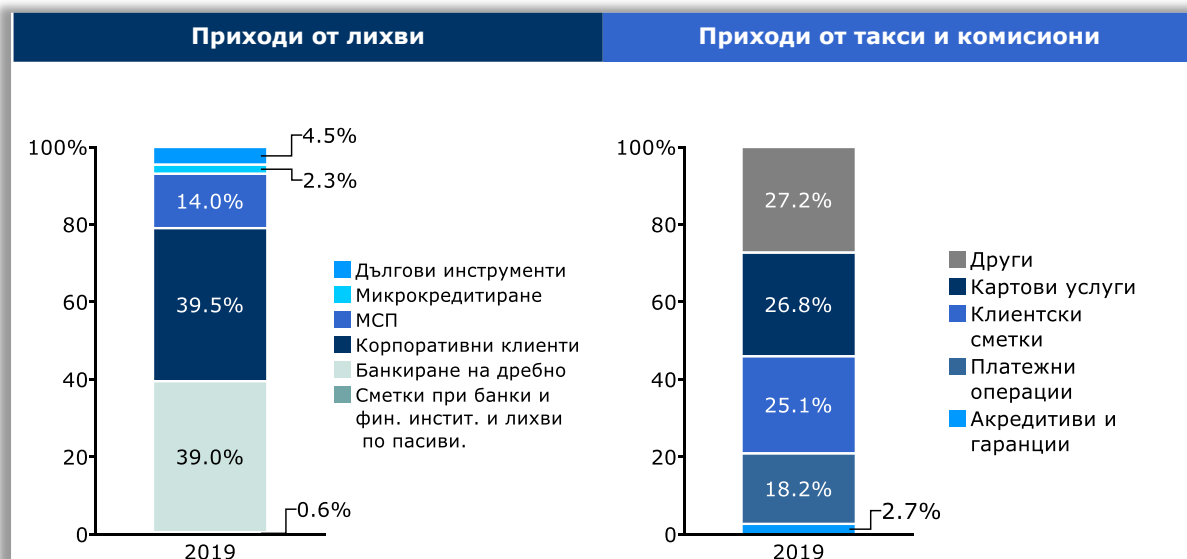
През годината Първа инвестиционна банка осъществява дейността си в съответствие с целите за развитие и съобразно външната среда и потребностите от финансиране. Общите приходи от банкови операции възлизат на 443 484 хил. лв. (2018: 391 329 хил. лв.), като отчетеното намаление при нетния лихвен доход, генериран в среда на продължаващи ниски лихвени равнища, е компенсирано от ръст при нетния доход от такси и комисиони и другите оперативни приходи.

За 2019 г. нетният лихвен доход е в размер на 246 714 хил. лв. (2018: 267 088 хил. лв.), като остава основния източник на доход за Групата, съставляващ 55,6% от общите оперативни приходи (2018: 68,3%). Операциите на Fibank в чужбина формират 6,1% от нетния лихвен доход на Групата (2018: 5,9%), като отразяват развитието на дейността на дъщерната банка в Албания. *За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).*

За отчетния период приходите от лихви се понижават до 309 730 хил. лв. (2018: 331 046 хил. лв.), като отразяват конкурентните условия, предлагани от Банката, както и пазарната тенденция за намаление при лихвените проценти. Спад е отчетен основно при корпоративните клиенти¹² (2019: 122 370 хил. лв.; 2018: 145 650 хил. лв.), както и при микрокредитирането (2019: 7272 хил. лв.; 2018: 8673 хил. лв.). Ръст в лихвените приходи е отчетен при малките и средни предприятия (2019: 43 435 хил. лв.; 2018: 39 517 хил. лв.) и при банкирането на дребно (2019: 120 811 хил. лв.; 2018: 120 721 хил. лв.). Приходите, свързани с дългови инструменти възлизат на 14 090 хил. лв. (2018: 14 806 хил. лв.), като отразяват динамиката на доходността и условията на пазарите на дългови ценни книжа.

¹² Бизнес линии на база вътрешни за Банката критерии за сегментиране на клиентите

Тенденцията от последните години при разходите за лихви се запазва, като те се понижават до 63 016 хил. лв. (2018: 63 958 хил. лв.), в резултат основно на намаление при разходите за депозити от клиенти, които достигат 34 953 хил. лв. спрямо 37 775 хил. лв. година по-рано и формират 55,5% от общите разходи за лихви. През годината Първа инвестиционна банка поддържа лихвените проценти по депозитни продукти в съответствие с пазарните условия и конкурентна среда, както и съобразно нивата на ликвидност. Нетният лихвен марж на Групата възлиза на 3,47% за периода.

Нетният доход от такси и комисиони за 2019 г. възлиза на 106 774 хил. лв. спрямо 97 111 хил. лв. за предходната година, като формира 24,1% от общите приходи от банкови операции на Групата (2018: 24,8%), осигурявайки солиден принос към оперативната печалба. Операциите на Fibank в чужбина формират 6,2% от нетния доход от такси и комисиони (2018: 5,5%). Нарастване е отчетено при всички основни услуги, в т.ч. картови услуги (2019: 35 108 хил. лв.; 2018: 34 033 хил. лв.), платежни операции (2019: 23 901 хил. лв.; 2018: 21 912 хил. лв.), клиентски сметки (2019: 32 892 хил. лв.; 2018: 31 730 хил. лв.), акредитиви и гаранции (2019: 3553 хил. лв.; 2018: 2705 хил. лв.), както и при другите услуги (2019: 35 737 хил. лв.; 2018: 29 612 хил. лв.), в т.ч. тези, свързани с кредитната дейност.

За 2019 г. нетните приходи от търговски операции нарастват до 15 378 хил. лв. (2018: 10 809 хил. лв.). Увеличението отразява основно по-високите приходи от операции с чуждестранна валута, които са в размер на 15 416 хил. лв., спрямо 11 068 хил. лв. година по-рано. Нетни разходи са отчетени при операциите с дългови и капиталови инструменти, които сумарно възлизат на 38 хил. лв. за периода, при 259 хил. лв. за предходната година. Относителният дял на нетните приходи от търговски операции остава незначителен – 3,5% от общите приходи от банкови операции на Групата (2018: 2,8%).

Другите нетни оперативни приходи са в размер на 74 618 хил. лв., спрямо 16 321 хил. лв. година по-рано, в резултат основно на реализираните през годината допълнителни приходи от управление на цедирани вземания, в т.ч. продажба на портфейли, които възлизат на 54 643 хил. лв. (2018: 584 хил. лв.). Другите приходи, включват и приходи от дългови инструменти (2019: 8182 хил. лв.; 2018: 3103 хил. лв.), от капиталови инструменти (2019: 4344 хил. лв.; 2018: 1282 хил. лв.), от наеми (2019: 5542 хил. лв.; 2018: 8862 хил. лв.), както и от управлението на кредити, придобити чрез бизнес комбинация (2019: 1118 хил. лв.; 2018: 2038 хил. лв.).

За годината административните разходи са 220 448 хил. лв. при 212 066 хил. лв. година по-рано, повлияни основно от по-високите разходи за персонал (2019: 71 842 хил. лв.; 2018: 70 315 хил. лв.).

лв.), както и за външни услуги (2019: 74 378 хил. лв.; 2018: 63 784 хил. лв.). Разходите за телекомуникации, софтуер и друга компютърна поддръжка остават почти без промяна (2019: 12 401 хил. лв.; 2018: 12 400 хил. лв.), а понижение е отчетено при тези за реклама (2019: 14 011 хил. лв.; 2018: 16 623 хил. лв.), както и при тези за амортизация на имоти, оборудване и дълготрайни нематериални активи (2019: 14 392 хил. лв.; 15 342 хил. лв.). За 2019 г. разходите за амортизация на активи с право на ползване възлизат на 33 424 хил. лв. За периода съотношението административни разходи/ общо приходи възлиза на 44,58% на консолидирана основа (2018: 46,46%).

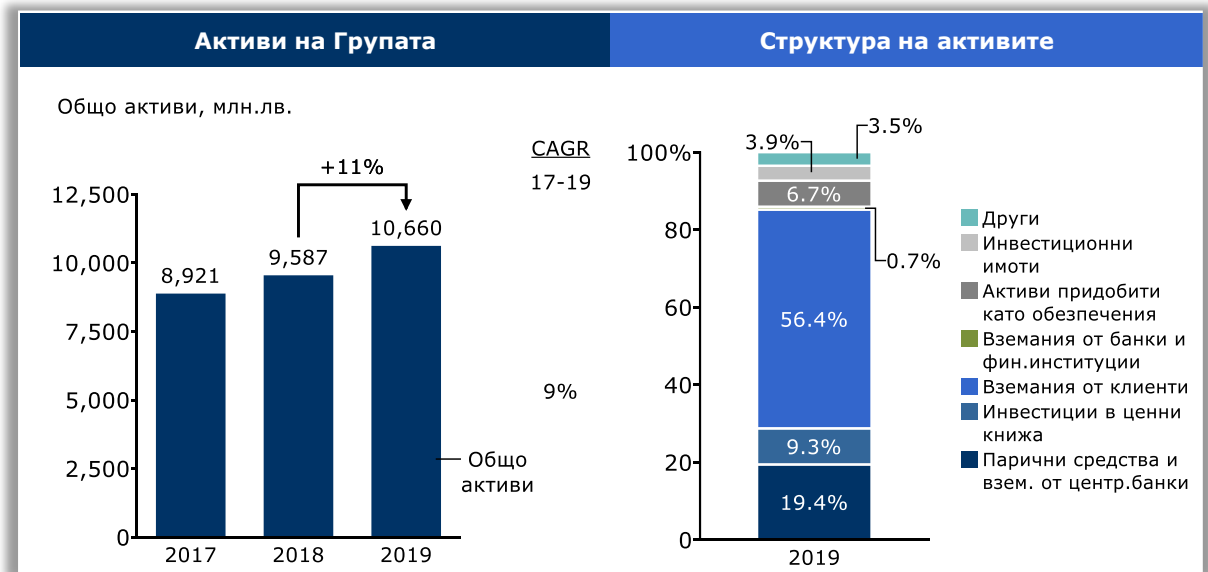
През годината е начислена допълнителна обезценка по кредитни експозиции, задбалансови ангажименти и други инвестиции в размер на 205 745 хил. лв., а реинтегрирана такава в размер на 86 015 хил. лв., като действията са част от мерките, предприети от Банката с цел адресиране на отправените препоръки от цялостната оценка, проведена през годината. В резултат на това нетните разходи за обезценка за 2019 г. възлизат на 119 730 хил. лв. (2018: 83 378 хил. лв.). *За повече виж раздел „Управление на риска“.*

За отчетния период Групата на Първа инвестиционна банка отчита други нетни приходи в размер на 51 053 хил. лв., които включват основно приходи от преоценка на инвестиционни имоти (2019: 72 940 хил. лв.), приходи от дивиденди (2019: 5724 хил. лв.), нетни приходи по застрахователни договори (2019: 1857 хил. лв.), приходи от продажба на активи (2019: 1354 хил. лв.), както и разходи за вноските, които текущо се правят към фондовете за гарантиране на влоговете в банките, за реструктуриране и за компенсиране на инвеститорите (2019: 33 019 хил. лв.).

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

БАЛАНС

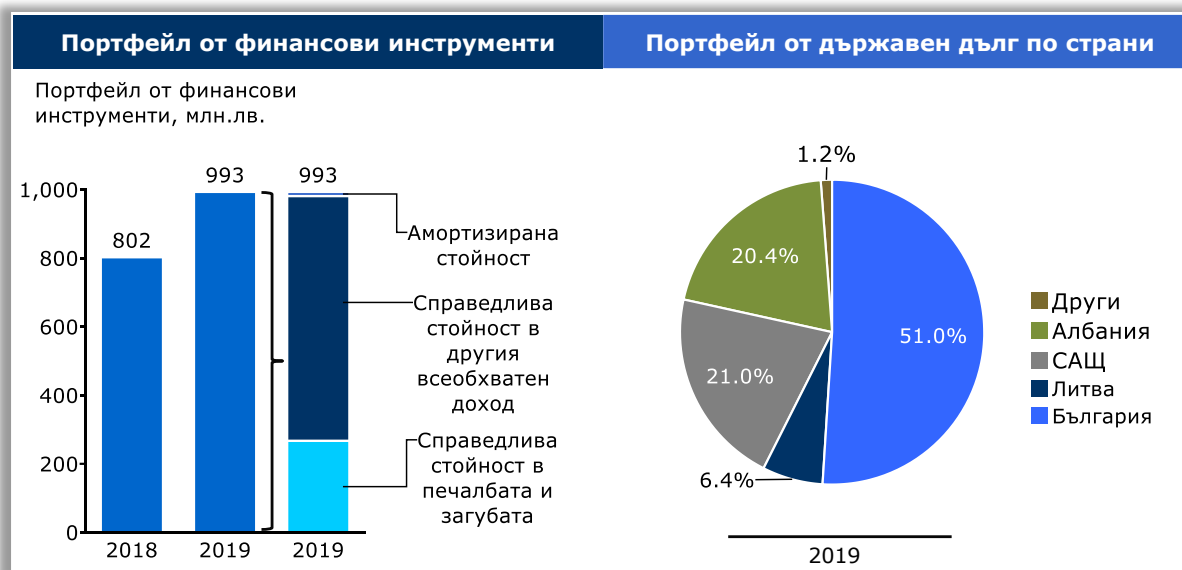
През 2019 г. общият размер на активите на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 11,2% до 10 660 175 хил. лв., спрямо 9 586 681 хил. лв. година по-рано. Динамиката отразява развитието на кредитните услуги, с акцент в областта на банкирането на дребно и малките и средни предприятия съобразно плановете на Банката, оптимизиране на балансните позиции и повишаването на привлечения ресурс. Fibank запазва водещите си позиции сред банките в страната, като се нарежда на пето място по активи (2018: четвърто) към края на 2019 г., с пазарен дял от 8,81% на индивидуална основа (2018: 8,82%).

В структурата на активите на Групата вземанията от клиенти остават структуроопределящи с 56,4% от общите активи (2018: 59,6%), следвани от паричните средства и вземания от централни банки – 19,4% (2018: 17,5%) и инвестициите в ценни книжа – 9,3% (2018: 8,4%). Активите, придобити като обезпечение понижават своя дял до 6,7% (2018: 8,5%), а инвестиционните имоти възлизат на 3,9% от активите (2018: 2,5%), в резултат на прекласификация, извършена през годината. Съотношението нетни кредити/депозити възлиза на 66,1% спрямо 68,5% за предходната година в съответствие с консервативната политика за управление на рисковете.

Паричните средства и вземания от централни банки са 2 072 046 хил. лв. или с 23,7% повече спрямо края на 2018 г. – 1 674 754 хил. лв. Отчетено е увеличение при вземанията от централни банки, които достигат 1 751 745 хил. лв. в края на периода (2018: 1 063 080 хил. лв.). Първа инвестиционна банка управлява паричната наличност съобразно клиентските потребности и поддържане на оптимална доходност. Към края на 2019 г. паричните средства на каса са 206 110 хил. лв. спрямо 179 608 хил. лв. година по-рано. Разплащателните сметки в чуждестранни банки възлизат на 114 191 хил. лв. (2018: 432 066 хил. лв.).

Вземанията от банки и финансови институции възлизат на 79 618 хил. лв. в края на периода (2018: 125 483 хил. лв.). Намаление е отчетено основно при вземанията от чуждестранни банки и фин. институции (2019: 65 963 хил. лв.; 2018: 96 571 хил. лв.), както и в по-малка степен при тези от местни банки и институции (2019: 13 655 хил. лв.; 2018: 28 912 хил. лв.).

Портфейлът от инвестиции на Групата в ценни книжа е 993 022 хил. лв. към 31 декември 2019 г. (2018: 802 321 хил. лв.), като динамиката отразява основно нарастване при инвестициите в корпоративни облигации от предприятия (2019: 236 975 хил. лв.; 2018: 17 574 хил. лв.) и държавни ценни книжа, издадени от българското правителство (2019: 358 660 хил. лв.; 2018: 324 256 хил. лв.), за сметка на облигациите, издадени от чуждестранни правителства (2019: 344 542 хил. лв.; 2018: 411 958 хил. лв.). Облигациите и други ценни книжа, издадени от чуждестранни банки остават почти без промяна – 26 227 хил. лв. (2018: 26 480 хил. лв.). В съответствие с МСФО 9 във връзка с изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране и оценка на финансовите активи по отделни портфейли, 714 082 хил. лв. от портфейла с ценни книжа са отчетени по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (2018: 775 529 хил. лв.), 266 935 хил. лв. – по справедлива стойност в печалбата или загубата (2018: 26 044 хил. лв.), а 12 005 хил. лв. – по амортизирана стойност (2018: 748 хил. лв.).

Към 31 декември 2019 г. операциите на Fibank в чужбина формират 4,7% от активите (2018: 4,0%) и 7,5% от пасивите (2018: 6,3%) на Групата, в съответствие с развитието на дейността на дъщерната банка в Албания и приоритетно фокусиране към сегмента на банкирането на дребно и малките и средни предприятия. *За повече информация относно First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).*

Активите, придобити като обезпечения отчетат намаление до 716 129 хил. лв. (2018: 812 934 хил. лв.), като намаление е отчетено при всички основни позиции, в т.ч. земи, сгради и машини, съоръжения и транспортни средства. Инвестиционните имоти се увеличават, в резултат на прехвърлени през годината придобити активи (2019: 99 394 хил. лв.), както и направена преоценка при прехвърлянето (2019: 72 940 хил. лв.). В резултат на това крайното салдо на инвестиционните имоти достига 410 511 хил. лв., след отписани при продажба имоти на стойност 253 хил. лв. и прехвърлени в земи и сгради – 4136 хил. лв.

Другите активи на Групата възлизат на 116 622 хил. лв. (2018: 112 706 хил. лв.), като включват разходи за бъдещи периоди, злато, инвестиции в неконсолидирани дъщерни предприятия и други вземания. Активите с право на ползване възлизат на 159 659 хил. лв. към края на годината.

За повече информация виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

КРЕДИТЕН ПОРТФЕЙЛ

КРЕДИТИ

През 2019 г. нетният кредитен портфейл на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 5,3% до 6 017 137 хил. лв. (2018: 5 716 062 хил. лв.), в изпълнение на целите за приоритетно развитие на дейността в бизнес сегментите на банкиране на дребно и малките и средни предприятия.

в хил. лв. / % от общо	2019	%	2018	%	2017	%
Банкиране на дребно	1 960 389	30,0	1 711 192	26,5	1 507 337	26,1
Микрокредитиране	163 952	2,5	140 422	2,2	121 533	2,1
Малки и средни предприятия	921 704	14,1	879 136	13,6	753 438	13,1
Корпоративни клиенти	3 481 386	53,3	3 734 634	57,7	3 382 460	58,7
Брутен кредитен портфейл	6 527 431	100	6 465 384	100	5 764 768	100
Обезценка	(510 294)		(749 322)		(601 861)	
Нетен кредитен портфейл	6 017 137		5 716 062		5 162 907	

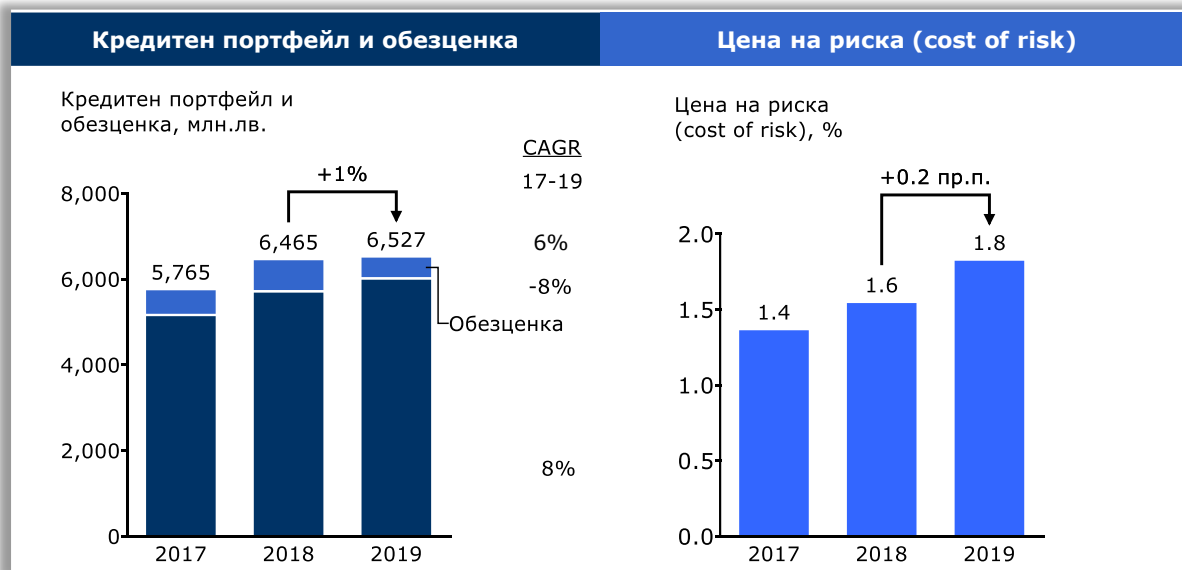
Нарастване е отчетено при кредитите в банкирането на дребно, които увеличават дела си до 30,0% от брутния портфейл (2018: 26,5%), микрокредитирането – до 2,5% (2018: 2,2%) и малките и средни предприятия – до 14,1% (2018: 13,6%). Намаление е отчетено при кредитите в сегмента на корпоративните клиенти, като техният дял спада до 53,3% от общите кредити (2018: 57,7%). Към 31 декември 2019 г. Първа инвестиционна банка заема четвърто място по кредити сред банките в страната, като отчита пазарен дял от 10,00% (2018: 10,69%).

в хил. лв. / % от общо	2019	%	2018	%	2017	%
Кредити в левове	3 371 730	51,7	3 149 075	48,7	2,723,674	47,2
Кредити в евро	2 932 912	44,9	3 142 067	48,6	2,920,875	50,7
Кредити в друга валута	222 789	3,4	174 242	2,7	120,219	2,1
Брутен кредитен портфейл	6 527 431	100	6 465 384	100	5 764 768	100
Обезценка	(510 294)		(749 322)		(601 861)	
Нетен кредитен портфейл	6 017 137		5 716 062		5 162 907	

Във валутната структура на кредитния портфейл вземанията в левове се увеличават до 3 371 730 хил. лв. (2018: 3 149 075 хил. лв.) или 51,7% от общия портфейл (2018: 48,7%). Намаление е отчетено при вземанията в евро – до 2 932 912 хил. лв. в края на периода (2018: 3 142 067 хил. лв.), които понижават дела си до 44,9% (2018: 48,6%) в общите кредити. В страната действа система на Паричен съвет, чрез която се минимизира валутния риск – BGN/EUR. България е подала официално намерение за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Единния надзорен механизъм (SSM), което е стъпка в посока присъединяването на страната към Еврозоната. Кредитите в друга валута възлизат на 222 789 хил. лв. (2018: 174 242 хил. лв.), като формират 3,4% от общите кредити (2018: 2,7%).

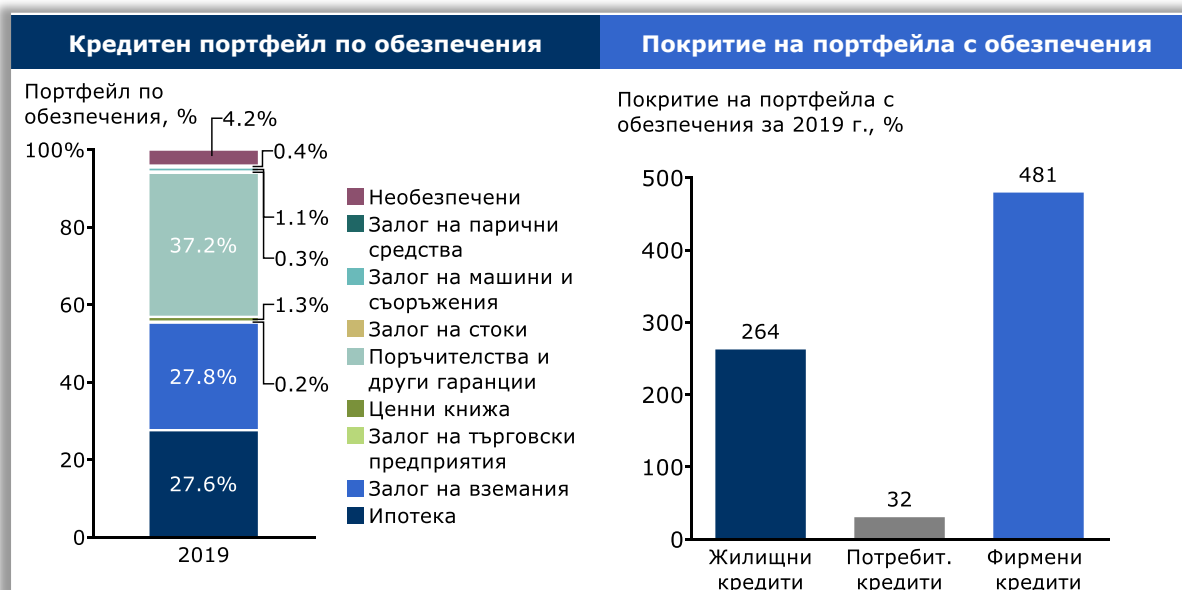
Кредитите, предоставени от поделенията на Първа инвестиционна банка в чужбина, формират 3,8% от брутния портфейл на Групата (2018: 3,1%), като отразяват увеличението на портфейла от

кредити към физически лица и МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a.
 За повече информация виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).

През 2019 г. Fibank управлява кредитния риск съобразно заложените цели в съответствие с регулаторните изисквания на европейското и местно законодателство. В края на периода обезценката за изчисляване на потенциални загуби по кредитния портфейл възлиза на 510 294 хил. лв. спрямо 749 322 хил. лв. година по-рано. Основно влияние оказва отписването на обезценени експозиции на стойност 359 628 хил. лв. (2018: 212 985 хил. лв.). През годината е начислена допълнителна обезценка в размер на 204 265 хил. лв., която отразява основно по-консервативния подход към оценката на кредитния риск след извършения през годината преглед на качеството на активите (AQR). За периода е реинтегрирана обезценка за 84 990 хил. лв.

Политиката на Първа инвестиционна банка е да изисква подходящи обезпечения преди отпускане на кредитите. Приемат се всички допустими от закона обезпечения, като се прилага процент на скотиране, в зависимост от очакваната реализуема стойност.

Към края на 2019 г. обезпеченията с най-голям дял в портфейла на Групата са поръчителствата и други гаранции – 37,2%, следвани от залозите на вземания – 27,8% и ипотеките – 27,6%.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА

В хода на обичайната си дейност Банката осъществява и сделки със свързани лица. Тези сделки се извършват при пазарни условия и в съответствие с действащото законодателство.

Вид свързаност	Лица, контролиращи или управляващи Банката		Предприятия под общ контрол	
	2019	2018	2019	2018
Кредити	2 327	1 769	7 709	11 179
Получени депозити и заеми	11 718	12 862	9 459	12 928
Предоставени депозити	-	-	18 748	19 704
Други вземания	-	-	16 790	22 118
Издадени условни задължения	975	1 283	1 062	351

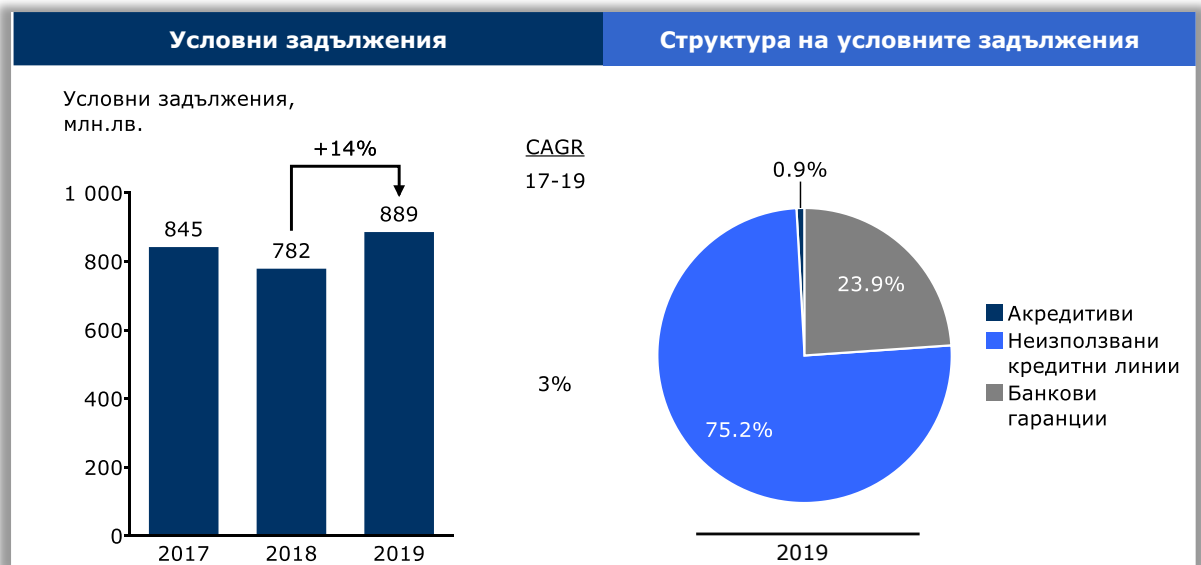
За повече информация относно сделките между свързани лица виж бележка 35 „Сделки със свързани лица“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

В условните задължения, които Първа инвестиционна банка поема, влизат банкови гаранции, акредитиви, неизползвани кредитни линии, записи на заповед и други. Те се предоставят съобразно общата кредитна политика на Fibank за оценка на риска и обезпеченост, като по отношение на предлаганите документарни операции Банката се ръководи и от унифицираните международни правила в тази област, защитаващи интересите на страните, участващи в операцията.

Условните ангажименти са предпочитан инструмент от кредитните институции, защото са носители на по-нисък кредитен риск и същевременно са добър източник на приход от такси и комисиони. Те са предпочитани също и от клиентите, тъй като са по-евтини спрямо незабавното плащане, с тях се улесняват разплащанията, както и се осигурява допълнителна сигурност за страните по сделката.

Към края на отчетния период общата сума на задбалансовите ангажименти възлиза на 889 230 хил. лв. спрямо 782 417 хил. лв. година по-рано. Увеличението е основно резултат от ръст при неизползваните кредитни линии – до 668 866 хил. лв. (2018: 536 049 хил. лв.). Намаление е отчетено при банковите гаранции – до 212 534 хил. лв. (2018: 230 239 хил. лв.), както и при акредитивите – до 7830 хил. лв. (2018: 16 129 хил. лв.).

За повече информация относно задбалансовите ангажименти виж бележка 32 „Условни задължения“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

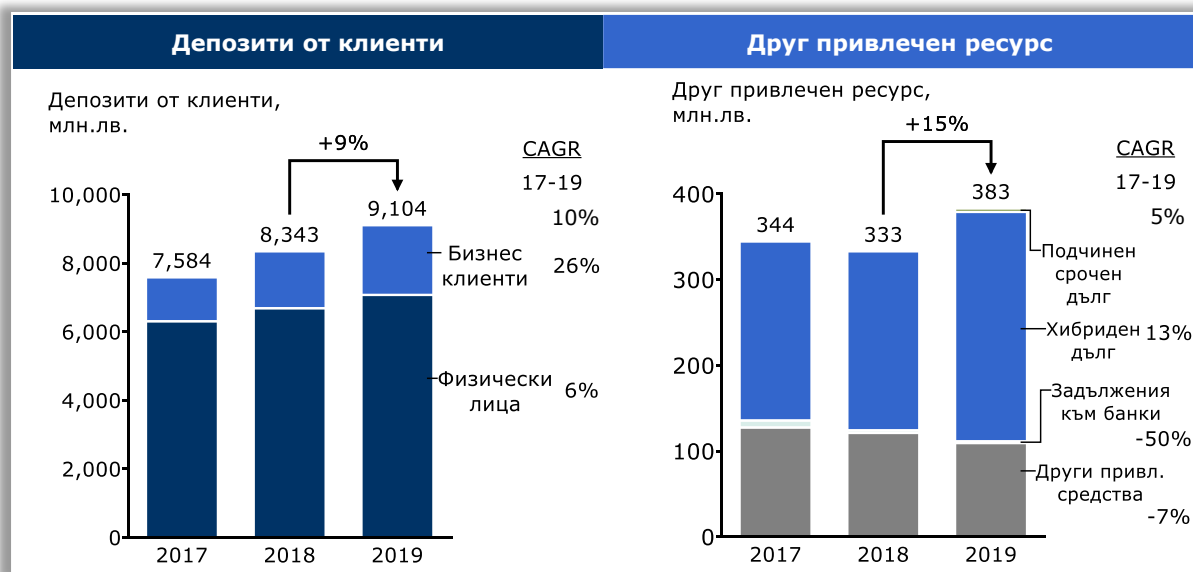
През 2019 г. привлечените средства от клиенти се увеличават с 9,1% (761 330 хил. лв.) и достигат 9 104 021 хил. лв. (2018: 8 342 691 хил. лв.), като остават основния източник за финансиране на Групата, формирайки 94,0% от общите пасиви (2018: 95,4%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни спестовни продукти и пакетни програми, съобразени с пазарните условия и потребностите на клиентите. Към 31 декември 2019 г. Банката заема четвърто място по депозити от клиенти сред банките в България (2018: четвърто) с пазарен дял от 9,53% на индивидуална основа (2018: 9,57%).

Привлечените средства от физически лица растат с 5,1% до 7 073 178 хил. лв. в края на периода спрямо 6 685 678 хил. лв. година по-рано. Те запазват структуроопределящия си дял в общите привлечени средства от клиенти – 77,7% (2018: 80,1%). Във валутната структура на привлечените средства от физически лица преобладават средствата в левове – 44,3% от всички привлечени средства от клиенти (2018: 44,5%), следвани от тези в евро – 25,8% (2018: 27,6%) и в други валути – 7,6% (2018: 8,1%).

в хил. лв. / % от общо	2019	%	2018	%	2017	%
Привлечени средства от физически лица	7 073 178	77,7	6 685 678	80,1	6 305 463	83,1
В левове	4 032 471	44,3	3 709 545	44,5	3 467 849	45,7
В евро	2 347 852	25,8	2 304 045	27,6	2 216 508	29,2
В друга валута	692 855	7,6	672 088	8,1	621 106	8,2
Привлечени средства от търговци и публични институции	2 030 843	22,3	1 657 013	19,9	1 278 356	16,9
В левове	1 293 489	14,2	959 992	11,5	768 027	10,1
В евро	563 299	6,2	513 060	6,1	343 011	4,5
В друга валута	174 055	1,9	183 961	2,2	167 318	2,2
Общо привлечени средства от клиенти	9 104 021	100	8 342 691	100	7 583 819	100

В съответствие с нормативните изисквания Първа инвестиционна банка заделя изискуемите годишни премийни вноски към Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като съгласно закона, гарантираната от Фонда сума на едно лице по сметките му в Банката е в размер на 196 000 лева.

Привлечените средства от търговци и институции се увеличават с 22,6% до 2 030 843 хил. лв. (2018: 1 657 013 хил. лв.) в резултат от последователно провежданата политика на кръстосаните продажби, развитие на трансакционния бизнес съобразно новите технологии и европейска платежна инфраструктура, както и поддържане на трайни отношения с клиентите. В края на 2019г. относителният им дял се увеличава до 22,3% от общите привлечени средства от клиенти (2018: 19,9%). Във валутната структура на привлечените средства от търговци и публични институции средствата в левове формират 14,2% от всички привлечени средства от клиенти (2018: 11,5%), тези в евро – 6,2% (2018: 6,1%), а тези в други валути – 1,9% (2018: 2,2%).

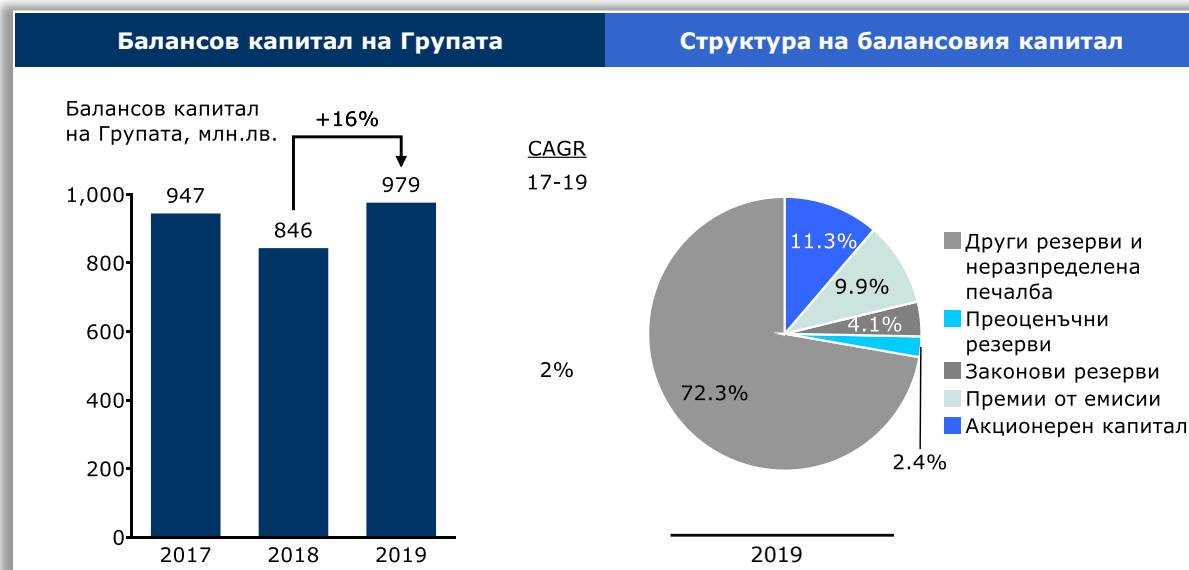
Другите привлечени средства възлизат на 109 348 хил. лв. към 31 декември 2019 г. спрямо 121 120 хил. лв. година по-рано, като намаление е отчетено при задълженията по потвърдени акредитиви (2019: 10 164 хил. лв.; 2018: 13 553 хил. лв.) и при задълженията по получени финансираня (2019: 25 809 хил. лв.; 2018: 31 078 хил. лв.). Те включват привлечен ресурс основно от Европейския инвестиционен фонд по инициативата JEREMIE 2 – 7419 хил. лв. (2018: 13 674 хил. лв.), от Българска банка за развитие АД – 16 137 хил. лв. (2018: 17 336 хил. лв.), както и нов привлечен ресурс от Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на Фондовете) – 2250 хил. лв. За повече информация виж раздел „Европрограми“. Към края на годината амортизираната стойност на дълга, свързан със споразумения за пълна размяна на доходност е в размер на 73 375 хил. лв. (2018: 73 276 хил. лв.).

За 2019 г. задълженията към банки под формата на текущи сметки са в размер на 2007 хил. лв., спрямо 3024 хил. лв. година по-рано. Лизинговите задължения възлизат на 159 633 хил. лв. към края на годината.

За повече информация относно привлечените средства виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

КАПИТАЛ

Към 31 декември 2019 г. акционерният капитал на Първа инвестиционна банка е в размер на 110 000 хил. лв., разделен на 110 000 000 обикновени, поименни, безналични акции с право на глас в Общото събрание на акционерите, с номинална стойност от 1 лв. всяка. Акционерният капитал е внесен изцяло. Балансовият собствен капитал на Групата на Първа инвестиционна банка нараства с 15,7% до 978 917 хил. лв. (2018: 846 272 хил. лв.), в резултат на нарастване при другите резерви и неразпределената печалба, които достигат до 704 770 хил. лв. в края на периода (2018: 573 087 хил. лв.).

През декември 2019 г. е взето решение за увеличаване на капитала на Банката от 110 млн. лв. до 150 млн. лв., чрез издаване на до 40 млн. нови обикновени, поименни, безналични акции с право на един глас в Общото събрание, всяка една с номинална стойност в размер на 1 лев, и емисионна стойност в размер на 5 лева. Капиталът на Банката ще бъде увеличен ако бъдат записани и платени поне 4 000 000 (четири милиона) акции, а увеличението – със стойността на записаните акции. При увеличаване на капитала се планира да бъдат издадени права съгласно разпоредбите на ЗППЦК, които дават право на акционерите да запишат акции от увеличението пропорционално на участието им в капитала на Банката преди увеличението. Срещу всяка съществуваща акция се издава едно право. Всеки 2,75 права дават възможност за записване на 1 нова акция. Първа инвестиционна банка възнамерява да използва допълнителния капитал в изпълнение на стратегията си за приоритетно кредитиране на малкия и среден бизнес и граждани.

РЕГУЛАТОРЕН КАПИТАЛ

Първа инвестиционна банка поддържа собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, в т.ч. прилагащите актове на Европейската комисия, и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките.

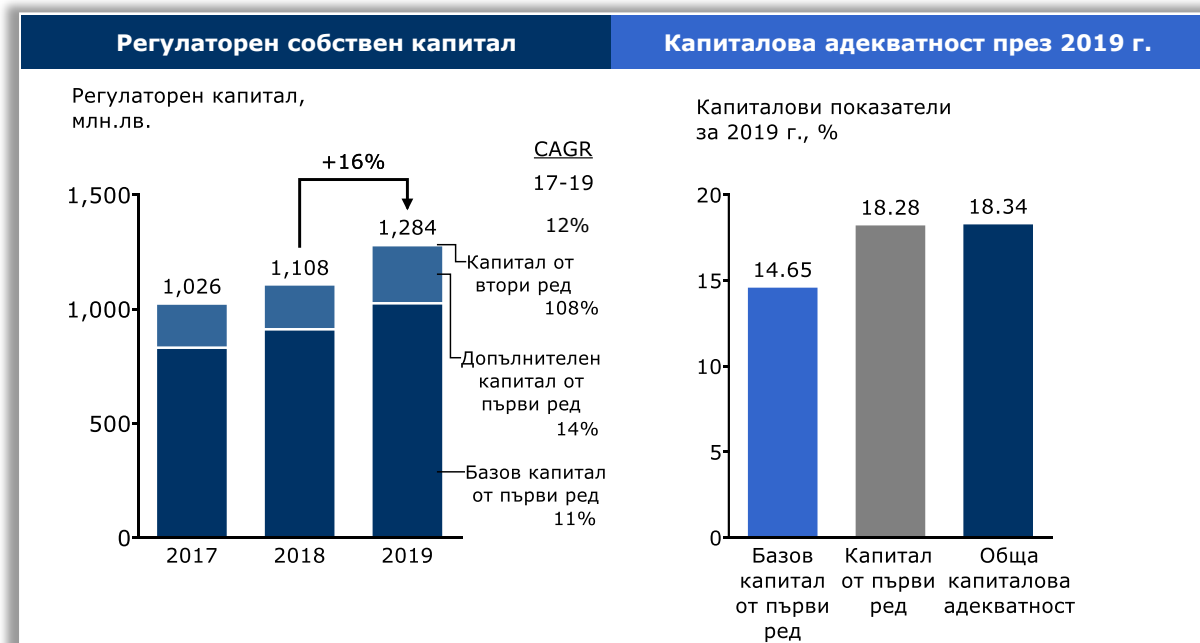
През 2019 г. Първа инвестиционна банка продължава последователната политика за увеличение на капитала с акцент върху базовия собствен капитал от първи ред. Към края на отчетния период базовият собствен капитал от първи ред нараства с 12,5% до 1 025 869 хил. лв. (2018: 912 088 хил. лв.). В резултат от това капиталът от първи ред също се увеличава и достига 1 280 127 хил. лв.

(2018: 1 107 671 хил. лв.) в края на периода. Общият регулаторен собствен капитал възлиза на 1 284 039 хил. лв. спрямо 1 107 671 хил. лв. година по-рано.

В края на 2019 г. Първа инвестиционна банка успешно пласира при условията на частно предлагане нов дългово-капиталов (хибриден) инструмент (емисия облигации) с обща номинална и емисионна стойност 30 млн. евро. Облигациите са поименни, безналични, лихвоносни, безсрочни, необезпечени, свободно прехвърляеми, неконвертируеми, дълбоко подчинени и без стимули за обратно изкупуване, отговарящи на изискванията за включване в допълнителния капитал от първи ред. В резултат на това амортизираната стойност на хибридният дълг в края на периода се повишава до 267 615 хил. лв. (2018: 208 786 хил. лв.). *За повече информация виж бележка 29 „Хибриден дълг“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.*

Към 31.12.2019 г. Първа инвестиционна банка има издадени и други два хибридни инструмента (емисии облигации) с оригинална главница в размер на 40 млн. евро (ISIN: BG2100008114) и 60 млн. евро (ISIN: BG2100022123), които са включени в допълнителния капитал от първи ред на Банката. Двете емисии са допуснати до търговия на регулиран пазар на Люксембургската фондова борса.

През април 2019 г. дъщерното на Банката дружество First Investment Bank – Albania Sh.a. издава подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2 млн. евро при условията на частно предлагане, отговарящ на изискванията за включване в капитала от втори ред. Амортизираната стойност на дълга възлиза на 3943 хил. лв. към 31 декември 2019 г.

За целите на отчитането на големи експозиции и квалифицирани дялови участия в предприятия извън финансовия сектор Първа инвестиционна банка прилага дефиницията за приемлив капитал, който включва капитала от първи ред и капитал от втори ред, който не може да бъде по-голям от една трета от капитала от първи ред. Към 31 декември 2019 г. приемливият капитал на Първа инвестиционна банка, изчислен съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, възлиза на 1 284 039 хил. лв.

Съгласно Регламент (ЕС) 2017/2395 на Европейския Парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013, е въведена възможност за банките да

изберат да прилагат преходни мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо регулаторния собствен капитал. С тях е определен петгодишен период за постепенно въвеждане, през който банките могат да добавят определена сума към базовия собствен капитал от първи ред, изчислена в зависимост от избрания подход (т.нар. статичен подход или статичен подход с включена динамична част) и съобразно коефициенти за преходно третиране в размер на 0,85 за 2019 г., 0,70 за 2020 г., 0,50 за 2021 г. и 0,25 за 2022 г.

Във връзка с това, по време на преходния период до 2022г. Първа инвестиционна банка е приела да прилага мерките съгласно чл.473а от Регламент (ЕС) № 575/2013, включително допълнителното облекчение, предвидено в параграф 4 – т.нар. динамична част от преходното третиране.

КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

В края на 2019 г. капиталовите показатели на Групата на Първа инвестиционна банка са, както следва: съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 14,65%, съотношение на капитала от първи ред – 18,28% и съотношение на обща капиталова адекватност – 18,34%, като превишава минималните регулаторни капиталови изисквания – съответно 4,5%, 6,0% и 8,0%, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013.

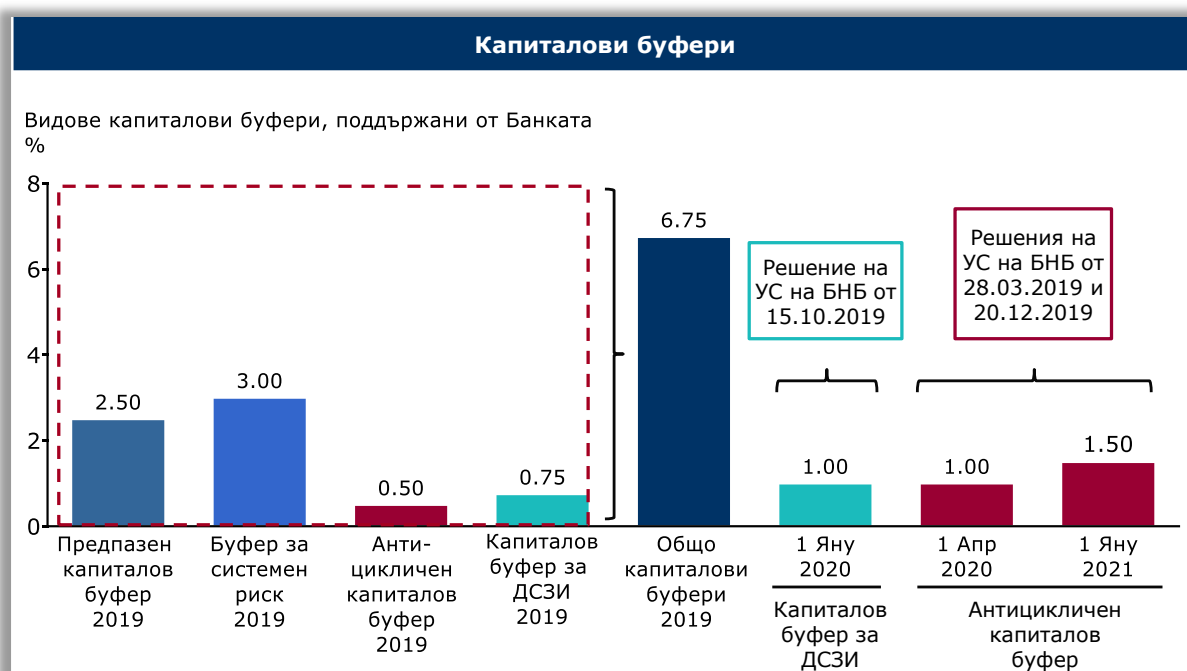
в хил. лв./% рискови експозиц.	2019	%	2018	%	2017	%
Базов капитал от първи ред	1 025 869	14,65	912 088	13,30	831 161	12,87
Капитал от първи ред	1 280 127	18,28	1 107 671	16,15	1 025 305	15,87
Обща капиталова база	1 284 039	18,34	1 107 671	16,15	1 026 205	15,89
Общо рискови експозиции	7 003 184		6 858 936		6 458 822	

През 2019 г. продължава прилагането на комплексни мерки по отношение на капиталови лостове в ключови области, в т.ч. чрез неразпределяне на реализираната печалба, диверсифициране на кредитния портфейл, поддържане на висока дисциплина по отношение управлението на рисковете, както и действия свързани с издаване на допълнителен приемлив капитал чрез емитиране на нов дългово-капиталов (хибриден) инструмент и реализация на публична емисия акции.

КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ

В допълнение към капиталовите изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 575/2013, Първа инвестиционна банка поддържа четири капиталови буфери в съответствие с изискванията на Наредба №8 на БНБ за капиталовите буфери.

Първа инвестиционна банка поддържа предпазен капиталов буфер от базов собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от общата рискова експозиция на Банката, както и буфер за системен риск от базов собствен капитал от първи ред, с цел предотвратяване и намаляване на ефекта от потенциални дългосрочни нециклични системни или макропруденциални рискове в банковата система в страната. През 2019 г. нивото на капиталовия буфер за системен риск остава без промяна в размер на 3% от рисковите експозиции в България, приложим спрямо всички банки в страната.

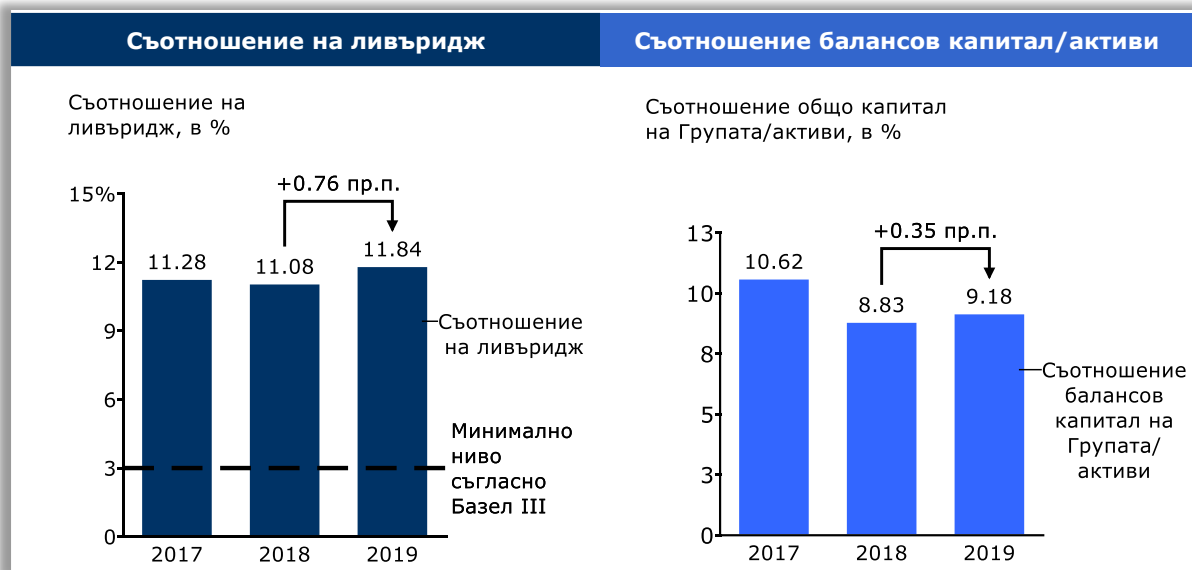
С цел защита на банковата система срещу потенциални загуби, произтичащи от натрупване на циклически системен риск в периоди на прекомерен кредитен растеж, банките в България, в т.ч. и Fibank поддържат антициклически капиталов буфер, приложим към кредитни рискови експозиции в Република България. Неговото ниво се определя от БНБ всяко тримесечие, като от октомври 2019 г. той е определен в размер на 0,5%, а последващи решения нивото му се повишава до 1% в сила от април 2020 г. и до 1,5% в сила от януари 2021 г.

В допълнение, определените от БНБ Други Системно Значими Институции (ДСЗИ) в страната, сред които и Първа инвестиционна банка АД, следва да поддържат капиталов буфер за ДСЗИ с оглед тяхната значимост за националната икономика и финансова система. Приложимият за Fibank буфер за ДСЗИ на индивидуална и консолидирана основа, определен към общата стойност на рисковите експозиции, е в размер на 0,75% за 2019 г. и на 1% за 2020 г.

ЛИВЪРИДЖ

Съотношението на ливъридж е допълнителен регулаторен и надзорен инструмент, измерващ необходимия капитал поддържан от банките, който не е чувствителен или претеглен спрямо риска, като по този начин допълва и надгражда рисковобазирания капиталови показатели, приложими съгласно действащата регулаторна рамка. По отношение на съотношението за ливъридж тече период на наблюдение, през който банките отчитат и оповестяват показателя, с оглед въвеждането му като задължително изискване съгласно банковия пакет CRR2/CRDV с минимален размер от 3% считано от юни 2021 г.

Първа инвестиционна банка изчислява отношението на ливъридж като съотнася капитала от първи ред спрямо общата експозиция на Банката (активи, задбалансови позиции и други експозиции за деривати и сделки за финансиране с ценни книжа), при спазване на изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2015/62 на Комисията във връзка с отношението на ливъридж и другите приложими регулации. Към 31 декември 2019 г. отношението на ливъридж възлиза на 11,84% на консолидирана основа спрямо 11,08% за предходния период.

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила за установяване, управление и наблюдение на риска от прекомерен ливъридж, който произтича от потенциална уязвимост на Банката във връзка с поддържаното равнище на ливъридж. Рискът от прекомерен ливъридж се следи текущо въз основа на определени показатели, които включват съотношението на ливъридж, изчислявано съгласно приложимите регулаторни изисквания, както и несъответствията между активите и задълженията. Банката управлява този вид риск посредством различни сценарии, включително такива, които отчитат възможното му нарастване поради намаление на капитала от първи ред в резултат на потенциални загуби. Съотношението на ливъридж е част и от капиталовите индикатори на системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката, в т.ч. в процесите за управление при потенциални финансови рискове.

За повече информация относно капитала виж Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Първа инвестиционна банка създава, поддържа и развива система за управление на рисковете, която способства за установяване, оценка и управление на всички присъщи за дейността ѝ рискове.

През 2019 г. Банката извършва дейността си в съответствие с приетата стратегия за управление на риска съобразно целите за развитие и допълнително повишаване на защитните механизми спрямо рисковете, присъщи на банковата дейност, в т.ч. относно изграждане на допълнителни капиталови буфери. Акцент през годината бе поставен относно изпълнението на целите за редуциране и управление на необслужваните експозиции, вкл. чрез продажба на портфейли, както и по отношение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на нелихвоносните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация.

СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Стратегията на Първа инвестиционна банка за управление на риска е съставна част от нейната бизнес стратегия. Основната цел при управлението на общия рисков профил на Банката е постигането на баланс между риск, възвръщаемост и капитал. Рисковият профил има отношение към продуктовата политика на Банката, както и се определя в съответствие с икономическите фактори в страната и вътрешнобанковите изисквания.

Банката определя склонността си към риск и толеранс на риска на нива, които да съответстват на стратегическите ѝ цели и стабилно функциониране, както и съобразно необходимото ниво на собствен капитал и ефективен управленски процес. Банката поддържа финансови ресурси, които са съизмерими с обема и вида на извършваните дейности, с рисковия ѝ профил, като развива вътрешните контролни системи и механизми за управление на рисковете в съответствие с регулаторните изисквания и добри практики.

КАРТА НА РИСКОВЕТЕ

Първа инвестиционна банка изготвя карта на рисковете, която класифицира рисковете по видове риск и идентифицира тези, на които Банката е изложена или може да бъде изложена в своята дейност. Тя се актуализира веднъж годишно или по-често, при необходимост, с цел да бъдат

определени всички съществени рискове, и тяхното адекватно интегриране в рамката за управление на рисковете в Банката.

Видовете риск са диференцирани в групи (по стълб I и стълб II), както и методите за тяхното измерване в съответствие с приложимата регулаторна рамка.

РИСК АПЕТИТ

Риск апетитът отразява видовете и големината на рисковете, които Банката има възможност и желае да поеме с оглед постигането на своите стратегически бизнес цели. Рисковете, идентифицирани в картата на рисковете са включени в риск апетита. С цел поддържане на умерен рисков профил са определени основните цели, съобразно които е структурирана стратегията за риска, а именно:

- ◆ поддържане на устойчиво ниво на капитала, което да гарантира добра способност за поемане на риск, както и капацитет за покриване на риск в дългосрочен план;
- ◆ поддържане на добро качество на активите, при осигуряване същевременно на ефикасен процес на вземане на решения;
- ◆ постигане на балансирано съотношение между риск и възвръщаемост за всички бизнес дейности на Банката.

По отношение на рисковия профил, в стратегията на Банката е заложено приоритетно развитие на сегментите на банкиране на дребно и малки и средни предприятия, както и постоянно поддържане на ефективна контролна среда по отношение съществуващите бизнес процеси, съпроводена с активно управление на операционния риск, поддържане на адекватно ниво на необременени ликвидни активи и ограничаване на поемания пазарен риск в рамките на текущите нива.

Риск апетитът подлежи на преглед от Управителния съвет и одобрение от Надзорния съвет веднъж годишно, както и по-често при необходимост съобразно динамиките на бизнес средата, като е част от годишния процес за определяне на стратегията и планирането на Банката.

РИСК КУЛТУРА

Разумната и последователна риск култура е сред основните елементи на ефективното управление на риска. Съобразно добрите стандарти, Банката се стреми да развива риск култура, с която още повече да се засили превенцията по отношение на отделните видове риск, тяхната идентификация, оценка и мониторинг, вкл. чрез прилагане на подходящи форми на обучения сред служителите и висшия ръководен персонал, касаещи управлението на рисковете.

Банката цели прилагането на следните принципи за осигуряване на висока риск култура:

- ❖ поемане на рискове в рамките на одобрения риск апетит;
- ❖ одобрение на всеки риск съобразно действащите нива на компетентност и вътрешна рамка за управление на рисковете;
- ❖ текущо/постоянно наблюдение и управление на рисковете;
- ❖ отговорност на служителите от всички нива към управлението и ескалирането на рисковете, прилагайки консервативен и ориентиран към бъдещето подход при тяхната оценка;
- ❖ ефективна комуникация и конструктивно критично отношение, с цел вземане на разумни и информирани решения, както и създаване на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация;
- ❖ прилагане на подходящи стимули, които да допринасят за надеждното и ефективно управление, както и да не стимулират поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

РАМКА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка включва автоматизирани системи, писмени политики, правила и процедури, механизми за идентификация, измерване, наблюдение и контрол на рисковете, както и мерки за тяхното редуциране. Основните принципи, залегнали в нея, са: обективност; двоен контрол при всяка операция; централизирано управление; разпределение на отговорностите; независимост; ясно дефинирани нива на компетентност и правомощия; адекватност на вътрешнобанковите изисквания съобразно естеството и обема на дейността, ефективни механизми за вътрешен одит и контрол. Банката отговаря на изискванията на действащото законодателство спрямо кредитните институции за изготвяне и поддържане на актуални планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения и за непрекъсваемост на процесите и дейността, вкл. относно възстановяване на всички критични функции и ресурси.

ЛИНИИ НА ЗАЩИТА

Рамката за управление на рисковете в Първа инвестиционна банка е структурирана съобразно принципа и модела за трите линии на защита, който е в съответствие с принципите на Базелския комитет за банков надзор за корпоративно управление в банките:

- ❖ Първа линия на защита – бизнес звената, които поемат риска и са отговорни да го управляват, включително чрез идентифициране, оценяване, докладване съобразно действащите в Банката лимити, процедури и контроли;

- ❖ Втора линия на защита – функциите по Управление на риска и Съответствие, които са независими от първата линия на защита. Функцията по управление на риска извършва наблюдение, оценка и докладване на рисковете, а функцията Съответствие – наблюдава и контролира поддържането на вътрешната нормативна уредба в съответствие с приложимите регулативни разпоредби и стандарти;
- ❖ Трета линия на защита – вътрешният одит, който е независим от първата и от втората линия на защита осигурява независим преглед на качеството и ефективността на управлението на риска, на бизнес процесите и банковата дейност, както и на бизнес планирането, на вътрешните политики и процедури.

През 2019 г. Банката задели усилия и ресурси за доразвиване на своите политики за вътрешно управление, касаещи рамката за вътрешен контрол и независимите функции по управление на риска, съответствие и вътрешен одит, съгласно новите изисквания в тази област, вкл. промените в Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

СТРУКТУРА И ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ

Първа инвестиционна банка има развита функция по управление и контрол на риска, която е организирана съгласно международно признатите добри практики и стандарти под ръководството на Главен директор Риск (член на Управителния съвет на Банката), с подходящ професионален опит и квалификация и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Риск организира цялостната рамка за управление на риска в Банката, като ръководи процеса по прилагането ѝ, координира дейностите на риск комитетите на Банката, контролира кредитния процес в неговата цялост, вкл. процеса по събиране на проблемни експозиции. Той обезпечава ефективното наблюдение, измерване, контролиране и докладване на всички видове риск, на които е изложена Банката.

В Първа инвестиционна банка е развита и функцията Съответствие, чиято основна цел е да идентифицира, оценява, осъществява мониторинг и докладва относно риска от несъответствие. Функцията осигурява съответствието на дейността с регулаторните изисквания и признати стандарти и подпомага Управителния съвет и висшия ръководен персонал при управлението и контрола на този риск. Функцията е организирана под ръководството на Главен директор Съответствие, при субординация към главния изпълнителен директор и директна отчетност към Комитета за риска към Надзорния съвет.

Главният директор Съответствие осъществява цялостната организация по управление на функцията Съответствие в Първа инвестиционна банка. Координира идентифицирането на регулаторните изисквания и съответствието на дейността на Банката с тях. Осигурява интегрирането на функцията Съответствие в утвърдената рамка за управление на риска в цялата Банка, за всички бизнес звена и на всички нива.

Банката поддържа информационни системи, които дават възможност за адекватно измерване и управление на рисковете посредством използването на вътрешнорейтингови модели за оценка на качеството на длъжника, присъждане на кредитен рейтинг на експозицията и получаване на количествена оценка на риска. Информационните системи осигуряват поддържането на база данни и тяхното последващо обработване за целите на управлението на рисковете, включително за изготвянето на регулярни отчети, необходими за следене на рисковия профил на Банката.

КОЛЕКТИВНИ ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Цялостният процес по управление на рисковете се осъществява под ръководството на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. Надзорният съвет упражнява контрол върху дейностите на Управителния съвет по управление на рисковете, ликвидността и адекватността на капитала пряко и/или чрез Комитета за риска, функциониращ като помощен орган към Надзорния съвет в съответствие с действащите вътрешнобанкови правила и процедури.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. През 2019 г. са извършени промени в състава на комитета, целящи оптимизиране на дейността и съответствие с приложимите регулаторни изисквания в тази област. Към 31 декември 2019 г. Комитетът за риска се състои от трима души – членове на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка АД. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело, независим член на Надзорния съвет. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки, мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

За подпомагане дейността на Управителния съвет по управление на различните видове риск, в Централата на Първа инвестиционна банка функционират **колективни органи**: Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по реструктуриране и Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции.

Кредитният съвет подпомага управлението на поемания от Банката кредитен риск, като се произнася по кредитни сделки съобразно предоставените му нива на компетентност, в т.ч. както по отношение на предложения от оперативните звена в централното управление, така и от клоновете на Банката в страната и чужбина. Председател на Кредитния съвет е главният директор Риск, като останалите членове включват главния директор Корпоративно банкиране, директорът и член на УС относно „Банкиране на МСП“, както и директорът на дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“.

Съветът по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО) е специализиран колективен орган, който консултира Управителния съвет по въпроси, свързани с провеждането на политиката по управление на активите и пасивите, и поддържането на адекватна ликвидност на Банката. Той извършва системен анализ на лихвената структура на активите и пасивите, падежната стълбца и ликвидните показатели с оглед възможно ранно предупреждение и предприемане на действия за оптимизирането им. Председател на АЛКО е председателят на Управителния съвет на Банката, а останалите членове включват главния директор Риск, главния финансов директор, главния директор Банкиране на дребно, главния директор Корпоративно банкиране и директорите на дирекции „Трежъри“, „Анализ и контрол на риска“ и „Банкиране на дребно“.

Комитетът по реструктуриране е специализиран вътрешнобанков орган, отговорен за наблюдение, оценка, класифициране, обезценка и провизиране на рисковите експозиции и ангажименти. Той дава също така мотивирани писмени предложения до УС, съответно взема решения за реструктуриране на експозиции съгласно действащите нива на компетентност в Банката. Председател на Комитета по реструктуриране е директорът на дирекция „Проблемни активи“, а останалите членове включват представители на дирекциите „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, „Корпоративно банкиране“, „Банкиране на МСП“, „Банкиране на дребно“, „Правна“ и „Финанси“. В заседанията на Комитета по реструктуриране не участват служители на Банката, които са имали пряко отношение към вземането на решения за отпускане на кредитни сделки.

Комитетът по операционен риск е консултативен орган към Управителния съвет, създаден да спомага за адекватното управление на операционния риск, като наблюдава и анализира настъпилите операционни събития. Комитетът предлага мерки за минимизиране на операционните рискове, както и мерки за превенция. Председателят на комитета по операционен риск е директорът на дирекция „Анализ и контрол на риска“, а останалите постоянни членове включват представители на дирекциите „Картови разплащания“, „Съответствие – регулации и стандарти“, „Счетоводство“, „Операции“ и „Клонова мрежа“. Като допълнителни членове могат да участват и представители от дирекции „Сигурност“, „Правна“ и „Управление на човешкия капитал“.

Освен колективните органи за управление в Първа инвестиционна банка функционират дирекции „Анализ и контрол на риска“ и „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“, „Съответствие – регулации и стандарти“ и „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“, които са независими (отделени от бизнес звената) структурни звена в организационната структура на Банката.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ изпълнява функции по идентифициране, измерване и контролиране на основните видове риск, присъщи за дейността на Банката. Дирекцията наблюдава определеното ниво на склонност към риск и толеранс на риска, отговаря за въвеждане на новите изисквания, свързани с оценката на рисковете и капиталовата адекватност, както и оказва съдействие на останалите структурни звена при осъществяване на функциите им във връзка с управлението и контрола на рисковете.

Дирекция „Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране“ изпълнява функции по управление и мониторинг на кредитния риск, както и втори контрол по рискови експозиции съобразно действащите нива на компетентност по кредитни сделки в Банката. Дирекцията управлява процеса по категоризация на кредитните експозиции, включително оценката на потенциални загуби.

Дирекция „Съответствие – регулации и стандарти“ осъществява дейностите по установяване, оценка и управление на риска от несъответствие, осигурява адекватна и законосъобразна вътрешнонормативна база в структурата на Банката, следи за съответствие на предлаганите от Банката продукти и услуги с действащата нормативна уредба.

Дирекция „Съответствие – специализиран мониторинг и контрол“ изпълнява дейностите на Банката, свързани с превенцията срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, като специализирана служба по чл. 106 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), осъществява контрол относно прилагане изискванията за борба и превенция на измамите. Като част от функцията Съответствие в Банката функционират и специализирани звена за клиентска удовлетвореност и за контрол на инвестиционните услуги и дейности. През годината Банката продължи дейностите, свързани с привеждане на дейността в съответствие с изискванията на ЗМИП, вкл. във връзка с прилагане на новия Правилник за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ППЗМИП).

През 2019 г. в Банката е създадено ново специализирано звено „Управление на стратегическия риск“, което има за цел да идентифицира и оценява стратегическия риск, вкл. основните рискове по стратегическите проекти на Банката, както и да анализира реалистичността на допусканията, залегнали в стратегиите на Банката във връзка с промени във външната среда и пазарите, на които тя оперира. Във връзка с това през годината са доразвити и усъвършенствани политиките на Банката за управление на стратегическия риск.

СИСТЕМА ОТ ЛИМИТИ

Първа инвестиционна банка прилага система от вътрешни лимити по различните видове рискове, съобразени с приложимите регулативни изисквания и стратегията на Банката за

управление на риска, вкл. лимити по клиенти/контрагенти, видове инструменти и портфейли, отрасли, пазари и др. Прилаганите лимити се следят текущо, като подлежат на редовен преглед и актуализиране в съответствие с риск апетита, пазарните условия и действащата нормативна уредба.

За повече информация относно вътрешните лимити по отделните видове рискове виж подразделите относно кредитен риск, пазарен риск, ликвиден риск, операционен риск, както и Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

В изпълнение на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници банките в страната са задължени да изготвят и поддържат планове за възстановяване при потенциално възникване на финансови затруднения.

През 2019 г. Първа инвестиционна банка актуализира плана си за възстановяване, като са преразгледани нивата за отчитане на рисковите индикатори, в т.ч. капиталовите индикатори съобразно приложимите спрямо Банката изисквания за поддържане на капиталови буфери. Актуализирани са също така и прилаганите стрес сценарии, в т.ч. детайлизирани и доразвити основните допускания, както и вариантите/мерките за възстановяване при потенциално реализиране на всяка една от тях, като са взети предвид и действията за адресиране на резултатите от проведената цялостна оценка на Банката (преглед на качеството на активите и стрес тест), извършена от ЕЦБ през годината.

Планът за възстановяване включва подробно разписан процес на ескалация и вземане на решения, както и звената и органите в Банката, отговорни за неговото актуализиране и прилагане. В него са заложили количествени и качествени индикатори за ранно предупреждение и възстановяване, включващи широк набор от показатели за капитал, ликвидност, рентабилност, качество на активите, пазарно-базирани и макроикономически индикатори, при настъпването на които следва да започне поетапен процес, включващ анализ за установяване на най-добрия начин за преодоляване на кризисната ситуация и вземане на решение за задействане на съответните мерки съобразно процедурите за докладване и ескалация.

За целите на плана са идентифицирани основните бизнес линии и обособени критичните функции на Банката, необходими за безпроблемното функциониране. Съгласно приложимите изисквания, с цел определяне на диапазона от хипотетични събития, са обособени различни стрес сценарии относно идиосинкратичен, системен и комбиниран шок, срещу които са идентифицирани ефективни мерки за възстановяване.

Във връзка с прилагането на плана в Първа инвестиционна банка е структуриран ефективен процес за комуникация и оповестяване, включващ вътрешна (към вътрешнобанкови органи и служители) и външна комуникация (към надзорни органи, акционери и инвеститори, клиенти и контрагенти, и други заинтересовани страни), както и мерки за управлението на потенциално негативни пазарни реакции.

Основните механизми и инструменти за управление на риска съобразно категориите риск в синтезиран вид са, както следва:

КРЕДИТЕН РИСК

Кредитен риск е рискът, възникващ от невъзможността на длъжника да изпълни изискванията по договор с Банката или невъзможността да действа в съответствие с договорените условия. Видове кредитен риск са концентрационен риск, остатъчен риск, риск от разсейване, риск от

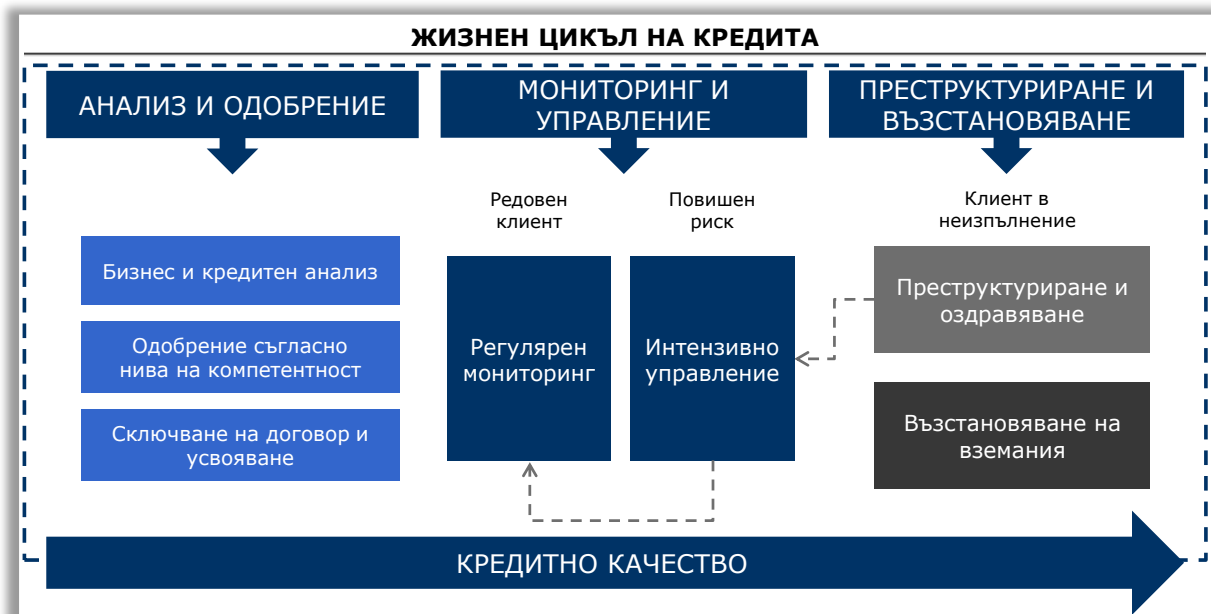
контрагента, сетълмент риск. Кредитният риск е основен източник на риск за банковата дейност и неговото ефективно оценяване и управление са определящи за дългосрочния успех на кредитните институции.

Първа инвестиционна банка управлява кредитния риск чрез прилагането на вътрешни лимити по експозиции, по клиенти/контрагенти, видове инструменти, отрасли, пазари, чрез писмени правила и разпоредби, чрез вътрешнорейтинговите и скоринг модели, както и посредством процедурните изисквания при отпускане и управление на експозициите (администриране).

Вътрешнобанковите разпоредби относно кредитния риск са структурирани съобразно бизнес модела и организация на дейността, както и в съответствие с регулаторните изисквания и признатите стандарти за банкова практика, като включват вътрешни правила за кредитиране и за управление на проблемни експозиции, правила за обезценка и провизиране на рискови експозиции, нива на компетентност при възникване на кредитни експозиции, както и методика за изготвянето на кредитни анализи и вътрешни кредитни рейтинги (скоринг модели) по отношение на платежоспособността на клиентите. Вътрешните правила и процедури се актуализират регулярно, с цел констатиране, анализиране и минимизиране на потенциалните и съществуващите рискове. Прилаганите лимити по експозиции с кредитен риск се следят текущо и в съответствие с пазарните условия и нормативната уредба.

КРЕДИТЕН ПРОЦЕС

Кредитният процес в Първа инвестиционна банка е автоматизиран чрез Workflow система, интегрирана към основната информационна система на Банката, където са включени контролни механизми и нива на компетентност при разглеждане на сделките. Одобрените сделки се администрират централизирано в дирекция „Кредитна администрация“, съответно при прилагането на принципа „на четирите очи“.

През 2019 г. са направени промени в нивата на компетентност и одобрение по кредитни сделки, в изпълнение на стратегията на Банката за приоритетно развитие и фокус в сегментите на банкирането на дребно и малкия и среден бизнес. През годината са извършени също така и промени във вътрешните процеси и обхвата на информацията, подавана от Банката към Централния кредитен регистър, поддържан от БНБ в изпълнение на новите регулаторни изисквания в тази област (Наредба №22 на БНБ за Централния кредитен регистър, както и Указанията на БНБ за подаване и получаване на информация от информационната система на Централния кредитен

регистър), вкл. по отношение на информация за лицата, които са съдължници и поръчители по кредити.

Първа инвестиционна банка поддържа системи за текущото администриране и наблюдение на различните портфейли и експозиции към кредитен риск, включително с цел установяване и управление на експозициите в неизпълнение и извършване на адекватни корекции за кредитен риск на стойността. Отчитайки влиянието на икономическия цикъл Fibank управлява експозициите в неизпълнение с оглед тяхното навременно диагностициране и предприемане на мерки, съответстващи на възможностите на клиентите и на политиката на Банката относно поемането на риск. През периода е извършена актуализация на мониторинговата система и вътрешните правила и процедури за мониторинг на кредитните експозиции, в т.ч. относно флагите и индикаторите за ранно предупреждение. Заделени са също усилия по внедряване на нов софтуерен продукт за организиране и съхранение на електронни кредитни досиета.

В Банката функционира отделна дирекция „Интензивно управление на кредити“, която управлява експозициите на клиенти прехвърлени от бизнес звената, по които има отчетен повишен кредитен риск спрямо първоначалния момент на отпускане, както и от звеното за проблемни активи – при наличие на индикатори за оздравяване на експозицията и на обективна възможност за бъдещо редовно обслужване.

МОДЕЛИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Първа инвестиционна банка прилага вътрешни модели за кредитен риск за оценяване на вероятността от неизпълнение (PD – probability of default), загуба при неизпълнение (LGD – loss given default) и EAD (Exposure at default), което прави възможно определянето на рисковопретеглена възвръщаемост. Всички експозиции с кредитен риск се контролират текущо.

Рамката, дефинирана съгласно базелските стандарти, определя минималните регулаторни капиталови изисквания за покриване на финансовите рискове. В допълнение към регулаторния капитал Първа инвестиционна банка изчислява и икономически капитал, който се включва при вътрешното измерване и управление на риска. Икономическият капитал се поддържа с цел защита и покриване на неочаквани загуби, произтичащи от пазарни условия или събития.

За повече информация относно икономическия капитал виж подраздел „[Вътрешен анализ на адекватността на капитала](#)“.

Банката използва вътрешни модели за кредитна оценка на бизнес клиенти и физически лица – клиенти на банкиране на дребно. Моделите за оценка са базирани на количествени и качествени параметри, като теглата на отделните параметри са дефинирани на базата на исторически опит. На фирмените клиенти се присъжда кредитен рейтинг, а за физическите лица – на база скоринг.

Допълнително за фирмените клиенти се изготвя оценка и на база поведенчески скоринг модел. Оценката на кредитния риск от рейтинговите модели се разглежда и от кредитен специалист/риск мениджър.

Банката има разработени модели за оценка на проектно финансиране (вкл. относно проекти, свързани с недвижими имоти, индустриални проекти и финансиране на отделни дълготрайни активи), прилагайки количествен анализ (на база прогнозни парични потоци) и качествена оценка по отношение управлението на проекта и инвеститорите, пазарната среда и структурирането на кредита, както и отделна оценка на активите, обект на финансиране. С цел автоматизиране и прилагане на централизиран подход през 2019 г. се работи по тяхното имплементиране и внедряване в информационните системи на Банката.

В Банката има структуриран процес за оценка и валидиране на използваните модели за управление на риска, с цел гарантиране на тяхната надеждност, прецизност и ефективно прилагане. Съгласно него се изготвят регулярни валидационни доклади – кратки/мониторинг доклади всяко тримесечие и разширени годишни валидационни доклади, които обхващат както количествен анализ (статистически, иконометрични и други количествени подходи), така и анализ на качествените (нестатистически) характеристики, при спазване на приложимите нормативни изисквания и добри банкови практики в тази област.

ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Кредитният риск се управлява и чрез приемане на гаранции и обезпечения по вид и в размер, съгласно действащите регулативни разпоредби и вътрешните правила и изисквания на Банката. Първа инвестиционна банка изисква обезпечаване на експозициите, включително условните ангажименти, които са носители на кредитен риск. За редуциране на кредитния риск Банката прилага признати техники, процедури и правила, осигуряващи кредитна защита, включително чрез следене и контролиране на остатъчния риск. Обезпечена защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и които имат сравнително непроменлива във времето стойност, като Банката прилага вътрешни писмени правила, регламентиращи приеманите обезпечения по вид и размер при спазване на нормативните изисквания за тяхното признаване, както и законовите изисквания за документалното им оформяне. За редуциране на кредитния риск Първа инвестиционна банка прилага опростения метод за финансово обезпечение съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

Първа инвестиционна банка текущо следи относимите регулации, както и признатите стандарти и добрите практики в тази област, с цел постоянно надграждане и развиване на правилата и процесите, действащи в Банката по отношение на приемането, оценката и управлението на обезпеченията, включително по отношение на методите за оценка. През 2019 г. са имплементирани във вътрешните правила и процедури изискванията, произтичащи от Указанията на БНБ относно третирането на урегулиран поземлен имот (УПИ) за целите на редуциране на рисковото тегло на 50% по реда на чл. 126 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

ПРОБЛЕМНИ ЕКСПОЗИЦИИ И ОБЕЗЦЕНКА

Първа инвестиционна банка има разработени вътрешни правила и писмени процедури за управление на проблемни кредитни експозиции, които включват всички основни действия, свързани с управлението на проблемни кредити, в т.ч. анализ и оценка на рисковите експозиции, реструктуриране и оздравяване, принудително събиране, цедиране на вземания и отписване на проблемни експозиции. Fibank използва също и специализирана система за интегрирано управление на проблемни активи, която включва всички етапи за мониторинг и възстановяване на вземания.

Сред стратегическите приоритети на Банката, касаещи рисковия профил е редуциране на портфейла от необслужвани експозиции, като за целта са предприети действия за тяхното ефективно управление с цел постигане на устойчиви нива и поддържане на добро качество на активите. Във връзка с това са идентифицирани адекватни на бизнес модела и рисковия профил мерки/опции, които са съобразени с Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции (EBA/GL/2018/06).

В изпълнение на мерките за управление на необслужвани експозиции през декември 2019 г. Първа инвестиционна банка сключи договори за продажба на кредитни портфейли от експозиции към физически и юридически лица с общ размер от 538 млн. лв. В резултат на общите действия за управление качеството на активите към 31 декември 2019 г. коефициентът на експозициите с просрочие над 90 дни съгласно рамката за финансово отчитане FinREP се понижава с 1,21 пр.п. до 9,15% от brutните кредити и аванси на консолидирана основа.

По отношение на обезценката и провизирането на рискови експозиции, Първа инвестиционна банка прилага писмени правила, които са структурирани на принципите на индивидуална и портфейлна оценка на рисковите експозиции в зависимост от класификацията и размера на експозицията. За експозициите, отчитани като необслужвани се определя специфична обезценка, изчислена на база индивидуален паричен поток за индивидуално значимите експозиции или на портфейлен принцип за останалите. По отношение експозициите, отчитани като обслужвани Банката прилага обезценка на портфейлен принцип (отчитаща потенциални загуби), групирайки експозиции със сходни характеристики за кредитен риск. В съответствие с изискванията на МСФО 9 Банката оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, в случай че кредитният риск на инструмента се е увеличил значително след първоначалното признаване. В противен случай се оценява коректив за загуби от обезценка в размер, равен на очакваните кредитни загуби в хоризонт от 12 месеца.

Банката има разписани конкретни параметри при определяне на увеличения кредитен риск, които включват както дни просрочие, така и други индикатори вкл. наличие на мерки за реструктуриране, влошаване в рейтинга/скоринга на клиента и др., както и дефинирани параметрите за покриване на теста за паричните потоци, представляващи единствено плащания по главница и лихва (SPPI), в т.ч. при създаване или промяна на кредитни продукти.

Във връзка с адресиране на резултатите от проведената цялостна оценка на Банката, през втората половина на 2019 г. беше направен обстоен преглед на кредитния портфейл за

съответствие между методологията на ЕЦБ, използвана при цялостната оценка и приложимите международни стандарти за финансово отчитане (МСФО). В резултат на това са начислени допълнителни разходи за обезценки, с които Банката отразява счетоводно в текущата си дейност по-консервативния подход към оценката на кредитния риск след извършения преглед на качеството на активите.

За повече информация относно кредитния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

ПАЗАРЕН РИСК

Пазарният риск е рискът от загуби вследствие на промени в цената на финансовите инструменти, произтичащи от общи рискови фактори, присъщи на пазарите, несвързани с конкретни характеристики на отделните инструменти, като промени в лихвените проценти, валутните курсове и/или от специфични рискови фактори, отнасящи се до емитента.

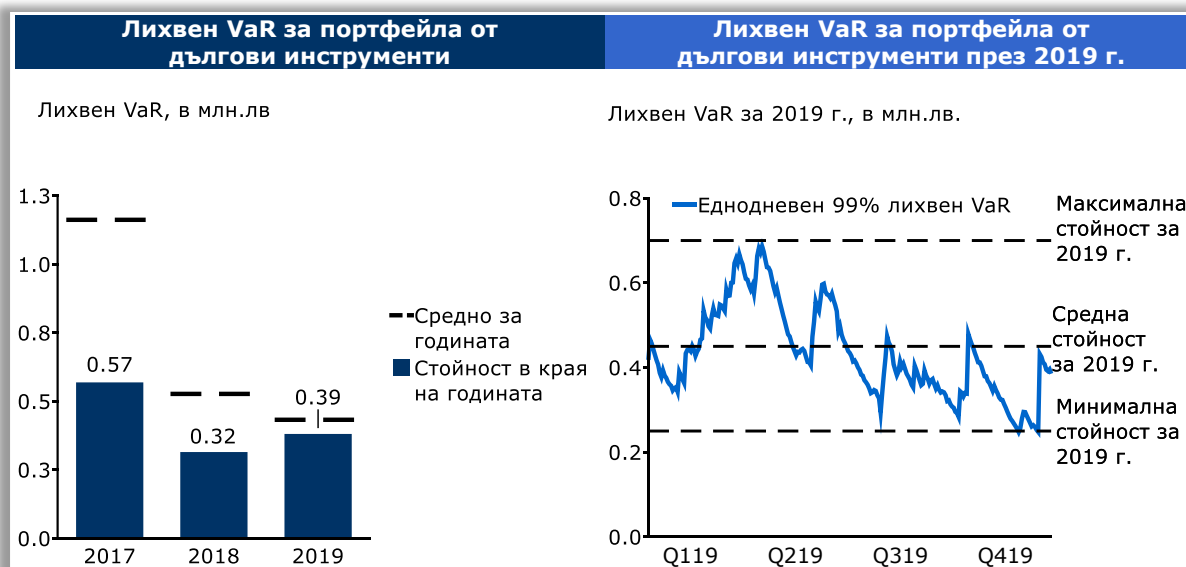
Управлението на пазарния риск се базира на прилагането на вътрешни лимити и писмени правила и разпоредби по отношение на процесите и контролната среда. За целите на оценка и ограничаване на пазарния риск Банката прилага вътрешни модели за оценка, които са базирани на концепцията „стойност под риск“ (VaR), като в допълнение са разработени и се прилагат дюрационни анализи, калкулации на стресирана стойност под риск (Stressed VaR), както и стрес тестове и сценарии. Прилаганите от Банката лимити за дългови и капиталови инструменти са структурирани, с цел минимизиране на риска и прилагане на обхватна и рисково-обвързана рамка от лимити, които са пряко обвързани с рисковия профил на инвестициите, както и с динамиката на рисковия профил във времето.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвеният риск е текущият или потенциален риск от промяна на доходите на Банката в резултат от неблагоприятно изменение в лихвените проценти. Първа инвестиционна банка е изложена на лихвен риск както от търговския портфейл, така и от банковия портфейл.

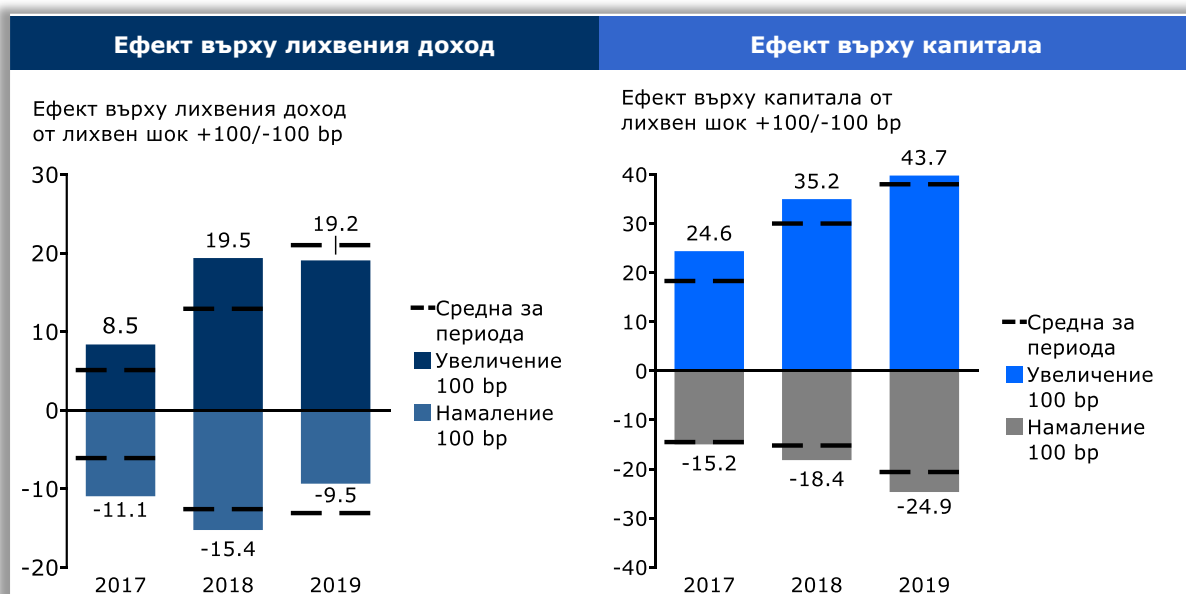
Политиката на Банката е да поддържа незначителен търговски портфейл, в съответствие с критериите на Регламент (ЕС) № 575/2013. Във връзка с това Банката не изчислява капиталови изисквания за лихвен и ценови риск за позициите си в този портфейл. За количествено измерване на лихвения и позиционния риск в търговския портфейл Банката прилага VaR анализ с едnodневен хоризонт и 99% доверителен интервал, което означава, че съществува 1% вероятност търговският портфейл да се обезцени в рамките на един ден повече от изчисления за него VaR. Моделът се изчислява и следи на дневна база, като оценява максималната загуба, която може да настъпи при определен хоризонт и нормални пазарни условия, дължаща се на неблагоприятни изменения на пазарните лихви, ако позициите останат непроменени за определен период.

В съответствие с насоките на Европейския банков орган, Банката измерва и стресирана стойност под риск (sVaR) на портфейла от дългови ценни книжа, като входящите данни на модела са калибрирани така, че да отразяват продължителен период на значителен стрес на международните финансови пазари.

По отношение на лихвения риск в банковия портфейл Първа инвестиционна банка управлява този вид риск чрез писмени правила, лимити и процедури, насочени към редуциране на несъответствието между лихвената чувствителност на активите и пасивите. В съответствие с изискванията на Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл (EBA/GL/2018/02) за количествено измерване на лихвения риск в банковия портфейл се използват модели за оценка на влиянието на лихвени сценарии върху икономическата стойност на Банката и върху нетния лихвен доход. Оценката на ефекта върху икономическата стойност на Банката се базира на модели за дюрацията на лихвоносните активи и пасиви. Оценката на ефекта върху нетния лихвен доход се базира на падежна таблица на лихвените активи и пасиви, и оценка за изменението на лихвените проценти по отделните класове инструменти вследствие на изменение на пазарните лихвени нива.

Към 31 декември 2019 г. ефектът на лихвения риск върху икономическата стойност на Банката вследствие на стандартен лихвен шок от +100/-100 базисни пункта е +43,7/-24,9 млн. лв., а върху нетния лихвен доход в рамките на една година напред е +19,2/-9,5 млн. лв.

ВАЛУТЕН РИСК

Валутният риск е рискът от загуба вследствие от неблагоприятно изменение на валутните курсове. Изложеността на Първа инвестиционна банка към валутен риск, произтичащ от позициите в банковия и търговския портфейл, се ограничава посредством прилагането на регулаторно-изискуеми и вътрешнобанкови лимити.

Банката активно управлява размера на общата си открита валутна експозиция, както и се стреми да поддържа незначителни нива на валутни несъответствия в обхвата на цялата си дейност. В допълнение, Първа инвестиционна банка изчислява и прилага лимити на базата на вътрешен VaR модел, относно максималната загуба, която би могла да бъде реализирана в рамките на 1 ден при доверителен интервал от 99.0%.

Освен това Банката е изложена на валутен риск и вследствие на извършвани дилинг операции. Обемът на такива операции, извършени с намерение за търгуване, е силно ограничен, като се контролира посредством лимити за откритите валутни позиции и на stop-loss лимити по открити позиции.

За повече информация относно пазарния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

ЛИКВИДЕН РИСК

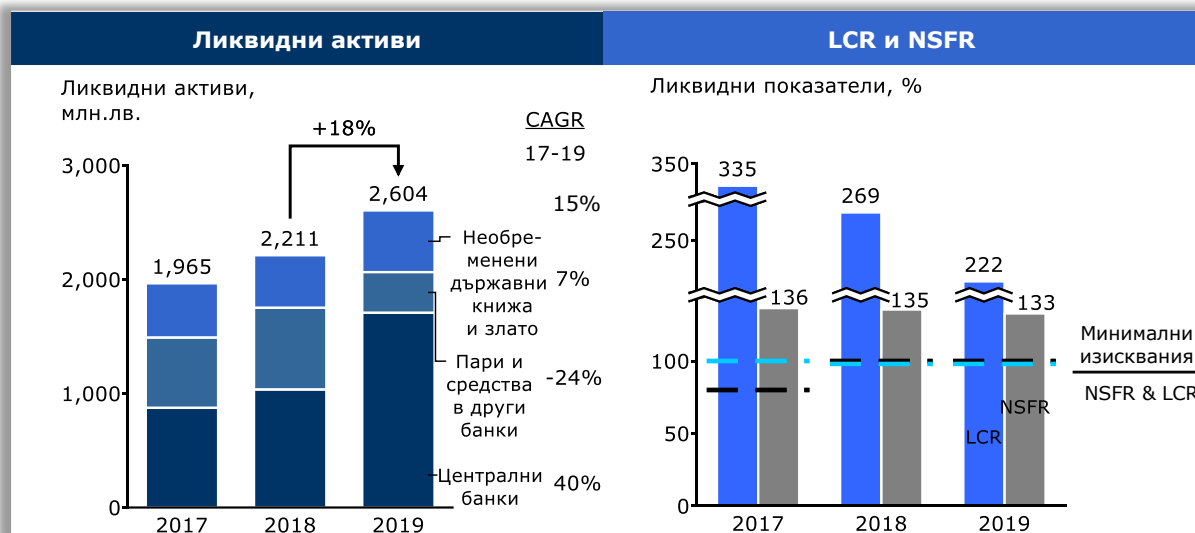
Ликвидният риск възниква вследствие на общото финансиране на банковата дейност и при управлението на позиции. Той включва риска от невъзможност за посрещане на конкретно плащане при настъпване на неговия падеж и невъзможност да се продаде определен актив на разумна цена и в кратки срокове, за да се посрещне задължението по пасив.

Първа инвестиционна банка управлява ликвидния риск чрез вътрешна система за ежедневно наблюдение и управление на ликвидността, поддържане на достатъчна наличност от парични средства съобразно валутната структура на активите и пасивите и падежната стълбица, регулярни анализи на несъответствието между входящите и изходящите парични потоци, поддържане на портфейл от нискорискови активи за посрещане на текущи задължения и посредством операциите си на междубанковия пазар.

С цел поддържане на умерен рисков профил, Fibank е изготвила адекватна рамка за управление на ликвидния риск. Политиката на Банката по управление на ликвидността е насочена към осигуряване посрещането на всички задължения и при стрес, произхождащ от външната среда или от специфики на банковата дейност, както и с цел поддържането на адекватно равнище и структура на ликвидни буфери и използване на подходящи механизми за разпределение на разходите, ползите и рисковете, свързани с ликвидността. Банката прилага комбинация от методи, финансови модели и инструменти за оценка и управление на ликвидността, в т.ч. изискванията за отчитане и наблюдение на съотношенията за ликвидно покритие и нетно стабилно финансиране в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел допълнително редуциране на ликвидния риск са заложили и превантивни мерки, насочени към повишаване на матуритета в привлечените средства от клиенти, стимулиране на дългосрочните взаимоотношения банка – клиент и повишаване на клиентската удовлетвореност. С цел адекватно управление на ликвидния риск Банката осъществява мониторинг на паричните потоци на дневна основа, както и поддържа падежна стълбица като част от допълнителните показатели за наблюдение на ликвидността и инструмент за детайлно наблюдение на входящите и изходящи потоци по падежни интервали.

По отношение на политиките за управление на активите, пасивите и ликвидността Първа инвестиционна банка прилага изискванията на МСФО 9 относно бизнес моделите и критериите

за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката и тяхната оценка. В зависимост от целта при управлението на финансовите активи, прилаганите от Банката бизнес модели включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

През отчетната година Fibank поддържа адекватен размер ликвидни активи, като към 31 декември 2019 г. съотношението на покритие с ликвидни активи на привлечените средства от други клиенти възлиза на 28,61%, което е значително над препоръчаното от БНБ ниво от 20%. Съгласно нормативните изисквания Банката следва да поддържа буфер от ликвидни активи, който да осигурява ликвидно покритие на нетните ликвидни изходящи потоци в рамките на период на напрежение от 30 календарни дни с минимален размер от 100%. В края на отчетния период съотношението за ликвидно покритие (LCR) възлиза на 221,64% на консолидирана основа (2018: 269,21%).

Първа инвестиционна банка изчислява и съотношение на нетно стабилно финансиране (NSFR), който представлява инструмент, въведен с цел гарантиране, че дългосрочните задължения се покриват по подходящ начин от стабилни инструменти за финансиране както при нормални условия, така и при стресирани обстоятелства. Към края на годината съотношението на нетно стабилно финансиране възлиза на 132,74% на консолидирана основа (2018: 135,45%), като е над референтната стойност от 100% още преди въвеждането му като задължително условие през 2021 г. съгласно Регламент (ЕС) 2019/876 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 година за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на отношението на ливъридж, отношението на нетното стабилно финансиране, капиталовите изисквания и изискванията за приемливи задължения, кредитния риск от контрагента, пазарния риск, експозициите към централни контрагенти, експозициите към предприятия за колективно инвестиране, големите експозиции, изискванията за отчетност и оповестяване и на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА ЛИКВИДНОСТТА

Първа инвестиционна банка АД изготвя регулярен отчет за вътрешния анализ на адекватността на ликвидността (ВААЛ), с цел извършване на всеобхватна вътрешна оценка на рамката за управление на ликвидността и финансирането на Банката в контекста на нейната стратегия и риск апетит по отношение на ликвидността.

През 2019 г., като част от процеса за ежегоден преглед, Банката актуализира отчета за ВААЛ, вкл. по отношение на резултатите от прилаганите стрес сценарии и стрес тестове, както и относно състава на поддържания ликвиден буфер. Заложените вътрешни индикатори за ликвидност са структурирани при спазване на изискванията за съгласуваност с нивата в Плана за възстановяване, които са част от системата за текущ мониторинг и ранно предупреждение, включена в рамката за управлението на рисковете в Банката. Прецизирани и доразвити бяха също така и вътрешните процеси и организация, касаещи ВААЛ, в т.ч. по отношение на звената в Банката, както и ролята на главния финансов директор като цялостен отговорник, който да контролира процесите по актуализация, да дава предложения за изменения и допълнения по документа, както и да осъществява контрол преди представянето му за одобрение пред компетентните органи в Банката.

При анализа са взети предвид действащите в Банката системи и процеси за управление на рисковете, свързани с ликвидността и финансирането, в т.ч. информация за управлението на ликвидния риск в рамките на деня, както и за разпределянето на разходите и ползите, свързани с ликвидността, които се определят на базата на въведена в Банката методология за вътрешно-трансферни цени (ВТЦ). Във ВААЛ са отчетени също и стратегията на Банката относно финансирането, включително плановете за финансиране с тригодишен хоризонт, както и стратегията относно поддържането на ликвидни буфери и мониторинг на обременените с тежести активи. Количествените измерения относно готовността на Банката за справяне с внезапен значителен отлив на привлечени средства (ликвидна криза) се установяват посредством стрес тестове и сценарийни анализи. За целите на ВААЛ, Първа инвестиционна банка прилага комбинация от три стрес сценария – идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок с хоризонт от една седмица и един месец, при които се взима под внимание стабилността на депозитната база и чувствителността на клиентите.

За осигуряването на адекватна възможност Банката да посреща всички свои задължения и ангажименти дори и в условията на ликвидна криза, Първа инвестиционна банка има разработен план за действие при извънредни обстоятелства/ликвидна криза, който е неразделна част от общата система за управление на ликвидността.

За повече информация относно ликвидния риск виж бележка 3 „Управление на риска“ от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Операционният риск е рискът от загуба, породен от неподходящи или погрешни процеси, хора или системи, или от външни събития. С цел намаление на рисковете, произтичащи от операционни събития, Първа инвестиционна банка прилага писмени политики, правила и процедури, които се базират на изисквания, залегнали в европейското и българското законодателство, както и добрите банкови практики.

Първа инвестиционна банка поддържа система за регистриране, следене и контрол на възникнали и потенциални операционни събития в съответствие с регулаторните изисквания. Управлението на операционния риск от Fibank се основава на принципите за непоемане на необоснован риск, стриктно спазване на нивата на компетентност и приложимата нормативна уредба, активно управление на операционния риск. Банката прилага надеждни методи за избягване, ограничаване влиянието на операционните рискове и трансфериране, в т.ч. чрез разделяне на функциите и отговорностите, двоен контрол, нива на компетентност, вътрешен контрол, сключване на застраховки, информационна обезпеченост.

С цел усъвършенстване на процеса по управление на операционния риск в Банката са дефинирани ключови рискови индикатори, прилагани както на ниво Банка, така и специфични за всяко бизнес звено и процес в Банката. Чрез тях се способства по-ефективното сигнализиране на промени, които могат да са от значение за активното управление на операционния риск, както и осъществяването на по-добър мониторинг и контрол на рисковия толеранс и определените прагове и лимити по отделните видове риск.

Дирекция „Анализ и контрол на риска“ дефинира и категоризира операционните събития по видове и бизнес линии, присъщи на банковата дейност, както и задълженията и отговорностите на служителите на Банката във връзка с тяхното регистриране и докладване. Комитетът по операционния риск разглежда регулярно и анализира настъпилите операционни събития и предлага на Управителния съвет мерки за своевременно коригиране на причините, както и за засилването на контролните механизми при управлението на процесите, дейностите, продуктите и услугите на всички нива в системата на Банката.

С цел оценка на изложеността и редуциране на операционния риск, както и за подобряване и усъвършенстване на контролните процедури, Първа инвестиционна банка осъществява регулярно самооценка на операционния риск (RCSA) под формата на въпросници или чрез анализ на процесите. Съобразно добрите банкови практики самооценката е важен инструмент за допълнително оценяване на изложеността на Банката към операционен риск и средство, спомагащо извършването на анализ на ефективността на действащите контроли за редуциране на този вид риск.

През 2019 г. Първа инвестиционна банка доразви и усъвършенства своите политики относно капиталовите изисквания за операционен риск, вкл. разработи нова методология за разпределяне на индикаторите по групи дейности във връзка с промяна в прилагания от Банката подход за изчисление на капиталовите изисквания за операционен риск, а именно от подход на базовия индикатор към стандартизиран подход съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ

Първа инвестиционна банка разполага с вътрешни правила и политики за информационна сигурност и за достъп до информационните системи, които включват организационната рамка, управлението и отговорностите на служителите за гарантиране сигурността на данните, системите и съответната инфраструктура.

В Банката функционира специализирано звено „Информационна сигурност“, под ръководството на Главен директор Риск, което координира дейностите, свързани с информационната сигурност, дефинира изискванията към контролите и сигурността на данните, както и организира изпълнението на решенията на Управителния съвет в тази област.

През 2019 г. Банката работи по актуализиране на вътрешните си политики по информационна сигурност, с цел прилагане на по-усъвършенстван подход, вкл. по отношение на управлението на бази данни, както и при процедурите за докладване на инциденти.

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИ ДАННИ

Като част от вътрешната си организация като администратор на лични данни в Банката са структурирани и развити принципите и основанията за обработване на лични данни, вкл. във връзка с тяхната прозрачност и законосъобразност, както и правата на субектите на данни и техническите и организационни мерки за защита на данните.

В изпълнение изискванията, произтичащи от Общия регламент относно защитата на данните (GDPR) Банката има назначено Длъжностно лице по защита на данните (DPO) – e-mail:

dro@fibank.bg, което има водеща роля за осигуряване на законосъобразното обработване на лични данни в структурата на Банката, провежда обучения за информираност и изграждане на култура за защита на данните, както и е лице за контакт с Комисията за защита на личните данни, и по въпроси, свързани с упражняване на правата на субектите на данни.

НЕПРЕКЪСВАЕМОСТ НА ПРОЦЕСИТЕ

За да осигури ефективното управление на непрекъсваемостта на бизнеса, Първа инвестиционна банка, е установила планове за действие при непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, както и планове за възстановяване за всички свои критични функции и ресурси, които се тестват регулярно. Управлението на непрекъсваемостта на процесите и бизнеса осигурява устойчивост на всички нива на организация в Банката, както и възможност за ефективни действия и реакции при заплахи и кризисни ситуации. Създадената организация и процеси в Банката имат за цел да защитят интересите на всички заинтересовани лица, нейната репутация, бранд и дейностите добавящи стойност.

Изграждането на подходяща корпоративна култура по отношение управлението на непрекъсваемостта на дейността е важна част от цялостната риск култура в рамките на Банката. С цел по-голяма интегрираност на информацията и прилагането на централизиран подход, вътрешната нормативна уредба относно непрекъсваемостта на дейността е структурирана в единен документ с основно съдържание и отделни планове за действия при конкретни инциденти и кризисни ситуации. Така въведената организация цели постигането на бързи и ефективни действия за посрещане на потенциални кризисни ситуации, както и своевременно отстраняване на негативните последици.

През годината като част от предвидените действия във връзка с непрекъсваемостта на процесите е проведено електронно обучение по отношение на действията и сигнализиране при кризисни ситуации, предназначено поотделно за служителите и ръководния персонал.

РИСКОВИ ЕКСПОЗИЦИИ

Към 31 декември 2019 г. за изчисляване на рисковите експозиции за кредитен риск Първа инвестиционна банка прилага стандартизирания подход, съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013. Поради неголемия обем на финансовите инструменти в търговския портфейл (облигации и други ценни книжа) капиталовите изисквания се изчисляват в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013, приложими за банковия портфейл. В края на годината Банката уведоми БНБ относно промяна в прилагания подход за изчисление на капиталовите изисквания за операционен риск, а именно преминаване от подход на базовия индикатор към стандартизиран подход.

в хил. лв./ % от общо	2019	%	2018	%	2017	%
За кредитен риск	6 385 596	91,2	6 194 711	90,3	5 787 197	89,6
За пазарен риск	4 750	0,1	5 300	0,1	6 000	0,1
За операционен риск	612 838	8,8	658 925	9,6	665 625	10,3
Общо рискови експозиции	7 003 184	100	6 858 936	100	6 458 822	100

През 2019 г. в структурата на рисковопретеглените експозиции преобладават тези за кредитен риск с 91,2% от общите експозиции (2018: 90,3%), следвани от тези за операционен риск – 8,8% (2018: 9,6%) и за пазарен риск – 0,1% (2018: 0,1%), като Банката продължава да поддържа консервативен подход при оценка и управление на рисковете.

Освен за целите на надзора Първа инвестиционна банка изчислява и икономическия капитал на Банката, който би обезпечил платежоспособността и бизнеса ѝ при неблагоприятни пазарни условия. За целта се изготвя вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК).

ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА АДЕКВАТНОСТТА НА КАПИТАЛА

Първа инвестиционна банка АД извършва редовен вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК) в контекста на нейната бизнес стратегия, рисков профил и риск апетит. Оценката за необходимия икономически капитал отразява както рисковия профил на дейността ѝ, така и нейния риск апетит, като основните показатели на използваните при анализа количествени методи за оценка са приети при консервативни сценарии за неблагоприятна икономическа среда.

През 2019 г. отчетът за ВААК беше актуализиран в съответствие с риск стратегията и заложените бизнес цели за развитие, както и съобразен с оперативната среда, включително отчетен ефекта от прилаганите от Банката мерки и действия за адресиране на резултатите от проведената цялостна оценка (преглед на качеството на активите и стрес тест), извършена от Европейската централна банка през годината. С цел прилагане на по-консервативен подход са доразвити стрес-тестовете за кредитен риск, като е приложен по-всеобхватен и детайлен сценариен анализ, базиран на утежнени макро-икономически сценарии за България, разработени от ЕЦБ. При изготвянето на анализа са отразени и изискванията, приложими спрямо Банката, по отношение на капиталовите буфери. Също така са взети предвид и е направена оценка на бизнес модела, както и на системата за вътрешно корпоративно управление, в т.ч. на независимите функции по вътрешен одит, управление и контрол на рисковете и съответствие. С цел интегрираност и съгласувано изпълнение, допълнителните количествени измерители на рисковия апетит са съобразени с риск индикаторите (за капитал, ликвидност, качество на активите и рентабилност), структурирани в Плана за възстановяване на Банката.

Вътрешната система за оценка на необходимия вътрешен капитал се основава на прогностични VaR модели за кредитен и пазарен риск, стрес-тестове за кредитен, ликвиден, репутационен и лихвен риск в банковия портфейл, подход базиран на базисния индикатор и стрес тестове по отношение на операционния риск, Earnings-at-Risk подход за стратегически риск, както и аналитични средства и техники, които дават възможност за по-детайлна оценка на адекватността на капитала съобразно рисковия профил на Банката и текущата оперативна среда. За агрегиране на отделните видове риск Банката използва корелационна матрица, която взема предвид взаимовръзката между отделните категории риск, с цел по-реалистичен и по-усъвършенстван подход за измерване на риска, на който е изложена Банката, същевременно при достатъчно консервативни допускания.

За изчисляване достатъчността на капитала по отношение изложеността към **кредитен риск**, Първа инвестиционна банка използва вътрешни модели за оценка, освен в определени случаи, в т.ч. при класове експозиции с несъществено влияние върху рисковия профил. За класовете експозиции със съществено значение, които представляват основната кредитна дейност на Fibank, икономическият капитал е определен на база еднофакторен портфейлен кредит-VaR модел, чрез който се определя вероятностното разпределение на загубите, които могат да бъдат реализирани в рамките на една година напред при 98% доверителен интервал. За да се остойности рискът от настъпването на извънредни, малко вероятни, но възможни събития, се прилагат и стрес сценарии. Получените резултати от стрес сценариите се съпоставят с капиталовите изисквания за кредитен риск, изчислени съгласно портфейлния VaR модел.

Като част от цялостната оценка за изложеността към кредитен риск, за целите на ВААК, Първа инвестиционна банка оценява и риска от концентрация, дължащ се на неравномерното разпределение на кредитните експозиции по клиенти или група свързани лица от гледна точка на нейната финансова стабилност и способността да осъществява основната си дейност. За остойностяване на необходимия капитал за този вид риск Банката използва съпоставка на резултатите от портфейлния VaR модел между реалния портфейл и хипотетичен портфейл, при който размерът на експозициите е еднакъв за всички клиенти, при равни други условия.

Изложеността на Банката към **пазарен риск** е ограничена и включва оценка за достатъчността на капитала по отношение на позиционния риск, валутния и стоковия риск. За изчисляването на икономическия капитал за пазарен риск се ползват вътрешни модели за стойността под риск (VaR) с хоризонт от 1 година и ниво на доверителност 98%.

За целите на вътрешния анализ на адекватността на капитала Fibank управлява **лихвения риск в банковия портфейл** посредством управление на структурата на инвестициите, контрол върху цената и условията на финансовите пасиви, и контрол върху лихвената структура на кредитния портфейл и другите лихвоносни активи. Използват се подходите за оценка на ефекта на лихвените проценти върху нетния лихвен доход на хоризонт от 1 година и ефекта върху икономическата стойност на Банката. За изчисляване достатъчността на икономическия капитал по отношение на лихвения риск в банковия портфейл се определя най-голямото намаление на икономическата стойност на Банката в резултат на паралелно изместване на кривите на доходност с до ± 200 б.п.

За целите на ВААК, Първа инвестиционна банка изчислява необходимия икономически капитал за **операционен риск** съгласно насоките, описани в Basel III: Finalising post-crisis reforms, като прилага компоненти за изчислението, измерващи дейността на Банката като обем и специфика, както и нивото на операционен риск, съответстващо на дейността при коригиращ фактор, отчитащ значимостта на операционните събития на база исторически данни.

Банката използва също така стрес тестове, които възпроизвеждат настъпването на извънредни, но правдоподобни събития, в т.ч. различни сценарии от гледна точка на финансовото въздействие и вероятност от настъпване. Получените резултати от провежданите сценарии се съпоставят с икономическия капитал за операционен риск.

За оценка на **ликвидния риск** Банката диференцира анализа в две направления относно риска от неплатежоспособност и риска от осигуряване на ликвидност. Рискът от неплатежоспособност се управлява и покрива посредством поддържането на подходящ буфер от необременени, високо ликвидни активи, докато рискът от осигуряване на ликвидност следва да бъде покрит и ограничен от икономическия капитал на Банката. Банката изчислява икономическия капитал за ликвиден риск като оценява размера на загубата, която би претърпяла вследствие на ликвидна криза, на база исторически опит и стрес тестове на ликвидността (идиосинкратичен, пазарен и комбиниран шок), отчитайки разходите по репосделки или ликвидиране на активи за посрещане на изходящия паричен поток, както и очакваното нарастване на лихвените разходи по привлечения ресурс.

За целите на ВААК Банката оценява и **други рискове**, в т.ч. стратегически риск и репутационен риск. За количествената оценка на стратегическия риск се ползва Earnings-at-Risk подход, като се измерват на историческа база отклоненията между бюджетираната и реализираната нетна печалба на Банката. Заделеният капитал за стратегически риск се определя посредством прилагане процента на отклонение, съответстващ на приетото ниво на доверителност, към бюджетираната нетна печалба за следващата една година.

Репутационният риск отразява риска от това репутацията на Банката да се различава в отрицателен смисъл от очаквания стандарт по отношение на нейния експертен опит, почтеност

и надеждност. Материализирането на репутационния риск се изразява основно в загуба на бизнес, повишена цена на финансиране, ликвидна криза, които ефекти се измерват в рамките на оценката за стратегическия риск и ликвиден риск.

КАНАЛИ ЗА ДИСТРИБУЦИЯ

Първа инвестиционна банка поддържа диверсификация на каналите за дистрибуция на предлаганите продукти и услуги, вкл. добре развита клонова мрежа, електронно банкиране, директни продажби, контакт център, корпоративна интернет страница, корпоративен блог, които постоянно усъвършенства съобразно съвременните тенденции в банковата дейност, пазарните условия, технологичното развитие и клиентските потребности.

КЛОНОВА МРЕЖА

Клоновата мрежа е основният канал за дистрибуция на банкови продукти и услуги за Първа инвестиционна банка. Банката се стреми да поддържа адекватен баланс между добре развита мрежа от физически локации и предоставяне на съвременни способности за дистанционно банкиране, в т.ч. в контекста на нарастващото значение на дигиталната трансформация в сферата на банковата дейност.

През годината Банката продължи да оптимизира клоновата си мрежа, при отчитане на пазарната среда, натовареността на локациите и обемите на дейността. През годината са закрити дванайсет офиса, от които три в София и девет в останалата част от страната, а открит един нов в град София. Към 31 декември 2019 г. клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка се състои общо от 158 клон и офиса на консолидирана основа (2018: 168), които са разположени в 60 населени места в България – 51 локации в гр. София, 92 клон и офиса в останалата част на страната, един чуждестранен клон в гр. Никозия, Кипър, както и дъщерна банка в Албания, която оперира с централа и 14 клон в Албания. *За повече информация относно клоновата мрежа на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).*

Клоновата мрежа е структурирана съобразно унифициран организационен модел, както за София, така и за останалите градове в страната, с цел ефективно разпределение на бюджетните цели, както и фокусиране върху привличането на нови клиенти и кръстосани продажби. В страната има 27 клон, а в столицата са обособени 5 функционални клон – Централен, Изток, Запад, Север и Юг, към всеки от които са разпределени офиси на база териториално разположение и бизнес показатели.

Като част от действията за постоянно усъвършенстване и оптимизация на процесите на работа и извършваните операции в локациите на Банката, продължава активната работа за намаляване времето за обслужване на клиентите и при осъществяването на трансакции, което да допринесе за още по-добро качество на обслужване на клиентите. Във връзка с това е стартиран проект

(branch digitalization), целящ дигитализиране и инсталиране на нови модерни устройства за дигитални услуги в офисите на Банката.

В края на годината в системата на Банката стартира дейността на централизиран бек-офис, чиято основна цел е повишаване ефективността при обслужване на клиентите на Банката. Централизираният бек-офис изпълнява дейности, свързани с насочване, разпределяне, обработка и архивиране на документи на клиенти и платежни документи, както и изготвяне на банкови документи, чрез специално разработена платформа за изпълнение на бек-офис дейности (бек-офис платформа), свързана с основната банкова информационна система.

Клоновете и офисите на Банката в страната предлагат пълен набор от банкови продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти. В стремежа си за по-пълно задоволяване на клиентското търсене, голяма част от клонова мрежа работи с удължено работно време, както и разполага с дежурни офиси, които да осигуряват обслужване на клиентите през почивните дни.

Клонът на Първа инвестиционна банка в гр. Никозия, Република Кипър функционира на кипърския банков пазар от 1997 г., първоначално основно в областта на кредитирането на корпоративни клиенти, като през годините работи систематично и последователно в посока на разширяване на продуктите и услугите.

Понастоящем, клонът предлага стандартни кредитни и спестовни продукти, платежни услуги и електронно банкиране, с фокус върху клиентите – малки и средни предприятия и банкирането на дребно.

В допълнение към добре развитата клонова мрежа, Fibank използва и други канали за дистрибуция на своите продукти и услуги – широка мрежа от АТМ и ПОС терминали, дистанционен достъп до информация и услуги през собствен контакт център, директни продажби на място, дигитално банкиране.

КОНТАКТ ЦЕНТЪР – *bank (*2265), 0800 11 011

През 2019 г. Контакт центърът на Fibank продължава да функционира като ефективен канал за комуникация и продажба на целеви продукти и услуги, както и да допринася за привличането на нови и задържането на настоящи клиенти, чрез предоставянето на услуги съгласно утвърдените стандарти и бизнес цели на Банката.

В изпълнение на стратегическия си фокус върху високите стандарти на клиентско обслужване, през годините Fibank целенасочено работи в посока развитие и разнообразяване на предлаганите услуги през Контакт центъра, съобразно потребностите на клиентите и новите

ПЪЛЕН НАБОР ОТ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ		
	РИТЕЙЛ КЛИЕНТИ	БИЗНЕС КЛИЕНТИ
◆ СПЕСТОВНИ ПРОДУКТИ	✓	✓
◆ ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ	✓	✓
◆ ПАКЕТНИ ПРОГРАМИ	✓	✓
◆ ДЕБИТНИ И КРЕДИТНИ КАРТИ	✓	✓
◆ КАРТИ ДАЙНЪРС КЛУБ	✓	✓
◆ ИПОТЕЧНО КРЕДИТИРАНЕ	✓	
◆ ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ	✓	
◆ КРЕДИТИРАНЕ НА БИЗНЕС КЛИЕНТИ		✓
◆ ТЪРГОВСКО ФИНАНСИРАНЕ		✓
◆ ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ		✓
◆ ФАКТОРИНГ СДЕЛКИ		✓
◆ ФИНАНСИРАНЕ ПО ЕВРОПРОГРАМИ		✓
◆ ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ	✓	✓
◆ ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ	✓	✓
◆ ИНВЕСТИЦИОННО ЗЛАТО И ИЗДЕЛИЯ ОТ БЛАГОРОДНИ МЕТАЛИ	✓	✓

технологии. В резултат на това през 2019 г. е проведена нова кампания за промотиране на предложения по кредитни продукти за микропредприятия. През контакт центъра клиентите могат да подадат искане за издаване на кредитни и дебитни карти, да кандидатстват за овърдрафт по дебитна карта или да кандидатстват за потребителски кредит. През него може също така да се получи актуална и навременна информация относно продуктите и услугите, тарифата и лихвените условия на Банката, местонахождението на клоновете и работното им време, както и адекватно и професионално съдействие от служителите при възникнали въпроси или затруднения. За клиентите е осигурена възможност за дистанционна комуникация по телефон, имейл и онлайн чат в реално време през корпоративната интернет страница на Банката.

През годината през контакт центъра са проведени над 50 различни изходящи кампании с различен характер и тематика, в т.ч. информационни кампании, такива, свързани с директно предлагане на банкови продукти и услуги, за проучване нагласите на потребителите, както и във връзка с подпомагане събираемостта на вземания от клиенти (soft collection). Отчетени са над 123 хил. изходящи разговора и висока степен на достигнати адресати.

За отчетния период в контакт центъра са постъпили близо 78 хил. входящи разговора, над 2 хил. имейл и над 1200 чат кореспонденции във връзка със различни запитвания и искания от клиенти или потенциални клиенти, в т.ч. относно обща банкова информация, обслужване на карти, контактна и справочна информация, заявка за продукти и т.н.

КОРПОРАТИВНА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА – www.fibank.bg

През 2019 г. Първа инвестиционна банка обнови изцяло своята корпоративна интернет страница, като надгради и добави редица нови функционалности, в т.ч. елементи за визуализация в съответствие със съвременните дигитални тенденции и особености за интуитивен дизайн и персонализирано съдържание.

Сред приоритетите при реализирането на проекта бе доразвиването на интернет страницата и нейното трансформиране в активен канал за продуктова комуникация и продажби. С новите функционалности се осигурява лесна възможност за сравнения между предлаганите продукти и услуги, като по този начин клиентите могат бързо да изберат онези от тях, които отговарят в най-голяма степен на техните нужди. Персонализираност на визията спрямо различните типове клиенти е сред основните иновации, които Fibank въвежда в новата си корпоративна интернет страница. Чрез нея могат да се подават онлайн заявления за кредитни карти, овърдрафт и потребителски кредити, както и да се осъществява комуникация директно с експерт от Банката.

КОРПОРАТИВЕН БЛОГ

През 2019 г. корпоративният блог на Първа инвестиционна банка отбелязва своята 11-та годишнина. През годините Банката се стреми постоянно да развива дейността на корпоративния блог в съответствие със съвременните тенденции за комуникация в интернет среда, при поддържане на интуитивен и ориентиран към потребителя подход, дизайн и функционалности на платформата.

Чрез корпоративния блог се представя разнообразен спектър от социални и корпоративни инициативи на институцията, финансови анализи и проучвания, свързани с пазара на банкови

продукти и услуги в страната, актуални новини по различни теми, както и полезна за клиентите информация. Чрез него се осъществява открит диалог и обратна връзка с клиентите, като по този начин се дава възможност за изследване ползваемостта на продуктите и услугите на Банката и клиентската удовлетвореност.

Първа инвестиционна банка продължава да поддържа активна онлайн комуникация в реално време с клиентите и заинтересованите лица освен чрез блога си, и чрез водещите социални мрежи – Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter, Youtube.

ПРОДАЖБИ

Първа инвестиционна банка използва директните продажби (на място при клиента) като допълнителна възможност за дистрибуция на продукти и услуги, включително за комплексно банково обслужване на институционални и корпоративни клиенти.

През 2019 г. чрез директни продажби Fibank продължава да привлича нови бизнес клиенти от различни пазарни сегменти за обслужване в Първа инвестиционна банка. Този подход спомага и за изграждането на дългосрочни взаимоотношения с ключови клиенти, както и за получаване на директна обратна връзка за продуктите и услугите на Банката.

Дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“ в системата на Първа инвестиционна банка има натрупан значителен, дългогодишен опит при подготовка участията на Банката в обществени поръчки, както и в обслужването на корпоративни и институционални клиенти, разпоредители с бюджетни средства, държавни и общински предприятия.

ДИГИТАЛНО БАНКИРАНЕ

ЕЛЕКТРОННО БАНКИРАНЕ „МОЯТА FIBANK“

Първа инвестиционна банка има интегрирана платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“, разработена като единен канал за обслужване на клиенти, която постоянно развива, с цел надграждане и добавяне на нови функционалности. Платформата е интегрирана към основната банкова информационна среда Oracle Flexcube, което осигурява високо ниво на системна сигурност, оптимизация и по-голяма ефективност на работните процеси, както и увеличаване на продуктивността.

През електронното банкиране „Моята Fibank“ клиентите могат да ползват както активни, така и пасивни банкови операции в зависимост от техните потребности и правата за достъп в системата. Като част от активното банкиране клиентите могат да откриват и закриват разплащателни и депозитни и други банкови сметки, да извършват преводи в национална и чуждестранна валута, в т.ч. масови преводи, да осъществяват комунални плащания, както и покупко-продажба на валута. Като част от пасивното банкиране на клиентите е осигурена на разположение информация за наличности и операции по банкови сметки, и/или платежни карти. Включени са също и данни за клоновете и АТМ устройствата, както и информация за валутните курсове, новини и актуални промоции.

В изпълнение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA), Първа инвестиционна банка осигурява използването на софтуерен токън „Fibank Token“, като средство за подпис и идентификация в системата за електронно банкиране, включващ двуфакторно удостоверяване и използване на технология за сканиране на QR кодове.

В изпълнение на Закона за платежните услуги и платежните системи, транспониращ Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета за платежните услуги във вътрешния пазар

(PSD 2) и Делегиран Регламент (ЕС) 2018/389 на Комисията за допълнение на Директива (ЕС) 2015/2366 по отношение на регулаторните технически стандарти за задълбоченото установяване на идентичността на клиента и общите и сигурни отворени стандарти на комуникация, Първа инвестиционна банка приведе онлайн банкирането в съответствие с регулаторната рамка, като осигури на Третите страни доставчици (TPPs) достъп до платежни сметки, поддържани в Банката и достъпни онлайн за осъществяване на услугите по инициране на плащане и по предоставяне на информация за сметка.

В допълнение, възползвайки се от възможностите на PSD 2, с цел разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Първа инвестиционна банка осигури на своите клиенти ползването на новите услуги, въведени с PSD2, по предоставяне на информация за сметка и инициране на плащане чрез мобилното банкиране „Моята Fibank“. За повече информация относно „отвореното банкиране“ (open banking) виж раздел „[Платежни услуги](#)“.

За периода интегрираната платформа за електронно банкиране „Моята Fibank“ продължава да се утвърждава като канал, който генерира преобладаващ дял от общите преводи на Банката.

МОБИЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ „МОЯТА FIBANK“

Мобилното приложение на Банката е част от електронното банкиране „Моята Fibank“, като осигурява отдалечен достъп до интегрираната платформа чрез използване на мобилно устройство. Приложението е достъпно за клиентите след инсталиране от онлайн магазините за софтуер, разработени за устройства, ползващи съответната операционна система (AppStore, Google Play).

През него физическите лица могат да ползват същите активни и пасивни операции на електронната платформа при предварително определени от Банката или клиента лимити, а за бизнес клиенти – ползването на пасивни банкови операции. В допълнение, чрез иновативната услуга – Digital Payments, разработена от Fibank, през мобилното приложение клиентите могат да управляват дигитална банкова карта и по този начин да правят дигитални плащания със своите мобилни устройства, поддържащи NFC технология за разплащане на терминали с безконтактна функция.

През годината бяха извършени нововъведения, вкл. по отношение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA). През февруари са доразвити функционалностите през мобилното приложение „Моята Fibank“, вкл. чрез осигуряване на пръстов отпечатък/лицево разпознаване (fingerprint/faceID) като допълнително средство за достъп и идентификация в приложението. Разширени са също така и възможностите, предлагани на непълнолетни лица, в т.ч. осигурена възможност за ограничен достъп до активни операции през мобилното приложение, позволяващи вътрешнобанкови преводи към специално разработените спестовни сметки за тийнейджъри (smart teen), както и възможност за дигитализиране на дебитна карта.

През годината са разширени и добавени и други функционалности, в т.ч. осигурена възможност за подаване на нареждания за касови операции през мобилното приложение „Моята Fibank“. През периода във връзка със стартирането на дигитализиране на карти на

Банката през приложения на външни доставчици е разработена възможност в зависимост от поддържаната функционалност според конкретния външен доставчик (напр. Apple Pay), ползвателят на картата да може да достъпи до приложението на външния доставчик и чрез мобилното приложение „Моята Fibank“. *За повече информация относно дигитализиране на карти през външни доставчици виж раздел „[Картови разплащания](#)“.*

С цел стимулиране на дигиталните разплащания през последното тримесечие на 2019 г. е проведена кампания Digital Cash – за активиране на мобилно устройство в „Моята Fibank“.

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

За Първа инвестиционна банка развитието на информационните технологии и поддържането на модерна инфраструктура, информационна и технологична среда, е сред стратегическите ѝ приоритети. През годините Банката систематично и целенасочено инвестира в технологии, съответстващи на съвременните тенденции в областта на банковата дейност, с цел предлагане на иновативни продукти с допълнителна стойност за клиентите и нови мултифункционални решения в банкирането.

През 2019 г. Fibank продължава да се развива в тази посока, като затвърждава позициите си сред най-технологичните и иновативни институции на българския банков пазар. През годината Първа инвестиционна банка успешно реализира проект по изграждане и стартиране на API портал – първоначално в тестова, а после и на продукционна среда, базиран на национален стандарт BISTRA, който дава възможност на Третите страни доставчици /TPPs/ да предоставят услугите по инициране на плащане и предоставяне на информация за сметка, съгласно ЗПУПС и PSD 2. Във връзка с платежните услуги са извършени също така и дейности по техническа обезпеченост за присъединяването на Банката към глобалното решение SWIFT gpi, както и във връзка с развитие и автоматизация на услугите през международната платформа Weltsparen by Raisin.

В мрежово отношение, през периода Банката осъществи действия свързани с модернизиране и подобрене на своята ИТ инфраструктура. ПИБ АД използва хардуерна платформа Oracle – Exadata X7-8 и версия Oracle Flexcube 12 на основната си банкова информационна система, която разполага с универсални модули както за банкови услуги за граждани, корпоративно и инвестиционно банкиране, така и интегрирана документна информационна система Workflow, служеща за придвижване и одобрение на искания за кредит, приемане и регистрация на валутни преводи и оторизация на други платежни операции.

Системата е изградена при съблюдаване на всички основни принципи за поемане на риск, включително принципът за двоен контрол, който е приложим в ежедневната банкова дейност. Чрез своята централизирана и интегрирана ИТ инфраструктура Банката цели да осигурява първокласно обслужване и висока степен на сигурност при изпълнение на банковите трансакции, както и поддържането на надеждни бази данни, мрежи и системи, с цел осигуряване на непрекъсваемост на обслужването и на ключовите процеси в Банката.

По отношение на системната и информационната сигурност през периода е стартирано SIEM решение, което включва система за централизирано съхранение на събития, свързани със сигурността от всички системи и устройства в Банката, с възможности за анализиране на големи обеми информация в реално време, с цел откриване на потенциални заплахи за сигурността и инфраструктурата на Банката. Внедрена е и WAF (Web Application Firewall) система за защита на публичните уеб услуги на Банката, с която се анализира и блокира злонамерен трафик в реално време.

През годината е завършена техническата обезпеченост и реализация на проекти за надграждане и внедряване на иновативни услуги и нови функционалности – нови микрокарти за възрастни; иновативни проекти за плащане със смарт часовник Garmin Pay и мобилни устройства Apple Pay; услуги по безконтактно теглене от ATM терминали, дистанционно подписване на кредити в сегмента на потребителското финансиране; нововъведения с цел отговаряне на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента /SCA/ и др. Осъществена е работа и по други проекти, вкл. за внедряване на система за управление на документи – електронно хранилище, чрез което да се облекчат и ускорят дейностите, а така също и да се повиши нивото на сигурност при съхраняването и ползването на електронни досиета и документи.

Цялостната организация и управление на направление информационни технологии в Първа инвестиционна банка се ръководи от Главен директор Информационни технологии и операции, който спомага също така и за по-ефективното изпълнение и прилагане на ИТ стратегията и целите за развитие в тази област.

В изпълнение на мисията си и занапред Първа инвестиционна банка ще продължи да развива своите системи и инфраструктура, с цел имплементиране на високо-технологични решения и нови дигитални услуги, като предстои работа и реализация по нови проекти за дигитализиране на клоновата мрежа (branch digitalization), както и за усъвършенстване на workflow системите на Банката.

КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

В качеството си на публично дружество и предприятие от обществен интерес, Първа инвестиционна банка оповестява информация относно практиките си на корпоративно управление, като този раздел от настоящия доклад за дейността представлява *Декларация за корпоративно управление*

по смисъла на чл. 100н от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 40 от Закона за счетоводството.

РАМКА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

За Първа инвестиционна банка АД доброто корпоративно управление е ключов елемент при осигуряване на дългосрочно и устойчиво развитие, и успешен бизнес модел. Корпоративната политика на Банката се основава на професионално и прозрачно управление съобразно международно признатите стандарти и принципи за добро корпоративно управление, при отчитане на промените в регулативната и икономическа среда, както и финансовите пазари в страната и чужбина.

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка е система от политики, правила, процедури и практики, чрез която Банката се управлява и контролира при ясно дефинирани функции, права и отговорности на всички нива – Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и комитети към него, Управителен съвет и комитети, и съвети към него, Вътрешен одит, структури в централата, клоновете и офисите. Първа инвестиционна банка има двустепенна система на управление, състоящата се от Надзорен съвет и Управителен съвет.

През 2019 г. Банката доразви своите политики за вътрешно управление в съответствие с новите изисквания в тази област, вкл. промените в Закона за кредитните институции, Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките, Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, Наредба № 7 на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките, Наредба № 4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките, с които се имплементират в националното законодателство изискванията, посочени в Насоките на ЕБО относно вътрешното

управление (EBA/GL/2017/11) и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12).

КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Първа инвестиционна банка АД функционира в съответствие с приет от Управителния съвет и одобрен от Надзорния съвет Кодекс за корпоративно управление. С него се очертава рамката и се структурират основните компоненти, функции и отговорности, изграждащи системата на корпоративното управление в Банката. Кодексът е съставен, прилагайки освен изискванията на действащото законодателство в Р България и принципите на Базелския комитет по банков надзор, насоките на Европейския банков орган (ЕБО), приложимите стандарти на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област, както и препоръките на Националния кодекс за корпоративно управление, одобрен от Комисията за финансов надзор.

В Кодекса са заложили основните принципи и изисквания за поддържане и усъвършенстване организацията и методите на управление в Банката, насочени към:

- почтено и отговорно управление, базирано на добавянето на стойност;
- ефективни практики по надзор върху управлението и контрола;
- изпълнително ръководство и висш ръководен персонал, които действат в най-добрия интерес на Банката и за повишаване стойността на акционерния капитал;
- навременно оповестяване на информация и прозрачност;
- ефективна система за управление на рисковете и контрол, базирана на принципа на „трите линии на защита“.

В съответствие с изискванията на приложимото законодателство, Първа инвестиционна банка ежегодно оповестява информация за практиките си на корпоративно управление и описание на изпълнението на изискванията, заложили в Кодекса за корпоративно управление на Първа инвестиционна банка, при прилагане на принципа „спазвай или обяснявай“. Заедно с годишния доклад за дейността и финансовите отчети, Банката оповестява пред обществеността и Карта за оценка на своето корпоративно управление, в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнение, към Кодекса за корпоративно управление ПИБ АД прилага и Политика за оповестяване, като и двата документа са публично достъпни през корпоративния сайт (<https://www.fibank.bg/bg/za-nas/korporativno-upravlenie/kodeks-na-korporativno-upravlenie>).

През 2019 г. са изпълнени изискванията, посочени в тях, включително изискванията за разкриване на регулирана информация и такава, съгласно финансовия календар на Банката за 2019 г.

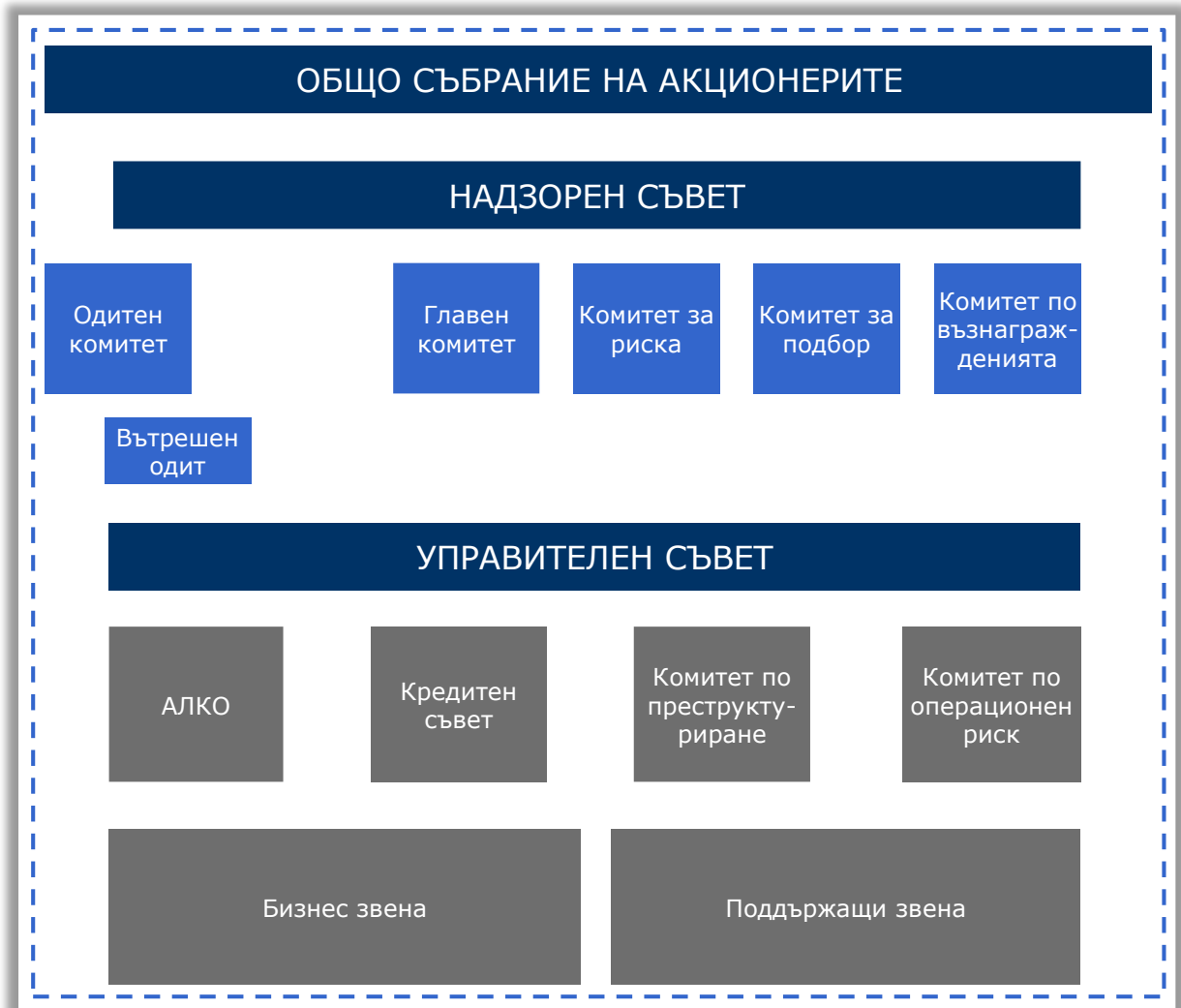
ЕТИЧЕН КОДЕКС И МЕХАНИЗЪМ ЗА ДОКЛАДВАНЕ (WHISTLEBLOWING)

С цел утвърждаването на професионалните и етични стандарти, приложими и изискуеми спрямо Банката като търговско дружество, работна среда и кредитна институция, Fibank има Етичен кодекс, който определя основните принципи, етични норми и корпоративни ценности, на които се градят политиките и бизнес плановете, правилата, процедурите и ежедневната оперативна работа.

Банката, водена от разбирането, че следването на законосъобразно и етично поведение във взаимоотношенията между ръководния състав, служителите и заинтересованите лица е важен аспект, който стои в основата на цялостната ѝ дейност, има приета Политика за докладване и

управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy). Целта на политиката е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване. Създаването на условия за подаване на сигнали в среда на доверие и уважение, както и за извършване на последователни и безпристрастни действия по проверка на постъпилите сигнали, е ключов елемент за запазване на високия корпоративен дух и репутация на Банката.

УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

През 2019 г. няма промени в състава на Надзорния съвет на Първа инвестиционна банка.

Наименование	Длъжност
Евгени Кръстев Луканов	Председател на Надзорния съвет
Мая Любенова Георгиева	Заместник председател на Надзорния съвет
Георги Димитров Мутафчиев	Член на Надзорния съвет
Радка Веселинова Минева	Член на Надзорния съвет
Йордан Величков Скорчев	Член на Надзорния съвет
Юрки Илмари Коскело	Член на Надзорния съвет

Бизнес адресът на всички членове на Надзорния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Надзорният съвет се състои от шест лица, избрани от Общото събрание на акционерите, с мандат до 5 години, които разполагат с подходящи знания, умения и професионален опит, в т.ч. високи финансови компетенции, в съответствие с действащите изисквания за надеждност и пригодност и съответстващи на осъществяваните от Банката дейности и основните рискове, пред които тя е или може да бъде изложена. Всеки член на Надзорния съвет притежава опит, знания, квалификации и умения, както и висока репутация, честност и почтеност, необходими за ефективно изпълнение на неговите задължения, и осигуряващи способността му като колективен орган (колективна пригодност) да осигурява дългосрочните интереси на Банката.

ПОЛИТИКА НА МНОГООБРАЗИЕ И НЕЗАВИСИМОСТ

Първа инвестиционна банка съобразява дейността си и поддържа политики и практики за осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи, която включва различни аспекти като професионален опит, образователна квалификация, пол, възраст.

През 2019 г. Първа инвестиционна банка усъвършенства политиките си за насърчаване на многообразието с цел поддържане на разнообразна група от членове в състава на съветите и осигуряване на разнообразни гледни точки и опит за способстване вземането на независими становища/решения и стабилно управление. Във връзка с това Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Надзорния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2019 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като двама членове от състава на Надзорния съвет са жени. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с надзорни функции (24%) съгласно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>).

За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Надзорния съвет виж раздел „Друга информация“.

Съставът на Надзорния съвет е структуриран така че да гарантира добросъвестно, професионално и независимо изпълнение на задълженията от неговите членове. Първа инвестиционна банка изпълнява изискванията, приложими спрямо значимите банки и публичните дружества, 1/3 от членовете на Надзорния съвет да са независими членове.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2019 г. членовете на Надзорния съвет притежават общо 377 106 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2019	%
Евгени Кръстев Луканов	337 139	0,31
Мая Любенова Георгиева	11 388	0,01
Георги Димитров Мутафчиев	9 454	0,01
Радка Веселинова Минева	-	-
Йордан Величков Скорчев	19 125	0,02
Юрки Илмари Коскело	-	-
Общо	377 106	0,34

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Надзорният съвет на Първа инвестиционна банка упражнява надзор и, където е необходимо, съветва Управителния съвет и наблюдава общата дейност на Банката, включително приема и осъществява надзора върху изпълнението на стратегическите цели, рамката за корпоративно управление и корпоративната култура на Банката. При упражняването на надзор върху дейността на Управителния съвет се вземат предвид постигането на целите, стратегията и рисковете в дейността на Банката, както и структурата и оперирането на вътрешните системи за управление на риска и контрол.

Надзорният съвет осъществява надзор върху рамката за управление на риска, включително рисковия апетит, вътрешната система за управление и контрол на всички видове риск, като изисква висока риск култура сред служителите. Той осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет съобразно конкретните специфики, като с прилагането на високи етични норми и корпоративни ценности за бизнес поведение определя висока корпоративна култура и бизнес етика – „тон, налаган от върха“.

Заседанията на Надзорния съвет се определят предварително съобразно изготвен годишен план за работа. През 2019 г. Надзорният съвет е разглеждал въпроси във връзка с неговите компетенции, като е провел 17 присъствени заседания. Акцент в дейността е поставен върху упражняването на регулярен надзор относно изпълнението на стратегията за управлението на рисковете, в т.ч. мерките за управление на кредитния риск и качеството на активите. Регулярен преглед през първите шест месеца на 2019 г. е осъществен относно процеса на протичане на Цялостната оценка на ПИБ АД (преглед на качеството на активите и стрес тест), проведена от ЕЦБ, а през втората половина на годината – и на действията за адресиране на резултатите от нея. Във връзка с това са разглеждани и обсъдени стратегически въпроси, касаещи развитието на капиталовата позиция на Банката, вкл. действията за увеличение на капитала чрез издаване на нови акции и пласиране на нов хибриден инструмент. През годината Надзорният съвет упражнява надзор относно изпълнението на стратегията за развитие на дейността, както и относно надеждността на финансовата информация и отчетност, и на рамката за вътрешен контрол, в която си дейност активно е подпомаган от Одитния комитет. Също така членовете на Надзорния съвет са регулярно информирани относно развитието и привеждането на дейността в съответствие с нови регулаторни изисквания, в т.ч. относно платежните услуги, корпоративното и вътрешно управление, рамката за вътрешен контрол.

Работата на Надзорния съвет се подпомага организационно от Секретар. Освен за организиране на заседанията на Надзорния съвет и изготвяне на протоколите от тях, Секретарят има отговорността да следи за прилагането на процедурите, както и да осигурява информацията да бъде предоставена и обменена между членовете на Надзорния съвет, членовете на комитетите и Управителния съвет.

ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТТА

Надзорният съвет веднъж годишно прави оценка на ефективността и ефикасността на дейността си като колективен орган и индивидуално, на практиките и процедурите за управление, както и на функционирането на Управителния съвет и комитетите към Надзорния съвет. Такава оценка е извършена през четвъртото тримесечие на 2019 г.

КОМИТЕТИ

Дейността на Надзорния съвет е подпомагана от Главен комитет, Комитет за риска, Комитет по възнагражденията и Комитет за подбор, които функционират съобразно писмено определени компетенции, права и отговорности. През 2019 г. са приети промени в състава на комитетите, с цел оптимизиране и усъвършенстване на дейността и съответствие с приложимите регулаторни изисквания, касаещи вътрешното управление.

Главният комитет е отговорен за надзора върху дейностите на Управителния съвет относно важни стратегически решения, включително издаване на нови акции, облигации, хибридни инструменти, определяне на програми и бюджети, касаещи дейността на Банката, както и разпределяне на ресорните отговорности между отделните членове на Управителния съвет. Председател на Главния комитет е г-жа Мая Георгиева.

През 2019 г. Главният комитет е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. относно организацията на ресорните отговорности между членовете на Управителния съвет, както и относно решения във връзка с цялостната оценка на Банката, проведена през годината и адресиране на резултатите от нея. Комитетът е разглеждал също така и въпроси, касаещи бюджета на Банката за 2020 г.

Комитетът за риска съветва Надзорния съвет и Управителния съвет във връзка с цялостната текуща и бъдеща стратегия по отношение на спазване на политиката за риск и рисковите лимити, склонността към поемане на риск и относно контрола върху изпълнението ѝ от висшия ръководен персонал. Председател на Комитета за риска е г-н Юрки Коскело. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки, мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

Във връзка със своите компетенции през отчетния период Комитетът за риска е съгласувал предварително решения относно пласиране на нов хибриден инструмент, както и е разгледал актуализирани планове и отчети, касаещи риска, в т.ч. Плана за възстановяване, с цел съгласувано изпълнение и последователно приложение. През годината комитетът се е информирал относно и следял изпълнението на риск стратегията, както и ефективността на вътрешните системи за управление и контрол на рисковете, в т.ч. относно функцията съответствие в Банката.

Комитетът по възнагражденията подпомага Надзорния съвет при прилагането на Политиката за възнагражденията на Банката и при последващите ѝ промени, както и при всякакви други въпроси относно възнагражденията, в съответствие с нормативните изисквания и добрите практики в тази област. Председател на Комитета по възнагражденията е г-н Евгени Луканов. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки (съгласно Наредба №4 на БНБ

за изискванията към възнагражденията в банките), мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

През 2019 г. Комитетът по възнагражденията е разглеждал въпроси от неговите компетенции относно възнагражденията.

Комитетът за подбор подпомага Надзорния съвет при оценяване на индивидуалната и колективната пригодността на членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет, както и оценява пригодността на лицата, заемащи ключови позиции в Банката, в съответствие с приложимите регулаторни изисквания и Политиката на ПИБ АД за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции. Председател на Комитета за подбор е г-н Йордан Скорчев. Банката изпълнява изискването по отношение на значимите банки, мнозинството от членовете на комитета да са независими по смисъла на чл.10а, ал.2 от ЗКИ.

През годината Комитетът за подбор е разглеждал въпроси във връзка със своите компетенции, в т.ч. дадени препоръки във връзка с избора и пригодността на лицата, заемащи ключови позиции в Банката, а също така и относно промени в състава на висшия ръководен персонал, извършени през годината.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит (ЗНФО) в Банката функционира **Одитен комитет**, който е отговорен за наблюдаване на финансовото отчитане и независимия финансов одит, както и на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол и управление на рисковете в Банката. Комитетът препоръчва избора и възнаграждението на регистрираните одитори, които да извършат независим финансов одит на Банката и наблюдава тяхната независимост в съответствие с изискванията на приложимите европейски и национални регулации, както и Етичния кодекс на професионалните счетоводители. Дейността на Одитния комитет е структурирана съгласно писмено определени компетенции, права и отговорности включени в правилника му за работа (статут по смисъла на чл. 107, ал. 7 от ЗНФО) в изпълнение на изискванията на Закона за независимия финансов одит и на Регламент 537/2014 на ЕП и на Съвета относно специфични изисквания по отношение на задължителния одит на предприятия от обществен интерес.

Първа инвестиционна банка изпълнява изискването мнозинството от членовете, в т.ч. и председателят на Одитния комитет да са външни за и независими от Банката. Председател на Одитния комитет е г-н Георги Тренчев, който притежава високи финансови компетенции, както и познания, професионален опит и квалификации в областта на счетоводството и финансовия одит, необходими за ефективното изпълнение на неговите задължения.

През годината Одитният комитет е разгледал въпроси във връзка с неговите компетенции, в т.ч. относно доразвиване на вътрешните политики, касаещи функцията вътрешен одит в Банката, дадени препоръки за избор на регистрирани одитори, както и дейности по текущо наблюдение на финансовото отчитане и независимия финансов одит, на ефективността на функцията по вътрешен одит и системите за контрол, вкл. чрез регулярни срещи с Главния финансов директор, директора на вътрешен одит, както и с представители на регистрираните одиторски дружества на Банката.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

През 2019 г. са направени промени в състава на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка. През ноември 2019 г. г-жа Севдалина Василева е освободена като член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. Ръководството на Fibank изрази благодарност към нейния принос в развитието на институцията и уважи нейния избор за търсене на нови професионални предизвикателства.

СЪСТАВ И КОМПЕТЕНЦИИ

Към края на 2019 г. Управителният съвет на Първа инвестиционна банка АД се състои от пет члена, избрани от Надзорния съвет по препоръка на Комитета за подбор, в съответствие с изискванията на действащото законодателство, Устава на Банката и Политиката на Първа инвестиционна банка за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции.

Наименование	Длъжност
Неделчо Василев Неделчев	Главен изпълнителен директор (CEO), Председател на Управителния съвет
Светозар Александров Попов	Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Чавдар Георгиев Златев	Главен директор Корпоративно банкиране (CCBO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор
Живко Иванов Тодоров	Главен финансов директор (CFO) и Член на Управителния съвет
Надя Василева Кошинска	Член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“

Бизнес адресът на всички членове на Управителния съвет е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37.

Членовете на Управителния съвет се избират за срок до 5 години, като могат да бъдат преизбрани за следващи мандати без ограничения.

Членовете на Управителния съвет са утвърдени професионалисти с висока репутация и доказани лидерски качества и капацитет да пренесат тези знания, умения и опит в добре обосновани решения, които да бъдат приложени в практиката на Банката, с цел постигане на целите и стратегията за развитие, и стабилно управление на институцията.

Съобразно политиките и практиките за поддържане и осигуряване на разнообразие в състава на ръководните органи Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от броя на членовете на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31 декември 2019 г. Банката изпълнява заложеното целево ниво, като един член от състава на Управителния съвет е жена. Отчетената стойност надвишава средните нива в ЕС, касаещи ръководните органи с управителни функции (15%) съгласно отчетените данни в изследвания на Европейския банков орган относно практиките за многообразието (EBA Report on the benchmarking of diversity practices at European Union level under Article 91(11) of Directive 2013/36/EU (2018 data), EBA/REP/2020/05, публикуван на адрес <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance>). За повече информация относно професионалния опит и компетенции на членовете на Управителния съвет виж раздел [„Друга информация“](#).

Съставът на Управителния съвет е структуриран така, че да гарантира ефективно управление на дейността при спазване на общоприетите принципи за управленска и професионална компетентност, и ясно разпределение на функциите и отговорностите. Банката се представлява заедно от всеки двама от изпълнителните членове на съвета (изпълнителни директори).

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка заседава всяка седмица, като дневният ред се съставя предварително. За заседанията на Управителния съвет се водят протоколи, които се подписват от всички членове, присъствали на заседанието.

Работата на Управителния съвет се подпомага организационно от Секретар, който работи на пълно работно време и притежава необходимите квалификации и умения, за да осигури, че органите на корпоративното управление следват вътрешните правила и външните регулации, подпомага комуникацията между тях.

УЧАСТИЕ В КАПИТАЛА

Към 31 декември 2019 г. членовете на Управителния съвет притежават общо 1107 броя акции на Първа инвестиционна банка, като никой от тях не притежава над 1% от капитала.

брой акции / % от акционерния капитал	2019	%
Неделчо Василев Неделчев	350	0,00
Светозар Александров Попов	-	-
Чавдар Георгиев Златев	523	0,00
Живко Иванов Тодоров	-	-
Надя Василева Кошинска	234	0,00
Общо	1 107	0,00

ФУНКЦИИ И ОТГОВОРНОСТИ

Управителният съвет на Първа инвестиционна банка е органът, който управлява Банката независимо и отговорно, в съответствие с установените мисия, цели и стратегия. Управителният съвет функционира съобразно правилата за дейността си, утвърдени от Надзорния съвет, като основните му функции са да управлява и представлява Банката, като решава всички въпроси, засягащи Банката в рамките на нейния предмет на дейност, освен тези, които са от изключителна компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет – съобразно Закона и Устава на Банката. Управителният съвет организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет, както и изпълнява всички други функции, възложени му от Общото събрание, Надзорния съвет и Закона. Съгласно устройствените актове и вътрешната нормативна уредба определени решения на Управителния съвет подлежат на одобрение от Надзорния съвет, а за други се изисква съгласуване с комитет към НС.

В съответствие с принципите за добро корпоративно управление между Надзорния съвет и Управителния съвет на Първа инвестиционна банка се поддържа открит диалог. Освен регулярни доклади за изпълнението на поставените цели и дейността се провеждат и общи заседания, като Управителният съвет уведомява незабавно председателя на Надзорния съвет или неговия заместник за всички обстоятелства, които са от съществено значение за Банката, както и предоставя навременна информация по отношение изпълнението на бизнес стратегията, риск апетита, постигане на целите, риск лимити или правила, свързани с нормативното съответствие, системата на вътрешния контрол, както и съответствието на дейността на Банката с регулаторните изисквания и външната среда.

КОМИТЕТИ И СЪВЕТИ КЪМ УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Дейността на Управителния съвет е подпомагана от колективни органи, в т.ч. Кредитен съвет, Съвет по управление на активите, пасивите и ликвидността (АЛКО), Комитет по реструктуриране, Комитет по операционен риск, които работят съобразно писмено определени структура, обхват на дейности и функции – за повече информация виж раздел „Управление на риска“.

В Банката функционират и други вътрешни колективни органи, като Комитет по управление на промените, който като помощен орган към УС отговаря и следи за изпълнението на ИТ стратегическата програма на Банката, както и управлява и контролира проектното портфолио, целевото използване на ресурсите и одобрения бюджет в тази област. Председател на комитетата е главният изпълнителен директор, а останалите членове включват главния финансов директор, главния директор „Банкиране на дребно“, главния директор „Информационни технологии и операции“, както и директорите на дирекции „Информационни технологии“, „Анализ и контрол на риска“ и „Стратегическо планиране и развитие“.

В изпълнение на дългосрочните приоритети, насочени към намаляване на неликвидните активи и осигуряване на тяхната ефективна реализация, в Банката функционира и Комисия за управление и продажба на активи, която подпомага Управителния съвет във връзка с управлението, администрирането и реализацията на придобити активи съобразно действащите в Банката нива на компетентност. Председател на комисията е член на Управителния съвет, а останалите членове включват директорите на дирекции „Проблемни активи“, „Управление на активи“ и „Административна“, както и ръководителя на отдел „Оценка на активи“ към дирекция „Финанси“.

ОБЩО СЪБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИТЕ

Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е най-високопоставеният орган на управление, който дава възможност на акционерите да вземат решения по основополагащи въпроси, касаещи съществуването и дейността на Банката. В частност, Общото събрание взема решения относно изменения и допълнения на Устава на Банката, за увеличаване и намаляване на капитала, както и за преобразуване или прекратяване на Банката. Общото събрание има компетенциите да избира и освобождава членовете на Надзорния съвет, на Одитния комитет и ръководството на Вътрешния одит в Банката, да взема решение за разпределяне на печалбата, за издаването на облигации, както и относно всякакви други въпроси съобразно Устава на Банката и приложимото законодателство.

През юни 2019 г. е проведено Редовно годишно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 86,78% от акционерния капитал и правата на глас, на което е решено цялата нетна печалба на Банката за 2018 г. да бъде капитализирана, както и да не се изплащат дивиденди или правят други отчисления от печалбата за 2019 г., с цел включването ѝ в базовия собствен капитал от първи ред на Банката. На Общото събрание са приети и промени в Устава на Първа инвестиционна банка, с които се овластява Управителният съвет в продължение на 5 години, считано от 23.07.2019 г., с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения за издаване на ипотечни облигации по реда на Закона за ипотечните облигации с обща номинална стойност до 400 000 000 лева, падеж до 10 г. от датата на издаването и други условия, определени от Управителния съвет.

През ноември 2019 г. е проведено Извънредно общо събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка, с представени 85,24 % от акционерния капитал и правата на глас, на което за регистрирани одитори за извършване на независим финансов одит на годишния финансов

отчет на Банката за 2019 г., са избрани „БДО България“ ООД и „Мазарс“ ООД. Дружествата са избрани след предварително одобрение от Българската народна банка и по препоръка от страна на Одитния комитет на Банката съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

С цел по-голяма оперативност и улесняване реализацията на определени решения, Общото събрание на акционерите със свои предходни решения от 29.05.2017 г. и от 16.05.2016 г. е овластило Управителния съвет, с одобрението на Надзорния съвет, да може да взема решения за увеличаване на капитала на Банката до достигане на общ номинален размер от 210 000 000 лева чрез издаване на нови акции (в продължение на 5 години, считано от 23.06.2017 г.), както и за издаване на дългови инструменти, включително подчинен срочен дълг и капиталово-дългови (хибридни) инструменти, в общ размер до 2 000 000 000 лева, съответно равностойността в друга валута (в продължение на 5 години, считано от 16.06.2016 г.).

КОНТРОЛНА СРЕДА И ПРОЦЕСИ

Банката изгражда и усъвършенства надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол, която включва контролни функции с необходимите правомощия и достъп за независимо изпълнение на задълженията от структурните и спомагателни звена, които наблюдават и контролират.

Процесите, процедурите и изискванията по управление на риска са структурирани съобразно „трите линии на защита“, които включват в себе си бизнес звената, функциите по управление на риска и съответствие, както и вътрешен одит. Контролните функции са независими от оперативните звена, които наблюдават и контролират, както и са организационно независими една от друга, тъй като изпълняват различни функции. *За повече информация относно функциите по управление на риска и съответствие виж раздел „[Управление на риска](#)“.*

През 2019 г. Първа инвестиционна банка задели усилия и ресурс за доразвиване на вътрешните политики, касаещи рамката за вътрешен контрол в съответствие с новите изисквания в тази област, вкл. промените в Наредба № 10 на БНБ за организацията, управлението и вътрешния контрол в банките и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

Първа инвестиционна банка прилага писмени правила и политики във връзка с разкриването на конфликти на интереси, като организацията на процесите в Банката е създадена с цел предотвратяване допускането на конфликт на интереси. Прилага се и Политика за докладване и управление на неправомерни и неетични действия (Whistleblowing policy), чиято цел е да систематизира способите и реда за вътрешно споделяне при наличие на съмнения за неправомерни действия, както и при проблеми в работния процес, с които да се гарантира тяхното прозрачно и справедливо разглеждане и разрешаване.

ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Функцията за вътрешен одит, изградена в Първа инвестиционна банка, разполага с широки правомощия, независимост, ресурсна обезпеченост и достъп до компетентните управленски и надзорни органи. Тя допринася за ефективното управление на Банката, като дава разумна увереност, че нормативните регулации, правила и процедури са спазвани и че се вземат подходящи и навременни коригиращи действия, като по този начин помага за намаляване на риска от загуби и постигане на бизнес целите на Банката.

Вътрешният одит извършва периодични проверки с цел обезпечаване постигането на целите и задачите, икономичното и ефективно използване на ресурсите, адекватен контрол на различните рискове, опазване на активите, надеждност и цялостност на финансовата и

управленската информация, законосъобразност на дейността, съблюдаване на политиките, плановете, вътрешните правила и процедури.

През 2019 г. на Общото събрание на акционерите на Първа инвестиционна банка е приет годишният отчет на вътрешния одит за дейността му през 2018 г., с който са информирани акционерите за основните резултати от контролните действия на вътрешните одитори, за предприетите мерки и тяхното изпълнение. През периода са актуализирани политиките и правилата, касаещи функцията вътрешен одит съобразно приложимите регулаторни и други изисквания и стандарти в тази област.

РЕГИСТРИРАНИ ОДИТОРИ

Годишните финансови отчети на Първа инвестиционна банка подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит и в съответствие с приложимото законодателство. С цел осигуряване на прозрачност и възможност за запознаване на всички заинтересовани лица с резултатите на Банката, одитираните финансови отчети се публикуват на български и на английски език на нейния корпоративен интернет сайт: www.fibank.bg.

Регистрираните одитори се избират от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет и след препоръка от Одитния комитет на Банката. Регистрираните одитори са независими от Банката одиторски дружества, като техният избор се съгласува предварително и с Българската народна банка съобразно критерии за съгласуване на избора, одобрени от БНБ, съгласувано с Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

Регистрираните одитори, избрани да извършат независим финансов одит на годишните финансови отчети на Банката за 2019 г. са:

- ◆ „БДО България“ ООД, ЕИК: 831255576, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Института на дипломираните експерт-счетоводители под регистрационен № 016; и
- ◆ „Мазарс“ ООД, ЕИК: 204638408, вписано в регистъра на регистрираните одитори, поддържан от Института на дипломираните експерт-счетоводители под регистрационен № 169.

В качеството си на дружество от обществен интерес, съобразно Закона за независимия финансов одит в Банката функционира Одитен комитет. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „Надзорен съвет“.*

ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Корпоративното управление на Първа инвестиционна банка защитава правата на акционерите, вложителите и другите клиенти на Банката, като третира акционерите равнопоставено, включително миноритарните и чуждестранните такива. Управителните органи на Първа инвестиционна банка осигуряват на акционерите и инвеститорите редовното и своевременно разкриване на информация относно основни корпоративни събития, свързани с дейността и състоянието на Банката, с цел информирано упражняване на правата на акционерите, съответно вземане на информирано решение за инвестиране от инвеститорите.

СВИКВАНЕ НА ОСА И ИНФОРМИРАНост

Свикването на Общото събрание на акционерите се извършва с писмена покана до акционерите съгласно Устава на Банката с цел насърчаване участието им в Общото събрание и по начин, който

не затруднява или оскъпява ненужно гласуването. Банката предоставя на акционерите навременна и достатъчна информация за вземането на решения, отчитайки обхвата на компетентност на Общото събрание. Поканата заедно с писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание се обявяват в Търговския регистър към Агенция по вписванията, предоставят се на Комисията за финансов надзор и се осигуряват на разположение на обществеността чрез www.x3news.com най-малко 30 дни преди провеждане на Общото събрание. Те се публикуват и на интернет страницата на Банката на български и на английски език за времето от обявяването до приключването на Общото събрание. При поискване, материалите се предоставят на всеки акционер безплатно. Като част от поканата са разписани и изрични правила за гласуване чрез пълномощник, изисквания относно документи, съставени на чужд език, както и информация относно получаване и приемане на уведомления, пълномощни и други документи чрез електронни средства за комуникация.

В случаите, когато служителите на Банката са и нейни акционери, се прилагат същите изисквания по отношение правото на глас, които са действащи и към останалите акционери.

ОСНОВНИ ПРАВА И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ПРЕХВЪРЛЯНЕ

Всички издадени от Първа инвестиционна банка АД акции са обикновени, безналични, поименни, като всяка акция дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съразмерно с номиналната стойност на акцията. Банката не може да издава акции с различна номинална стойност.

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Съгласно регулаторната рамка, физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

Не се допуска ограничаване на правата на отделни акционери, притежаващи акции от един и същи клас, както и не съществуват акционери в Първа инвестиционна банка, които да имат специални права на глас. Също така, няма известни на Банката споразумения между акционерите, които да могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

Първа инвестиционна банка поддържа специална секция относно правата на акционерите на корпоративната си интернет страница (<https://www.fibank.bg/bg/investitori/korporativno-upravlenie/prava-na-akционерите>).

Във връзка с взетото през 2019 г. от Управителния съвет на ПИБ АД решение за увеличение на капитала на Банката чрез издаване на нови акции, е предвидено издаването на права съгласно разпоредбите на ЗППЦК, които дават право на акционерите да запишат акции от увеличението пропорционално на участието им в капитала на Банката преди увеличението. Срещу всяка съществуваща акция се издава едно право, като всеки 2,75 права дават възможност за записване на 1 нова акция.

МИНОРИТАРНИ АКЦИОНЕРИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

В съответствие с добрите практики за корпоративно управление, Банката развива инициативи за ангажиране на миноритарните акционери и институционалните инвеститори.

В стремежа за поддържане на отворена линия за комуникация с акционерите и инвеститорите, Първа инвестиционна банка поддържа Клуб на инвеститорите, с регистрацията в който всички

заинтересовани лица могат да получават на електронната си поща (e-mail) уведомление за всяка оповестена от Банката до обществеността информация, касаеща инвеститорите.

Банката организира и провежда срещи с миноритарните акционери, с цел осигуряване на допълнителна прозрачност и възможност за открит диалог и обратна връзка между тях и висшия ръководен персонал на Банката, както и възможност те да допринесат и да работят активно за успешното развитие на Първа инвестиционна банка АД. Съобразно добрите корпоративни практики и с цел равнопоставеност на адресатите, поканите за срещи с миноритарните акционери, както и резултатите от тяхното провеждане се оповестяват публично чрез www.x3news.com, както и на интернет страницата на Банката.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Прозрачността и навременното разкриване на информация е ключов принцип в корпоративното управление. Първа инвестиционна банка поддържа система за разкриване на информация съобразно действащите нормативни изисквания, която е насочена към осигуряване на навременна, вярна и разбираема информация за съществените събития, дава възможност за обективни и информирани решения, както и гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Първа инвестиционна банка има приета от Управителния съвет и одобрена от Надзорния съвет Политика за оповестяване, която очертава рамката за предоставяне на информация към заинтересованите лица, акционерите и инвеститорите, в съответствие със съвременните практики за добро корпоративно управление, и с оглед осигуряване на възможност за вземане на обективни и информирани решения и оценки. При оповестяване на информация, Банката се ръководи от принципите за точност, достъпност, равнопоставеност, навременност, цялостност и регулярност.

В качеството си на публично дружество и емитент Fibank разкрива на обществеността (чрез www.x3news.com) периодична информация, включително одитирани съвместно от двама регистрирани одитори годишни финансови отчети, както и междинни отчети и доклади за дейността. Обхватът на оповестяваната от Първа инвестиционна банка периодична информация надхвърля изискванията на националното законодателство, като Банката в съответствие с чл. 100о¹, ал.7 от ЗППЦК и чл.33а², ал.2 от Наредба №2 на КФН, е приела да разкрива публично тримесечни финансови отчети за дейността си с по-подробно съдържание както при шестмесечните си такива, вместо по-съкратените публични уведомления за финансово състояние за първо, трето и четвърто тримесечие.

Първа инвестиционна банка изготвя настоящия Годишен доклад за дейността на български и на английски език, като съдържа подробна информация относно развитието и конкурентната позиция на Банката и финансовите ѝ резултати, изпълнението на целите и преглед на бизнеса по видове дейности, както и информация за управленската структура, рамката за корпоративно управление (Декларация за корпоративно управление по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа и Закона за счетоводството), за управлението на рисковете и за нефинансова информация (Нефинансова декларация по смисъла на Закона за Счетоводството). По отношение на доклада регистрираните одитори изразяват становище дали той съответства на финансовите отчети и е изготвен в съответствие с приложимите нормативни изисквания.

Банката разкрива незабавно и инцидентна (ad hoc) информация относно важни събития, свързани с нейната дейност. Информацията се публикува и на интернет страницата на Fibank: www.fibank.bg, раздел „Инвеститори“.

От 2016 г. Първа инвестиционна банка участва в ежегодните упражнения за прозрачност (EU-wide transparency exercise), провеждани от Европейския банков орган (ЕБО), които включват агрегирана и детайлна информация на ниво банка относно капиталовата позиция, рисковите експозиции, ливъридж и качество на активите. Упражнението е част от действията на ЕБО, насочени за насърчаване на прозрачността и пазарната дисциплина на финансовия пазар в ЕС. През 2019 г. в упражнението са взели участие 131 банки и банкови групи от 27 страни – членки на ЕС и държави от Европейското икономическо пространство (ЕИП). Информация за резултатите от участието на Първа инвестиционна банка е публично достъпна на интернет страницата на ЕБО на адрес: <https://eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/eu-wide-transparency-exercise>.

Първа инвестиционна банка поддържа корпоративна интернет страница, в т.ч. англоезична версия, с утвърдено съдържание и обхват на разкриваната чрез нея информация. Тя предоставя информация за продуктите и услугите на Банката, както и основна търговска и корпоративна информация за Банката, в т.ч. относно акционерната структура, управителните и контролни органи и комитети към тях, финансова отчетност и доклади за дейността, както и друга изисквана информация съобразно регулаторните изисквания и Националния кодекс за корпоративно управление. На интернет страницата се поддържа специална, лесно достъпна секция „Инвеститори“ с подробна и актуална информация относно корпоративното управление, борсова информация, финансова информация, новини за инвеститорите, общи събрания на акционерите и др.

В допълнение, Fibank публикува информация за Банката под формата на презентации и интервюта с висшия ръководен персонал, прессъобщения, специализирани издания (напр. Fibank News), оповестява подробна информация за продуктите и услугите на Банката, приложимите общи условия и тарифа, както и промените в тях, както и информация за събития и инициативи с нефинансов характер, част от политиката за корпоративна социална отговорност.

ДИРЕКТОР ЗА ВРЪЗКИ С ИНВЕСТИТОРИТЕ

С оглед осъществяване на ефективна връзка между Първа инвестиционна банка и нейните акционери и лицата, проявили интерес да инвестират във финансови инструменти, емитирани от Банката, в Първа инвестиционна банка е назначен директор за връзки с инвеститорите – г-жа Василка Момчилова Стаматова.

Директорът за връзки с инвеститорите на Първа инвестиционна банка разполага с необходимата квалификация и професионален опит за осъществяване на своите задължения и отговорности. Той отговаря за навременното изпращане на всички необходими отчети, уведомления и информация, която Банката следва да разкрива пред Комисията за финансов надзор, Българската фондова борса, Централния депозитар и обществеността, както и води регистър за изпратените материали.

В изпълнение на приложимите нормативни изисквания, през юни 2019 г. директорът за връзки с инвеститорите на Банката е отчетел дейността си за 2018 г. на годишното общо събрание, като неговият отчет е приет от акционерите с единодушие.

Бизнес адресът на директора за връзки с инвеститорите е: София 1797, бул. „Драган Цанков“ 37, служебен телефон: 02/ 81 71 430, имейл адрес: vasilka.stamatova@fibank.bg / ir@fibank.bg.

Първа инвестиционна банка има разработено и действащо мобилно приложение за връзки с инвеститорите, осигуряващо бърз достъп до финансова информация и финансовия календар на Банката, както и относно други данни и новини, касаещи инвеститорите.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

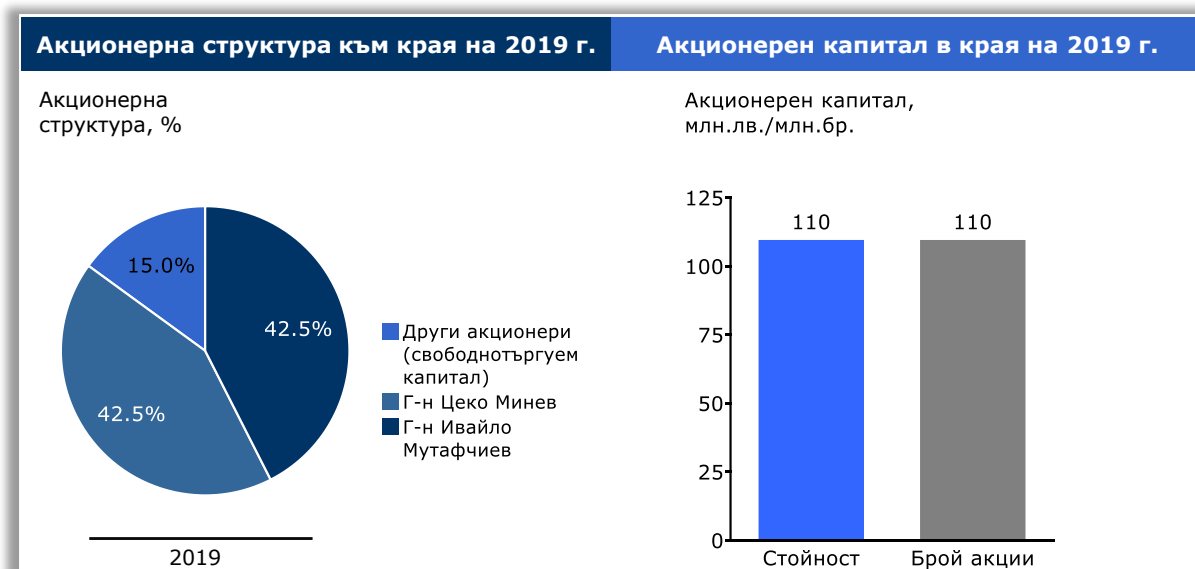
Първа инвестиционна банка прилага политика на информираност към заинтересованите лица с отношение към нейната дейност. Те включват лица, които не са акционери, но имат интерес от икономическото развитие на дружеството, като кредитори, притежатели на облигации, клиенти, служители, обществеността и други.

Периодично, в съответствие със законовите норми и добрите практики, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната. Банката подкрепя социално значими проекти и инициативи, осигурява спонсорство и развива дарителски програми, насочени приоритетно към хора в неравностойно положение, деца таланти, в подкрепа на българския спорт, култура и образование. *За повече информация виж раздел „[Социална отговорност](#)“ и раздел „[Преглед на бизнеса на дъщерните дружества](#)“.*

Първа инвестиционна банка поддържа и развива корпоративен блог, който функционира вече единадесет години като канал за комуникация, целящ открит диалог на достъпен език с клиенти, партньори и други заинтересовани лица.

АКЦИОНЕРНА СТРУКТУРА

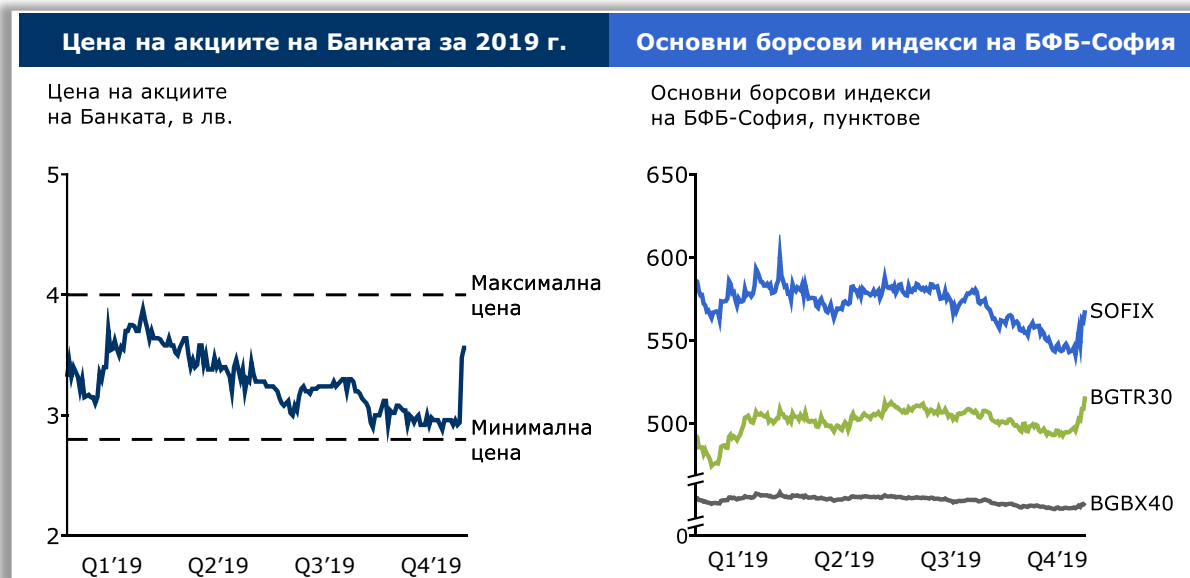
Към 31 декември 2019 г. основни акционери в Първа инвестиционна банка са г-н Цеко Минев (42,5%) и г-н Ивайло Мутафчиев (42,5%). Останалите 15% от акционерния капитал на Банката (16,5 млн. лв.) са на други акционери, притежаващи акции, предмет на свободна търговия на Българската фондова борса (free-float). Към края на годината общият брой на акционерите на Банката надхвърля 1700, които включват както физически лица, така и юридически лица, вкл. институционални инвеститори.

През отчетния период Първа инвестиционна банка не е придобивала или прехвърляла собствени акции, като към края на годината Банката не притежава собствени акции.

ЦЕНА НА АКЦИИТЕ И ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ

През 2019 г. цената на акциите на Банката се движи в интервала между 2,84-3,90 лв. Последната цена на акциите на Първа инвестиционна банка за отчетния период е 3,56 лв. (2018: 3,37 лв.), а пазарната капитализация на Банката, изчислена на тази база, възлиза на 391 600 хил. лв. (2018: 370 700 хил. лв.). С акциите на Fibank на основния пазар BSE са сключени общо 1291 сделки и реализиран оборот в размер на 1947 хил. лв. спрямо 1453 сделки и 3075 хил. лв. оборот година по-рано.

Към 31.12.2019 г. акциите на Банката се търгуват на Основен пазар BSE, сегмент акции Premium на Българската фондова борса, като са включени в три борсови индекси – SOFIX, BGBX40 и BGTR30, които обединяват най-големите, най-търгувани и най-ликвидни компании на фондовия пазар в страната.

 ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ

През 2019 г. дейностите в областта на управление на човешките ресурси са фокусирани върху планирането и изпълнението на значими дългосрочни, стратегически и обучителни проекти, както и върху реализиране на програми за вдъхновяване и насърчаване на позитивни примери за продуктивно работно поведение сред служителите в Банката.

През годината е структурирано и представено предложение за дългосрочна стратегия на проект за развитие на работодателския бранд (**Employer Branding**). Проектът се осъществява съвместно с дирекции „Маркетинг и реклама“ и „Корпоративни комуникации“, като важна стъпка в реализирането на проекта е провеждане на проучване за ангажираността на служителите (*Employee Satisfaction survey*), което е планирано за 2020 г. През периода стартира и друг важен проект – за въвеждане на нова HR система, чрез което се цели постигането на по-висока ефективност на основните процеси и дейности по управление на човешкия капитал, свързани с управление на възнаграждения и придобивки, подбор, обучение и управление на трудовото представяне.

Приключено успешно е изпълнението по проект „Развитие на знанието за управление на бъдещето“, в който взеха участие 450 служители на Банката като участници в обученията за работа със софтуерни приложения и усъвършенстване на езикови компетенции. Проектът се реализира по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси със 100 % безвъзмездна субсидия в размер на 227 425 лв.

През 2019 г. са осъществени няколко големи обучителни инициативи като:

- Обучения за развитие на уменията на фронт офис служители за предлагане и продажба на кредитни продукти за физически лица, кредитни карти Diners Club, продукти на ФиХелт Застраховане;
- Развитие на уменията на служители от контакт центъра на Банката за обслужване, предлагане и продажба на банкови продукти по телефон;
- Обучение по методологиите за управление и оптимизиране на процеси и дейности Lean и Six Sigma;

Продължи успешното провеждане на доказалите своя принос и значимост входящи обучителни програми за новоназначени фронт офис служители и касиери във всички основни области на тяхната дейност.

През годината е реализиран проект за надграждане на оперативния капацитет и функционалностите на платформата за електронни обучения в Банката. Целта на проекта е всички служители във Fibank да имат достъп до електронната обучителна среда и по този начин да се разшири и интензифицира цялостния процес на корпоративни обучения. В резултат над 1800 служители преминаха различни електронни обучения.

През 2019 г. стартира изпълнението на Програма за развитие на вътрешни обучители. Пълната ѝ реализация е планирана да завърши през 2020 г. и обхваща подготовка на 45 вътрешни тренери, водещи групови обучения, и на 90 ментори, обучаващи свои колеги на работното място. Програмата се реализира в градовете София, Пловдив, Варна и Велико Търново със

съдействието на консултантска фирма с доказано успешен опит при изпълнението на аналогични обучителни проекти.

В периода юни-октомври 2019 г. в Банката се организира и проведе Стажантска програма „Моят кариерен старт“. Над 30 младежи имаха възможност да придобият практически опит в различни звена от Банката, в т.ч. в Централно управление и клоновете в страната. За стажантите бяха предвидени различни събития и обучения за развитие на знания, умения и представяне на Банката като предпочитан и отговорен работодател.

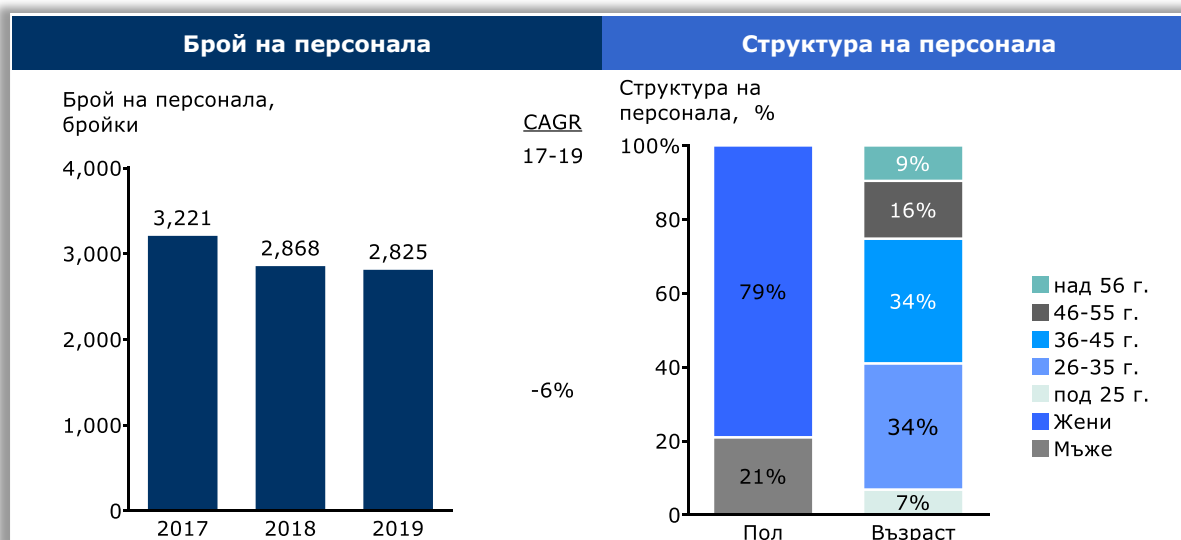
През 2019 г. **Recognition Програма „Заедно можем повече“** отбеляза 4 години от своето стартиране и все повече се превръща във вдъхновяващ и мотивиращ елемент за служителите в Банката. Към края на 2019 г. общо отличените служители в програмата са 123, а моментите на награждаване са поводи за радост и гордост за победителите и техните ръководители.

През 2019 г. Fibank продължи да инвестира в развитието на квалификацията и мотивацията на своите служители чрез включване в две магистърски програми. Банката финансира обучението на служители с висок потенциал за развитие в **магистърската програма „Finance, Banking & Real Estate“** на SDA Bocconi School of Management и Американски университет в България.

През годината се дипломираха успешно 9 служители на Банката в **магистърска програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност“**, която се развива съвместно с Висшето

училище по застраховане и финанси и е насочена към изграждане на партньорски отношения и трайно интегриране на бизнеса с образованието. За академичната 2019-2020 г. за участие в магистърската програма бяха включени нови 15 служители, преминали специална процедура за номиниране и избор.

Към 31.12.2019 г. числеността на персонала на Първа инвестиционна банка на консолидирана основа възлиза на 2825 служители спрямо 2868 година по-рано. Към края на годината 37% от персонала на Банката са служители до 35 годишна възраст, а делът на тези до 45 г. възлиза на 73% от общия персонал. Съобразно общите тенденции преобладаващата част от служителите на Банката са жени.

ПОЛИТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

Принципите за формиране на възнагражденията в Първа инвестиционна банка са структурирани така, че да допринасят за разумното корпоративно управление и управление на рисковете. Банката прилага Политика за възнагражденията в изпълнение на регулативните изисквания, която е съобразена с бизнес и риск стратегията, целите, ценностите и дългосрочните интереси на Банката, като насърчава надеждното и ефективното управление на риска, и не стимулира поемането на риск, надвишаващ приемливото за Банката ниво.

Основната цел на политиката е привличането и задържането на висококвалифицирани кадри, мотивирането им за постигането на високи резултати при умерено ниво на риск и в съответствие с дългосрочните интереси на Банката и нейните акционери. Тя се базира на принципите за прозрачност, недопускане на конфликт на интереси и равностойно третиране на всички служители, документираност, обективност, надеждно управление на рисковете.

Политиката установява основните принципи при формиране на възнагражденията – постоянни и променливи, като целта на Банката е да се придържа към оптимално съотношение между постоянно и променливо възнаграждение при достатъчно висок дял на постоянното и в зависимост от категориите персонал, така че да се осигури по-голяма гъвкавост спрямо променливото, включително възможност за неизплащането му. При определяне на възнагражденията се отчитат не само финансовите резултати, но и етичните норми и корпоративните ценности, залегнали в Етичния кодекс на Банката, както и надеждното и ефективно управление на риска.

В политиката са определени категориите персонал (идентифициран персонал), в т.ч. висшия ръководен персонал, служителите с контролни функции и тези, чиято дейност е свързана с поемането на рискове, както и са определени специфични изисквания спрямо тях по отношение на структурата на променливото възнаграждение, както и механизъм за разсрочване, съобразени с действащата нормативна рамка и специфичните особености на средата.

В Първа инвестиционна банка функционира Комитет по възнагражденията, който подпомага Надзорния съвет в дейността му по контрол върху прилагането на Политиката за възнагражденията, при отчитане влиянието върху риска и дългосрочните интереси на акционерите, инвеститорите и другите заинтересовани лица. *За повече информация относно неговите функции и отговорности виж раздел „[Надзорен съвет](#)“.*

През 2019 г. изплатените възнаграждения на ключовия управленски персонал възлизат на 10 069 хил. лв.

ПОЛИТИКА ЗА ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПРИГОДНОСТТА

През 2019 г. Първа инвестиционна банка доразви своята Политика за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции, в съответствие с новите изисквания в тази област, вкл. промените в Закона за кредитните институции, Наредба № 20 на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, и Насоките на ЕБО и ESMA за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12).

Политиката определя основните изисквания, принципи, насоки и критерии при подбора и оценяване на индивидуалната и колективната пригодност на членовете на органите на Първа инвестиционна банка, които имат управленски и надзорни функции, както и по отношение на лицата, заемащи ключови позиции в Банката. В политиката са структурирани и определени

изискванията и критериите за надеждност и пригодност (вкл. относно необходимите знания, умения и опит; репутация, честност и почтеност; независимост и отделяне на достатъчно време за изпълнение на задълженията; както и практиките за насърчаване на многообразието, приемственост и обучение), така че да отговарят в максимална степен на високите стандарти прилагани от Банката, с цел създаване на адекватен принос за реализиране на нейните цели и стратегия.

Банката прилага политика за насърчаване на многообразието по отношение на Надзорния съвет и Управителния съвет, с цел поддържане на разнообразна група от членове в състава на съветите и осигуряване на разнообразни гледни точки и опит за способстване вземането на независими становища/решения и стабилно управление, която включва аспекти като образование и професионален опит, пол, възраст, географски признак/произход. По отношение на състава на съветите Банката се стреми да поддържа целево ниво от 30% от членовете на Надзорния съвет и на Управителния съвет да бъдат от по-слабо представения пол, като при необходимост се закръглява (надолу) до цяло число. Към 31.12.2019 г. Банката изпълнява целевото ниво, заложено в политиката. *За повече информация относно многообразието виж раздели [„Надзорен съвет“](#) и [„Управителен съвет“](#).*

СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Нефинансова декларация

по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството.

През 2019 г. Първа инвестиционна банка затвърждава имиджа си на социално-отговорна институция, реализирайки различни проекти в сферата на образованието, културата и спорта – част от програмата за корпоративна социална отговорност.

В изпълнение на дългосрочната програма на Fibank за подпомагане и стимулиране развитието на българското образование и младите хора, през 2019 г. са организирани редица инициативи с основен акцент създаване и развитие на финансова култура сред подрастващите от най-ранна детска възраст.

През март 2019 г. Първа инвестиционна банка взе участие в „Европейска седмица на парите“ – съвместна инициатива на Европейската банкова федерация и Асоциацията на банките в България, която цели да повиши обществената информираност по въпросите на финансовото образование и финансовата грамотност. Fibank взе участие чрез провеждане на дейности и инициативи, посветени на повишаването на финансовата грамотност на учениците в редица градове в България, сред които: София, Пловдив, Варна, Стара Загора, Кърджали, Ловеч, Гоце Делчев, Монтана. Пред учениците бяха представени кратки теми за финансова грамотност, с които се цели да се насърчи и възпитава у децата интерес към предприемачеството, отговорност към парите и умения за дългосрочно планиране и управление на личния и семейния бюджет. Бяха представени също книжки и филм „Деца и парите“ – специално създадени като част от програмата на Банката за ранно финансово образование, както и направени демонстрации на плащания с карти и аксесоари за плащане.

През годината Първа инвестиционна банка подкрепи и други проекти с образователна и научна насоченост, вкл. проекта „Културата среща науката“ по програма „Еразмус+K2“ на Природоматематическата гимназия „Яне Сандански“ в гр. Разлог, както и награди отличници ученици от випуск 2019 на Математическата гимназия в гр. Ловеч. Fibank бе и сред основните партньори на годишния конгрес на Европейската фармацевтична студентска асоциация (ESPA) и Международния биомедицински конгрес (IBCS 2019), проведен в София.

През 2019 г. Банката развива социалната насоченост на програмата Smart Lady, създадена в подкрепа на жените в бизнеса. В изпълнение на това през периода е разработена нова уеб-базирана платформа по програмата, чрез която се създават условия за провеждане на дистанционни обучения, осигуряване на практически съвети и казуси, както и публикуване на специализирани материали в подкрепа на жените предприемачи. Признание за усилията в тази посока е получената през годината за уеб платформата награда „Продуктов сайт 2019“.

Като част от програмата е учреден и клуб “Smart Lady”, със социалната мисия да създаде общност за взаимодействие, контакти и бизнес сътрудничество сред жените в бизнеса.

Първа инвестиционна банка продължава да подкрепя значими за обществото теми и каузи. През годината Fibank и Mastercard подкрепят глобалната програма World Food Program (WFP), насочена за борба с глада в световен мащаб. Като част от програмата, на локално ниво в страната, е създадена електронна система за училищно хранене „Здравословно училище“, която се използва в редица училища в България. Банката се включва в каузата, чрез която за всеки обяд, закупен с карта Mastercard през платформата се дарява една седмица безплатна храна за дете в нужда.

Като най-голямата банка с български капитал Fibank полага усилия за съхраняване и развитие на българските традиции и култура. Банката подкрепя българското кино и филми, чрез редица инициативи в тази насока, както и набор от музикални изяви и фестивали, вкл. Международния джаз фестивал в град Банско, фестивала за френска музика и култура „Златен ключ“ в град Пловдив.

Развитието на българския спорт и подкрепата на младите таланти е сред важните каузи, които Първа инвестиционна банка се стреми да поддържа в изпълнение на програмата си за социална отговорност. В качеството си на генерален спонсор на Българския олимпийски комитет Банката подкрепи българските състезатели за участието им на Европейските игри в Минск, където над 80 състезатели представиха България в 15 вида спорт. Fibank спонсорира също така и Световната купа по ски алпийски дисциплини за мъже в Банско, в т.ч. чрез организиран благотворителен търг, събраните средства от който, бяха дарени на Българската спортна федерация за деца и младежи в риск.

В края на 2019 г. Първа инвестиционна банка представи своя благотворителен календар за 2020 г., който е част от социалния проект със спортна насоченост към младите и талантиви български спортисти – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ), както и в подкрепа на приюта за бездомни животни Animal Rescue Sofia. Благотворителният календар се разпространява чрез клоновата мрежа на Банката в цялата страна, като Fibank е поела ангажимента да удвои събраните суми от даренията за благотворителната кауза.

За поредна година Fibank организира конкурса „Най-добра българска фирма на годината“, провеждан с цел създаване на увереност на българските фирми, както и фокусиране на вниманието върху добрите и успешни примери за бизнес и модели на предприемачество в страната, които да се превърнат в еталон и вдъхновение.

В съответствие със законовите норми и добрите практики в годишния доклад за дейността си, Първа инвестиционна банка разкрива информация от нефинансов характер, която представлява Нефинансова декларация по смисъла на чл.48 от Закона за счетоводството, вкл. относно политиките за корпоративна социална отговорност на Банката и нейното участие в обществения живот в страната, както и относно въпроси свързани със служителите и прилаганите политики за многообразие, описание на бизнес развитието и продуктите, практиките за корпоративно управление и целите за развитие – за повече информация освен в раздела Социална отговорност, виж раздели „Мисия“, „Профил на Банката“, „Акценти за 2019 г.“, „Канали за дистрибуция“, „Информационни технологии“, „Корпоративно управление“, „Човешки капитал“, „Преглед на бизнеса“, „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“, „Цели за развитие през 2020 г.“.

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА

Първа инвестиционна банка предлага универсален бизнес микс от продукти и услуги както за физически лица, така и за бизнес клиенти, в т.ч. стратегически фокус за развитие в сферите на банкирането на дребно, микро, малките и средни предприятия.

БАНКИРАНЕ НА ДРЕБНО

ДЕПОЗИТИ

През 2019 г. привлечените средства от физически лица се увеличават и достигат 7 073 178 хил. лв. спрямо 6 685 678 хил. лв. година по-рано, в резултат основно от текущите сметки, които растат с 20,6% до 1 569 092 хил. лв. (2018: 1 301 585 хил. лв.) и отразяват последователно провежданата политика на Банката за дългосрочни взаимоотношения с клиентите, вкл. за развитие на кръстосаните продажби и трансакционния бизнес.

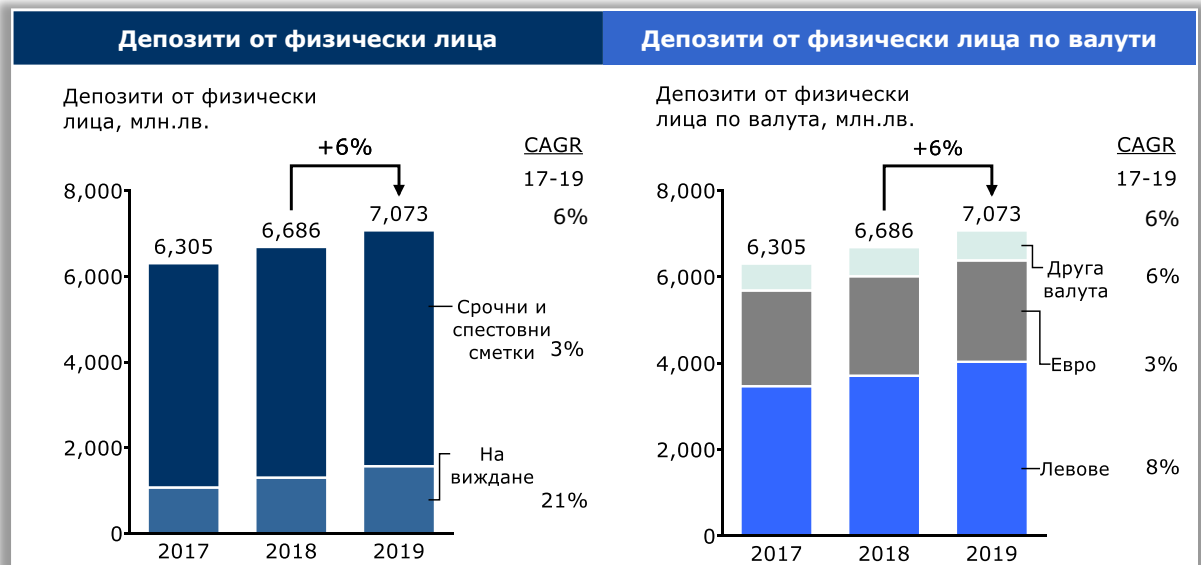
През годината е разработен нов продукт за физически лица – спестовна сметка за тийнейджъри „Smart teen”, по която могат да се прехвърлят средства през мобилното приложение My Fibank от/към разплащателната сметка, открита към юношеските карти Debit Mastercard Pay Pass Teen. През април 2019 г. е проведена кампания за популяризиране на продукта „Доходна сметка”, който включва разплащателна сметка, обвързана със срочен депозит, по който се начислява лихвен бонус в зависимост от постъпленията по разплащателната сметка.

Fibank предлага широк набор от сметки с текущ характер, включително IQ разплащателна сметка, както и специализирани сметки, съобразени със специфичните потребности на определени клиенти като: сметки за етажна собственост, нотариуси, застрахователни брокери и агенти, частни съдебни изпълнители.

Политиката на Банката е насочена към изграждане на стабилна депозитна база чрез предлагане на разнообразни и гъвкави депозитни продукти, при поддържането на високи стандарти на клиентско обслужване. През 2019 г. Fibank оптимизира условията по депозитните си продукти

съобразно пазарната среда и тенденцията за понижаване на лихвените равнища, както и работи активно с цел изграждане и поддържане на партньорство в услуга на клиентите.

Към края на годината срочните и спестовни сметки нарастват до 5 504 086 хил. лв. (2018: 5 384 093 хил. лв.), като запазват структуроопределящ дял в привлечените средства от физически лица – 77,8% (2018: 80,5%). С цел диверсифициране на привлечения ресурс Банката е участник в международната платформа WeltSparen by Raisin за привличане на средства от чуждестранни лица.

По привлечени средства от физически лица Първа инвестиционна банка се нарежда на трето място сред банките в страната към края на декември 2019 г. (2018: трето). Пазарният дял на Банката към същата дата възлиза на 11,67% на индивидуална основа (2018: 11,98%).

КРЕДИТИ

Брутният портфейл от кредити на физически лица се увеличава с 14,6% до 1 960 389 хил. лв. спрямо 1 711 192 хил. лв. за предходната година, в резултат от нарастване при потребителските и ипотечните кредити.

в хил. лв. / % от общо	2019	%	2018	%	2017	%
Потребителски кредити	865 781	44,2	750 285	43,8	622 681	41,3
Ипотечни кредити	896 313	45,7	752 581	44,0	622 171	41,3
Кредитни карти	193 197	9,9	202 095	11,8	259 303	17,2
Други програми и обезпечени финансираня	5 098	0,3	6 231	0,4	3 182	0,2
Общо банкиране на дребно	1 960 389	100	1 711 192	100	1 507 337	100

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТИ

Потребителските кредити растат с 15,4% до 865 781 хил. лв. (2018: 750 285 хил. лв.), за което допринасят конкурентните условия, предлагани от Банката, улеснените процедури за кандидатстване и развитието на нови продукти и програми, в т.ч. сезонни предложения, съобразени с потребностите на пазара и потребителите. Техният дял нараства до 44,2% в портфейла от кредити на физически лица на Групата към края на периода (2018: 43,8%).

През годината е стартирана иновативна услуга за дистанционно подписване на потребителски кредити чрез използване на специализирано кодиращо token устройство (софтуерен/хардуерен) или квалифициран електронен подпис през мобилно приложение на външен доставчик на удостоверителни услуги. Новата възможност е част от стратегията на Банката за развитие и дигитализация на услугите, разработена с цел допълнително улеснение за клиентите и спомагане за устойчиво екологично развитие. Първа инвестиционна банка продължава да популяризира възможността за изцяло онлайн кандидатстване за потребителски кредит и овърдрафт на интернет адреса на Банката www.credit.fibank.bg, като процесът е интегриран към автоматизираната Workflow система на Банката.

За периода продуктите оферти в потребителския сегмент са актуализирани, с цел предлагане на по-конкурентни условия за клиентите, в т.ч. по продуктите потребителски кредит „Супер кредит“, потребителски кредит „Рестарт“, овърдрафт по дебитна карта „Лесен кредит“. Предложени са и нови застрахователни услуги съвместно с дъщерното на Банката дружество „Фи Хелт Застраховане“ АД.

Пазарният дял на Първа инвестиционна банка в този сегмент възлиза на 8,51% (2018: 9,27%) в края на декември 2019 г., като Fibank заема шесто място (2018: пето) по потребителски кредити сред банките в страната на индивидуална основа.

КРЕДИТНИ КАРТИ

Усвоените лимити по кредитни карти възлизат на 193 197 хил. лв. в края на периода (2018: 202 095 хил. лв.). Fibank разработва разнообразни и иновативни картови продукти и услуги, в т.ч. тематични кампании за промотиране и привличане на нови клиенти, които се организират в изпълнение на последователната и дългосрочна политика на Банката в посока на стимулиране този вид безналични разплащания. Относителният дял на кредитите, усвоени чрез кредитни карти в общия кредитен портфейл на физически лица, възлиза на 9,9% (2018: 11,8%).

През годината са стартирани нови промоционални предложения, вкл. по отношение на кредитните карти и овърдрафти. В изпълнение на стратегическите си планове, Банката ще продължава да развива дейността си, с цел по-ефективно управление на клиентското портфолио и таргетиране на отделни групи клиенти, както и откриването на допълнителни възможности за кръстосани и надграждащи продажби. *За повече информация виж раздел [„Картови разплащания“](#).*

ИПОТЕЧНИ КРЕДИТИ

Към края на декември 2019 г. ипотечните кредити нарастват с 19,1% до 896 313 хил. лв., спрямо 752 581 хил. лв. година по-рано, като формират дял от 45,7% в портфейла от кредити на физически лица към края на периода (2018: 44,0%). Към 31 декември 2019 г. пазарният дял на Банката в този сегмент се повишава до 6,91% (2018: 6,68%), като Fibank заема шесто място сред банките в страната на индивидуална основа (2018: шесто).

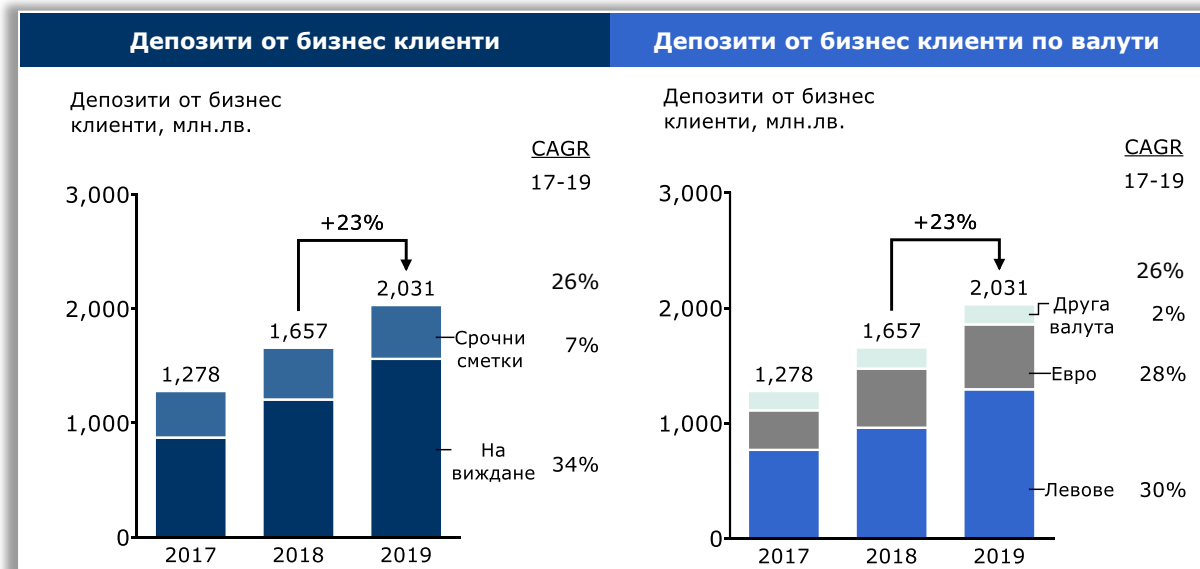
През годината, в изпълнение на стратегията си за развитие на сегмента на банкирането на дребно, Fibank продължи да предлага ипотечни кредити при конкурентни условия, както и да организира промоционални кампании, с цел стимулиране на продажбите, в т.ч. кампанията „Нов дом с Fibank“. През периода в съответствие с пазарната среда бяха обновени условията по продукта жилищен кредит „Право на избор“.

През 2020 г. Банката ще продължи да развива и предлага гъвкави кредитни продукти за физическите лица, с цел фокусиране върху привличането на нови клиенти и предлагане на съпътстващи продукти и услуги. Планирано е и разширяване на каналите за предлагане на ипотечни кредити, вкл. чрез участие в специализирани за тази цел онлайн платформи.

КОРПОРАТИВНО БАНКИРАНЕ

ДЕПОЗИТИ

Привлечените средства от търговци и институции през 2019 г. нарастват с 22,6% (373 830 хил. лв.) до 2 030 843 хил. лв. (2018: 1 657 013 хил. лв.), като в обема рефлектира основно увеличение при разплащателните сметки, които достигат 1 560 147 хил. лв. в края на 2019 г. (2018: 1 203 878 хил. лв.) и формират 76,8% от привлечените средства от търговци и институции (2018: 72,7%).

Срочните сметки също нарастват и достигат 470 696 хил. лв. (2018: 453 135 хил. лв.) в края на периода, като формират 23,2% от привлечените средства от търговци и публични институции (2018: 27,3%). Първа инвестиционна банка предлага разнообразни депозитни и спестовни продукти, които постоянно адаптира спрямо пазарните условия и специфичните фирмени изисквания. Fibank предлага и комбинирани пакети от банкови продукти и услуги за бизнес лица, с които се дава възможност за оптимизация на разходите и процедурите при използване на набор от различни банкови услуги.

През 2019 г. са доразвити продуктите, предлагани от Банката през международната платформа Weltsparen by Raisin.

Към 31 декември 2019 г. средствата, привлечени от тридесетте най-големи небанкови клиенти, представляват 7,32% от общата сума на задълженията към други клиенти (2018: 4,74%).

КРЕДИТИ

КОРПОРАТИВНО КРЕДИТИРАНЕ

Портфейлът от кредити на бизнес клиенти намалява до 4 567 042 хил. лв. в края на 2019 г. спрямо 4 754 192 хил. лв. година по-рано, в резултат на понижение при сегмента на корпоративните клиенти, които понижават дела си в корпоративния портфейл до 76,2% в края на годината (2018: 78,5%). Кредитите на останалите бизнес линии – за малки и средни предприятия и микрокредитиране отчитат ръст, както и увеличават своя дял в структурата на кредитите на предприятия – съответно до 20,2% (2018: 18,5%) и до 3,6% (2018: 3,0%) като част от политиката за диверсифициране на портфейла и приоритетно развитие в тези сегменти.

в хил. лв./ % от общо	2019	%	2018	%	2017	%
Корпоративни клиенти	3 481 386	76,2	3 734 634	78,5	3 382 460	79,4
Малки и средни предприятия	921 704	20,2	879 136	18,5	753 438	17,7
Микрокредитиране	163 952	3,6	140 422	3,0	121 533	2,9
Общо кредити на предприятия	4 567 042	100	4 754 192	100	4 257 431	100

* Бизнес линии на база вътрешни за Банката критерии за сегментиране на клиентите

Първа инвестиционна банка осигурява разнообразно финансиране за бизнес клиентите под формата на кредити за оборотни средства, инвестиционни кредити, гаранционни ангажименти, финансиране по програмите и фондовете на ЕС, НГФ, факторинг услуги и други.

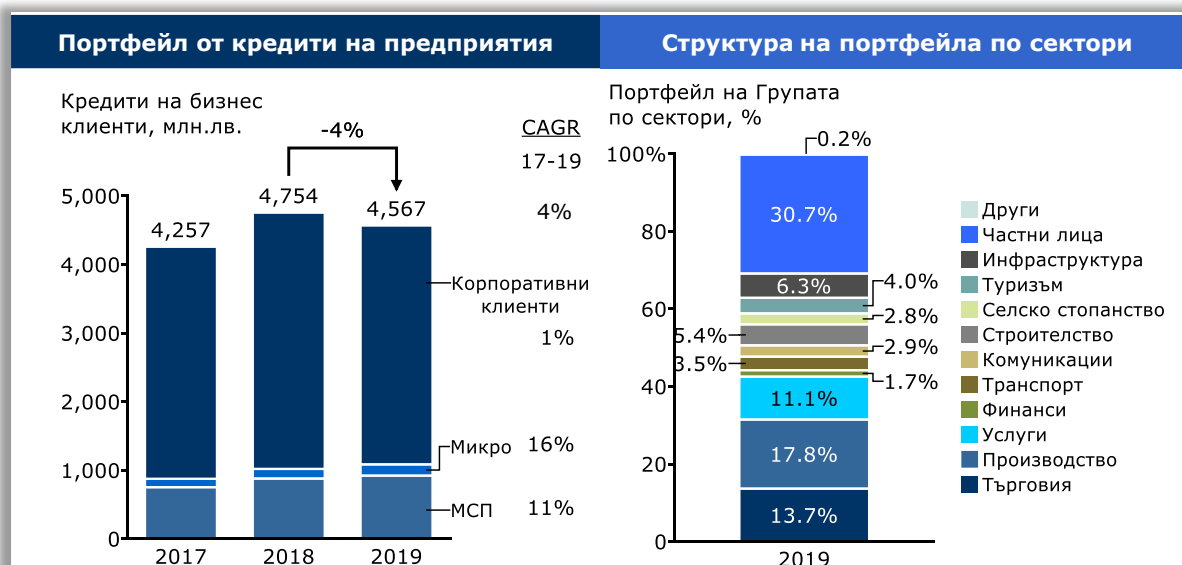
През годината Банката активно предлага факторинг услугите на съществуващи и потенциални бизнес клиенти, вкл. такива, чиято дейност включва извършването на доставки на стоки или предоставяне на услуги при условията на отложено плащане в страната или в чужбина. Първа инвестиционна банка е член на глобалната мрежа на водещите факторинг компании Factors Chain International (FCI), като в това си качество може да предоставя експортен факторинг с гарантирано плащане и импортен факторинг. Банката поддържа сътрудничество и с водещи финансови институции във факторинг застраховането.

Банката продължава да бъде сред водещите институции в страната в сферата на търговското финансиране, като в края на годината, съгласно опцията за подновяване, е договорено удължаване по рамковото споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в чужбина.

Пазарният дял на Fibank в края на декември 2019 г. възлиза на 11,60% от кредитите на предприятия на банковата система (2018: 12,82%), запазвайки второто си място (2018: второ) сред банките в страната на индивидуална основа.

Към 31.12.2019 г. водещи в структурата на портфейла са кредитите към производството (2019: 1 162 856 хил. лв.; 2018: 1 201 664 хил. лв.), търговията (2019: 891 509 хил. лв.; 2018: 1 037 381 хил. лв.) и услугите (2019: 722 291 хил. лв.; 2018: 672 197 хил. лв.), които формират съответно 17,8%, 13,7% и 11,1% от общите кредити на Групата (2018: 18,6%, 16,0% и 10,4%). Динамиката отразява развитието на икономическата активност в страната, в т.ч. в сферата на услугите, като е в съответствие с целите за развитие на Банката. Увеличение е отчетено в сферите на строителството – до 353 245 хил. лв. (2018: 275 066 хил. лв.), в резултат от възстановяването и приноса на този сектор към добавената стойност в икономиката за периода. Позитивните индикации и данни в сектора на туризма допринасят за развитието на кредитите в този сегмент (2019: 262 560 хил. лв.; 2018: 249 330 хил. лв.), като ръст е отчетен и при финансите (2019: 108 742 хил. лв.; 2018: 107 668 хил. лв.). Кредитите в сферата на комуникациите се увеличават до 190 717 хил. лв. (2018: 107 463 хил. лв.), като отразяват фокуса на Банката и специализираните кредитни продукти, предлагани в този сегмент, както и приноса му към растежа на сектора на услугите в страната.

Намаление през годината е регистрирано при кредитите в сферата на селското стопанство (2019: 184 433 хил. лв.; 2018: 199 847 хил. лв.), транспорта (2019: 227 205 хил. лв.; 2018: 322 495 хил. лв.) и инфраструктурата (2019: 408 935 хил. лв.; 2018: 501 084 хил. лв.).

През периода Банката продължава сътрудничеството си с Българската агенция за експортно застраховане (БАЕЗ), което включва сключено споразумение за портфейлна застраховка с агенцията, използвано също като част от техниките за редуциране на кредитния риск.

БАНКИРАНЕ НА МСП

През 2019 г. кредитите към малки и средни предприятия¹³ нарастват с 4,8% до 921 704 хил. лв. спрямо 879 136 хил. лв. година по-рано в изпълнение на стратегията на Банката за растеж и развитие в този бизнес сегмент. За увеличението допринасят, както разработените нови кредитни продукти и конкурентни условия, предлагани за МСП-клиенти, така и разнообразния набор от решения, свързани с програмите и фондовете на ЕС и другите гаранционни схеми и финансираня.

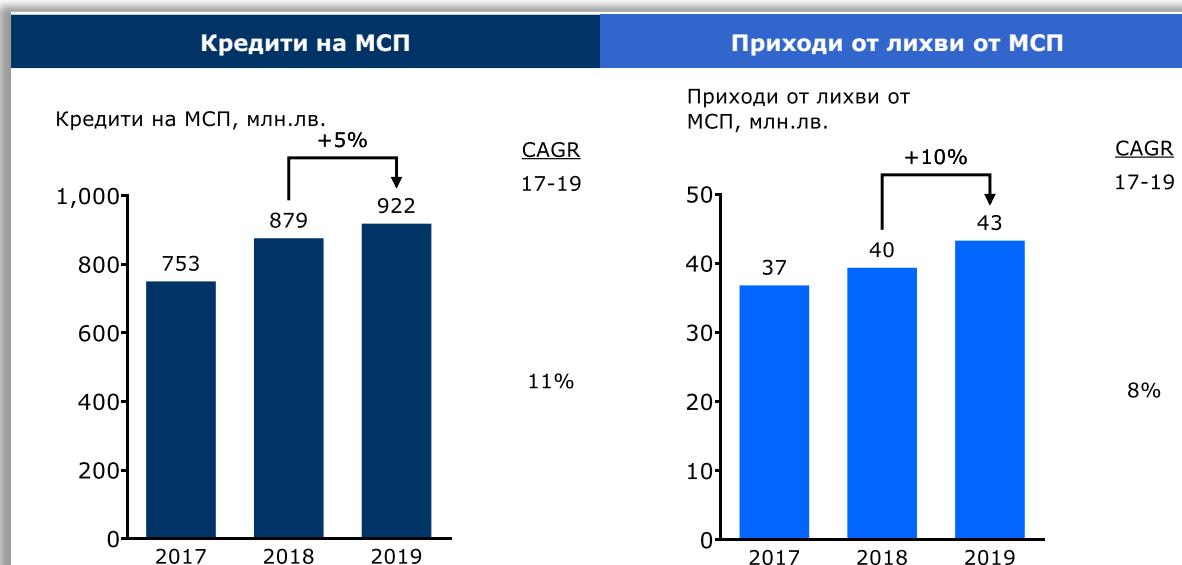
В началото на годината на база сключено споразумение с Българска банка за развитие по Програма „КОСМЕ+“ (с подкрепата на Европейския фонд за стратегически инвестиции), Fibank започва да предоставя инвестиционни и оборотни кредити за малки и средни предприятия с максимален размер до 150 хил. евро и срок до 10 години. По програмата е включена и възможност за издаване на банкови гаранции, както и револвиращи кредитни линии с максимален срок до 5 г.

В края на годината започна подготовка за стартиране и на нови кредитни решения в подкрепа на малкия и среден бизнес в България по гаранционна схема с Националния гаранционен фонд чрез механизъм за споделяне на риска. Общата стойност на гаранционния лимит е в размер на 20 млн. лева, като целевият портфейл от кредити може да достигне между 40 и 200 млн. лв. до края на 2023 г. *За повече информация виж раздел „Европрограми“.*

За финансиране на малките и средни предприятия Банката осъществява съвместна дейност и с други институции, в т.ч. ДФ Земеделие и Българската агенция за експортно застраховане. Fibank активно подпомага чрез различни схеми на финансиране и фирмите – бенефициенти по програмите, свързани с усвояване на средства от Европейските структурни и кохезионни фондове.

За повече информация относно портфейла от МСП на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел „Преглед на бизнеса на дъщерните дружества“.

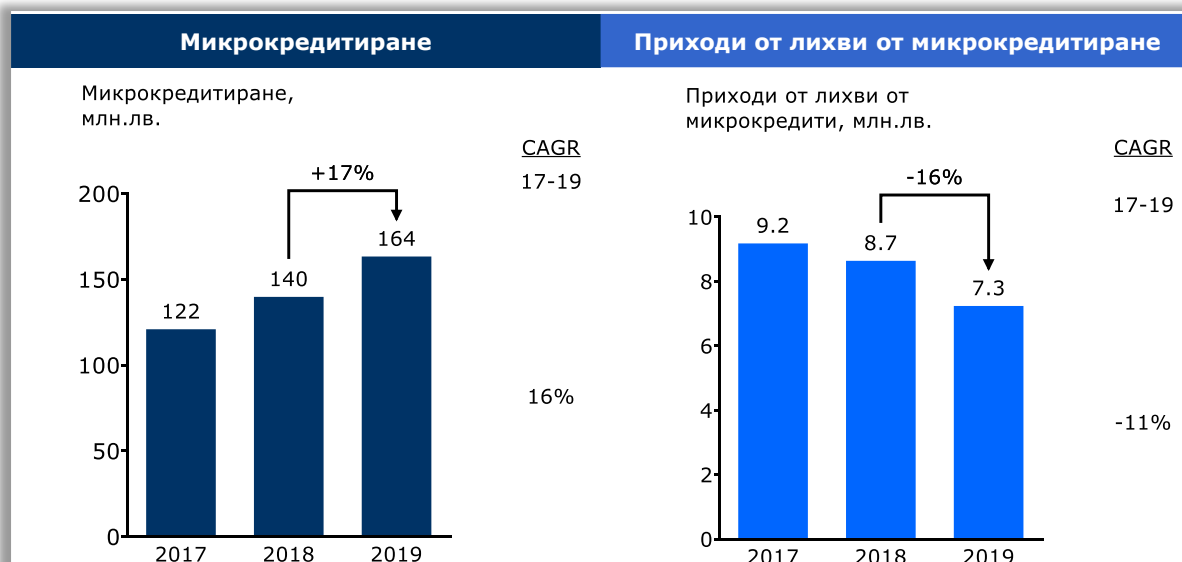
¹³ Предприятия с годишни приходи от продажби до 15 млн. лв. съгласно вътрешни критерии за сегментиране на клиентите.

Fibank продължава да промотира разработените специализирани кредитни продукти към отделни сектори или сфери на дейност, вкл. за покупка/ремонт на офиси или за оборотни средства, специално предназначени за малки и средни фирми, опериращи в сферата на информационните технологии. Все по-активно Банката предлага на българските фирми и факторинг услуги като алтернатива на предоставянето на кредити за оборотни средства.

МИКРОКРЕДИТИРАНЕ

През 2019 г. портфейлът от микрокредити нараства с 16,8% и достига 163 952 хил. лв. спрямо 140 422 хил. лв. година по-рано. Банката продължава своите целенасочени усилия за приоритетно развитие и растеж в този сегмент.

Програмата за кредитиране на микропредприятия¹⁴ на Първа инвестиционна банка обхваща финансирането на широк спектър от търговци, производители, селски стопани, свободни професии, в това число стартиращ бизнес, както и фирми с по-малко пазарен опит. Банката

¹⁴ Предприятия с годишни приходи от продажби до 0,5 млн. лв. съгласно вътрешни критерии за сегментиране на клиентите.

предлага специализирани продукти за микропредприятия, в т.ч. инвестиционен кредит, оборотен кредит, бизнес кредитни карти и кредит овърдрафт при конкурентни условия.

През 2019 г. акцент в дейността на микро-кредитирането е предлагането на инвестиционни и оборотни кредити по програма „Микрокредитиране със споделен риск“, финансирана със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“ (ОПРЧР) и съфинансирана от Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост. Програмата е в подкрепа на стартиращи предприятия и бизнеси, които развиват социална дейност и предлагат услуги, генериращи положително социално въздействие.

През годината Банката развива своята програма Smart Lady, вкл. чрез разработена нова уеб-базирана платформа за дистанционни обучения и публикуване на специализирани материали в подкрепа на жените предприемачи. Програмата таргетира основно микро предприятия, управлявани или собственост на жени, както и бизнеси, които произвеждат продукти и/или услуги предназначени за жени. Кредитните решения включват инвестиционни или оборотни кредити, както и допълнителни пакетни услуги, включващи кредитни карти Diners Club First Lady, медицински застраховки от FiHealth Застраховане АД, както и детски спестовен влог и/или дебитни карти за деца и юноши.

През периода Банката продължава да подкрепя земеделските стопани, вкл. по програмата за кредитиране срещу залог на вземания по схеми и мерки на Общата селскостопанска политика на ЕС, чрез която се осигурява финансиране до 100% от очакваните субсидии. Като част от действията за разработване на специализирано финансиране и кредитни решения към отделни сектори или сфери на дейност с потенциал за развитие, са осигурени кредитни продукти, специално предназначени за финансиране на проекти по европейски програми, IT фирми, както и кредитни улеснения за лекари и стоматолози.

ЕВРОПРОГРАМИ

Fibank предлага широк набор от продукти и услуги, свързани с усвояването на средства по оперативните програми на ЕС, както и други такива, включително инвестиционен кредит за цялостна реализация на проект, мостово финансиране до размера на одобрената финансова помощ, издаване на банкова гаранция за обезпечаване на авансово плащане на одобрена финансова помощ и други банкови продукти, разработени специално за нуждите на клиентите.

С цел комплексно подпомагане на клиентите при усвояване на средства от европейските фондове и програми, Банката осигурява съдействие при предварителното проучване за административна и финансова допустимост на проектната идея, предоставяне на експертна помощ при разработването и изпълнението на проектите, както и цялостно обслужване при изпълнение след одобрение.

През юни 2019 г. Първа инвестиционна банка сключи три броя Оперативни споразумения с Фонд мениджър на финансови инструменти в България (Фонд на фондовете) за възлагане изпълнението на Финансов инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“, финансиран със средства по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“ (ОПРЧР), съфинансирана от Европейския социален фонд и Инициативата за младежка заетост. Инструментът е в подкрепа на предприемачеството и социалните услуги, като се финансират стартиращи предприятия, включително на лица от определени уязвими групи, както и социални предприятия. Общата стойност на заемния ресурс е в размер на 15 млн. лева, като целевият портфейл от микрокредити следва да достигне 19 млн. лв. до края на 2023 г.

През ноември 2019 г. е сключено ново споразумение с Национален гаранционен фонд за портфейлна гаранция, която да осигури на малките и средни предприятия в България финансиране от търговските банки чрез механизъм за споделяне на риска. Съгласно схемата НГФ издава гаранция, допълваща обезпечението по инвестиционни и оборотни кредити, отпускани на МСП, които отговарят на вътрешните изисквания на Банката за отпускане на кредит с изключение на обезпечението. Общата стойност на гаранционния лимит, разпределен в три под-портфейла, е в размер на 20 млн. лева, като целевият портфейл от кредити може да достигне между 40 и 200 млн. лв. до края на 2023 г., в зависимост от прилагания процент на гаранцията за съответните кредити.

ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

През 2019 г. Първа инвестиционна банка членува и участва в платежни системи и е агент на други доставчици на платежни услуги, както следва:

- ◆ Банкова интегрирана система за електронни разплащания (БИСЕРА);
- ◆ Система за брутен сетълмент в реално време (RINGS);
- ◆ Система за обслужване на клиентски преводи в евро (БИСЕРА7-EUR);
- ◆ Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в евро в реално време (TARGET2);
- ◆ Пан-европейска система за плащания в евро (STEP2 SEPA Credit Transfer), като директен участник през EBA Clearing;
- ◆ Банкова организация за разплащания с използване на карти (БОРИКА);
- ◆ Агент на Western Union;
- ◆ Агент на Easypay.

През годината Първа инвестиционна банка – клон Кипър стана индиректен участник чрез Първа инвестиционна банка АД в платежните системи TARGET 2, БИСЕРА7-EUR, както и в системата STEP2 SEPA Credit Transfer, оперирана от EBA Clearing.

OPEN BANKING

Акцент в дейността, касаеща платежните услуги през 2019 г., е поставен върху имплементирането на новите регулаторни изисквания, произтичащи от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) и Наредба № 3 на БНБ, имплементиращи изискванията на Директива (ЕС) 2015/2366 за платежните услуги във вътрешния пазар (PSD 2), вкл. по отношение на т.нар. „Open Banking“.

Във връзка с това, както и необходимостта за осигуряване на онлайн достъп на Трети страни доставчици (TPPs) до платежни сметки, обслужвани в Банката, за изпълнение на услугите по инициране на плащане, предоставяне на информация за сметка и потвърждение за наличност по сметка, Първа инвестиционна банка осигури:

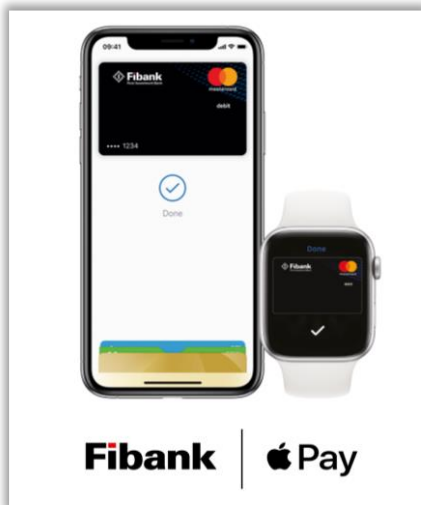
- ◆ Тестова среда – базирана на национален стандарт BISTRA, и налична за разработчици и Третите страни доставчици (TPPs), предоставяща възможност за изпитване на достъп до специален интерфейс (API), считано от 14.03.2019 г. Тестовата среда е достъпна на следния интернет адрес: <https://psd2dev.fibank.bg/fibank-sb/psd2/>;
- ◆ Продукционна среда – базирана на национален стандарт BISTRA, даваща възможност на Третите страни доставчици (TPPs) да предоставят услугите, базирани на PSD 2 от 14.06.2019 г. Продукционната среда е достъпна на следния интернет адрес: <https://psd2dev.fibank.bg/fibank/psd2/>.

В допълнение, възползвайки се от законодателните възможности относно open banking, с цел разширяване и интегрираност на услугите към клиентите, Първа инвестиционна банка осигури ползването на новите услуги, въведени с PSD2, по предоставяне на информация за сметка и инициране на плащане чрез мобилното приложение „Моята Fibank“. Тази възможност осигурява бързина и удобство за клиентите когато искат да достъпят до обобщена информация за своя сметка, обслужвана при друг доставчик на платежни услуги, или когато искат да иницират плащане през такава сметка.

КАРТОВИ РАЗПЛАЩАНИЯ

През 2019 г. Първа инвестиционна банка продължи да развива картовия бизнес съобразно потребностите на клиентите и съвременните технологии, включително чрез предлагането на иновативни за българския пазар картови продукти и услуги, актуални в контекста на нарастващата дигитализация в банковата дейност.

През годината акцент в дейността е поставена върху осигуряване на възможност за дигитализиране на карта (дебитна/кредитна) и извършване на безконтактни разплащания чрез приложения на външен доставчик. В изпълнение на това беше успешно реализиран иновативният проект за плащане със смарт часовник Garmin, поддържащ Garmin Pay функционалност, който е осъществен с партньорството на Fibank, Mastercard и Garmin. Благодарение на новата услуга клиентите с карти Mastercard, издадени от Fibank, могат да извършват разплащания на безконтактни ПОС терминали и АТМ устройства, като сигурността е осигурена чрез технологията MDES (Mastercard Digital Enablement Service), а регистрацията на картата – чрез мобилното приложение Garmin Connect Mobile (GCM).

Друга иновация в тази посока е стартирането на услугата Apple Pay, която Първа инвестиционна банка предлага първа сред банките в страната. С нея всеки клиент на Банката, притежаващ дебитна или кредитна карта Mastercard, може да я добави/дигитализира към Apple Wallet и да извършва бързи, удобни и сигурни мобилни плащания, в т.ч. чрез функционалностите Touch ID/Face ID, поддържани от съответното устройство, като всяка трансакция допълнително се оторизира с еднократен уникален динамичен код за сигурност.

През годината Първа инвестиционна банка разработи нова услуга за безконтактно теглене от АТМ устройства, обслужвани от Банката с дебитни и кредитни карти VISA и Mastercard, с цел осигуряване на допълнително удобство за клиентите при извършването на този вид операции.

Важни нововъведения бяха въведени, с цел съответствие и изпълнение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA) при онлайн плащания с карти, както и изискванията за динамично свързване на операцията с конкретна сума и получател. Картите, издавани от Банката, са включени в програмите *MasterCard SecureCode* и *Verified by VISA*, предлагащи по-сигурна среда за разплащания в интернет и осигурени с 3D парола за всяка конкретна трансакция, която представлява уникален, еднократно валиден код, служещ за удостоверяване идентичността на клиента и потвърждаване на платежната операция. Процесът включва осигуряване на 3D паролата на клиента посредством Fibank Token чрез сканиране на QR код или изпращане на SMS съобщение до оправомощения ползвател. През 2020 г. Банката ще продължи да развива методите при онлайн плащания с карти в съответствие с изискванията на SCA, като Банката е стартирала проект за внедряване на последната версия на протокола за осигуряване на сигурни плащания с карти в интернет EMV 3DS2.

През годината Банката продължи да популяризира иновативните микрокарти, издавани като допълнителни дебитни карти към детските и юношеските карти Debit MasterCard Pay Pass kids/teen, вградени в специален аксесоар (гривна или ключодържател) с функция за безконтактно плащане. Осигурена е нова възможност за дигитализиране на дебитна карта от непълнолетни лица и за извършване на плащания в интернет, които действия са част от програмата на Банката за ранно детско финансово образование, която тя активно развива през последните години.

В допълнение, във връзка с микрокартите, е реализиран проект, с който този тип карти се предлагат вече и на пълнолетни лица, заедно с аксесоар за плащане – силиконова гривна. По този начин Банката цели да осигури достъпен за по-широк кръг потребители иновативен начин за картови плащания чрез ползването на микрокарти, вградени в удобен аксесоар за безконтактно плащане.

През 2019 г. терминалната мрежа от ATM устройства, обслужвани от Банката, възлиза на 649 броя в края на годината (2018: 648 броя), а мрежата от ПОС терминали възлиза на 9550 броя (2018: 10 210 броя). Отделно дъщерната банка на Fibank в Албания поддържа своя мрежа от ATM терминали. *За повече информация относно картовия бизнес на First Investment Bank – Albania Sh.a. виж раздел [“Преглед на бизнеса на дъщерните дружества”](#).*

МЕЖДУНАРОДНИ РАЗПЛАЩАНИЯ

Първа инвестиционна банка е сред водещите банки в България в областта на международните плащания и търговското финансиране. Fibank е търсен, надежден и коректен партньор, изградил в продължение на години добра репутация сред международните финансови институции и натрупан ценен опит и ноу-хау от многобройните си международни бизнес партньори, инвеститори, клиенти и контрагенти.

През 2019 г. Банката отчита ръст от 4% във входящите и 5% в изходящи преводи в чуждестранна валута, за което допринася увеличената клиентска база, конкурентните условия, предлагани от Банката и високото качество на клиентско обслужване.

Първа инвестиционна банка има изградена широка мрежа от банки кореспонденти, чрез които извършва международни плащания и операции по търговско финансиране в почти всички части на света. Банката изпълнява презгранични валутни преводи чрез SWIFT, както и през платежните системи TARGET2, БИСЕРА7-EUR, а от април 2017 г. и кредитни преводи като директен участник през системата STEP2, оперирана от EBA Clearing. Fibank осъществява дейност по издаване на чекове и изпълнение на различни документарни операции.

През годината Първа инвестиционна банка се присъедини към SWIFT gpi (Global payment initiative) – глобално решение, предоставящо бързи и прозрачни международни преводи. От септември 2019 г. Банката извършва международни плащания през новата платформа (gpi payments), с която се подобрява скоростта и проследимостта на трансграничните трансфери. По този начин Fibank се нарежда сред водещите банки, включили се в SWIFT gpi.

В изпълнение на регулаторните изисквания, произтичащи от Регламент (ЕС) 2019/518 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 година за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 по отношение на определени такси за презграничните плащания в Съюза и таксите за превалутиране, Fibank промени своята Тарифа за такси и комисиони, като уеднакви стойността на таксите за презграничните плащания в евро в ЕИП с тези на съответните национални плащания в левове.

В края на периода е договорено удължаване по рамковото споразумение с тайванската агенция за експортно застраховане Ексимбанк Тайван за финансиране на доставки на стоки към клиенти на Първа инвестиционна банка в България или в страни, където Банката има чуждестранни

клонове или дъщерни банки. По споразумението Fibank може да осигури финансиране при размер на всеки индивидуален кредит – до 100% от стойността на търговския договор, но не повече от 2 млн. щ.д., със срок за усвояване до 6 месеца след първа извършена експедиция и срок за погасяване от 6 месеца до 5 години независимо от вида на стоките (потребителски и непотребителски).

В подкрепа на клиентите си с международна дейност Първа инвестиционна банка продължава да съдейства при издаването на международно признати гаранции и акредитиви, в т.ч. чрез широка мрежа от партньорски банки и институции. За периода предоставените акредитиви и банкови гаранции в чуждестранна валута с цел гарантиране изпълнението на ангажименти на свои клиенти пред трети страни възлизат на 70 934 хил. лв. (2018: 89 194 хил. лв.), като формират 8,0% от задбалансовите ангажименти на Групата (2018: 11,4%).

ЗЛАТО И НУМИЗМАТИКА

През 2019 г. Първа инвестиционна банка запазва водещите си позиции в България по отношение на сделките и консултациите, свързани с продукти от инвестиционно злато и други благородни метали. Fibank продължава да развива платформата си за онлайн продажба Gold & Silver, чрез постоянно актуализиране на отделните рубрики и добавяне на нови продукти.

За отчетния период приходите от сделки със злато и изделия от благородни метали са 769 хил. лв. на консолидирана основа спрямо 643 хил. лв. година по-рано, като отразяват по-високото търсене и осъществени сделки за периода, както и динамиките в цената на благородните метали.

Първа инвестиционна банка предлага на своите клиенти продукти от инвестиционно злато и други благородни метали от 2001 г. като през годините е изградила успешно сътрудничество с редица водещи финансови институции от цял свят – световноизвестната швейцарска рафинерия ПАМП (Products Artistiques de Métaux Précieux), банките UBS и Credit Suisse, Новозеландският монетен двор, Националната банка на Мексико, Австрийският монетен двор, британският Royal Mint и други.

По традиция, съвместно с Новозеландския монетен двор през годината е разработен дизайна на нова сребърна монета, посветена на Годината на мишката, ексклузивно предлагана в офисите на Fibank.

Съвместно с швейцарската рафинерия ПАМП е създадена и нова серия златни и сребърни кюлчета „Сърце“, които ще бъдат разпространявани през 2020 г.

В продължение на дългогодишната си политика за подкрепа на българското, Fibank по договор с Българската народна банка успешно разпространява български възпоменателни монети и комплекти с монети, емитирани от националната банка.

При осъществяването на сделки с изделия от благородни метали Първа инвестиционна банка неизменно спазва всички критерии за качество на Лондонската метална борса и международните стандарти за етична търговия.

ЧАСТНО БАНКИРАНЕ

Първа инвестиционна банка предлага частно банкиране за физически лица от 2003 г., а за фирмени клиенти от 2005 г. Частното банкиране дава възможност за индивидуално обслужване от личен банкер, който отговаря за цялостното обслужване на даден клиент.

През 2019 г. Банката развива дейността на частното банкиране, в т.ч. чрез разширяване на гамата от банкови продукти и услуги, с цел увеличаване на броя на клиентите, обслужвани в този сегмент, както и нарастване на размера на привлечените средства и приходите от дейността. Акцент в дейността е предлагането на нова услуга „Персонално банкиране“, която е насочена към отделен сегмент клиенти, отговарящите на определени минимални финансови критерии и се реализира чрез клоновата мрежа на Първа инвестиционна банка. Чрез нея, клиентите на Банката имат възможност да се възползват от редица продуктови преференции и персонализирано обслужване. Услугата включва ползването на пакетни предложения („Премиум“ и „Премиум плюс“), които съдържат преференциални условия по традиционни банкови продукти и услуги. Тя се предлага в определени локации, в които клиентите могат да разчитат на постоянен контакт и индивидуално обслужване от страна на персонален банкер, който предоставя бързо и компетентно съдействие при извършване на всички банкови операции.

През годината продължи въвеждането на нови инвестиционни продукти, които в условията на ниски лихвени нива да дадат възможност на клиентите да диверсифицират своите инвестиции. В изпълнение на това през юли 2019 г. Първа инвестиционна банка установи партньорство с E.I. Sturdza Strategic Management Limited за предлагането на нови за българския пазар договорни фондове. На база на сключения договор, Fibank предлага четири договорни фонда, деноминирани в евро и щатски долари, както следва:

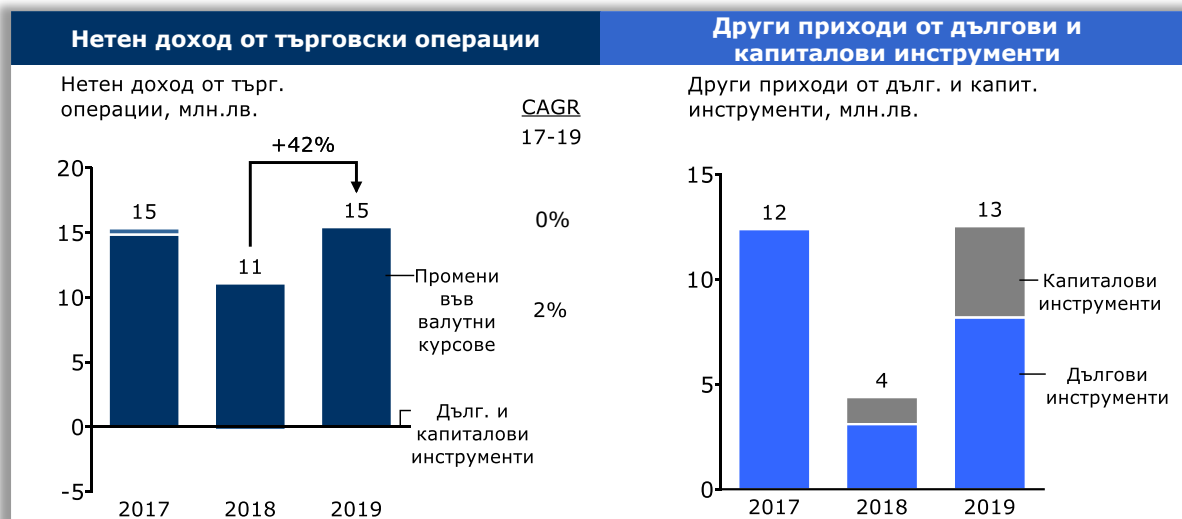
- ◆ Strategic Europe Quality Fund – договорен фонд, инвестиращ в европейски компании, предназначен за инвеститори на дребно (клас Retail).
- ◆ Strategic Global Quality Fund – договорен фонд, инвестиращ в международни компании, предназначен за инвеститори на дребно (клас Retail).
- ◆ Via Smart-Equity US Fund – договорен фонд, инвестиращ основно в акции на американски компании, предназначен за частни инвеститори (клас Private).
- ◆ Via Smart-Equity World Fund – договорен фонд, инвестиращ основно в акции на международни компании, предназначен за частни инвеститори (клас Private).

Продължава също така успешното сътрудничество и с Erste Asset Management, част от Erste Bank, Austria по отношение на дистрибуция на техни договорни фондове в България на клиенти и потенциални клиенти на Банката в определени специално за тази цел локации в София и страната.

КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

През 2019 г. нетните приходи от търговски операции възлизат на 15 378 хил. лв. (2018: 10 809 хил. лв.), в резултат основно на по-високите приходи от търговски операции, свързани с валутните курсове. Другите нетни оперативни приходи, възникващи от дългови и капиталови инструменти, са 12 526 хил. лв. спрямо 4385 хил. лв. година по-рано.

Портфейлът от ценни книжа на Групата към края на годината възлиза на 993 022 хил. лв. спрямо 802 321 хил. лв. година по-рано, от които отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход – 714 082 хил. лв. (2018: 775 529 хил. лв.), отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата – 266 935 хил. лв. (2018: 26 044 хил. лв.) и отчитани по амортизирана стойност – 12 005 хил. лв. (2018: 748 хил. лв.).

Първа инвестиционна банка прилага изискванията относно бизнес моделите и критериите за класифициране на финансовите активи в портфейлите на Банката в съответствие с МСФО 9, които в зависимост от целта при управлението на финансовите активи, включват: 1) бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци (hold to collect); 2) бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи (hold to collect and sell); 3) друг бизнес модел, когато целта е различна от предходните два бизнес модела (other business model), в който се включват и активите, държани с цел търгуване.

Дейността на Банката е организирана съобразно нормативните изисквания, произтичащи от европейската правна рамка в областта на финансовите пазари – Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент 600/2014 на ЕП и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти (“пакет MiFID2/MiFIR”), както и в съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти, на регулациите в областта на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и другите приложими регулации.

В изпълнение на задълженията от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR), Банката има присъден LEI код (Legal Entity Identifier): 549300UY81ESCZIOGR95, издаден от Global Markets Entity Identifier (GMEI) Utility.

През 2019 г. стартира проект за въвеждане на нови технологични решения с цел предоставяне на дистанционен достъп на клиентите на Банката в реално време до платформи за търговия на регулирани пазари. Функционалностите на новата система включват възможност за електронно подаване на поръчки за покупка или продажба на финансови инструменти, както и за

генериране на различни типове справки и директна комуникация между клиента и неговия брокер.

В качеството си на инвестиционен посредник и първичен дилър на държавни ценни книжа Първа инвестиционна банка осъществява сделки с финансови инструменти в страната и чужбина, в т.ч. сделки с ДЦК, акции, корпоративни и общински облигации, компенсаторни инструменти, както и инструменти на паричния пазар. Банката предлага също доверително управление на портфейли, инвестиционни консултации, както и депозитарни и попечителски услуги на граждани и фирми, включително: водене на регистри на инвестиционни посредници, на сметки за ценни книжа, изплащане на доходи и обслужване на плащания по сделки с финансови инструменти. Като част от функцията Съответствие, в Банката функционира специализирано звено „Съответствие – инвестиционни услуги и дейности“, което осъществява контрол и следи за спазването на изискванията, свързани с дейността на Първа инвестиционна банка като инвестиционен посредник.

В офисите на Първа инвестиционна банка, регистрирани в КФН, могат да се приемат нареждания за записване/обратно изкупуване на дялове от четири договорни фонда, управлявани от УД „ПФБК Асет Мениджмънт“ АД: ДФ „ПИБ Гарант“, ДФ „ПИБ Класик“, ДФ „ПИБ Авангард“ и ДФ „ПФБК Восток“. В определени локации се осъществява също така и дистрибуция на четири договорни фонда, управлявани от Erste Asset Management (ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.H): ERSTE Bond Euro Corporate, YOU INVEST Portfolio 30, ERSTE Stock Europe и ERSTE Stock Global.

ПРЕГЛЕД НА БИЗНЕСА НА ДЪЩЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА

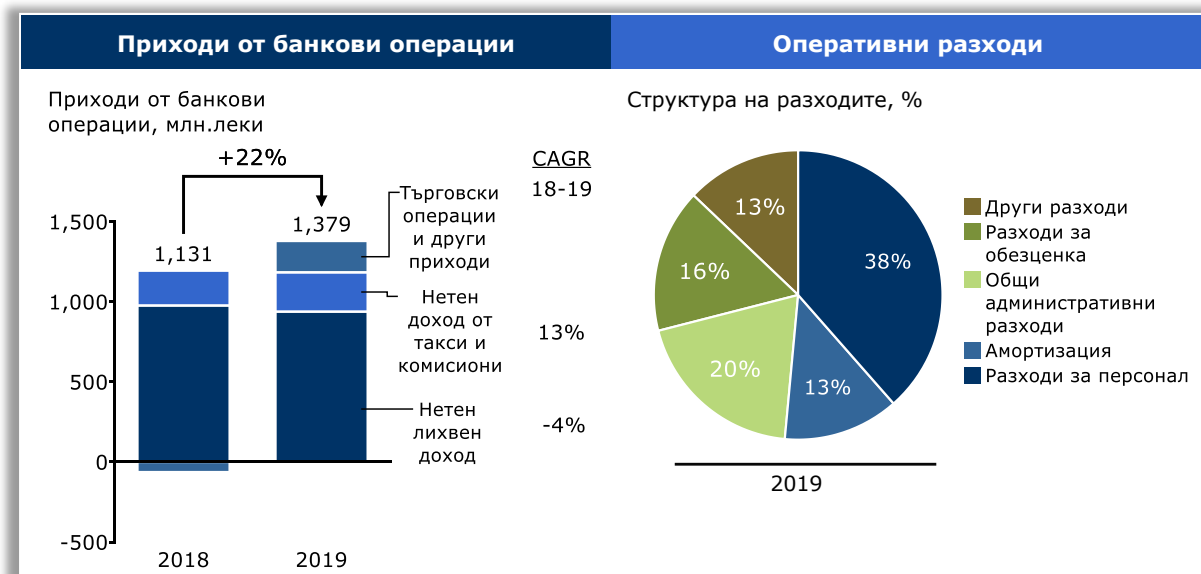
FIRST INVESTMENT BANK – ALBANIA SH.A.

First Investment Bank – Albania Sh.a. (Fibank Albania) получава пълен банков лиценз от Централната банка на Албания през юли 2007 г., а от септември 2007 г. ефективно поема дейността на бившия клон на Fibank в Тирана, който оперира на пазара в Албания от 1999 г., заедно с всичките му права и задължения, активи и пасиви. Fibank Albania е лицензирана също от финансовия регулатор в Албания (Financial Supervisory Authority) да предоставя инвестиционни услуги и дейности, в т.ч. депозитарни и попечителски услуги.

Съобразно мисията си First Investment Bank – Albania Sh.a. се стреми да бъде сред бързо развиващите се банки в Албания, призната като иновативна кредитна институция, предлагаща първокласно обслужване и изключителни продукти и услуги, която осигурява отлични възможности за кариера на служителите и е социално ангажирана.

През 2019 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита положителни финансови резултати и устойчиво развитие, при поддържане на високи стандарти за управление на рисковете и клиентско-ориентиран подход. Банката поддържа стабилна ликвидна и капиталова позиция, като съотношението за капиталова адекватност към края на годината възлиза на 14,26%, при минимално изискуемо ниво от 12% съгласно приложимите регулаторни изисквания в страната.

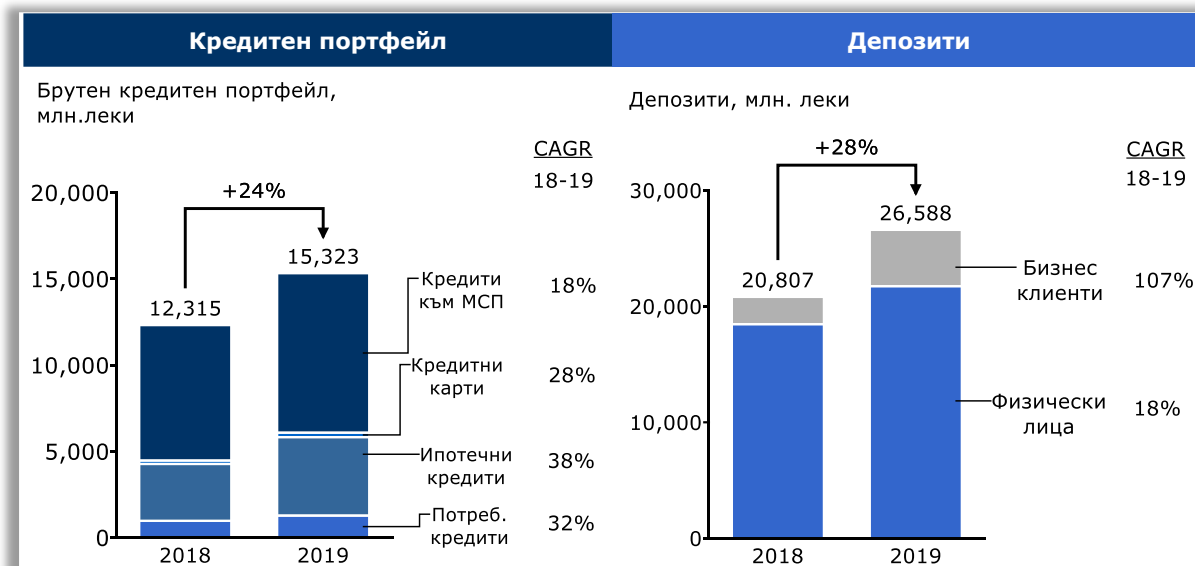
First Investment Bank – Albania Sh.a. отчита нетна печалба за 2019 г. в размер на 482 481 хил. албански леки¹⁵, спрямо 401 032 хил. леки година по-рано. За това допринася увеличението на оперативните приходи – с 21,9% до 1 379 012 хил. леки (2018: 1 131 057 хил. леки), от които нетен лихвен доход в размер на 938 325 хил. леки (68,0% от общите приходи), нетен доход от такси и комисиони – 245 316 хил. леки (17,8%), нетен доход от търговски операции – 26 250 хил. леки (1,9%) и друг нетен оперативен доход – 169 121 хил. леки (12,3%).

През годината разходите за персонал възлизат на 310 448 хил. леки спрямо 253 281 хил. леки за предходната година, като отразяват увеличения брой служители на банката, които към края на 2019 г. достигат 218 души (2018: 183). Общите административни разходи възлизат на 157 592

¹⁵ Официалният курс на албанския лек спрямо еврото към края на 2019 г. е 121.77, а средно за годината – 123.06 леки за едно евро.

хил. леки, тези за амортизация – 104 632 хил. леки, а разходите за обезценка по балансови и задбалансови експозиции – 129 620 хил. леки.

През годината активите на Fibank Albania се увеличават с 28,8% и достигат 31 722 865 хил. леки (2018: 24 632 951 хил. леки) в резултат основно на ръста при вземанията от клиенти и банкови институции и инвестициите в ценни книжа. Брунтите кредити на клиенти нарастват с 24,4% до 15 322 577 хил. леки (2018: 12 315 114 хил. леки), с основен принос на кредитите за граждани и домакинства, и по-специално при ипотечните кредити, както и при кредитите към малки и средни предприятия. През 2019 г. са разработени и предложени нови кредитни продукти, в т.ч. нов потребителски кредит „За всякаква цел“ с гъвкави условия и облекчени изисквания по отношение на обезпечение и застраховка, както и нов „Бърз кредит за почивка“, при конкурентни лихвени равнища и включена здравна застраховка за периода на почивката/пътуването. В края на годината First Investment Bank – Albania Sh.a. подписа споразумение за партньорство с албанската Фондация за гарантиране на земеделско кредитиране (Rural Credit Guarantee Foundation), целящо да улесни процеса за финансиране на микро, малки и средни предприятия в Албания, базирано на политиките и подкрепата на KfW.

Вземанията от банки и финансови институции се увеличават до 3 279 997 хил. леки към 31 декември 2019 г. (2018: 2 448 132 хил. леки), като включват разплащателни сметки и пласменти към местни и чуждестранни банки и финансови институции. Инвестициите в ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (FVOCI), нарастват до 9 230 939 хил. леки (2018: 7 540 288 хил. леки), като включват съкровищни бонове (15,9%) и държавни облигации (84,1%) на правителствата на Албания и на други страни от ЕС.

Привлечените средства от клиенти се увеличават с 27,8% до 26 588 459 хил. леки в края на периода (2018: 20 807 370 хил. леки), като ръст е отчетен както при физическите лица, така и при фирмените клиенти, за което допринасят гъвкавите спестовни продукти и разплащателни сметки, предлагани от банката, както и увеличената клиентска база. През април 2019 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. издава подчинен срочен дълг (дългосрочни облигации) в размер на 2 млн. евро при условията на частно предлагане. Към 31 декември 2019 г. амортизираната стойност на дълга възлиза на 245 495 хил. леки.

Собственият капитал на First Investment Bank – Albania се увеличава и достига 3 457 903 хил. леки, спрямо 3 407 540 хил. леки в края на 2018 г., в резултат основно на нарастване при неразпределената печалба и другите резерви.

През годината Fibank Albania развива картовия бизнес, като предлага нови безконтактни дебитни и кредитни карти с иновативна функционалност за безконтактни разплащания по технологията RFID (radio frequency identification), както и създадени с многослойни пластики за по-голяма сигурност срещу потенциални злоупотреби. Банката продължава да организира промоционални кампании, вкл. съвместни инициативи с VISA и интернет портала за резервации Booking.com, като отчита ръст както в броя на издадените карти, така и в обема на картовите трансакции. През периода е регистриран също така 28,4% ръст при усвоените лимити по кредитни карти, които достигат 256 116 хил. леки в края на годината (2018: 199 491 хил. леки). Банката е сертифицирана от Visa и предлага дебитни и кредитни карти на индивидуални и корпоративни клиенти, като разполага със собствен картов център за персонализация на чип карти.

През 2019 г. First Investment Bank – Albania Sh.a. продължава да разширява клоновата си мрежа, като открива два нови клона в Тирана, с които общият брой на клоновете достига 14. Банката има централа и клонове в Тирана, както и клонове в другите по-големи градове: Дурас, Вльора, Елбасан, Фиер, Шкодра, Корча, Берат, Лежа, Саранда и Люшня. Чрез клоновата си мрежа, банката предлага на албанския пазар продукти от инвестиционно злато и други благородни метали.

First Investment Bank – Albania Sh.a. продължава да развива корпоративната социална отговорност и ангажираност към обществото чрез подкрепяне на редица социални, екологични и спортни инициативи в Албания.

През годината Fibank Albania подкрепи с дарения Фондацията на болница „Майка и дете“ (FSNF) за бъдещи проекти на организацията в подкрепа на майки и деца в нужда. Съвместно с фондацията банката спонсорира и първият социален център MamiCareCentre в Тирана, който цели развитието на родителски умения сред младите хора чрез специални обучения и активности.

През периода Fibank Albania взе участие също така и в инициатива в подкрепа на борбата с рака на гърдата, вкл. чрез събиране на средства и повишаване на ангажираността и информираността на обществото по тази тема.

Като част от инициативите с екологична насоченост през 2019 г. Fibank Albania подкрепи проекта „Дари цветето за Саранда“, който е организиран от младежки организации в град Саранда с основна мисия за създаване на по-екологична и облагородена среда за живот.

През октомври 2019 г. First Investment Bank – Albania се включи в кампания за безвъзмездно и доброволно кръводаряване, в която участие взеха служители на банката и други доброволци, с основна цел да се популяризира акта на доброволно кръводаряване в Албания, който е жизненоважен за спасяването на хиляди човешки живота.

Служители от банката се включиха също така и в инициативата със спортна насоченост – четвъртото издание на маратона в Тирана, в който участие взеха над 2500 участници от 40 различни държави.

В подкрепа на младите хора и студенти от цялата страна, Fibank Albania съвместно с Министерството на образованието, младежта и спорта, организира стажантски програми с обучителна насоченост в сферата на финансовите пазари и банковото дело, както и за развитие на професионалните качества и натрупване на практически опит сред младите хора.

First Investment Bank – Albania Sh.a. е с корпоративна структура на управление, състояща се от Изпълнително ръководство (Директорат), Управителен съвет и Одитен комитет. Главен изпълнителен директор на First Investment Bank – Albania Sh.a. е г-н Божидар Тодоров, който е с дългогодишен опит в банковата сфера, като в Първа инвестиционна банка АД е заемал ръководни длъжности, свързани с управлението на корпоративните активи.

Банката изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, одитирани от регистриран одитор. За 2019 г. регистрираният одитор на банката е BDO Albania.

ДАЙНЪРС КЛУБ БЪЛГАРИЯ АД

Дайнърс клуб България АД е акционерно дружество, регистрирано през ноември 1996 г. с основен предмет на дейност издаване на международни кредитни карти Diners Club и обработка на плащания с тях. През 2005 г. Първа инвестиционна банка придобива 80% от капитала на дружеството. През 2010 г. Дайнърс клуб България получава лиценз от Българската народна банка за платежна институция, която да изпълнява платежни операции чрез платежни карти и издава, и приема плащания с платежни инструменти. През юли 2019 г. лицензът е допълнен с платежните услуги по чл. 4, т.3, буква „в“ от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) – изпълнение на кредитни преводи, включително нареждания за периодични преводи.

През годините Дайнърс клуб България АД работи последователно в посока повишаване проникването на марката Diners Club International на местния пазар, чрез предлагане на нови услуги за картодържателите и разширяване на мрежата от ПОС терминали за приемане на плащания с карти Diners Club. Дружеството има сключени партньорства с редица финансови институции в България, с което местата за осъществяване на разплащания с карти Diners Club постоянно се увеличават. С цел стимулиране на разплащанията и издаването на нови карти Diners Club през 2019 г. са проведени промоционални кампании, вкл. с различни търговски вериги и обекти.

През 2019 г. дружеството работи за популяризиране на безконтактните разплащания, като през периода са разработени и представени нови безконтактни гривни, с вградени микрокарти за извършване на безконтактни плащания. През периода Дайнърс клуб България продължава да развива интегрираната система за сигурни плащания в интернет „ProtectBuy“ (3D secure internet payments) за картодържателите и търговците, в съответствие с регулаторните изисквания и стандарти за сигурност при осъществяване на трансакции в онлайн среда.

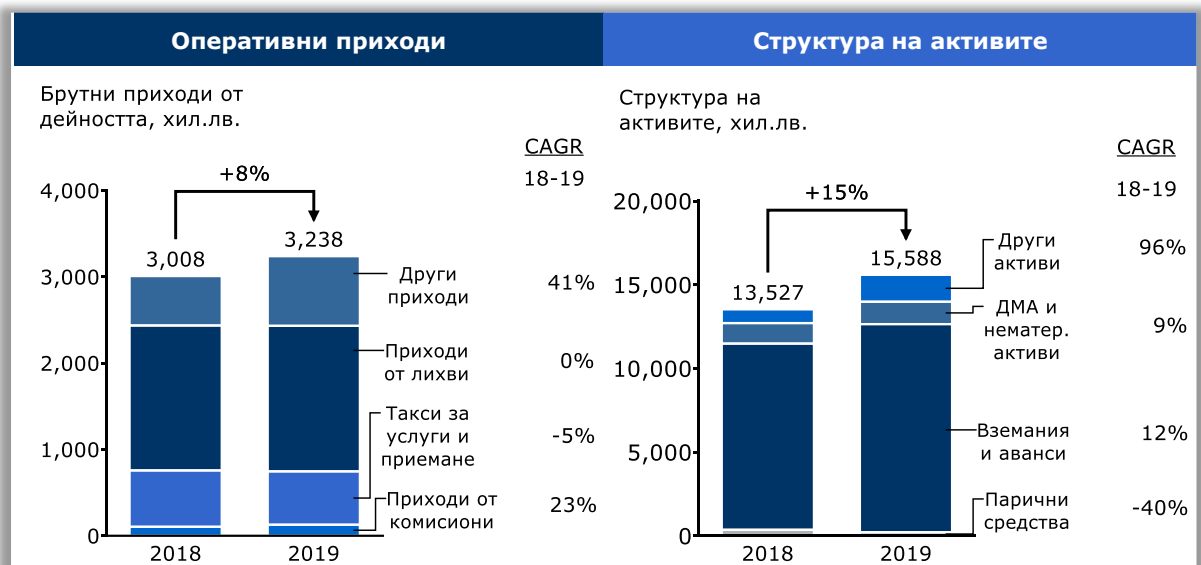

През май 2019 г. Дайнърс клуб България е отличено с награда за най-добър малък франчайз за 2018 г. от DISCOVER Global Network, като признание за постигнатите резултати и успехи в развитието на кредитните карти Diners Club на територията на страната и реализираните иновации. Наградата

отразява успешно реализирания проект по разработване на иновативна кредитна карта от ново поколение „Evolve“, обединяваща два от световните бранда в картовите разплащания (Diners Club и MasterCard) в един платежен инструмент.

В удобство за клиентите и предоставяне на допълнителни услуги дружеството предлага услугата „MyDinersClub“ (<https://my.diners.bg/>), чрез която се предоставят електронни извлечения по кредитни карти, справки за извършени авторизации и трансакции, както и възможност за извършване на плащания на битови сметки, общински данъци и такси, и погасяване на задължения по карти Diners Club International.

За 2019 г. дружеството отчита нетна печалба в размер на 41 хил. лв., спрямо 438 хил. лв. година по-рано, като намалението се дължи основно на по-високите разходи и инвестиции, които дружеството реализира, за да отговори на най-високите стандарти за сигурност при плащанията с карти. Нетните приходи от дейността се увеличават до 3132 хил. лв., спрямо 2903 хил. лв. година по-рано, като включват по-високи приходи от лихви, комисиони и други услуги. Оперативните разходи на Дайнърс клуб България възлизат на 2066 хил. лв. (2018: 1641 хил. лв.), като нарастването е резултат основно от увеличение при общите и административни разходи (2019: 1769 хил. лв.; 2018: 1505 хил. лв.), както и при другите разходи за дейността (2019: 155 хил. лв.; 2018: 67 хил. лв.), вкл. тези по обслужване на картови схеми и за чип сертификации. Загубите от обезценка за 2019 г. са 110 хил. лв. (2018: 51 хил. лв.), а финансовите разходи – 1025 хил. лв. (2018: 824 хил. лв.), в т.ч. разходи за лихви, валутни курсове и други финансови разходи.

Активите на дружеството нарастват с 15,2% до 15 588 хил. лв. (2018: 13 527 хил. лв.), основно в резултат на увеличение при вземанията от клиенти, които достигат 12 430 хил. лв. или с 11,8% повече спрямо края на 2018 г. – 11 122 хил. лв. Вземанията и аванси, отпуснати на физически лица (по лични карти) формират 99,0% от всички вземания от клиенти (2018: 99,0%).

Заемните средства също се повишават, като усвоените суми по банков овърдрафти възлизат на 13 198 хил. лв., спрямо 10 737 хил. лв. година по-рано. Собственият капитал на дружеството възлиза на 2187 хил. лв. в края на периода (2018: 2146 хил. лв.). За 2019 г. средната численост на персонала на дружеството е 17 души (2018: 14 души).

Дайнърс клуб България АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор и представляващ Дайнърс клуб България АД е г-н Симеон Илиев, който е с дългогодишен опит в картовия бизнес.

ФИ ХЕЛТ ЗАСТРАХОВАНЕ АД

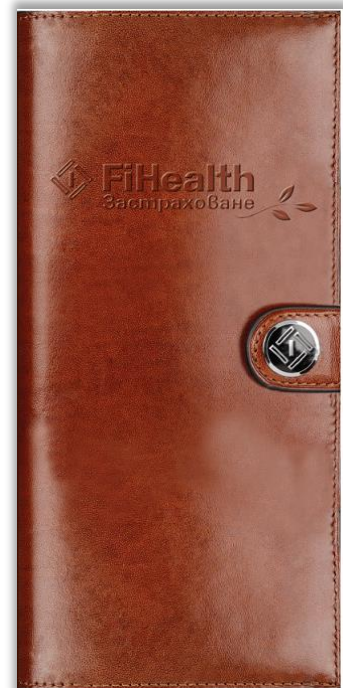
Фи Хелт Застраховане АД е застрахователно дружество, лицензирано от Комисията за финансов надзор през юни 2013 г., когато става първия сред фондовете за доброволно здравно осигуряване в страната, който получава лиценз за застрахователна дейност за рисковете злополука и заболяване, обезпечаваш финансово разходи, свързани с медицински грижи в извънболнична медицинска помощ, болнично лечение, разходи за медицински стоки и дентални услуги, както и обезщетение в случай на настъпили застрахователни събития в резултат на злополука или заболяване. От 2018 г. лицензът за застрахователна дейност е разширен с покритието на още един вид риск – за разни финансови загуби.

Първа инвестиционна банка придобива мажоритарен пакет акции от капитала на дружеството (бивше наименование Здравноосигурителна каса Фи Хелт АД/Здравноосигурителна каса Прайм Хелт АД) през 2010 г., като през годините то работи систематично и последователно в посока развитие на дейността и разширяване на предлаганите продукти и услуги.

Фи Хелт Застраховане АД е с едностепенна структура на управление, състояща се от Съвет на директорите и Изпълнително ръководство (изпълнителен директор). Изпълнителен директор на Фи Хелт Застраховане АД е г-н Никола Бакалов, който е с дългогодишен опит в банковата и застрахователната дейност. От 2016 г. дружеството се представлява заедно от изпълнителния директор и прокурист, като за прокурист е назначена г-жа Цветомира Карапчанска – дългогодишен Мениджър продажби на дружеството. Дружеството има конституирани функциите съответствие, вътрешен контрол и управление на риска.

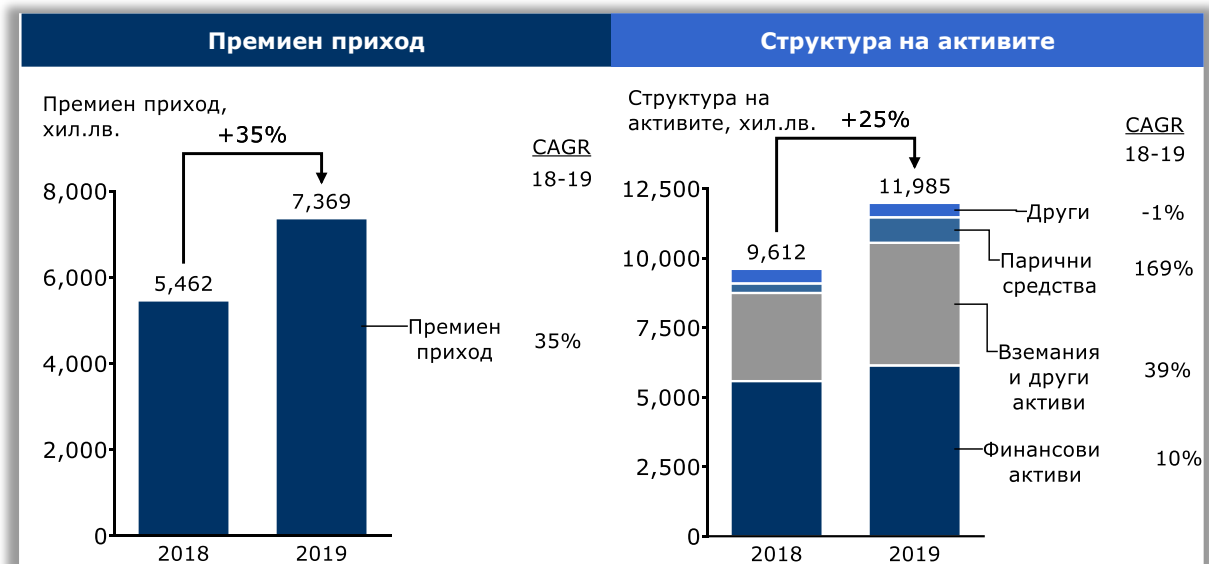
През 2019 г. Фи Хелт Застраховане продължава да развива дейността си, като реализира успешни кампании по предлагане на нови застрахователни продукти, в т.ч. разработена нова застраховка FiHealth портфейл, осигуряваща защита при злоупотреба с банкови карти, издадени от Fibank, както и при кражба или загуба на лични документи и други лични вещи.

В продуктовата си гама дружеството разполага със застрахователни покрития, разработени както за физически лица така и за бизнес клиенти, основно в сегмента на микро, малките и средни предприятия, в т.ч. застраховки „Спокойствие с Fihealth“, „Трудова злополука“ и застраховка “FiHealth Протект”, предлагана към издадени кредитни карти, застраховка “FiHealth Партньор” достъпна за клиенти физически лица, както и групови застраховки, подходящи за служители на корпоративни клиенти. През прериода дружеството стартира разработването на нови продукти за физически лица, кредитополучатели на овърдрафт, предлаган от Първа инвестиционна банка, както и нов застрахователен продукт, предлаган през онлайн канал чрез застрахователен брокер, а именно застраховка „Болничен престой от FiHealth“.

През годината дружеството продължава да акцентира върху предлагането на групови застраховки „Заболяване“ за служители на корпоративни клиенти, като са сключени нови договори с дружества с персонал над 500 служители, което допринася за нарастване както на премийния приход, така и на базата от клиенти, обслужвани от дружеството. Този вид застраховки за сметка на работодателя гарантират комплексно и качествено медицинско обслужване, както и предоставят по-лесен достъп до реномирани лечебни заведения и висококвалифицирани специалисти на територията на страната.

През 2019 г. Фи Хелт Застраховане увеличава размера на премийния си приход до 7369 хил. лв., спрямо 5462 хил. лв. за 2018 г., като отчетената нетна печалба за периода възлиза на 832 хил. лв. Дружеството управлява застрахователния риск чрез въведени лимити, процедури за одобряване на предявените претенции, както и различни методи за оценка и контрол.

Активите на дружеството нарастват с 25% до 11 985 хил. лв. в края на годината (2018: 9612 хил. лв.). Влияние оказват както нарасналите вземания и други активи (2019: 4409 хил. лв.; 2018: 3168 хил. лв.), в т.ч. вземанията по застрахователни договори, така и увеличените финансови активи (2019: 6140 хил. лв.; 2018: 5579 хил. лв.), които включват основно банкови депозити и държавни ценни книжа, издадени от българското правителство. Към 31 декември 2019 г. собственият капитал на Фи Хелт Застраховане възлиза на 6990 хил. лв., спрямо 6158 хил. лв. година по-рано. Дружеството заделя приложимите технически резерви съобразно законовите изисквания и стандарти.

С цел продължаване гарантирането на финансовата стабилност при прогресивно нарастване на портфолиото от продукти, през 2019 г. Фи Хелт Застраховане поднови договора с презастрахователно дружество с кредитен рейтинг A+ (S&P).

Към 31 декември 2019 г. Първа инвестиционна банка АД има и други дъщерни дружества, както следва: First Investment Finance B.V., Дебита ООД, Реалтор ООД, Болкан файненшъл сървисис ЕАД, Криейтив Инвестмънт ЕООД, Търнараунд Мениджмънт ЕООД, Лега Салюшънс ЕООД и АМС Имоти ЕАД.

За повече информация относно дъщерните дружества, в т.ч. за тези включени в консолидацията виж раздел [“Профил на Банката”](#), както и бележка 36 „Дъщерни предприятия” от Консолидираните финансови отчети за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПРЕЗ 2019 г.

N	Цели	Изпълнено
1	Да продължи да се развива като универсална, клиентскиориентирана банка с акцент върху банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Кредитите на банкиране на дребно, микрокредитиране и МСП увеличават относителния си дял в общия кредитен портфейл на Групата – съответно до 30,0%, 2,5% и 14,1% към края на 2019 г., спрямо 26,5%, 2,2% и 13,6% година по-рано. ❖ Портфейлите на банкиране на дребно, микрокредитиране и МСП регистрират увеличение и като абсолютна стойност – до 1960 млн. лв., 164 млн. лв., и 922 млн. лв. ❖ Стартирани са обновени кредитни продукти и програми в тези сегменти, както и предложени конкурентни условия съгласно пазарната среда, в т.ч. по потребителски кредит „Супер кредит“, жилищен кредит „Право на избор“, ново финансиране по програма COSME+ за МСП и по инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“. ❖ Пазарните дялове в стратегическите за Банката сегменти са 8,51% при потребителските кредити и 6,91% при ипотечните кредити. <p><i>За повече информация виж раздел „Финансов преглед“</i></p>
2	Да въведе нови услуги съобразно пазарните очаквания, които да допринесат за дългосрочните взаимоотношения с клиентите	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Разработен е нов продукт за физически лица – спестовна сметка за тийнейджъри „Smart teen“. ❖ Развитие на дигиталните услуги във всички области на банковата дейност, както при кредитните услуги и спестовните продукти, така и платежните услуги. ❖ Стартира предлагането на нова услуга за персонално банкиране чрез клоновата мрежа на Банката, която включва пакетни предложения към клиенти, отговарящи на определени минимални финансови критерии. ❖ Стартира предлагането на микрокарти за пълнолетни лица, вградени в специален аксесоар за плащане – силиконова гривна, с което се цели достигане до по-широк кръг потребители. ❖ Осигурена е възможност за подаване на нареждания за касови операции през мобилното приложение „Моята Fibank“. ❖ Признание за поддържаното високо качество на клиентско обслужване са получените награди за най-силен бранд в международния конкурс Superbrands 2019-2020 и „Любима марка“ на българския потребител от класацията „My Love Marks“. <p><i>За повече информация виж раздел „Награди 2019 г.“</i></p>
3	Да развива каналите за дистрибуция за осигуряване на пълно банково обслужване както чрез клоновата мрежа, така и чрез каналите за дистанционно банкиране	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Стартира иновативна услуга за дистанционно подписване на потребителски кредити чрез използване на token (софтуерен/хардуерен) или квалифициран електронен подпис през мобилно приложение на външен доставчик на удостоверителни услуги. ❖ Fibank разработи нова услуга за безконтактно теглене от ATM устройства, обслужвани от Банката, с цел осигуряване на допълнително удобство и бързина за клиентите.

		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Доразвити са функционалностите през мобилното приложение „Моята Fibank“, вкл. чрез осигуряване на пръстов отпечатък/лицево разпознаване (fingerprint/faceID) като допълнително средство за достъп и идентификация. <p><i>За повече информация виж раздел „Канали за дистрибуция“</i></p>
4	Да имплементира нови решения за оптимизиране на ефективността на операциите в съответствие с променящата се среда и бъдещо развитие	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Стартира дейността на централизиран бек-офис в системата на Банката, с цел оптимизиране на ефективността и качеството при обслужване на клиентите. ❖ Въведени са нововъведения с цел съответствие и изпълнение на изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента (SCA) при онлайн плащания с карти, както и изискванията за динамично свързване на операцията с конкретна сума и получател. ❖ Първа инвестиционна банка осигури продукционна среда, базирана на национален стандарт BISTRA, която дава възможност на третите страни доставчици (TPPs) достъп до специалния интерфейс (API), осигурен от Банката, във връзка с услугите по предоставяне на информация за сметка и по инициране на плащане. <p><i>За повече информация виж раздел „Преглед на бизнеса“</i></p>
5	Да въвежда новите технологии с цел изпреварващо развитие на дигиталните услуги	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Успешно реализиран е иновативният проект за плащане със смарт часовник Garmin, поддържащ Garmin Pay функционалност, който е осъществен с партньорството на Fibank, Mastercard и Garmin. ❖ Fibank първа сред банките в страната стартира услугата Apple Pay за извършване на бързи, удобни и сигурни мобилни разплащания чрез дигитализирана карта и смарт устройства, поддържащи функционалностите на Apple Wallet. ❖ Първа инвестиционна банка осигури на своите клиенти ползването на новите услуги, въведени с PSD2, по предоставяне на информация за сметка и инициране на плащане чрез мобилното приложение „Моята Fibank“. <p><i>За повече информация виж раздел „Картови разплащания“</i></p>
6	Да поддържа устойчив бизнес модел и стабилни капиталови показатели в съответствие с регулаторните изисквания	<ul style="list-style-type: none"> ❖ В края на 2019 г. капиталовите показатели на Групата са: базов собствен капитал от първи ред – 14,65%, капитал от първи ред – 18,28% и обща капиталова адекватност – 18,34%, при минимални изисквания от 4,5%, 6% и 8% в Регламент (ЕС) № 575/2013. ❖ Първа инвестиционна банка успешно пласира, при условията на частно предлагане, дългово-капиталов (хибриден) инструмент на обща стойност 30 млн. евро, отговарящ на изискванията за включване в допълнителния капитал от първи ред. ❖ Банката взе решение за увеличение на капитала от 110 млн.лв. до 150 млн.лв. чрез издаване на до 40 млн. броя нови акции при условията на публично предлагане, всяка с номинална стойност от 1 лев, и емисионна стойност от 5 лв. <p><i>За повече информация виж раздел „Капитал“</i></p>

7	Да развива етичните ценности и стандартите за корпоративно управление съобразно приложимите европейски насоки и международни практики	<ul style="list-style-type: none"> ❖ През 2019 г. Банката доразви своите политики за вътрешно управление в съответствие с новите изисквания в тази област, вкл. по отношение на структурата и състава на комитетите, както относно лицата, заемащи ключови позиции. ❖ Първа инвестиционна банка усъвършенства своята Политика за подбор и оценка на пригодността на членовете на управителните и контролните органи и лица, заемащи други позиции, в съответствие с промените в ЗКИ, Наредба №20 на БНБ и Насоките на ЕБО и ESMA (EBA/GL/2017/12). ❖ Заделени са усилия и ресурс за доразвиване на вътрешните политики, касаещи рамката за вътрешен контрол в съответствие с промените в Наредба №10 на БНБ и Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11). <p><i>За повече информация виж раздел „Корпоративно управление“</i></p>
8	Да поддържа консервативен подход и ефективна контролна среда при управление на рисковете	<ul style="list-style-type: none"> ❖ През 2019 г. Банката извършва дейността си в съответствие с риск стратегията си съобразно целите за развитие и допълнително повишаване на защитните механизми, в т.ч. относно изграждане на допълнителни капиталови буфери. ❖ Създадено е ново специализирано звено „Управление на стратегическия риск“, което има за цел да идентифицира и оценява стратегическия риск, вкл. основните рискове по стратегическите проекти на Банката. ❖ Доразвити са политиките относно капиталовите изисквания за операционен риск във връзка с промяна в прилагания от Банката подход, а именно от подход на базовия индикатор към стандартизиран подход. <p><i>За повече информация виж раздел „Управление на риска“</i></p>
9	Да реализира нови инициативи в управлението на човешкия капитал, насочени към надграждане и развитие на уменията и професионалната реализация на служителите, благоприятна работна среда и корпоративни ценности	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Успешно е изпълнен проект „Развитие на знанието за управление на бъдещето“, в който взеха участие 450 служители като участници в обученията за работа със софтуерни приложения и усъвършенстване на езикови компетенции. ❖ През 2019 г. стартира „Програма за развитие на вътрешни обучители“, чиято пълна реализация обхваща подготовка на 45 вътрешни тренери, водещи групови обучения, и на 90 ментори, обучаващи свои колеги на работното място. ❖ Recognition Програма „Заедно можем повече“ отбеляза 4 години от своето стартиране и все повече се превръща във вдъхновяващ и мотивиращ елемент за служителите в Банката. ❖ Банката финансира обучението на служители с висок потенциал за развитие в магистърската програма „Finance, Banking & Real Estate“ на SDA Bocconi School of Management и Американски университет в България. Продължава магистърската програма „Банков мениджмънт и инвестиционна дейност, съвместно с Висшето училище по застраховане и финанси. <p><i>За повече информация виж раздел „Човешки капитал“</i></p>

10	Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща обществено значими проекти и инициативи	<ul style="list-style-type: none">❖ Първа инвестиционна банка взе участие в „Европейска седмица на парите“ – съвместна инициатива на Европейската банкова федерация и Асоциацията на банките в България, която цели да повиши обществената информираност по въпросите на финансовото образование и финансовата грамотност.❖ Банката разви социалната насоченост на програмата Smart Lady чрез разработена нова уеб-базирана платформа, чрез която се създават условия за провеждане на дистанционни обучения, осигуряване на практически съвети и казуси, както и публикуване на специализирани материали в подкрепа на жените предприемачи.❖ Fibank разработи благотворителен календар за 2020 г., който е част от социалния проект със спортна насоченост към младите и талантиви български спортисти – в подкрепа на Българската федерация по художествена гимнастика (БФХГ), както и в подкрепа на приюта за бездомни животни Animal Rescue Sofia. <p><i>За повече информация виж раздел „Социална отговорност“</i></p>
----	--	---

ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ ПРЕЗ 2020 г.

СТАБИЛНОСТ И ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ

- ❖ Да поддържа устойчив бизнес модел и възвръщаемост за акционерите.
- ❖ Да реализира капиталови лостове, с цел поддържане на стабилни капиталови показатели и консервативен подход при управление на рисковете.
- ❖ Да оптимизира балансовите позиции, вкл. чрез подобряване на качеството на активите и намаляване на неликвидните активи.

БИЗНЕС МИКС И ПРОДУКТИ

- ❖ Да продължи да развива дейността си с приоритетен фокус върху сегментите на банкирането на дребно и услугите за малкия и среден бизнес.
- ❖ Да въведе нови продукти с акцент върху трансакционния бизнес и кръстосаните продажби.
- ❖ Да развива персонализирани услуги и поддържа високо качество на клиентско обслужване.

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ТЕХНОЛОГИИ

- ❖ Да въвежда високотехнологични решения съобразно развитието на новите технологии и дигиталните услуги.
- ❖ Да усъвършенства каналите за дистрибуция с приоритетно развитие на дистанционното банкиране, вкл. чрез прилагане на иновативен подход и сътрудничество с fintech компании.
- ❖ Да имплементира нови решения за оптимизиране на ефективността на операциите в съответствие с променящата се среда и бъдещо развитие.

ВИСОКИ СТАНДАРТИ И ОТГОВОРНОСТ

- ❖ Да развива стандартите за корпоративно и вътрешно управление съобразно приложимите европейски насоки и международни практики.
- ❖ Да развива управлението на човешкия капитал чрез реализиране на проекти, насочени към надграждане на уменията и професионалната реализация на служителите, повишаване ефективността на процесите и утвърждаване на Банката като предпочитан работодател.
- ❖ Да продължи социално отговорната си политика, подкрепяща обществено значими проекти и инициативи.

ДРУГА ИНФОРМАЦИЯ

ЧЛЕНОВЕ НА НАДЗОРНИЯ СЪВЕТ

Евгени Луканов – Председател на Надзорния съвет

Г-н Луканов се присъединява към "Първа инвестиционна банка" АД през 1998 г. като заместник директор, директор и генерален мениджър на клон "Тирана", Албания. От 2001 г. до 2003 г. е директор на клон "Витоша" на Банката (София).

Г-н Луканов е заемал отговорни позиции в "Първа инвестиционна банка" АД. От 2003 г. до 2007 г. е директор на дирекция "Управление на риска" и член на Управителния съвет. От 2004 г. до 2012 г. – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. През годините работи в "Първа инвестиционна банка" АД г-н Луканов е бил председател на Кредитния съвет и на Съвета по ликвидност на Банката. Отговарял е за дирекциите: "Управление на риска", "Проблемни активи и провизиране", "Кредитна администрация", "Специализиран мониторинг и контрол", "Банкиране на дребно", "Методология" и "Ликвидност".

Г-н Луканов е бил член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a.

В началото на февруари 2012 г. г-н Луканов е избран за председател на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. За периода 2012-2019 е бил председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД, а от май 2019 г. е избран за председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД

Г-н Луканов е магистър по икономика от Университета за национално и световно стопанство в София. Преди да се присъедини към "Първа инвестиционна банка" АД, г-н Евгени Луканов работи като валутен брокер в "Първа финансова брокерска къща" ООД.

Освен позицията си в Надзорния съвет г-н Луканов е председател на Съвета на директорите на "Фи Хелт Застраховане" АД. Г-н Луканов е собственик на ЕТ "Имекса-Евгени Луканов" и притежава повече от 10% от капитала на "Авеа" ООД.

Мая Георгиева – Заместник-председател на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към "Първа инвестиционна банка" АД г-жа Мая Георгиева е работила в Българската народна банка в продължение на 19 години, където придобива значителен опит в международни банкови взаимоотношения и разплащания, банкова статистика и фирмено кредитиране. Последната ѝ длъжност в БНБ е ръководител на отдел "Платежен баланс".

Г-жа Мая Георгиева започва работа в "Първа инвестиционна банка" АД през 1995 г. като директор на международния отдел. От 1998 г. до 2012 г. е изпълнителен директор на "Първа инвестиционна банка" АД и член на Управителния съвет. През годините работи в "Първа инвестиционна банка" АД тя е отговаряла за дирекциите: "Международни разплащания", "Акредитиви и гаранции", "Кредитиране на МСП", "Управление на човешкия капитал", "Административна", "Продажби", "Банкиране на дребно", "Маркетинг, реклама и връзки с обществеността", "Клонова мрежа", "Частно банкиране" и Главна каса.

Заедно с отговорностите си в Банката г-жа Георгиева е заемала и други отговорни позиции. От 2003 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Надзорния съвет на CaSys International, Република Македония – картов авторизационен център, базиран в Македония, който обслужва плащания с карти в България, Македония и Албания.

От 2009 до 2011 г. г-жа Георгиева е била председател на Съвета на директорите на "Дайнърс клуб България" АД - франчайз на Diners Club International, притежавано от "Първа инвестиционна банка" АД. В това си качество тя е инициирала създаването на редица продукти, в т.ч. първата кредитна карта, насочена специално за жени. От 2006 до 2011 г. г-жа Георгиева е била също член на Управителния съвет на First Investment Bank - Albania Sh.a., дъщерно дружество на "Първа инвестиционна банка" АД.

В началото на февруари 2012 г. г-жа Георгиева е избрана за заместник-председател на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД и за председател на Главния комитет към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-жа Георгиева е магистър по макроикономика от Университета за национално и световно стопанство в София и има следдипломни специализации по международни разплащания към Международния валутен фонд и Банково дело от Специализиран следдипломен курс на БНБ съвместно с Българския научно-технически съюз.

Неколкократно е награждавана с престижната награда "Банкер на годината" от българския финансов седмичник "Банкеръ" – през 2001 и 2011 година, както и през 2018 г. за цялостен принос в развитието на банковата система.

К.Ю.Н. (PHD) Георги Мутафчиев – Член на Надзорния съвет

Г-н Мутафчиев започва кариерата си през 1985 г. като експерт, а по-късно като старши експерт по развитие на системата за управление и координация на предприятията в Асоциация "Електронна индустрия". През 1987 г. постъпва като главен експерт в отдел "Координация и развитие" към Изпълнителния директор на Техноекспорт.

През 1991 г. г-н Георги Мутафчиев започва работа в Българската народна банка като Главен управляващ Валутния резерв в Управление "Валутни операции". През шестгодишния си опит в националната банка е бил отговорен за инвестирането на валутния резерв и е контролирал управлението му.

От 1998 г. до 2011 г. е изпълнителен директор на "Флавиа" АД и "Флавин" АД.

Наред със своите задължения във "Флавиа" АД от 2000-та година г-н Мутафчиев е избран за член на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. За периода 2014-2019 г. той е бил председател на Комитета за подбор към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. От май 2019 г. г-н Мутафчиев е избран за член на Главния комитет към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

През 1982 г. г-н Мутафчиев завършва право в Софийския университет "Св. Климент Охридски". От 1982 г. до 1984 г. учи в Сорбоната в Париж, където защитава докторат по бизнес право и получава титлата Кандидат на юридическите науки. Същата година г-н Мутафчиев придобива степен магистър по бизнес администрация от Schiller University, Париж.

Г-н Мутафчиев не е собственик и не притежава контролиращи участия в дружества.

Радка Минева – Член на Надзорния съвет

Преди присъединяването си към "Първа инвестиционна банка" АД г-жа Радка Минева е работила в Българската народна банка като дилър на капиталовите пазари, където придобива значителен банков опит. По време на работата си в Централната банка г-жа Минева специализира като дилър по капиталовите пазари на Лондонската фондова борса и Франкфуртската фондова борса.

Г-жа Минева започва кариерата си във външнотърговското предприятие "Главно инженерно управление", където работи в продължение на девет години, била е експерт три години в търговското дружество RVM Trading Company.

От 2000-та година г-жа Минева е член на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. От май 2019 г. тя е избрана за член на Главния комитет към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-жа Минева завършва Университета за национално и световно стопанство в София, специалност "Търговия и туризъм".

Освен позицията си в Надзорния съвет г-жа Минева е управител на "Балкан Холидейз Сървисис" ООД – дружество с дейност в сферата на туристическите и транспортните услуги, хотелиерството, туроператорската и турагентската дейност. Г-жа Минева е управител и на "Балкан Холидейз Партнерс" ООД – дружество, което предоставя услуги, свързани с международния и вътрешен туризъм, извършва външноикономически сделки и финансов мениджмънт. Г-жа Минева притежава повече от 25% от капитала на „Балкан Холидейз Партнерс“ ООД. Тя е също и член на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел „Национален борд по туризъм“.

Йордан Скорчев – Член на Надзорния съвет

Преди да се присъедини към "Първа инвестиционна банка" АД г-н Йордан Скорчев е работил две години в отдела за Централна и Латинска Америка на външнотърговската организация "Интеркомерс" и пет години в "Първа частна банка", София като валутен дилър и ръководител на отдел "Дилинг".

Г-н Скорчев започва работа в "Първа инвестиционна банка" АД през 1996 г. като Главен дилър Валутни пазари. От 2001 г. до 2012 г. г-н Скорчев е член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Банката. През годините работи в "Първа инвестиционна банка" АД г-н Скорчев е отговарял за дирекциите: "Картови разплащания", "Операции", "Злато и нумизматика", "Интернет банкиране", "Дилинг", "Сигурност" и "Офисна мрежа гр. София".

Заедно с отговорностите си в Банката г-н Скорчев е заемал и други отговорни позиции. Г-н Скорчев е бил председател на Надзорния съвет на Унибанка, Република Северна Македония, член на Надзорния съвет на CaSys International, Република Северна Македония, член на Съвета на директорите на "Дайнърс клуб България" АД, член на Съвета на директорите на "Банксервиз АД", член на Съвета на директорите на "Медицински център Фи Хелт" АД и управител на "Фи Хелт" ООД.

В началото на февруари 2012 г. г-н Скорчев е избран за член на Надзорния съвет на Банката. За периода 2012-2019 г. е бил председател на Комитета по възнагражденията към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. От май 2019 г. г-н Скорчев е избран за председател на Комитет за подбор към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД.

Г-н Скорчев е магистър по Международни икономически отношения от Висшия икономически институт (сега Университет за национално и световно стопанство) в София. Специализира банкиране в Люксембург, суапови сделки в Euromoney и фючърси и опции към Чикагската фондова борса.

Г-н Скорчев притежава над 10% от капитала на ИП "Делтасток" АД.

Юрки Коскело – Член на Надзорния съвет

Г-н Юрки Коскело е избран за член на Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД през юни 2015 г. В качеството му на независим член г-н Коскело подпомага Надзорния съвет при изграждане на бизнес целите и стратегията на Банката, корпоративната култура и ценностите,

както и при съблюдаване на добрите практики за корпоративно управление и ефективното управление на риска. Към 31 декември 2019 г. той е председател на Комитета за риска към Надзорния съвет на "Първа инвестиционна банка" АД. Г-н Коскело има дългогодишен стаж в банковото дело и глобалните финансови пазари, както и богат професионален опит в различни географски региони.

Г-н Коскело работи в продължение на 24 години в Международната финансова корпорация (IFC - член на Групата на Световната банка), от 1987 г. до края на 2011 г. През първите 13 години той работи като инвестиционен консултант покриващ регионите на Централна и Източна Европа и Африка. От 2000 г. е директор "Проблемни кредити", а през 2004 г. той става директор "Глобални финансови пазари". През 2007 г. е назначен за вицепрезидент (пряко подчинен на главния изпълнителен директор) и за член на Управителния съвет на IFC. Г-н Коскело ръководи създаването и реализацията на инвестиционната стратегия, политики и практики на IFC по отношение на различни индустрии и региони, в т.ч. за Централна и Източна Европа, Латинска Америка и Африка. Неговите основни заслуги включват присъединяването на IFC към глобални търговско-финансови програми, децентрализацията на организацията със значителни човешки ресурси в развиващите се пазари, водещата роля на IFC в частния сектор на Виенската инициатива за подпомагане на Централно-европейските банки след кризата в Lehman Brothers и създаването на първия фонд към дъщерното на IFC дружество Asset Management в размер на 3 млрд. щ.д. за капитализация на слаби банки в бедни страни.

Преди присъединяването си към IFC в период от близо 10 години той заема старши мениджърски позиции в частния сектор в Близкия Изток и САЩ.

Г-н Коскело заема редица ръководни и консултантски позиции в европейски и африкански финансови институции и организации, в т.ч.:

- Инвестиционен фонд за земеделие и търговия в Африка (AATIF, спонсориран от KfW и EC), Люксембург – член на Съвета на директорите и председател на Инвестиционния комитет;
- EXPO Bank, Чехия – член на Надзорния съвет;
- Invest Solar Africa, Ботсвана – председател на борда на директорите.

За периода 2012 г. – до 2019 г. г-н Коскело е заемал също редица позиции в надзорни органи и като консултант, в т.ч. в Africa Development Corporation, Германия; African Banking Corporation, Ботсвана; RSwitch, Руанда; EXPO Bank, Латвия; AtlasMara Co-Nvest LLC, Великобритания и Al Jaber Group, OAE.

Г-н Коскело е магистър по промишлено и гражданско строителство от Технически университет - Хелзинки, Финландия и магистър по бизнес администрация (MBA) по международни финанси от факултета по мениджмънт "Слоун" към Масачузетския технологичен институт - Бостън, САЩ.

ЧЛЕНОВЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Неделчо Неделчев – Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет

Г-н Неделчо Неделчев е избран за Главен изпълнителен директор (CEO) и Председател на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД през май 2017 г. През периода 2007 г. – 2012 г. г-н Неделчев е член на Надзорния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а през 2013 г. ръководи проекта за придобиването на „Юнионбанк“ ЕАД, като до вливането във Fibank е член на Надзорния ѝ съвет.

Г-н Неделчев започва кариерата си в брокерска къща „Авал Ин“. От 1997 г. е финансов анализатор в „Първа финансова брокерска къща“ ООД, като скоро след това е повишен до ръководител отдел „Анализи“, а през 2001 г. става един от нейните управители. През 2003 г. е назначен за заместник министър в Министерство на транспорта и съобщенията на Р България, като за периода от 2003-2005 г. е бил зам. председател и председател на Съвета на директорите на „Българска телекомуникационна компания“ АД. От септември 2005 г. до март 2006 г. г-н Неделчев е съветник на Министъра на държавната администрация. През професионалната си кариера той е участвал в управлението на редица дружества с дейност в енергийния и телекомуникационния сектор в България, както и такива в областта на финансовото консултиране.

Г-н Неделчев е магистър по международни икономически отношения от Университета за национално и световно стопанство в София и има професионални лицензи и сертификати в областта на международните финансови и стокови пазари, инвестиционните услуги и дейности, мениджмънт, бизнес планиране, издадени от международно признати институции като Световната банка, Асоциацията на брокерите на световните пазари (Лондон) и други.

Отговорности в Банката – направление Съответствие, дирекция „Корпоративни комуникации“, дирекция „Маркетинг и реклама“, дирекция „Управление на човешкия капитал“, дирекция „Административна“, дирекция „Стратегическо планиране и развитие“, дирекция „Управление на активи“, дирекция „Информационни технологии“ и дирекция „Протокол и секретариат“.

Освен позицията си в Банката, г-н Неделчев е председател на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a. Той притежава над 25% от капитала на „Проджект Синерджи“ ООД.

Светозар Попов – Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор

Г-н Светозар Попов се присъединява към „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като част от екипа на дирекция „Управление на риска“ и скоро след това е повишен в началник отдел „Кредитен риск“. От 2006 г. до 2008 г. е заместник директор на дирекция „Управление на риска“, като през този период е бил и председател на Кредитния съвет на Банката. От 2016 г. до 2017 г. г-н Попов заема длъжността Главен директор Съответствие (CCO), а от май 2017 г. е избран за

Главен директор Риск (CRO), Член на Управителния съвет и изпълнителен директор на „Първа инвестиционна банка“ АД.

От 2008 г. до 2015 г. г-н Попов е бил член на Управителния съвет и изпълнителен директор на Универсална инвестиционна банка АД, Македония, където придобива значителен управленски опит и отговаря за ресори, свързани с управлението на рисковете, кредитна администрация, финанси. Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД, г-н Попов работи в Райфайзенбанк (България) ЕАД като кредитен специалист „Малки и средни предприятия“.

Г-н Попов е магистър по финанси от Университета за национално и световно стопанство в София и има допълнителни специализации в областта на финансовия анализ, проведени от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) и други международно признати институции, както и практически квалификации в чуждестранни банки.

Отговорности в Банката – дирекция "Анализ и контрол на риска", дирекция "Управление на кредитния риск, мониторинг и провизиране", дирекция „Проблемни активи“, дирекция „Кредитна администрация“, дирекция „Сигурност“, специализирано звено „Информационна сигурност“ и специализирано звено „Управление на стратегическия риск“.

Освен позицията си в Банката г-н Попов е председател на Надзорния съвет на „Универсална инвестиционна банка“, Северна Македония и управител на „Дебита“ ООД.

**Чавдар Златев – Главен директор Корпоративно банкиране (ССВО),
Член на Управителния съвет и Изпълнителен директор**

Г-н Чавдар Златев се присъединява към екипа на „Първа инвестиционна банка“ АД през 2004 г. като Главен специалист в Дирекция „Кредитиране на МСП“. Скоро след това е повишен в заместник-директор на дирекцията. От 2006 г. до 2009 г. е управител на клон „Витоша“ на „Първа инвестиционна банка“ АД. Впоследствие е назначен за заместник-директор на дирекция „Клонова мрежа“, като през 2010 г. е повишен в директор на дирекцията. В началото на 2011 г. е назначен за директор на дирекция „Корпоративно банкиране“, като е участвал в разработването и внедряването на редица банкови продукти. През ноември 2014 г. г-н Златев е избран за член на Управителния съвет на „Първа инвестиционна банка“ АД, а от февруари 2018г. е назначен за Главен директор Корпоративно банкиране, член на Управителния съвет и изпълнителен директор.

Преди да се присъедини към „Първа инвестиционна банка“ АД г-н Златев работи в ТБ „Юнионбанк“ АД като старши банков служител „Корпоративни клиенти“. Той има магистърска степен по „Макроикономика“ от Университета за национално и световно стопанство в София. Специализирал е кредитни продукти и практики в Bank of Ireland, както и съвременни банкови практики в Banco Popolare di Verona.

Отговорности в Банката – дирекция "Корпоративно банкиране" и дирекция „Корпоративни продажби и обществени поръчки“.

Освен позицията си в Банката, г-н Златев е член на Управителния съвет на First Investment Bank – Albania Sh.a. и член на Съвета на директорите на „Фи Хелт Застраховане“ АД. Той е управител и едноличен собственик на „Елеа Пропърти“ ЕООД.

**Живко Тодоров – Главен финансов директор (CFO) и Член на
Управителния съвет**

Г-н Живко Тодоров се присъединява към Първа инвестиционна банка АД през юни 2014 г. като Главен финансов директор (CFO). В края на 2015 г. г-н Тодоров е избран за член на Управителния съвет на Банката.

Преди да постъпи в Първа инвестиционна банка АД, г-н Тодоров е работил като Главен финансов директор (CFO) в Alpha Bank България (2012-2014 г.) и в ING Bank NV - клон София (2004-2012 г.), където и започва банковата си кариера през 1997 г.

Г-н Живко Тодоров притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство в София, както и Executive MBA от Hult International Business School, Лондон, Великобритания.

Отговорности в Банката – дирекция „Финанси“, дирекция „Счетоводство“, дирекция „Трежъри“, дирекция „Връзки с инвеститорите“, дирекция „Финансови институции и кореспондентски отношения“ и дирекция „Интензивно управление на кредити“.

Г-н Тодоров е член на CFO Club Bulgaria. През 2018 г. той е отличен в конкурса „CFO of the Year 2018“, организиран от EY Bulgaria, с първа награда в категорията „Стратегия за развитие на финансовата функция“.

Освен позицията си в Банката, г-н Тодоров е член на Съвета на директорите на „Болкан файненшъл сървисис“ ЕАД.

**Надя Кошинска – Член на Управителния съвет и Директор на дирекция
„Банкиране на МСП“**

Г-жа Надя Кошинска се присъединява към Fibank през 1997 г. като кредитен инспектор Корпоративно кредитиране. През 2002 г. е назначена за заместник-директор Кредитна администрация и заема тази позиция до 2004 г. От 2004 г. Надя Кошинска е назначена за директор на дирекция „Кредитиране на МСП“, отговарящ за увеличаване на пазарния дял на Банката чрез прилагане на специализирани програми и продукти, насочени към малките и средни предприятия. През 2004 г. тя става и член на Кредитния съвет. В края на 2015 г. г-жа Кошинска е избрана за Главен директор Банкиране на дребно и за член на Управителния съвет, а от септември 2017 г. е член на Управителния съвет и директор на дирекция „Банкиране на МСП“.

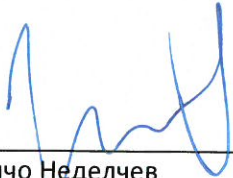
Преди да постъпи в Първа инвестиционна банка е работила в отдел „Платежен баланс и външен дял“ на Българска народна банка.

Г-жа Надя Кошинска притежава магистърска степен по счетоводство и контрол от Университета за национално и световно стопанство.

Отговорности в Банката – дирекция „Банкиране на МСП“.

Г-жа Кошинска не заема други длъжности освен позициите си в Банката.

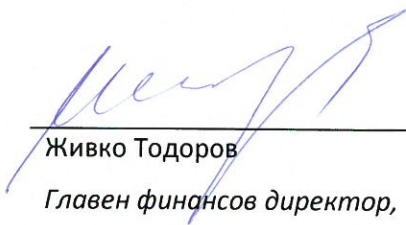
Настоящият Доклад за дейността (на консолидирана основа) за 2019 г. е одобрен от Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД по установения в Банката ред на заседание от 04 март 2020 г.

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор,
Председател на Управителния съвет

Светозар Попов
Изпълнителен директор,
Главен директор Риск,
Член на Управителния съвет

Живко Тодоров
Главен финансов директор,
Член на Управителния съвет

ДЕКЛАРАЦИЯ

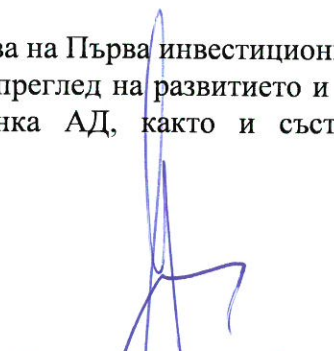
по чл. 100н, ал. 4, т. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и чл. 32а, ал. 1, т. 3 от Наредба № 2 на КФН за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация

Долуподписаните, Неделчо Василев Неделчев, главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД, Светозар Александров Попов, изпълнителен директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД и Живко Иванов Тодоров, главен финансов директор и член на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД удостоверяваме, че доколкото ни е известно:

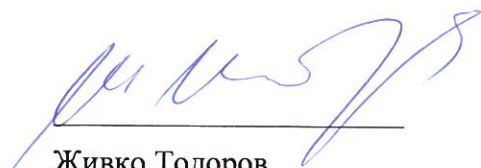
- Консолидираният финансов отчет на Първа инвестиционна банка АД към 31 декември 2019 г., съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата на Първа инвестиционна банка АД и на дружествата включени в консолидацията.
- Докладът за дейността на консолидирана основа на Първа инвестиционна банка АД към 31 декември 2019 г. съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на Първа инвестиционна банка АД, както и състоянието на дружествата включени в консолидацията.

Неделчо Неделчев
Главен изпълнителен директор
Председател на УС

Светозар Попов
Изпълнителен директор
Член на УС

Живко Тодоров
Главен финансов директор
Член на УС

04 март 2020 г.
гр. София

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

Банка FINUB150

Първа инвестиционна банка АД

Отчетна дата 31.12.2019

Основа на прилагане консолидирана
Счетоводен стандарт МСФО

Отчетна валута Хил.лв.

1. Балансов отчет (отчет за финансовото състояние)

1.1 Активи

Код	Описание	Препратки	Разбивка в таблици	Балансова стойност
				част 1, параграф 27 от приложение V
				010
010	Пари, парични салда при централни банки и други депозити на внождане	параграф 54, буква и) от МСС 1		2 889 803
020	Парични наличности	част 2, параграф 1 от приложение V		206 108
030	Парични салда в централни банки	част 2, параграф 2 от приложение V		1 751 745
040	Други депозити на внождане	част 2, параграф 3 от приложение V	5	131 950
050	Финансови активи, държани за търговия	допълнение А от МСФО 9		6 940
060	Деривати	допълнение А от МСФО 9	10	0
070	Капиталови инструменти	параграф 11 от МСС 32	4	4 488
080	Дългови ценни книжа	част 1, параграф 31 от приложение V	4	2 452
090	Кредити и аванси	част 1, параграф 32 от приложение V	4	0
096	Нетърговски финансови активи, задължително отчетвани по справедлива стойност в печалбата или загубата	параграф 8, буква а), подточка и) от МСФО 7; МСФО 9.4.1.4	4	258 615
097	Капиталови инструменти	параграф 11 от МСС 32	4	22 130
098	Дългови ценни книжа	част 1, параграф 31 от приложение V	4	236 485
099	Кредити и аванси	част 1, параграф 32 от приложение V	4	0
100	Финансови активи, отчетвани по справедлива стойност в печалбата или загубата	параграф 8, буква а), подточка и) от МСФО 7; МСФО 9.4.1.5	4	0
120	Дългови ценни книжа	част 1, параграф 31 от приложение V	4	0
130	Кредити и аванси	част 1, параграф 32 от приложение V	4	0
141	Финансови активи, отчетвани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	параграф 8, буква а) от МСФО 7; МСФО 9.4.1.2А	4	714 083
142	Капиталови инструменти	параграф 11 от МСС 32	4	0
143	Дългови ценни книжа	част 1, параграф 31 от приложение V	4	714 083
144	Кредити и аванси	част 1, параграф 32 от приложение V	4	0
181	Финансови активи, отчетвани по амортизирана стойност	параграф 8, буква а) от МСФО 7; МСФО 9.4.1.2	4	6 085 623
182	Дългови ценни книжа	част 1, параграф 31 от приложение V	4	12 005
183	Кредити и аванси	част 1, параграф 32 от приложение V	4	6 073 918
240	Деривати - отчетвани на хеджиране	МСФО 9.6.2.1; част 1, параграф 22 от приложение V	11	0
250	Промени в справедливата стойност на хеджираните позиции при хеджиране на портфейли срещу личен риск	параграф 65А, буква а) от МСС 39; МСФО 9.6.6.6		0
260	Инвестиции в дъщерни предприятия, съвместни предприятия и асоциирани предприятия	параграф 54, буква д) от МСС 1; част 1, параграф 21 и част 2, параграф 4 от приложение V	40	11 082
270	Материални активи			482 241
280	Имоти, машини и съоръжения	параграф 6 от МСС 16; параграф 54, буква а) от МСС 1	21, 42	81 730
290	Инвестиционни имоти	параграф 5 от МСС 40; параграф 54, буква б) от МСС 1	21, 42	410 511
300	Нематериални активи	параграф 54, буква а) от МСС 1; член 4, параграф 1, точка 115 от РКИ		12 183
310	Репутация	параграф 6Б7, буква а) от МСФО 3; член 4, параграф 1, точка 113 от РКИ		107
320	Други нематериални активи	параграфи 8 и 118 от МСС 38	21, 42	12 076
330	Данъчни активи	параграф 54, буква и) и о) от МСС 1		253
340	Текущи данъчни активи	параграф 54, буква и) от МСС 1; параграф 5 от МСС 12		253
350	Отсрочени данъчни активи	параграф 54, буква о) от МСС 1; параграф 5 от МСС 12; член 4, параграф 1, точка 106 от РКИ		0
360	Други активи	част 2, параграф 5 от приложение V		984 748
370	Натекучи активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	параграф 54, буква д) от МСС 1; параграф 38 от МСФО 5; част 2, параграф 7 от приложение V		0
380	ОБЩО АКТИВИ	параграф 9, буква а), НИ 6 от МСС 1		10 665 849

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

Банка	FINV150	Първа инвестиционна банка АД
Отчетна дата	31.12.2019	
Основа на показване	консолидиране	
Счетоводен стандарт	МСФО	

Отчетна валута: Хил BGN

1. БАЛАНСОВ ОТЧЕТ (ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ)

1.2 ПАСИВИ

		Прегранти	Разбивка в таблица	Балансова стойност част 1, параграф 27 от приложение V
				010
010	Финансови пасиви, държани за търгуване	параграф 6, буква б), подточка и) от МСФО 7; БА, параграф 6 от МСФО 9	8	0
020	Деривати	допълнение А от МСФО 9; МСФО 9.4.2.1(а); БА, параграф 7, буква а) от МСФО 9	10	0
030	Къси позиции	БА, параграф 7, буква б) от МСФО 9	8	0
040	Депозити	част 2, точка 9 от приложение 2 към ЕЦБ/2013/33; част 1, параграф 36 от приложение V	8	0
050	Емитирани дългови ценни книжа	част 1, параграф 37 от приложение V	8	0
060	Други финансови пасиви	част 1, параграфи 38-41 от приложение V	8	0
070	Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	параграф 8, буква д), подточка в) от МСФО 7; МСФО 9.4.2.2	8	0
080	Депозити	част 2, точка 9 от приложение 2 към ЕЦБ/2013/33; част 1, параграф 36 от приложение V	8	0
090	Емитирани дългови ценни книжа	част 1, параграф 37 от приложение V	8	0
100	Други финансови пасиви	част 1, параграфи 38-41 от приложение V	8	0
110	Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	параграф 8, буква ж) от МСФО 7; МСФО 9.4.2.1	8	9 481 718
120	Депозити	част 2, точка 9 от приложение 2 към ЕЦБ/2013/33; част 1, параграф 36 от приложение V	8	9 184 178
130	Емитирани дългови ценни книжа	част 1, параграф 37 от приложение V	8	287 815
140	Други финансови пасиви	част 1, параграфи 38-41 от приложение V	8	38 917
150	Деривати - отчитане на хеджиране	МСФО 9.6.2.1; част 1, параграф 26 от приложение V	11	0
160	Премии в справедливата стойност на хеджираните позиции при хеджиране на портфейла срещу лихвен риск	параграф 89А, буква б) от МСС 39; МСФО 9.6.6.8		0
170	Провизии	параграф 10 от МСС 37; параграф 54, буква л) от МСС 1	43	1 871
180	Пенси и други задължения за изплащане на дефинирани доходи след напускане	параграф 63 от МСС 19; параграф 76, буква а) от МСС 1; част 2, параграф 9 от приложение V	43	0
190	Други дългосрочни доходи на негоди лица	параграф 153 от МСС 19; параграф 76, буква а) от МСС 1; част 2, параграф 10 от приложение V	43	0
200	Преструктуриране	параграфи 71 и 84, буква а) от МСС 37	43	0
210	Неуредени правни въпроси и данъчни съдебни дела	МСС 37, допълнение В, примери 8 и 10	43	882
220	Поети задължения и гаранции	МСФО 9.4.2.1(а), (4); 9.5.5; 9.82.5; МСС 37; МСФО 4; част 2, параграф 11 от приложение V	9 12 43	709
230	Други провизии	параграф 14 от МСС 37	43	0
240	Данъчни пасиви	параграф 54, буква н) и о) от МСС 1		17 455
250	Текущи данъчни пасиви	параграф 54, буква н) от МСС 1, параграф 5 от МСС 12		26
260	Отсрочени данъчни пасиви	параграф 54, буква о) от МСС 1; параграф 5 от МСС 12; член 4, параграф 1, точка 108 от РКИ		17 428
270	Акционерен капитал, платен при поискване	МСС 32, пример за илюстрация 33, КРМСФО 2; част 2, параграф 12 от приложение V		0
280	Други пасиви	част 2, параграф 13 от приложение V		179 204
290	Пасиви, включени в групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	параграф 54, буква п) от МСС 1; параграф 38 от МСФО 5; част 2, параграф 14 от приложение V		0
300	ОБЩО ПАСИВИ	параграф 9, буква б), НН 6 от МСС 1		9 681 940

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

FINV9150

Първа инвестиционна банка АД

Банка 31.12.2019

Отчетна

дата консолидирана

Основа на

МСФО

Счетоводен

стандарт

Отчетна валута Хил.

BGN

1. Балансов отчет [отчет за финансовото състояние]

1.3 Собствен капитал

		Преферации	Разбивка в таблица	Балансова стойност
				010
	Капитал	параграф 54, буква с) от МСС 1; член 22 от ДОб	46	110 000
010	Внесен капитал	параграф 78, буква д) от МСС 1		110 000
020	Поискан, но невнесен капитал	част 2, параграф 14 от приложение V		0
030	Премийни резерви	параграф 78, буква д) от МСС 1; член 4, параграф 1, точка 124 от РКИ	48	97 000
040	Емитирани капиталови инструменти, различни от капитал	част 2, параграфи 18-19 от приложение V	46	0
050	Компонент на собствения капитал в съставни финансови инструменти	параграфи 28-29 от МСС 32; част 2, параграф 18 от приложение V		0
060	Други емитирани капиталови инструменти	част 2, параграф 19 от приложение V		0
070	Друг собствен капитал	параграф 10, МСФО 2; част 2, параграф 20 от приложение V		0
080	Натрупан друг всеобхватен доход	член 4, параграф 1, точка 100 от РКИ	46	24 309
090	Позиции, които не могат да се преквалифицират като печалба и загуба	параграф 89А, буква а) от МСС 1		4 500
095	Материални активи	параграфи 39-41 от МСС 16		4 500
100	Нематериални активи	параграфи 85-87 от МСС 38		0
110	Актуерски печалби или (-) загуби от предварително определен размер на пенсията	параграф 7, НИ 6 от МСС 1; параграф 120, буква е) от МСС 19		0
120	Нетекучи активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	параграф 38, НИ Пример 12 от МСФО 5		0
122	Дял на другите признати приходи и разходи за инвестиции в дъщерни, съвместни асоциирани предприятия	НИ 6 от МСС 1; параграф 10 от МСС 28		0
124	Промени в справедливата стойност на капиталовите инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	параграф 7, буква а) от МСС 1; 5.7.5 и Б5.7.1 от МСФО 9; част 2, параграф 21 от приложение V		0
320	Неефективност на хеджирането при хеджиране на справедлива стойност на капиталовите инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	Параграф 7, буква д) от МСФО 1; МСФО 9 5.7.5 и 6.5.3; параграф 24В от МСФО 7; част 2, параграф 22 от приложение V		0
330	Промени в справедливата стойност на капиталовите инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход [хеджирана позиция]	МСФО 9 5.7.5 и 6.5.8(б); част 2, параграф 22 от приложение V		0
340	Промени в справедливата стойност на капиталовите инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход [хеджиращ инструмент]	Параграф 7, буква д) от МСФО 1; МСФО 9 5.7.5 и 6.5.8(а); част 2, параграф 57 от приложение V		0
350	Промени в справедливата стойност на финансови пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се дължат на промени в кредитния им риск	параграф 7, буква е) от МСС 1; МСС 9.5.7.7; част 2, параграф 23 от приложение V		0
360	Позиции, които могат да се преквалифицират като печалба или загуба	параграф 82А, буква а), подточка ii) от МСС 1		19 809
128	Хеджиране на нетни инвестиции в чуждестранни обекти [ефективна част]	МСФО 9.6.5.13(а); Параграф 24Б, буква б), подточка ii) и iii) от МСФО 7; Параграф 24В, буква б), подточка i) и iv), и параграф 24Д, буква а) от МСФО 7; част 2, параграф 24 от приложение V		0
130	Конвертиране на валута	параграф 52, буква б) от МСС 21 параграфи 32 и 38-49 от МСС 21		2 033
140	Деривати от хеджиране. Хеджирване на парични потоци [ефективна част]	параграф 7, буква д) от МСС 1; параграф 24Б, буква б), подточка ii) и iii) от МСФО 7; параграф 24В, буква б), подточка i) и параграф 24Д от МСФО 7; МСФО 9.6.5.11(б); част 2, параграф 25 от приложение V		0
150	Промени в справедливата стойност на дълговите инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	параграф 7, буква а) от МСС 1; МСФО 9 4.1.2А и 5.7.10; част 2, параграф 26 от приложение V		17 776

BG
Приложение III

155	Хеджирани инструменти [неотчитани елементи]	параграф 7, букви ж) и з) от МСС 1; МСФО 9 6.5.15 и 6.5.16; параграф 24 Д, букви б) и в) от МСФО 7 част 2, параграф 60 от приложение V		0
165	Нетакущи активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	параграф 38, НИ Пример 12 от МСФО 5		0
170	Дял на другите признати приходи и разходи за инвестиции в дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия	НИ 6 от МСС 1; параграф 10 от МСГ 28		0
180	Неразпределена печалба	член 4, параграф 1, точка 123 от РКИ		0
190	Преоценъчни резерви	параграф 30, Г5-Г8 от МСФО 1; част 2, параграф 28 от приложение V		0
200	Други резерви	параграф 54 от МСС 1; параграф 78, буква д) от МСС 1		606 298
210	Резерви или натрупани загуби от инвестиции в дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия, отчитани по метода на собствения капитал	параграф 11 от МСС 28; част 2, параграф 28 от приложение V		0
220	Други	част 2, параграф 29 от приложение V		606 298
230	(-) Обратни изкупени собствени акции	параграф 79, буква а), подточка в) от МСС 1; параграфи 33-34, НП 14 и НП 38 от МСС 32; част 2, параграф 30 от приложение V	46	0
240	Печалба или загуба, относима към собствениците на предприятието майка	параграф 81Б, буква б), подточка и) от МСС 1	2	137 088
250	(-) Междинни дивиденди	параграф 35 от МСС 32		0
260	Малцинствени участия [Неконтролирани участия]	параграф 54, буква р) от МСС 1		114
270	Натрупан друг освободен доход	член 4, параграф 1, точка 100 от РКИ	46	0
280	Други позиции		46	114
290	ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ	параграф 9, буква е), НИ 6 от МСС 1	46	974 809
300	ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ОБЩО ПАСИВИ	НИ 6 от МСС 1		10 655 849

СВЕТОЗАР ПОПОВ
Изпълнителен директор

НИКОЛА БАКАЛОВ
Изпълнителен директор

ЧАВДАР ЗЛАТЕВ
Изпълнителен директор

ЯНКО КАРАКОЛЕВ
Директор на дирекция "Финанси"

ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА АД

FINV9150

Първа инвестиционна банка АД

Банка 31.12.2019

Отчетна дата консолидирана

Основа на МСФО

прилагане

Отчетна валута Хил.

BGN

Счетоводен

стандарт

2. Отчет за приходите и разходите

	Препратки	Разбивка в таблица	Текущ период	
			010	
				309 662
010	Приходи от лихви	параграф 97 от МСС 1; част 2, параграф 31 от приложение V	16	
	Финансови активи, държани за търгуване	параграф 20, буква а), подточка i) и параграф Б5, буква д) от МСФО 7; част 2, параграфи 33, 34 от приложение V		64
020	Нетъргуеми финансови активи, задължително отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	параграф 20, буква а), подточка i), параграф Б5, буква д) от МСФО 7; МСФО 9.5.7.1		485
025	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	параграф 20, буква а), подточка i), параграф Б5, буква д) от МСФО 7		0
030	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	параграф 20, буква б) от МСФО 7; МСФО 9.5.7.10-11; МСФО 9.4.1.2А		13 518
041	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	параграф 20, буква б) от МСФО 7; МСФО 9.4.1.2; МСФО 9.5.7.2		295 586
051	Деривати — отчитане на хеджиране, лихвен риск	допълнение А от МСФО 9; В6.6.16; част 2, параграф 35 от приложение V		0
070	Други активи	част 2, параграф 38 от приложение V		0
080	Приходи от лихви по пасивите	МСФО 9.5.7.1; част 2, параграф 37 от приложение V		9
085	(Разходи за лихви)	параграф 97 от МСС 1; част 2, параграф 31 от приложение V	16	63 042
090	(Финансови пасиви, държани за търгуване)	параграф 20, буква а), подточка i) и параграф Б5, буква д) от МСФО 7; част 2, параграфи 33, 34 от приложение V		0
100	(Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата)	параграф 20, буква а), подточка i), параграф Б5, буква д) от МСФО 7		0
110	(Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност)	параграф 20, буква б) от МСФО 7; МСФО 9.5.7.2		58 852
120	(Деривати — отчитане на хеджиране, лихвен риск)	параграф 9 от МСС 39; част 2, параграф 35 от приложение V		0
130	(Други пасиви)	част 2, параграф 38 от приложение V		399
140	(Лихвени разходи по активите)	МСФО 9.5.7.1; част 2, параграф 39 от приложение V		3 791
145	(Разходи за акционерен капитал, платим при поискване)	КРМСФО 2, точка 11		0
150	Приходи от дивиденди	част 2, параграф 40 от приложение V	31	5 678
160	Финансови активи, държани за търгуване	параграф 20, буква а), подточка i) и параграф Б5, буква д) от МСФО 7; част 2, параграф 40 от приложение V		47
170	Нетъргуеми финансови активи, задължително отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	параграф 20, буква а), подточка i), параграф Б5, буква д) от МСФО 7; МСФО 9.5.7.1А; част 2, параграф 40 от приложение V		57
175	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	параграф 20, буква а), подточка i) от МСФО 7; МСФО 9.4.1.2А; МСФО 9.5.7.1А; част 2, параграф 41 от приложение V		0
191	Инвестиции в дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия, отчитани не по метода на собствения капитал	част 2, параграф 42 от приложение V		5 574
192	Приходи от такси и комисиони	параграф 20, буква а) от МСФО 7	22	131 651
200	(Разходи за такси и комисиони)	параграф 20, буква а) от МСФО 7	22	24 079
210	Нетни печалби или (-) загуби от отписване на финансови активи и пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	част 2, параграф 45 от приложение V	16	61 948
220	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	МСФО 9.4.1.2А; МСФО 9.5.7.10-11		5 381
231	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	параграф 20, буква а), подточка v) от МСФО 7; МСФО 9.4.1.2; МСФО 9.5.7.2		58 567
241	Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	параграф 20, буква а), подточка v) от МСФО 7; МСФО 9.5.7.2		0
260	Други			0
270	Нетни печалби или (-) загуби от финансови активи и пасиви, държани за търгуване	параграф 20, буква а), подточка i) от МСФО 7; МСФО 9.5.7.1; част 2, параграфи 43, 46 от приложение V	16	-52
280	Нетни печалби или (-) загуби от нетъргуеми финансови активи, задължително отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	параграф 20, буква а), подточка i) от МСФО 7; МСФО 9.5.7.1; част 2, параграф 46 от приложение V		4 458
287	Нетни печалби или (-) загуби от финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	параграф 20, буква а), подточка i) от МСФО 7; МСФО 9.5.7.1; част 2, параграф 44 от приложение V	16, 45	0
290	Нетни печалби или (-) загуби от отчитане на хеджиране	част 2, параграф 47 от приложение V	16	0
300	Нетни печалби или (-) загуби от курсови разлики	параграфи 28 и 52, буква а) от МСС 21		15 418

BG
Приложение III

310	Нетни печалби или (-) загуби от отписване на нефинансови активи	параграф 34 от МСС 1; част 2, параграф 48 от приложение V	45	1 532
330	Други одевативни приходи	част 2, параграфи 314-316 от приложение V	45	85 258
340	(Други оперативни разходи)	част 2, параграфи 314-316 от приложение V	45	34 878
350	ОБЩО НЕТЕН ОПЕРАТИВЕН ДОХОД			493 854
355	(Административни разходи)			204 757
360	(Разходи за персонал)	параграф 7 от МСС 19; параграф 102, НИ 6 от МСС 1	44	71 974
370	(Други административни разходи)			132 783
380	(Амортизация)	параграфи 102, 104 от МСС 1		16 539
380	(Имоти, машини и съоръжения)	параграф 104 от МСС 1; параграф 73, буква д), буква в) от МСС 16		12 230
400	(Инвестиционни имоти)	параграф 104 от МСС 1; параграф 79, буква а), подточка iv) от МСС 40		0
410	(Други нематериални активи)	параграф 104 от МСС 1; параграф 118, буква д), буква в) от МСС 38		3 309
420	Нетни печалби или (-) загуби от модифициране	МСФО 9.4.3, допълнение А към МСФО 9; част 2, параграф 49 от приложение V		0
426	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	параграф 35й от МСФО 7		0
426	Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	параграф 35й от МСФО 7		0
427	(Провизии или (-) обратно възстановяване на провизии)	параграф 59, 84 от МСС 37; параграф 98, букви б), в), ж) от МСС 1	9 12 43	-78
430	(Поети задължения и гаранции)	МСФО 9.4.2.(в), (г); МСФО 9.Б2.5; МСС 37; МСФО 4; част 2, параграф 50 от приложение V		-306
440	(Други провизии)			228
450	(Обезценка или (-) обратно възстановяване на обезценка на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата)	параграф 20, буква а), подточка vii) от МСФО 7; МСФО 9.5.4.4; част 2, точки 51, 53 от приложение V	12	119 896
460	(Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход)	МСФО 9.5.4.4; МСФО 9.5.5.1; МСФО 9.5.5.2; МСФО 9.5.5.8	12	-19
481	(Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност)	МСФО 9.5.4.4; МСФО 9.5.5.1; МСФО 9.5.5.8	12	119 915
491	(Обезценка или (-) обратно възстановяване на обезценка на инвестици в дъщерни дружества, съвместни предприятия и асоциирани предприятия)	параграфи 40-43 от МСС 28	16	0
510	(Обезценка или (-) обратно възстановяване на обезценка на нефинансови активи)	параграф 126, букви а) и б) от МСС 36	16	0
520	(Имоти, машини и съоръжения)	параграф 73, буква д), подточки v) и vi) от МСС 16		0
530	(Инвестиционни имоти)	параграф 79, буква а), подточка v) от МСС 40		0
540	(Репутация)	допълнение Б67, буква а), подточка v) от МСФО 3; параграф 124 от МСС 36		0
550	(Други нематериални активи)	параграф 118, буква д), подточки iv) и v) от МСС 38		0
560	(Други)	параграф 126, букви а) и б) от МСС 36		0
570	Отрицателна репутация, призната в печалбата или загубата	допълнение Б64, буква н), подточка i) към МСФО 3		0
580	Дял на печалбата или (-) загубата от инвестициите в дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия, отчитани по метода на собствения капитал	част 2, параграф 54 от приложение V		0
590	Печалба или (-) загуба от нетекучи активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба, които не отговарят на изискванията за преустановени дейности	параграф 37, МСФО 5, част 2, параграф 55 от приложение V		0
600	ПЕЧАЛБА ИЛИ (-) ЗАГУБА ПРЕДИ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ ОТ ТЕКУЩИ ДЕЙНОСТИ	параграф 102, НИ 6 от МСС 1; параграф 33 А от МСФО 5		153 440
610	(Данъчни разходи или (-) приходи, свързани с печалбата или загубата от текущи дейности)	параграф 8, буква а) от МСС 1; параграф 77 от МСС 12		16 350
620	ПЕЧАЛБА ИЛИ (-) ЗАГУБА СЛЕД ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ ОТ ТЕКУЩИТЕ ДЕЙНОСТИ	НИ 6 от МСС 1		137 090
630	Печалба или (-) загуба след данъчно облагане от преустановени дейности	параграф 82, буква да) от МСС 1; параграф 33, буква а) и параграф 33А от МСФО 5 част 2, параграф 56 от приложение V		0
640	Печалба или (-) загуба преди данъчно облагане от преустановени дейности	параграф 33, буква б), подточка i) от МСФО 5		0
650	(Данъчни разходи или (-) приходи, свързани с преустановени дейности)	параграф 33, буква б), подточки ii) и iv) от МСФО 5		0
660	ПЕЧАЛБА ИЛИ (-) ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА	параграф 81А, буква а) от МСС 1		137 090
670	Който се отнасят до малцинствени участия (неконтролиращи участия)	параграф 81Б, буква б), подточка i) от МСС 1		2
680	Относно към собствениците на предприятието майка	параграф 81Б, буква б), подточка ii) от МСС 1		137 088

СВЕТОЗАР ПОПОВ
Изпълнителен директор

ЧАВДАР ЗЛАТЕВ
Изпълнителен директор

НИКОЛА БАКАЛОВ
Изпълнителен директор

